JAARVERSLAG 2023

gemeente Lelystad

Inhoudsopgave

INLEIDING EN LEESWIJZER 2
1. ANALYSE OP HOOFDLIJNEN 4
2. TAAKVELDEN 7
0. BESTUUR EN ONDERSTEUNING 7
1. VEILIGHEID 28
2. VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT 33
3. ECONOMIE 38
4. ONDERWIJS 43
5. SPORT, CULTUUR EN RECREATIE 49
6. SOCIAAL DOMEIN 58
7. VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU 87
8. VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN STEDELIJKE VERNIEUWING 95
3. PARAGRAFEN 102
1. LOKALE HEFFINGEN 102
2. WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEHEERSING 107
3. ONDERHOUD KAPITAAL GOEDEREN 116
4. FINANCIERING 121
5. BEDRIJFSVOERING 125
6. VERBONDEN PARTIJEN 130
7. GRONDBELEID 145
8. INTERBESTUURLIJK TOEZICHT (IBT) 149
9. ONDERZOEKSAGENDA 152
10. OPENBAARHEIDSPARAGRAAF 154
4. BIJLAGEN 155
BIJLAGE 1: 213A RAPPORTEN 155
BIJLAGE 2: SUBSIDIEOVERZICHT 170
BIJLAGE 3: DECEMBERNOTITIE 2023 186
BIJLAGE 4: OPSOMMING “NIET TOEGELICHTE KLEINE VERSCHILLEN” 188
BIJLAGE 5: BBV INDICATOREN EN AANVULLENDE LOKALE INDICATOREN 191

Inleiding en leeswijzer

Voor u ligt het jaarverslag 2023 van de gemeente Lelystad. Het jaarverslag is een zelfstandig te lezen verantwoording over het afgelopen begrotingsjaar, waarbij wordt ingegaan op de financiële afwijkingen ten opzichte van diezelfde begroting. Het jaarverslag vormt samen met de jaarrekening de jaarstukken. De jaarstukken worden opgemaakt volgens de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft. Het jaarverslag is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

1. Analyse op hoofdlijnen

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de voornaamste ontwikkelingen in het afgelopen jaar en het uiteindelijk gerealiseerde jaarrekeningresultaat over 2023.

2. Taakvelden

Met de verantwoording op taakveldniveau legt het college verantwoording af over de realisatie van de beoogde effecten, beleidsdoelen en prioriteiten zoals genoemd in de programmabegroting 2023. Daarnaast worden de financiële afwijkingen ten opzichte van de begroting toegelicht. Per taakveld wordt inzicht geboden in de volgende onderwerpen:

a) de bijbehorende gerealiseerde baten en lasten 2023;
b) de verantwoordelijke portefeuillehouder(s);
c) het antwoord op de vraag of dit taakveld onderdeel uitmaakt van de begrotingsmonitoren 2023;
d) de aard van deze activiteiten (wettelijk / gemeentelijk), met daaruit afgeleid een duiding van de beïnvloedbaarheid van deze baten en lasten;
e) de activiteiten die samenhangen met de inzet van deze baten en lasten en wat daarmee beoogd wordt te bereiken;
f) de aan het taakveld gerelateerde beleidsnota's en indien van toepassing de vermelding van aan dit taakveld verbonden partijen (alleen indien er zowel een bestuurlijk- als financieel belang is).

Aan het einde van ieder begrotingscluster worden de bij ministeriële regeling verplicht voorgeschreven beleidsindicatoren gepresenteerd, aangevuld met aanvullende (lokale) beleidsindicatoren. Om de context van deze cijfers beter te kunnen plaatsen worden de uitkomsten, daar waar mogelijk, afgezet tegen het Nederlands en Flevolands gemiddelde.

Voor wat betreft de financiële afwijkingen ten opzichte van de begroting zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd bij de verantwoording:

- Afwijkingen ten opzichte van de begroting zijn geconsolideerd weergegeven op taakveldniveau. De afwijkingen kleiner dan €150.000 staan gesaldeerd weergegeven onder de noemer 'niet toegelichte kleine verschillen'.
- Financiële afwijkingen worden door middel van een '**V**' of een '**N**' onderverdeeld naar **V**oordelen- dan wel **N**adelen ten opzichte van de begroting.
- Het BBV schrijft voor dat de budgetten ingedeeld moeten worden naar incidentele- en structurele budgetten. Indien het totaal aan structurele lasten volledig wordt gedekt door structurele baten is er sprake van 'materieel' begrotingsevenwicht. In het jaarverslag wordt bij de paragraaf Interbestuurlijk Toezicht (IBT) nader ingegaan op dit onderwerp.
- In de financiële analyse per taakveld wordt bij iedere afwijking aangegeven of de afwijking incidenteel of structureel van aard is. Voor een deel van de structurele afwijkingen in 2023 geldt dat de meerjarige effecten reeds zijn betrokken bij de besluitvorming over de programmabegroting 2024 – 2027. Overige afwijkingen met een structureel karakter worden nog nader geanalyseerd en indien noodzakelijk betrokken in het totstandkomingsproces van de programmabegroting 2025 – 2028.

3. Paragrafen

Aan de hand van de paragrafen wordt een dwarsdoorsnede gegeven van zaken die door de gehele gemeentebegroting heen lopen. Het BBV verplicht gemeenten om deze informatie in afzonderlijke paragrafen uit te werken, zodat er inzicht ontstaan ten aanzien van overkoepelende uitgangspunten en het vastgestelde beleid. Voorbeelden zijn het onderhoud van kapitaalgoederen, lokale heffingen en de gemeentelijke bedrijfsvoering.

4. Bijlagen

In de bijlagen wordt nadere informatie gegeven over een aantal onderwerpen. Denk hierbij aan een verantwoording over de uitgevoerde onderzoeken in het kader van artikel 213a Gemeentewet en de verstrekte subsidies. Ook wordt er in de bijlagen inzicht gegeven in de daadwerkelijke doorschuifbudgetten, zoals reeds in beeld zijn gebracht in de decembernotitie 2023. Tot slot is er ook een bijlage opgenomen om inzicht te geven in de ‘niet toegelichte kleine verschillen’.

Gebeurtenissen na balansdatum:

Niet van toepassing.

1. Analyse op hoofdlijnen

Het financiële resultaat van 2023 bedraagt een positief saldo van € 21.013.000. Net als het voorgaande jaar is dit voornamelijk te danken aan een aantal eenmalige meevallers. Echter, naar de toekomst toe nemen de risico's toe. Dit wordt nader besproken in de kadernota 2024 - 2027. De grootste onzekerheid ligt in de financiële middelen die vanaf 2026 vanuit het Rijk zullen komen. Momenteel wordt er nog nagedacht over een nieuwe financieringsmethode die vanaf 2026 van kracht zal worden, en de zogenaamde 'opschalingskorting' zal volledig van toepassing zijn vanaf datzelfde jaar.

Het financiële verslag van 2023 wordt gekenmerkt door een reeks incidentele opbrengsten die een significante impact hebben gehad. Deze opbrengsten omvatten onder meer de winst als gevolg van verkoop van bedrijventerreinen, woningbouwlocaties en de grond van Lars & Lilly. Deze transacties hebben direct effect gehad op verschillende aspecten van de begroting, zoals de ontvangst van leges voor omgevingsvergunningen en inkomsten uit onroerendezaakbelasting (OZB). Tegelijkertijd is er als gevolg van aanzienlijke grondverkopen van de afgelopen jaren ook vennootschapsbelasting betaald.

Deze extra inkomsten hebben de liquiditeitspositie van de gemeente aanzienlijk verbeterd, waarbij het overschot aan liquide middelen volgens de voorschriften van de wet Schatkistbankieren bij het Rijk is gestald, met rentevergoeding voor de gemeente als gevolg. Andere incidentele voordelen omvatten extra algemene uitkeringen en overige Rijksbijdragen, evenals de verkoop van afval.

In termen van kosten vertonen de uitgaven voor de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) ook een incidenteel voordeel, mede dankzij afrekeningen met de centrumgemeente Almere voor de uitvoering van WMO-taken, en lagere kosten voor woningaanpassingen. De exacte prognoses met betrekking tot de vraag naar woningaanpassingen blijven echter uitdagend, en de kosten fluctueren al geruime tijd. Daarnaast zijn er incidentele voordelen te zien in kapitaallasten en regelingen met betrekking tot extra bouwkosten van het Porteum.

Aan de andere kant zijn er ook enkele nadelen te bespeuren, met name in de kosten voor onderwijsgebouwen, deels veroorzaakt door stijgende energie- en loonkosten, maar ook door de gestegen OZB voor het Porteum, een structurele last die nog niet is meegenomen in de begroting. Daarnaast zijn er incidentele kosten ontstaan door onder meer tijdelijke huisvesting en het afwaarderen van activa die voorheen werden gebruikt als onderwijshuisvesting.

Tot slot blijft er een aanzienlijk nadeel bestaan op het gebied van de uitvoering van de jeugdzorg, dat gedeeltelijk wordt gecompenseerd door lagere kosten voor preventie en toegang tot jeugdzorg.

In de totaaltabel hieronder wordt op clusterniveau weergegeven op welke onderdelen er sprake is van een afwijking ten opzichte van de begroting. Vervolgens wordt in de passages daaronder op taakveldniveau ingegaan op de in 2023 uitgevoerde activiteiten en de verklaring achter de diverse financiële afwijkingen. Deze toelichting beperkt zich over het algemeen tot afwijkingen groter dan €150.000; de norm zoals door de raad is vastgelegd in de financiële verordening. Binnen de diverse taakvelden kan er echter sprake zijn van kleinere afwijkingen, die samen optellen tot significante bedragen. Om die reden wordt in bijlage 4 nog een opsomming gegeven van deze ‘niet toegelichte kleine verschillen’.

Cluster (bedragen x €1.000)		Financiele analyse op hoofdlijnen	Afwijking
0. Bestuur en ondersteuning	1	Verkiezingen	-359
	2	Basistaken Burgerzaken (leges)	164
	3	Personele kosten	419
	4	Verkoop grond Lars/Lily	1.561
	5	Inzet communicatie en bestuursondersteuning	-386
	6	Niet bestede middelen Lelystad Digitaal 2025	1.081
	7	Management	-237
	8	Compensatie budgetten prijsstijgingen	232
	9	Hogere energielasten bedrijfsgebouwen	-307
	10	Doorschuif Lelystad Digitaal 2025	-1.126
	11	Lagere kapitaallasten ICT	306
	12	Rentebaten	2.711
	13	Interne rentedekking - algemeen	-757
	14	Correctie aansluiting subadministratie	-170
	15	Inkomsten OZB woningen	1.075
	16	Opbrengst OZB niet-woningen	730
	17	Diverse kleinere taakgerelateerde mutaties	259
	18	DU - Invoeringskosten Omgevingswet	516
	19	Stelposten	455
	20	Schikking bouwkosten Porteum	400
	21	Voormalig personeel	-372
	22	Stelpost kapitaallasten	797
	23	Spaarverlof	171
	24	VPB 2022	-1.100
	25	VPB 2023	-479
	Overig	Niet toegelichte kleine verschillen cluster 0	91
1. Veiligheid	26	Eindafrekening Veiligheidsregio	-318
	27	Actualisatie verplichting Alternatief FLO	-164
	28	Veiligheid	303
	29	Toezicht en Handhaving	-335
	Overig	Niet toegelichte kleine verschillen cluster 1	-336
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	30	Waterschapslasten en bedrijfsvoering	257
	Overig	Niet toegelichte kleine verschillen cluster 2	-266
3. Economie	31	Resultaat grondexploitaties bedrijven	10.865
	Overig	Niet toegelichte kleine verschillen cluster 3	444
4. Onderwijs	32	Boekverlies acitva	-367
	33	Tijdelijke onderwijshuisvesting	-426
	34	Storingen-, klachten- en kleinonderhoud	-890
	35	Rentelasten	334
	36	Betaalde belastingen OZB Porteum	-860
	37	Gas, Elektra & Water	-330
	38	Schoonmaak en afvalverwerking	-282
	39	Voortijdig schoolverlaten	432
	40	P kosten onderwijsbeleid	-302
	41	Leerlingenvervoer	232
	Overig	Niet toegelichte kleine verschillen cluster 4	161
5. Sport, cultuur en recreatie	42	Noodfonds Sticht en (sport) verenigingen	238
	43	Coronavirus (reserve)	-414
	44	Noodfonds Sticht en (sport) ver (reserve)	-238
	45	Cultuurgebouwen	371
	46	Culturele infrastructuur	414
	47	Personeels lasten taakveld 5.7	310
	Overig	Niet toegelichte kleine verschillen cluster 5	212

Cluster (bedragen x €1.000)		Financiele analyse op hoofdlijnen (vervolg)	Afwijking
6. Sociaal domein	48	Welzijnswerk in de wijk	346
	49	JGD - Preventieve inzet Jeugd	570
	50	Preventieve inzet Jeugd	-198
	51	Maatschappelijk dienstverlening	-189
	52	Personeelslasten taakveld 6.1	-674
	53	Wmo - algemene voorziening Wmo	279
	54	Integratie	280
	55	JGD - Preventief justitieel kader Jeugd	-163
	56	JGD - Kosten POH jeugd	172
	57	JGD - Toegang jeugdzorg (JEL bv)	1.142
	58	Kwijtschelding	-340
	59	BBZ - Bijstand zelfstandigen	201
	60	Armoedebeleid - Energietoeslag	-1.105
	61	Bedrijfsvoering ZLF	505
	62	Armoedebeleid	1.650
	63	BUIG - Rijksbijdrage	935
	64	BUIG - Bijstandsuikeringen	-2.644
	65	Personelekosten	202
	66	Werkbedrijf Lelystad	150
	67	ESF subsidie	281
	68	Wmo - Woningaanpassingen, vervoersvoorzieningen, rolstoelen, e.d.	863
	69	Wmo - Dagbesteding	163
	70	JGD - Niet doorzetten vordering samenloop	-352
	71	JGD - Nog te actualiseren budgetten 6.72-a t/m c	821
	72	JGD - Nog te actualiseren budgetten 6.72-a t/m c	2.267
	73	JGD - Nog te actualiseren budgetten 6.72 a t/m c	-3.369
	74	JGD - Regie en administratie	-719
	75	JGD - PGB	180
	76	JGD - Jeugdhulp zonder verblijf overig	227
	77	JGD - Lagere aantallen cliënten verblijf	461
	78	JGD - Hoger aantal cliënten gezinsgericht	-473
	79	JGD - Minder cliënten overig residentieel	1.679
	80	JGD - Niet doorzetten vordering samenloop	-240
	81	JGD - Budgetactualisatie 2023	-1.261
	82	JGD - Meer cliënten dan voorzien/begroot	-1.915
	83	JGD - Toename LTA	-541
	84	JGD - Gesloten plaatsing	-404
	85	Wmo - Opvang & Beschermd Wonen	1.792
	86	JGD - Budgetactualisatie 2023	1.261
	Overig	Niet toegelichte kleine verschillen cluster 6	182
7. Volksgezondheid en milieu	87	Onderuitputting GALA en IZA	572
	88	Riool	-468
	89	Baten rioolhffing	376
	90	Verkoop afval	721
	91	Afvalstoffenheffing	-370
	92	Energie	-231
	Overig	Niet toegelichte kleine verschillen cluster 7	-47
8. Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	93	Mutaties Voorzieningen	2.975
	94	Tekort Grondexploitatie Stationsgebied West	-5.876
	95	Dekking Nadeel Stationsgebied West	5.218
	96	Investeringen en baten grondexploitaties Woningbouw	5.044
	97	Bijdrage uit onderhoudsvoorziening tbv Stationsgebied	659
	98	Winstname op basis van Percentage of Completion	1.802
	99	Afsluiten Hanzepark	-8.373
	100	Afsluiten voorbereidingskredieten	-162
	101	Leges omgevingsvergunning	2.343
	Overig	Niet toegelichte kleine verschillen cluster 8	-9
			20.919
		Begroot saldo	**94**
			21.013

2. Taakvelden

0. Bestuur en ondersteuning

0. Bestuur en ondersteuning Bedragen x €1.000	Primitieve begroting	Wijzigingen	Totaal begroting	Rekening	Verschil
Lasten					
0.1 Bestuur	-3.907	-967	-4.874	-4.781	93
0.2 Burgerzaken	-3.723	-899	-4.622	-4.632	-10
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-881	47	-834	-1.446	-612
0.4 Overhead	-29.604	-5.324	-34.928	-34.013	915
0.5 Treasury	504	-744	-241	-1.283	-1.042
0.61 OZB woningen	-1.665	-556	-2.221	-2.648	-426
0.62 OZB niet-woningen	-	-	-	-	-
0.63 Parkeerbelasting	-	-	-	-	-
0.64 Belastingen overig	-	-	-	-1	-1
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-	-	-	-	-
0.8 Overige baten en lasten	-3.656	1.997	-1.658	-582	1.076
0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)	-	-	-	-1.579	-1.579
Totaal Lasten	**-42.932**	**-6.446**	**-49.378**	**-50.965**	**-1.587**
Baten					
0.1 Bestuur	82	-	82	121	39
0.2 Burgerzaken	982	-	982	1.258	276
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	899	-	899	3.279	2.380
0.4 Overhead	374	-65	309	402	93
0.5 Treasury	797	-	797	3.540	2.744
0.61 OZB woningen	12.131	626	12.757	13.895	1.138
0.62 OZB niet-woningen	14.420	913	15.333	16.063	730
0.63 Parkeerbelasting	2.190	-	2.190	2.068	-122
0.64 Belastingen overig	621	-300	321	358	37
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	172.843	28.958	201.801	202.681	880
0.8 Overige baten en lasten	-	-	-	400	400
0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)	-	-	-	-	-
Totaal Baten	**205.338**	**30.132**	**235.469**	**244.065**	**8.596**
Eindtotaal	**162.405**	**23.686**	**186.091**	**193.100**	**7.009**

0. Bestuur en ondersteuning Bedragen x €1.000	Primitieve begroting	Wijzigingen	Totaal begroting	Rekening	Verschil
Lasten					
0.10 Mutaties reserves	-3.336	-22.353	-25.690	-28.361	-2.672
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	-374	280	-94	-21.013	-20.919
Totaal Lasten	**-3.710**	**-22.073**	**-25.784**	**-49.375**	**-23.591**
Baten					
0.10 Mutaties reserves	4.691	36.494	41.186	44.045	2.860
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	-	-	-	-	-
Totaal Baten	**4.691**	**36.494**	**41.186**	**44.045**	**2.860**
Eindtotaal	**981**	**14.421**	**15.402**	**-5.330**	**-20.732**

De taakvelden binnen het cluster ‘0. Bestuur en ondersteuning’ dragen bij aan de uitvoering van de inhoudelijke taakvelden, die onderdeel uitmaken van de verderop beschreven clusters 1 tot en met 8. In de tabel op de vorige pagina wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

In de tabellen hieronder wordt vervolgens per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Vervolgens wordt er verantwoording afgelegd over wat er bereikt is in 2023 binnen het taakveld. Hierna vindt de financiële verantwoording plaats voor afwijkingen > €150.000. Na de beschrijving van deze taakvelden worden de bij ministeriële regeling verplicht op te nemen beleidsindicatoren gepresenteerd, aangevuld met een aantal lokale beleidsindicatoren.

Verantwoording taakvelden binnen dit cluster

Bedrag x €1.000

0.1	Bestuur		Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	-4.874	-4.781	93 V
		Baten	82	121	39 V

Hoofdopgave raadsakkoord	-		Aard activiteiten	Wettelijk
Portefeuillehouder(s)	A.E.H. Baltus		Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2023		Nee	Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Op basis van artikel 6 van de gemeentewet is het voor een gemeente verplicht om een gemeenteraad, een college en een burgemeester te hebben. Daarnaast verplicht de gemeentewet iedere gemeente om een rekenkamer of een rekenkamerfunctie vorm te geven (artikel 81a t/m 81k en artikel 182 t/m 185). Verder is het in de gemeentewet de verplichting een griffie te hebben (artikel 107 t/m 107e gemeentewet).

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Dit taakveld houdt direct verband met de gemeentelijke bestuursorganen en de directe ondersteuning daarvan:

- Het college van burgemeester en wethouders;
- De gemeenteraad en de raadscommissies;
- De ondersteuning en advisering van de raad in de vorm van een griffie;
- De lokale rekenkamer;
- Landelijke- en regionale bestuurlijke samenwerkingsverbanden (Vereniging van Nederlandse Gemeenten, G40, Platform 31)

De inzet binnen dit taakveld is voor een aanzienlijk deel wettelijk bepaald. Zo is het aantal raadsleden wettelijk voorgeschreven, evenals de hoogte van de bijbehorende vergoeding voor het raadswerk. De lasten behorende bij de raad staan in direct verband met het aantal raadsleden, fracties en fractieassistenten. De lasten behorende bij het college staan in direct verband met het aantal collegeleden. Met ingang van de deze bestuursperiode is het aantal raadsleden toegenomen van 35 naar 37 in verband met het bereiken van de grens van 80.000 inwoners.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Gedragscode integriteit gemeenteraadsleden gemeente Lelystad	-
Gedragscode integriteit collegeleden gemeente Lelystad	
Gedragscode integriteit ambtenaren gemeente Lelystad	

Financiële verschillen: 0.1 Bestuur naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-4.874	-4.781	**93 V**	82	121	**39 V**	132 V
Totaal exploitatie		**-4.874**	**-4.781**	**93 V**	**82**	**121**	**39 V**	**132 V**
Reserves								
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-	-	-	177	88	**89 N**	89 N
Totaal reserves		**-**	**-**	**-**	**177**	**88**	**89 N**	**89 N**
Totaal		**-4.874**	**-4.781**	**93 V**	**259**	**209**	**49 N**	**44 V**

Bedrag x €1.000

0.2	Burgerzaken		Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	-4.622	-4.632	10 N
		Baten	982	1.258	276 V

Hoofdopgave raadsakkoord	-	
Portefeuillehouder(s)	S. Kruis	
Onderdeel begrotingsmonitor 2023		Nee

Aard activiteiten	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

De gemeente voert een verscheidenheid aan wettelijke verplichtingen uit binnen dit taakveld. De uitvoering hiervan is georganiseerd binnen de Stadswinkel. Naast burgerzaken vormt het klantcontactcentrum een belangrijk onderdeel, dat uitvoering geeft aan de telefonische bereikbaarheid, informatieverstrekking en het opnemen en uitzetten van meldingen over de openbare ruimte. De informatiebalie is het eerste aanspreekpunt voor inwoners, bezoekers en ondernemers die een bezoek brengen aan het stadhuis en vervult daarmee een waardevolle en gastvrije rol in de gemeentelijke dienstverlening.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Binnen taakveld 0.2 Burgerzaken zijn de volgende activiteiten uitgevoerd:
- Het behandelen van aanvragen in het kader van de Paspoortwet (8022);
- het Reglement Rijbewijzen (6591);
- de Rijkswet op het Nederlanderschap (277);
- Vermissingen documenten (552) Verklaringen omtrent gedrag (269);
- en legalisatie handtekening (1417).
- Onderzoeken naar legalisatie en verificatie buitenlandse bewijsstukken.
- Het bijhouden (12.980), onderzoeken van juistheid (1.706) en verstrekken (11.000) van persoonsgegevens uit de Basisregistratie Personen inclusief het uitvoeren van adresonderzoeken.
- Het opstellen van akten en latere vermeldingen in de registers van de Burgerlijke Stand (1.709), het beheer van de registers en het voltrekken huwelijken (319).
- Het beantwoorden van telefonische vragen in de eerste lijn en het doorzetten van tweedelijns telefonische vragen (140.000).
- Het verstrekken van informatie aan de informatiebalie en doorgeleiden van bezoekers aan het Stadhuis.
- Het beheren van de Burgernet-administratie, de mailbox KlantContactCentrum, de mailbox van het Servicemeldpunt Burger, de verloren en gevonden voorwerpen en de in de hal beschikbaar gestelde publicaties.
- Het opstellen van een nieuw reglement BS, uitbreiding trouwmogelijkheden, implementatie nieuwe wetgeving, traineeship burgerzaken Zelfevaluaties BRP en reisdocumenten.
- Het organiseren van de Provinciale Staten en Waterschap- en de Tweede Kamerverkiezingen.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Leges verordening 2023	-

Financiële verschillen: 0.2 Burgerzaken naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Basistaken Burgerzaken (leges)	I	-646	-769	**123 N**	963	1.250	**287 V**	164 V
Verkiezingen	S	-262	-622	**359 N**			-	359 N
Personele kosten	I	-3.526	-3.106	**419 V**			-	419 V
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-188	-135	**53 V**	19	8	**11 N**	42 V
Totaal exploitatie		**-4.622**	**-4.632**	**10 N**	**982**	**1.258**	**276 V**	**266 V**
Reserves								
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-	-13	**13 N**	-	-	-	13 N
Totaal reserves		**-**	**-13**	**13 N**	**-**	**-**	**-**	**13 N**
Totaal		**-4.622**	**-4.645**	**23 N**	**982**	**1.258**	**276 V**	**253 V**

Basistaken Burgerzaken (leges)	Incidenteel nadeel op de lasten van	€	-123
	Incidenteel voordeel op de baten van	€	287

Vanaf 2022 werden er na een coronaperiode weer meer reisbewegingen gemaakt wat zich vertaalde in een hoger aantal aangevraagde reisdocumenten. Dit heeft zich in het jaar 2023 voortgezet. Daarnaast is er sprake van een toename op het product 'legaliseren handtekening', waarschijnlijk veroorzaakt door langere wachttijden bij buurtgemeenten. Voor wat betreft de overige producten lijkt het niveau zich gedurende 2023 weer te hebben genormaliseerd. Bovenstaande ontwikkelingen zorgen voor een incidenteel voordeel op de baten van €359.000 en een incidenteel nadeel op de lasten van €123.000 miljoen. per saldo een voordeel van €164.000.

Verkiezingen	Structureel nadeel op de lasten van	€ -359

De jaarlijkse bijdrage aan gemeenten voor de organisatie van verkiezingen is gebaseerd op gemiddeld 1 verkiezing per jaar. Gemeenten ontvangen voor de onverwachte Tweede Kamerverkiezingen in november dus geen compensatie. Daarom zijn de lasten in 2023 hoger zijn dan begroot. Daarnaast is het in verband met diverse wet- en regelgeving noodzakelijk om op het gebied van verkiezingen externe deskundigheid in te huren. Ook de kosten voor het organiseren van de verkiezingen vallen hoger uit dan begroot. Bovenstaande leidt tot een nadelig resultaat van €359.000.

Personele kosten	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 419

Het beroep op het ambtelijk apparaat is zowel kwalitatief als kwantitatief omvangrijk. Het raadsakkoord omvat grote ambities en opgaven voor de stad waaraan in 2023 uitvoering is gegeven. Ondanks de grote spanning op de arbeidsmarkt, waardoor (tijdelijke) inhuur soms onontkoombaar is, wordt de bedrijfsvoering van het gehele Sociaal Domein, positief afgesloten in 2023. Binnen dit taakveld is een voordelige afwijking van €419.000.

Bedrag x €1.000

0.3	Beheer overige gebouwen en gronden		Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	-834	-1.446	612 N
		Baten	899	3.279	2.380 V

Hoofdopgave raadsakkoord	7. Stedelijke Vernieuwing	Aard activiteiten	Gemeentelijk
Portefeuillehouder(s)	D. Grimbergen & S. Kruis	Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2023	Nee	Beinvloedbaarheid baten	[0 % - 20 %]

Context van het taakveld

Naast bouwgrond in exploitatie (taakveld 3.2 voor bedrijventerreinen en taakveld 8.2 voor niet-bedrijventerreinen) heeft de gemeente diverse andere gronden in eigendom. Dit zijn bijvoorbeeld gronden die zijn uitgegeven in erfpacht maar ook de niet in exploitatie genomen gronden. Wanneer geen sprake is van een grondexploitatie worden de bijbehorende lasten en baten die samenhangen met het bezit- en beheer van deze gronden binnen dit taakveld verantwoord.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Het in eigendom hebben van bepaalde gronden kan zijn ingegeven vanuit strategisch oogpunt. Er zijn gronden verhuurd en verpacht om op deze wijze dekking te verkijgen voor de beheerslasten. Tevens heeft er een verkoop van grond aan Centrada plaatsgevonden, niet alle gronden hoeven in gemeentelijke handen te blijven. De verkoop betrof de locatie Lars/ Lily.

Gerelateerde beleidsnota's

-

Gerelateerde verbonden partijen

-

Financiële verschillen: 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Verkoop grond Lars/Lily	I	-	-704	**704 N**	-	2.265	**2.265 V**	1.561 V
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-834	-742	**92 V**	899	1.015	**116 V**	208 V
Totaal exploitatie		**-834**	**-1.446**	**612 N**	**899**	**3.279**	**2.380 V**	**1.768 V**
Totaal		**-834**	**-1.446**	**612 N**	**899**	**3.279**	**2.380 V**	**1.768 V**

Verkoop grond Lars/Lily	Incidenteel nadeel op de lasten van	€	-704
	Incidenteel voordeel op de baten van	€	2.265

In december 2023 is de grond onder Lars en Lily aan Centrada verkocht. Betreft afwikkeling van de boekwaarde en de verkoopopbrengst. Per saldo een voordeel van €1.561.000.

Bedrag x €1.000

0.4	Overhead

	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
Lasten	-34.928	-34.013	915 V
Baten	309	402	93 V

Hoofdopgave raadsakkoord	-	
Portefeuillehouder(s)	S. Kruis	
Onderdeel begrotingsmonitor 2023		Nee

Aard activiteiten	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 % - 20 %]

Context van het taakveld

De bedrijfsvoeringskosten van de gemeente worden gedefinieerd als die kosten die niet direct zijn toe te rekenen aan de overige taakvelden binnen de gemeentebegroting. Het gaat hierbij om alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van het primaire proces en medewerkers.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die verband houden met de bedrijfsvoeringskosten. Het gaat hierbij om de gemeente brede uitvoering van de volgende taken:

- financiën, administratie, beheer, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie;
- personeel en organisatie;
- onderzoek en statistiek;
- de directie, teamleiders;
- inkoop (incl. aanbesteding en contractmanagement);
- juridische zaken;
- bestuurszaken en bestuursondersteuning;
- informatievoorziening en automatisering (ICT);
- facilitaire zaken en huisvesting, zoals de kapitaal- en onderhoudslasten van het stadshuis (incl. beveiliging);
- documentaire informatievoorziening (DIV);

Eind 2023 was de bezetting op managementniveau weer op voldoende niveau. De inhuur heeft zich met name voorgedaan op de opgaven voor woningbouw, citymarketing en ziektevervanging. In de paragraaf bedrijfsvoering worden organisatietaken en bedrijfsvoering verder toegelicht.

Gerelateerde beleidsnota's

-

Gerelateerde verbonden partijen

Het Flevolands Archief (HFA)

Financiële verschillen: 0.4 Overhead naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Hogere energielasten bedrijfsgebouw en	S	-530	-836	**307 N**	-	-	-	307 N
Lagere rentelasten	I	-107	-	**107 V**	-	-	-	107 V
Lagere kosten mobiele telefonie	I	-488	-385	**103 V**	-	-	-	103 V
Lagere kapitaallasten ICT	I	-1.239	-933	**306 V**	-	-	-	306 V
Compensatie budgetten prijsstijgingen	S	-232	-	**232 V**	-	-	-	232 V
Inzet communicatie en bestuursondersteuning	I	-2.097	-2.483	**386 N**	-	-	-	386 N
Inzet Juridische zaken en veiligheid	I	-1.839	-1.905	**66 N**	-	-	-	66 N
Niet bestede middelen Lelystad Digitaal 2025	I	-2.134	-1.053	**1.081 V**	-	-	-	1.081 V
Management	S	-2.309	-2.546	**237 N**	-	-	-	237 N
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-23.953	-23.872	**81 V**	309	402	**93 V**	174 V
Totaal exploitatie		**-34.928**	**-34.013**	**915 V**	**309**	**402**	**93 V**	**1.008 V**
Reserves								
Doorschuif Lelystad Digitaal 2025	I	-313	-1.439	**1.126 N**	-	-	-	1.126 N
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-45	17	**62 V**	226	58	**168 N**	106 N
Totaal reserves		**-358**	**-1.422**	**1.064 N**	**226**	**58**	**168 N**	**1.232 N**
Totaal		**-35.286**	**-35.435**	**149 N**	**535**	**460**	**75 N**	**224 N**

Hogere energielasten bedrijfsgebouwen	Structureel nadeel op de lasten van	€ -307

De kosten voor gas, water en licht zijn afgelopen jaren sterk gestegen. Alhoewel de dagprijzen van energie weer zijn gedaald, zijn de langdurige contracten nog steeds op een hoger niveau dan voorheen. Daarom wordt dit gezien als een structurele kostenstijging. Structureel nadeel van €307.000.

Lagere rentelasten	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 107

Het interne rente percentage is gereduceerd tot 0%. De interne rekenrente wordt berekend volgens de door de wet voorgeschreven rekenmethode berekend aan de hand van o.a. betaalde- en ontvangen rente. Dit levert een voordeel op de lasten van €107.000.

Lagere kosten mobiele telefonie	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 103

Door het aansturen op spelregels voor degelijk gebruik van mobiele data en gesprekken zijn wij in staat geweest de kosten te drukken. Er wordt meer digitaal gecommuniceerd via Teams. Deze ontwikkeling krijgt ook een plek in de volgende aanbesteding. Voordeel op deze lasten is €103.000.

Lagere kapitaallasten ICT	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 306

De beeldschermen voor werkplekken gaan langer mee dan wij qua vervanging hadden ingeschat. Hierdoor worden investeringen uitgesteld, zodat de kapitaallasten lager uitvallen. Wij houden wij meer rekening met een spreiding van de investering op basis van de ervaringscijfers die wij hebben opgebouwd en dit zal worden meegenomen met de bijstellingen in de kadernota 2025. Incidenteel voordeel van €306.000 op de lasten.

Compensatie budgetten prijsstijgingen	Structureel voordeel op de lasten van	€ 232

Met het Collegebesluit van 10 januari 2023 is per abuis extra budget beschikbaar gesteld voor Informatisering en automatisering ter compensatie van de gestegen kosten 2022-2023. Hiervoor was reeds bij de actualisatie van de Programmabegroting 2023 extra budget beschikbaar gesteld. Dit zal worden meegenomen met de bijstellingen in de kadernota 2025. Voordeel op de lasten van €232.000.

Inzet communicatie en bestuursondersteuning	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -386

Er is extra inzet van een bestuursadviseur en een woordvoerder noodzakelijk geweest. Daarnaast is na het ontstaan van diverse vacatures het secretariaat opnieuw ingericht en is inhuur nodig geweest voor de borging van de continuïteit van de werkzaamheden. In verband met langdurige uitval door ziekte inhuur nodig geweest om de hoeveelheid werk op het gebied van communicatie op te vangen. Hierdoor zijn dubbele kosten gerealiseerd. Dit heeft geleid tot een totaal van extra incidentele lasten van €386.000.

Inzet Juridische zaken en veiligheid	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -66

Voor de begeleiding van diverse inkooptrajecten en juridische advisering is meer inzet nodig geweest dan begroot. Dit resulteert in een incidenteel nadeel op de lasten van €66.000.

Niet bestede middelen Lelystad Digitaal 2025	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 1.081

Niet bestede middelen Lelystad Digitaal 2025: Het programma LD 2025 bestaat uit een 3-jarige programmering van 70 projecten die invulling geven aan (nieuwe) wetgeving, Europese aanbestedingen, visie op dienstverlening en de digitale transformatie van de gemeenten. In 2023 is met prioriteit gewerkt aan de invoering Omgevingswet, basis inrichting van het zaaksysteem/archief, invoering Woo en invoering nieuwe informatievoorziening Sociaal Domein. Hierdoor is minder/geen uitvoering gegeven aan

andere projecten - deze schuiven in de lijn van uitvoering door naar 2024. Een deel van de niet bestede middelen zijn op basis van de prognose in de decembernotitie reeds doorgeschoven. Het restant wordt bij vaststellen van de jaarrekening 2023 doorgeschoven.

Management	Structureel nadeel op de lasten van	€ -237

Invulling van moeilijk vervulbare managementfuncties duurde langer dan verwacht en daarom is overgegaan tot inhuur. Daarnaast is er meer capaciteit op managementniveau ingezet om de groeiende organisatie aan te sturen. De functiewaardering is wel in bezetting maar niet in budget verwerkt. Dit levert een structureel nadeel op van €237.000.

Doorschuif Lelystad Digitaal 2025	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -1.126

De in 2023 niet bestede middelen van het programma Lelystad Digitaal 2025 gestort in de reserve en worden doorgeschoven naar 2024.

Bedrag x €1.000

0.5	Treasury

	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
Lasten	-241	-1.283	1.042 N
Baten	797	3.540	2.744 V

Hoofdopgave raadsakkoord	-	
Portefeuillehouder(s)	D. Grimbergen	
Onderdeel begrotingsmonitor 2023		Ja

Aard activiteiten	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

De gemeente heeft een deel van haar activa gefinancierd met vreemd vermogen en betaalt over deze aangetrokken leningen een vergoeding in de vorm van rente. De Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO) stelt regels aan het financieringsgedrag van gemeenten, zodanig dat bijvoorbeeld de risico's op het gebied van renteschommelingen worden beperkt. Zo voorkomt de zogeheten 'kasgeldlimiet' dat gemeenten vooral leningen aantrekken met een korte looptijd (met over het algemeen een lagere rente) en verplicht de 'renterisiconorm' gemeenten om de herfinanciering van leningen te spreiden in de tijd.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die verband houden met de uitvoering van de treasuryfunctie:

Rentelasten

De te betalen rentelasten zijn afhankelijk van de looptijd van de afgesloten lening. Er zijn leningen afgesloten met een korte looptijd (korter dan één jaar, vaak met een relatief lage rente) en leningen met een langere looptijd (langer dan één jaar, waarbij over het algemeen geldt dat hoe langer de looptijd hoe hoger de rente). De rentelasten zijn voornamelijk afhankelijk van de benodigde financiering, wat weer een voortvloeisel is van de genomen raadsbesluiten in het verleden. Daarnaast bepalen de rentestanden van het moment van herfinanciering voor een groot deel in hoeverre het beschikbare budget toereikend is.

Rentebaten en dividendopbrengsten

De baten binnen dit taakveld komen enerzijds voort uit de rentebaten die de gemeente ontvangt als vergoeding van een aantal verstrekte leningen en de rentebaten die de gemeente ontvangt uit hoofde van het uitzetten van overtollige liquide middelen bij de schatkist. Anderzijds ontvangt de gemeente dividendopbrengsten vanuit een viertal deelnemingen, te weten: Vitens, Huisvuilcentrale, Alliander en de Bank Nederlandse Gemeenten. De hoogte van de ontvangen dividendopbrengsten is afhankelijk van de bedrijfsresultaten van de genoemde deelnemingen.

De directe beïnvloedbaarheid van deze lasten en baten is vrij beperkt, aangezien de gemeente gehouden is aan wet- en regelgeving en te maken heeft met een financieringsbehoefte die gebaseerd is op besluiten uit het verleden. Er is in 2023 uitvoering gegeven aan de gemeentelijke treasuryfunctie, binnen de grenzen van de Wet FIDO en de daarbij geldende kasgeldlimiet. Door middel van het spreiden van de leningenportefeuille is getracht het renterisico bij het herfinancieren van leningen zo klein mogelijk te houden.

Gerelateerde beleidsnota's

-

Gerelateerde verbonden partijen

NV Alliander
NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)
NV Vitens

Financiële verschillen: 0.5 Treasury naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Dividend	I	-	-	-	660	693	**33 V**	33 V
Rentelasten	I	-1.353	-1.471	**119 N**	-	-	-	119 N
Rentebaten	I	-	-	-	137	2.848	**2.711 V**	2.711 V
Interne rentedekking - algemeen	I	757	-	**757 N**	-	-	-	757 N
Interne rentedekking - bouw grond in exploitatie	I	442	294	**148 N**	-	-	-	148 N
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-87	-106	**19 N**	-	-	-	19 N
Totaal exploitatie		**-241**	**-1.283**	**1.042 N**	**797**	**3.540**	**2.744 V**	**1.701 V**
Reserves								
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-	-	-	2.345	2.345	-	-
Totaal reserves		**-**	**-**	**-**	**2.345**	**2.345**	**-**	**-**
Totaal		**-241**	**-1.283**	**1.042 N**	**3.142**	**5.886**	**2.744 V**	**1.701 V**

Dividend	Incidenteel voordeel op de baten van	€ 33

De dividendopbrengst voor onder andere Alliander is €33.000 meer dan begroot.

Rentelasten	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -119

Rentelasten kort geld (< 1 jaar)
De betaalde rentelasten behorende bij leningen met een looptijd korter dan één jaar vallen lager uit dan oorspronkelijk begroot. Omdat de gemeente de komende jaren voldoende saldo liquide middelen ter beschikking heeft is de verwachting dat er voorlopig geen kort geld wordt aangetrokken. Daarom een structureel voordeel van €212.000 op de rentelasten kort.

Rentelasten lang geld (> 1 jaar)
Door substantiële grondverkopen in 2023 en de verwerking van het MPG in de begroting is de boekwaarde bouwgrond in exploitatie fors gedaald dit heeft geleid tot een negatieve correctie van het rentebudget lang van €331.000.

Rentebaten	Incidenteel voordeel op de baten van	€ 2.711

Rentebaten kort geld (< 1 jaar)
Door substantiële inkomsten uit grondverkopen hebben wij onze overtollige liquide middelen moeten stallen bij de Schatkist. Als gevolg hiervan hebben wij € 2.493.000 aan rentebaten (in plaats van € 200.000 aan rentelasten).

Rente baten lang geld (> 1 jaar)
Voor de SVN lening Vrom Starterfonds bedragen de rentebaten op verstrekte leningen ca. € 129.000 meer dan begroot.

Interne rentedekking - algemeen	Structureel nadeel op de lasten van	€ -757

De op de balans geactiveerde activa worden rechtstreeks aan de specifieke taakvelden toegerekend via de componenten rente- en afschrijvingslasten. Deze aan taakvelden toegerekende rentelasten kent als tegenhanger de interne rentedekking, die voor een dienovereenkomstig bedrag terugkomt binnen dit taakveld. Op basis van wet- en regelgeving uit het BBV dient het gehanteerde begrote interne rentepercentage van 0,25% herrekend te worden. Deze herrekening leidt tot een interne rentepercentage van 0,00%. Het gevolg hiervan is dat er een 'nadeel' ten opzichte van de begroting optreedt binnen dit taakveld ter grootte van € 757.000 en tegelijkertijd een dienovereenkomstig 'voordeel' op de diverse overige taakvelden. Concreet betekent dit dat er een resultaat effect is op totaal niveau.

Interne rentedekking - bouwgrond in exploitatie	Structureel nadeel op de lasten van	€ -148

Interne Rente- Bouwgrond in exploitatie (BIE): Over de bouwgronden in exploitatie (BIE) wordt eveneens rente toegerekend, welke als interne rentedekking terugkomt binnen dit taakveld. Bij de jaarrekening is het verplicht om op basis van nacalculatie de daadwerkelijke toe te rekenen rente te bepalen. Het definitieve rentepercentage voor de BIE komt uit op 1,12%, waartegen vervolgens de toe te rekenen rente over de grondexploitaties opnieuw is berekend. Doordat het begrote rentepercentage BIE 1,25% is resulteert dit in een nadeel ten opzichte van de begroting ter grootte van € 148.000.

Bedrag x €1.000

0.61	OZB woningen	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
	Lasten	-2.221	-2.648	426 N
	Baten	12.757	13.895	1.138 V

0.62	OZB niet-woningen	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
	Lasten	-	-	-
	Baten	15.333	16.063	730 V

Hoofdopgave raadsakkoord	-	Aard activiteiten	Wettelijk
Portefeuillehouder(s)	D. Grimbergen	Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2023	Ja	Beinvloedbaarheid baten	[100 %]

Context van het taakveld

Op basis van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) zijn gemeenten verantwoordelijk voor de waardering van alle onroerende zaken in Nederland. Eigenaren van woningen en eigenaren en gebruikers van niet-woningen (bijv. een bedrijfspand), ontvangen ieder jaar een WOZ-beschikking van de gemeente. De WOZ-waarde in deze beschikking vormt de grondslag voor het heffen van belasting door de rijksoverheid, gemeenten en het waterschap. Daarnaast wordt de WOZ-waarde op meer terreinen gebruikt, bijvoorbeeld bij het bepalen van de maximale huur bij woningcorporaties.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

De gecombineerde aanslagen zijn aan het begin van het jaar verzonden. Er zijn ruim 40,000 aanslagen voor woningen en bedrijfspanden verzonden. Op de gecombineerde aanslag staat de OZB, Afvalstoffenheffing en Rioolheffing vermeld waardoor in een oogopslag inzicht is in de gemeentelijke woonlasten.
Na de verzending zijn de kwijtscheldingsaanvragen, betalingsregelingverzoeken, bezwaren en beroepen ontvangen en in behandeling genomen.
Voor de OZB/WOZ-beschikkingen zijn vier keer zo veel bezwaren ontvangen dan het voorgaande jaar. De trend van het toenemen van bezwaren die door zgn. no cure, no pay-bedrijven zijn ingediend heeft zich opnieuw voorgedaan. Daarnaast zijn ook de beroepen bij de rechtbank, ingediend tegen de uitspraken op de bezwaarschriften, sterk gestegen.
Bij het uitblijven van de betaling van de opgelegde gemeentelijke belastingen is het invorderingsproces opgestart.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Tarievennota 2023 (behandeling in de raad eind 2022)	-

Financiële verschillen: 0.61 OZB woningen naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Inkomsten OZB woningen	S	-	-	-	12.492	13.567	**1.075 V**	1.075 V
Invorderingkosten	I	-	-76	**76 N**	265	344	**79 V**	3 V
Kostenvergoeding No Cure No Pay	I	-178	-321	**143 N**	-	-	-	143 N
Correctie aansluiting subadministratie	I	-	-170	**170 N**	-	-	-	170 N
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-2.043	-2.080	**36 N**	-	-16	**16 N**	52 N
Totaal exploitatie		**-2.221**	**-2.648**	**426 N**	**12.757**	**13.895**	**1.138 V**	**711 V**
Totaal		**-2.221**	**-2.648**	**426 N**	**12.757**	**13.895**	**1.138 V**	**711 V**

Financiële verschillen: 0.62 OZB niet-woningen naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Opbrengst OZB niet-woningen	I	-	-	-	15.333	16.063	**730 V**	730 V
Totaal exploitatie		**-**	**-**	**-**	**15.333**	**16.063**	**730 V**	**730 V**
Totaal		**-**	**-**	**-**	**15.333**	**16.063**	**730 V**	**730 V**

Inkomsten OZB woningen	Structureel voordeel op de baten van	€ 1.075

Er zijn meer woningen gerealiseerd dan waar op basis van de verwachte groei van de stad de raming van de OZB woningen op is gebaseerd. Door het verschil tussen het begrote en gerealiseerde aantal woningen en de hoogte van de waarden waarover de OZB wordt berekend, is een structureel voordeel op de baten ontstaan van €1.075.000. Hiervoor zal bij de Kadernota 2025 een voorstel worden ingediend om dit structureel in de begroting op te nemen.

Invorderingkosten	Incidenteel nadeel op de lasten van	€	-76
	Incidenteel voordeel op de baten van	€	79

Het reguliere invorderingsproces is weer volledig opgepakt en alle achterstanden zijn weggewerkt. Door deze extra werkzaamheden zijn zowel de uitvoeringskosten als de inkomsten toegenomen met €79.000.

Kostenvergoeding No Cure No Pay	Incidenteel nadeel op de lasten van	€	-143

Het aantal ingediende bezwaren door NoCureNoPay bedrijven is in 2023 extreem toegenomen. Het aantal bezwaren ingediend door commerciële bureaus (bijna 3000) is opnieuw toegenomen en daarmee ook de proceskostenvergoeding. Daardoor is er €143.000 meer uitgegeven dan begroot.

Correctie aansluiting subadministratie	Incidenteel nadeel op de lasten van	€	-170

Bij overgang naar de nieuwe software belastingen in 2022 zijn er invorderingskosten uit 2022 niet volledig verwerkt in dat jaar. Daarom worden deze kosten alsnog in 2023 opgenomen. Dit betreft een incidentele afwijking ten opzichte van de begroting van €170.000.

Opbrengst OZB niet-woningen	Incidenteel voordeel op de baten van	€	730

De gerealiseerde opbrengst uit de OZB niet-woningen komt mrt €730.000, 5% hoger uit dan begroot en heeft voor het grootste deel (€462.000) betrekking op 2023. De resterende meeropbrengst (€268.000) betreft aanslagen over voorgaande jaren.

Het totale verschil ten opzichte van de begroting zit vooral in de waardering van diverse bijzondere dan wel grote objecten waarvan de waarderingen nu zijn afgerond. Bij de raming is een voorzichtige prognose opbrengst gehanteerd die achteraf hoger uit blijkt te komen."

Bedrag x €1.000

0.63	Parkeerbelasting		Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	-	-	-
		Baten	2.190	2.068	122 N

Hoofdopgave raadsakkoord	-	Aard activiteiten	Gemeentelijk
Portefeuillehouder(s)	D. Grimbergen & P. van Dijk	Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2023	Nee	Beinvloedbaarheid baten	[0 % - 20 %]

Context van het taakveld

In het kader van parkeerregulering biedt artikel 225 van de Gemeentewet gemeenten de ruimte om parkeerbelasting te heffen. In de jaarlijks te actualiseren verordening parkeerbelastingen Lelystad wordt hier concreet invulling aan gegeven. Deze opbrengsten moeten in samenhang worden bezien met de lasten, die onderdeel uitmaken van taakveld 2.2 parkeren.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

In 2023 is parkeerbelasting ontvangen door parkerende automobilisten. Het is vooraf lastig in te schatten hoeveel parkeerbelasting precies wordt ontvangen. Wel is een aanmerkelijk hoger resultaat behaald ten opzichte van 2022 (ruim 200.000 meer opbrengsten). De afwijking past, gelet op de onzekerheid van het inschatten van de baten, in een acceptabele bandbreedte (ongeveer 5% afwijking).

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Parkeerverordening Lelystad	Coöperatie ParkeerService

Financiële verschillen: 0.63 Parkeerbelasting naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-	-	-	2.190	2.068	122 N	122 N
Totaal exploitatie		-	-	-	2.190	2.068	122 N	122 N
Totaal		-	-	-	2.190	2.068	122 N	122 N

Bedrag x €1.000

0.64	Belastingen overig		Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	-	-1	1 N
		Baten	321	358	37 V

Hoofdopgave raadsakkoord	-	Aard activiteiten	Gemeentelijk
Portefeuillehouder(s)	D. Grimbergen	Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2023	Nee	Beinvloedbaarheid baten	[100 %]

Context van het taakveld

Naast de belastingen die in de taakvelden hierboven worden genoemd biedt de Gemeentewet de ruimte om nog een aantal belastingen te heffen. In Lelystad is daaraan uitvoering gegeven door het heffen van: hondenbelasting (artikel 226), reclamebelasting (artikel 227) en de toeristenbelasting (artikel 224).

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Hondenbelasting

De bestandswerkzaamheden, registratie en controle voor de hondenbelasting zijn uitgevoerd, de aanslagen hondenbelasting verzonden en de invordering van de hondenbelasting hebben plaatsgevonden. De aanslagen hondenbelasting zijn gecombineerd met de aanslagen OZB, Afvalstoffenheffing en Rioolheffing.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Legesverordening Lelystad 2023 (raadsbehandeling eind 2022)	-

Financiële verschillen: 0.64 Belastingen overig naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-	-1	1 N	321	358	37 V	35 V
Totaal exploitatie		-	-1	1 N	321	358	37 V	35 V
Totaal		-	-1	1 N	321	358	37 V	35 V

Bedrag x €1.000

0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
	Lasten	-	-	-
	Baten	201.801	202.681	880 V

Hoofdopgave raadsakkoord	-		
Portefeuillehouder(s)	D. Grimbergen		
Onderdeel begrotingsmonitor 2023		Ja	

Aard activiteiten	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Gemeenten beschikken over verschillende inkomstenbronnen, waarbij de bijdrage die de gemeente ontvangt uit het gemeentefonds veruit de grootste is. Over de inzet van deze middelen hoeft geen verantwoording te worden afgelegd aan de Rijksoverheid, maar de gemeente heeft uiteraard wel de verantwoordelijkheid om uitvoering te geven aan de wettelijke taken die in de overige taakvelden staan beschreven.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

In dit taakveld zijn de baten opgenomen die de gemeente ontvangt vanuit de verschillende uitkeringen uit het gemeentefonds:

Algemene uitkering
De algemene uitkering is de grootste uitkering uit het gemeentefonds. Het totale bedrag dat beschikbaar is voor alle gemeenten wordt verdeeld aan de hand van diverse maatstaven, vanuit het principe dat gemeenten bij gelijke tarieven een gelijkwaardig voorzieningenniveau moeten kunnen bieden. Het verdeelmodel is globaal en kosten georiënteerd en houdt rekening met de belastingcapaciteit en de structuurkenmerken van de verschillende gemeenten.

Het verdeelmodel is met ingang van 2023 herijkt en de invoering wordt in eerste instantie tot en met 2025 gefaseerd ingevoerd, inclusief een ingroeimodel. Voor Lelystad zal er uiteindelijk sprake zijn van een nadelig herverdeeleffect ter grootte van €60 per inwoner per jaar. Er zal echter nog vervolgonderzoek worden uitgevoerd in de aankomende jaren, wat maakt deze uitkomst nog kan wijzigen. Er wordt om die reden vooralsnog rekening gehouden met een nadelig effect dat oploopt tot €22,50 per inwoner per jaar in 2025 en verder. Dit op basis van het officiële ingroeipad zoals dat is gecommuniceerd in de meicirculaire 2022.

De jaarlijkse ontwikkeling van de omvang van de algemene uitkering wordt vorm gegeven via de zogeheten 'trap op en trap af systematiek', waarbij het totaal beschikbare bedrag meebeweegt met de ontwikkeling van de brede rijksuitgaven. De krimp of groei van de algemene uitkering als gevolg van deze systematiek wordt het acccres genoemd en wordt ieder jaar in de mei- en septembercirculaire meerjarig geactualiseerd. De VNG heeft op 23 juni 2022 ingestemd met het voorstel van de fondsbeheerders om deze systematiek voor 2022, 2023, 2024 en 2025 te bevriezen voor wat betreft het volume-deel. Daarmee is er ook duidelijkheid ontstaan over de methode voor het afsplitsen van het deel van het accres voor de compensatie van de loon- en prijsontwikkeling bij gemeenten.

Naast bovenstaande ontwikkelingen lopen er diverse andere discussies omtrent de hoogte van de algemene uitkering die gemeenten uit het gemeentefonds ontvangen. Denk aan het al dan niet afschaffen van de zogeheten 'opschalingskorting', de discussie over de normeringssystematiek 'trap op / trap af' met ingang van 2026 en de onderzoeken naar tekorten binnen de Jeugdzorg en de Wmo. Veel zal afhangen van de afspraken die gemaakt worden door een nieuwe kabinet. Op het moment dat er meer duidelijkheid ontstaat worden de effecten betrokken in de gemeentelijke p&c cyclus.

Integratie uitkeringen
De integratie uitkeringen zijn gekoppeld aan de uitvoering van specifieke taken, maar de gemeente hoeft geen verantwoording af te leggen over de besteding. Op termijn is het de bedoeling dat dit type uitkeringen worden geïntegreerd binnen de algemene uitkering en dus niet langer afzonderlijk zijn te onderscheiden.

Decentralisatie uitkeringen
Decentralisatie utkeringen zijn vergelijkbaar met integratie uitkeringen, met als voornaamste verschil dat overheveling naar de algemene uitkering geen doel op zich is. Met ingang van 2019 wordt de zogeheten ICL uitkering ook uitgekeerd via deze weg en vormt daarmee veruit de grootste

Gerelateerde beleidsnota's

-

Gerelateerde verbonden partijen

-

Financiële verschillen: 0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Algemene uitkering	I	-	-	-	169.408	169.514	**105 V**	105 V
DU - Invoeringskosten Omgevingswet	I	-	-	-	-	516	**516 V**	516 V
Diverse kleinere taakgerelateerde mutaties	I	-	-	-	-	259	**259 V**	259 V
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-	-	-	32.393	32.393	**0 V**	0 V
Totaal exploitatie		**-**	**-**	**-**	**201.801**	**202.681**	**880 V**	**880 V**
Totaal		**-**	**-**	**-**	**201.801**	**202.681**	**880 V**	**880 V**

Algemene uitkering	Incidenteel voordeel op de baten van	€ 105

Een incidenteel voordeel binnen de algemene uitkering ter grootte van €105.000. Dit wordt veroorzaakt door een combinatie van factoren, met name opwaarts bijgestelde accresraming in navolgende circulaires en de actualisatie van diverse maatstafeenheden gedurende het jaar.

DU - Invoeringskosten Omgevingswet	Incidenteel voordeel op de baten van	€ 516

Een incidenteel voordeel ter grootte van €516.000 als gevolg van het ontvangen van de decentralisatie uitkering 'Invoeringskosten Omgevingswet'. In de decembercirculaire 2023 hebben gemeenten middelen ontvangen als compensatie voor de gemaakte voorbereidingskosten. Deze compensatie was niet op voorhand te begroten, wat maakt dat dit nu leidt tot een incidenteel voordeel in de jaarrekening 2023. Aangezien deze invoeringskosten voor het grootste deel vanuit de algemene middelen was bekostigd, kunnen deze middelen vrijvallen ten gunste van het rekeningresultaat. Voor afronding van een beperkt deel van de werkzaamheden op dit vlak is nog aanvullend budget benodigd. Via het voorstel tot bestemming van het resultaat wordt de raad daartoe een voorstel gedaan.

Diverse kleinere taakgerelateerde mutaties	Incidenteel voordeel op de baten van	€ 259

Een incidenteel voordeel ter grootte van €259.000 als gevolg van een aantal kleinere tabak-gerelateerde mutaties. Het gaat dan om middelen die zijn ontvangen op basis van de decembercirculaire 2023 en die om deze reden nog niet in de begroting 2023 verwerkt konden worden. Denk aan de compensatie voor meerkosten binnen het sociaal domein voor Oekraïense vluchtelingen en maatschappelijke begeleiding van statushouders.

Bedrag x €1.000

0.8	Overige baten en lasten

	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
Lasten	-1.658	-582	1.076 V
Baten	-	400	400 V

Hoofdopgave raadsakkoord	-	
Portefeuillehouder(s)	D. Grimbergen	
Onderdeel begrotingsmonitor 2023		Nee

Aard activiteiten	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Dit taakveld heeft een technisch karakter en bevat alle baten en lasten die niet toe te rekenen zijn aan de overige specifieke taakvelden in de gemeentebegroting.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die verband houden met de volgende concern brede begrotingsonderdelen:

Stelposten en taakstellingen
Stelposten zijn reserveringen die in een later stadium worden doorvertaald naar de overige taakvelden, in afwachting van nadere informatie (zo is er een stelpost voor lonen / sociale lasten, kapitaallasten, financiële verschillen en frictie). Taakstellingen zijn nog te concretiseren bezuinigingen, die niet rechtstreeks te koppelen zijn aan één of meerdere taakvelden en om die reden centraal worden geadministreerd.

Onvoorzien
Voor het opvangen van onvoorziene, onvermijdbare en onuitstelbare lasten, die ten tijde van het opstellen van de begroting nog niet waren voorzien is er een structureel budget beschikbaar van €50.000.

Voormalig personeel
De gemeente is eigenrisicodrager voor de WW, wat betekent dat de gemeente verantwoordelijk is voor de WW-uitkering van werkzoekende ex-medewerkers en verplicht zijn hen aantoonbaar te begeleiden bij het vinden van een passende baan. Bijbehorende kosten zijn in de begroting voorzien, zijn niet toe te delen aan een van de overige taakvelden en maken om die reden eveneens onderdeel uit van dit taakveld. In de CAO is de regeling vervroegd uittreden opgenomen. De mensen die hiervan gebruik maken zijn niet in dienst en daarom komen de kosten die deze regeling met zich meebrengt op dit taakveld.

Spaarverlof
Vanaf 2022 kunnen medewerkers bovenwettelijke vakantie-uren sparen. Met dit' verlofsparen' kunnen medewerkers passend bij hun levensfase hun bovenwettelijke vakantie-uren inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens en -carrièreplanning. Het BBV schrijft voor dat er voor deze verplichting van verlofuren in de toekomst een voorziening dient te worden gevormd.

De lasten binnen dit taakveld zijn zeer beperkt beïnvloedbaar en hebben een min of meer onontkoombaar karakter.

Gerelateerde beleidsnota's

-

Gerelateerde verbonden partijen

-

Financiële verschillen: 0.8 Overige baten en lasten naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Spaarverlof	I	-	171	**171 V**	-	-	-	171 V
Voormalig personeel	S	-393	-765	**372 N**	-	-	-	372 N
Stelpost kapitaallasten	I	-785	12	**797 V**	-	-	-	797 V
Stelposten	I	-455	-	**455 V**	-	-	-	455 V
Schikking bouw kosten Porteum	I	-	-	-	-	400	**400 V**	400 V
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-25	-	**25 V**	-	-	-	25 V
Totaal exploitatie		**-1.658**	**-582**	**1.076 V**	**-**	**400**	**400 V**	**1.476 V**
Reserves								
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-22.421	-22.421	**0 N**	24.550	24.550	**0 V**	0 V
Totaal reserves		**-22.421**	**-22.421**	**0 N**	**24.550**	**24.550**	**0 V**	**0 V**
Totaal		**-24.080**	**-23.003**	**1.076 V**	**24.550**	**24.950**	**400 V**	**1.476 V**

Spaarverlof	Incidenteel voordeel op de lasten van	€	171

Het BBV schrijft voor dat er voor deze verplichting van verlofuren in de toekomst een voorziening dient te worden gevormd. Ten opzichte van voorgaand jaar heeft er een wijziging plaatsgevonden in de berekening, alleen spaarsaldo's die minimaal 13 weken vertegenwoordigen tellen nog mee in het saldo (vorig jaar nog alle verlofuren). Dit heeft geresulteerd in een vrijval uit de voorziening spaarverlof van ca €171.000.

Voormalig personeel	Structureel nadeel op de lasten van	€ -372

De kosten voor voormalig personeel zijn hoger dan begroot. Dit komt o.a. door de kosten die zijn gemoeid met de Regeling Vervroegd Uittreden die is opgenomen in de CAO. De verwachting is dat deze kosten de komende jaren vergelijkbaar zijn en dat dit tot een structureel nadeel leidt.

Stelpost kapitaallasten	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 797

Betreft vrijval van de stelpost kapitaallasten die gebruikt wordt om wettelijk verplichte tussentijdse aanpassingen van interne rentetoerekeningen op te vangen.

Stelposten	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 455

Een aantal stelposten zijn nog niet in de uitvoeringsbudgetten verwerkt o.a.. omdat de benodigde besluitvorming over concretisering nog niet heeft plaatsgevonden. De plaats in de begroting is hiervan direct afhankelijk. Het betreft o.a. verlengde westerdreef, fietspakhuis theaterkwartier en dergelijke.

Schikking bouwkosten Porteum	Incidenteel voordeel op de baten van	€ 400

Extra baten als gevolg van een schikking getroffen met de architect van de bouw van het Porteum voor ruim € 400.000.

Bedrag x €1.000

0.9	Vennootschapsbelasting (Vpb)		Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	-	-1.579	1.579 N
		Baten	-	-	-

Hoofdopgave raadsakkoord	-	
Portefeuillehouder(s)	D. Grimbergen	
Onderdeel begrotingsmonitor 2023		Nee

Aard activiteiten	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Met ingang van 1 januari 2016 zijn gemeenten belastingplichtig voor wat betreft de vennootschapsbelasting (Vpb). Gemeenten dienen binnen dit taakveld een raming te maken van de fiscale winst, die per saldo wordt gerealiseerd op ondernemersactiviteiten in het betreffende begrotingsjaar, na eventuele verrekening van fiscale verliezen uit eerdere begrotingsjaren.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

De betaalde vennootschapsbelasting in 2023 heeft voor ± € 1,1 mln. betrekking op het belastingjaar 2022 en voor ± € 0,4 mln. betrekking op het belastingjaar 2023. De aanslagen worden gedekt uit het postieve resultaat vanuit de grondexploitaties over 2023. Ook voor de komende jaren zal, op basis van de huidige inzichten, sprake zijn van te betalen vennootschapsbelasting. Per boekjaar is de hoogte van het te betalen bedrag aan vennootschapsbelasting moeilijk in te schatten. Dit als gevolg van wijzigende omstandigheden zoals: ontwikkelingen in de markt (vraag, prijsontwikkeling en bouwcapaciteit), het beleid van de belastingdienst, wetgeving en jurisprudentie.

Gerelateerde beleidsnota's

-

Gerelateerde verbonden partijen

-

Financiële verschillen: 0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb) naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
VPB 2022	I	-	-1.100	**1.100 N**	-	-	-	1.100 N
VPB 2023	I	-	-479	**479 N**	-	-	-	479 N
Totaal exploitatie		-	-1.579	1.579 N	-	-	-	1.579 N
Totaal		-	-1.579	1.579 N	-	-	-	1.579 N

VPB 2022	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -1.100

In 2023 is de aanslag vennootschapsbelasting over 2022 ontvangen en betaald.

VPB 2023	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -479

In 2023 is de aanslag vennootschapsbelasting over 2023 ontvangen en betaald.

Bedrag x €1.000

0.10	Mutaties reserves

	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
Lasten	-25.690	-28.361	2.672 N
Baten	41.186	44.045	2.860 V

Hoofdopgave raadsakkoord	-	
Portefeuillehouder(s)	D. Grimbergen	
Onderdeel begrotingsmonitor 2023		Nee

Aard activiteiten	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Op dit taakveld worden alle toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves begroot- en vervolgens dienovereenkomstig geboekt, op basis van in het verleden genomen raadsbesluiten. Het betreft hier de technische verwerking van de reservemutaties binnen alle andere taakvelden, met uitzondering van taakveld '0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten'.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

De financiele mutaties op de reserves worden toegelicht binnen de taakvelden waar de betreffende lastten en / of baten worden veroorzaakt.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Nota reserves en voorziening	-

De tabel op de volgende pagina geeft per taakveld de mutaties weer. De reserves worden toegelicht binnen de taakvelden waar de lasten / baten betrekking op hebben.

0.10 Reserves onderverdeeld naar taakveld Bedragen x €1.000	Primitieve begroting	Wijzigingen	Totaal begroting	Rekening	Verschil
Lasten					
0.2 Burgerzaken	-	-	-	-13	-13
0.4 Overhead	-	-358	-358	-1.422	-1.064
0.8 Overige baten en lasten	-2.500	-19.921	-22.421	-22.421	-0
1.2 Openbare orde en veiligheid	-	-47	-47	-49	-2
2.1 Verkeer en vervoer	-	-100	-100	-100	-
3.1 Economische ontwikkeling	-	-33	-33	-43	-10
4.2 Onderwijshuisvesting	-	-75	-75	-75	-
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-	-	-	-146	-146
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-	-126	-126	-80	46
6.3 Inkomensregelingen	-	-1.377	-1.377	-2.564	-1.187
6.5 Arbeidsparticipatie	-836	-	-836	-882	-46
6.71d Overige maatwerkarrangementen (WMO)	-	-129	-129	-125	4
7.1 Volksgezondheid	-	-	-	-143	-143
7.4 Milieubeheer	-	-11	-11	-86	-75
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-	-15	-15	-15	-
8.1 Ruimte en leefomgeving	-	-39	-39	-75	-36
8.3 Wonen en bouwen	-	-122	-122	-122	-
Totaal Lasten	**-3.336**	**-22.353**	**-25.690**	**-28.361**	**-2.672**
Baten					
0.1 Bestuur	-	177	177	88	-89
0.4 Overhead	340	-114	226	58	-168
0.5 Treasury	2.345	-	2.345	2.345	-
0.8 Overige baten en lasten	443	24.107	24.550	24.550	0
2.1 Verkeer en vervoer	-	224	224	228	4
3.1 Economische ontwikkeling	250	274	524	499	-25
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-	25	25	24	-1
3.4 Economische promotie	20	155	175	109	-66
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-	84	84	65	-19
5.1 Sportbeleid en activering	12	287	299	122	-177
5.2 Sportaccommodaties	-	1.300	1.300	1.300	-
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-	800	800	49	-751
5.5 Cultureel erfgoed	-	-	-	3	3
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-	1.932	1.932	1.236	-696
6.3 Inkomensregelingen	-	5.449	5.449	5.307	-142
6.5 Arbeidsparticipatie	-	161	161	149	-12
6.71d Overige maatwerkarrangementen (WMO)	193	232	425	425	-
7.1 Volksgezondheid	-	131	131	89	-43
7.3 Afval	-	63	63	91	28
7.4 Milieubeheer	-	394	394	342	-53
8.1 Ruimte en leefomgeving	428	415	843	687	-156
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-	-	-	5.218	5.218
8.3 Wonen en bouwen	660	396	1.056	1.060	3
Totaal Baten	**4.691**	**36.494**	**41.186**	**44.045**	**2.860**
Eindtotaal	**1.355**	**14.141**	**15.496**	**15.684**	**188**

Bedrag x €1.000

0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten

	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
Lasten	-94	-21.013	20.919 N
Baten	-	-	-

Hoofdopgave raadsakkoord	-	
Portefeuillehouder(s)	D. Grimbergen	
Onderdeel begrotingsmonitor 2023		Nee

Aard activiteiten	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Op dit taakveld wordt het begrotingssald van alle andere taakvelden begroot- en geboekt, inclusief de toevoegingen en onttrekkingen aan reserves. Het betreft hier de technische verwerking van het begrote resultaat over de gehele gemeentebegroting: het saldo van baten en lasten binnen dit taakveld komt overeen met de eindstand van de programmabegroting 2022 - 2025 (na raadsbehandeling).

1. Veiligheid

1. Veiligheid Bedragen x €1.000	Primitieve begroting	Wijzigingen	Totaal begroting	Rekening	Verschil
Lasten					
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-5.990	-338	-6.328	-7.049	-721
1.2 Openbare orde en veiligheid	-2.906	-1.589	-4.495	-4.803	-308
Totaal Lasten	**-8.896**	**-1.927**	**-10.823**	**-11.852**	**-1.029**
Baten					
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	101	-	101	122	21
1.2 Openbare orde en veiligheid	110	500	610	769	159
Totaal Baten	**210**	**500**	**710**	**891**	**180**
Eindtotaal	**-8.686**	**-1.427**	**-10.113**	**-10.962**	**-849**

De taakvelden binnen het cluster ‘1. Veiligheid’ hebben betrekking op crisisbeheersing en brandweer, openbare orde en veiligheid. In de tabel hierboven wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

In de tabellen hieronder wordt vervolgens per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Vervolgens wordt er verantwoording afgelegd over wat er bereikt is in 2023 binnen het taakveld. Hierna vindt de financiële verantwoording plaats voor afwijkingen > €150.000. Na de beschrijving van deze taakvelden worden de bij ministeriële regeling verplicht op te nemen beleidsindicatoren gepresenteerd, aangevuld met een aantal lokale beleidsindicatoren.

Verantwoording taakvelden binnen dit cluster

Bedrag x €1.000

1.1	Crisisbeheersing en brandweer		Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	-6.328	-7.049	721 N
		Baten	101	122	21 V

Hoofdopgave raadsakkoord	9. Openbare Orde & Veiligheid	
Portefeuillehouder(s)	A.E.H. Baltus	
Onderdeel begrotingsmonitor 2023		Nee

Aard activiteiten	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Op basis van artikel 2 van de Wet veiligheidsregio's is het college van burgemeester en wethouders belast met de organisatie van de brandweerzorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening. Op grond van artikel 8 en 9 zijn gemeenten vervolgens verplicht via een gemeenschappelijke regeling diverse taken en bevoegdheden op dit gebied over te dragen aan het bestuur van de veiligheidsregio. Lelystad maakt samen met de gemeenten Almere, Dronten, Noordoostpolder, Urk en Zeewolde onderdeel uit van de veiligheidsregio Flevoland.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die verband houden met de wettelijke taken op het gebied van brandweerzorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening. De uitvoering hiervan is belegd bij de Veiligheidsregio Flevoland, die jaarlijks een bijdrage van de deelnemende gemeenten ontvangt.

Samenwerking veiligheidsregio's Flevoland en Gooi en Vechtstreek
De lopende samenwerking tussen de veiligheidsregio's is in een eerdere evaluatie effectief en succesvol bevonden. Daarbij is ook aangegeven dat verdere stappen kunnen worden gezet op het gebied van harmonisatie. Dit heeft intussen geleid tot het verder harmoniseren van (ICT-)systemen, zoals de digitale werkomgeving waar de volledige organisatie vanaf medio 2023 mee werkt.

Omgevingswet en adviseren over risico's
De Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen treden op 1 januari 2024 in werking. Alle voorbereidingen liggen op koers om vanaf deze datum conform de nieuwe wet te gaan werken.

Meldkamer Midden Nederland
Het project Meldkamer Midden-Nederland kent intussen een lange doorlooptijd. De nieuwe meldkamer voor Midden-Nederland wordt gehuisvest boven het politiekantoor dat op de Groest in Hilversum wordt gerealiseerd. Medio 2022 is gestart met de bouw van het pand. De bouw verloopt voortvarend. De planning is dat de meldkamer vanaf het tweede kwartaal van 2025 operationeel is.

Toekomstbestendige brandweer, incl. paraatheid en implementatie Verplichtend karakter
Onder verantwoordelijkheid van het landelijk Veiligheidsberaad wordt gewerkt aan het implementatieplan voor het afschaffen van verplichte consignatie en kazernering van vrijwilligers, landelijk bekend onder de projectnaam Verplichtend karakter. Als gevolg van Europese regelgeving is deze organisatiewijze niet langer houdbaar. Als één van de voorwaarden voor implementatie is gesteld, dat rijksfinanciering beschikbaar moet worden gesteld. Besluitvorming hierover is al diverse keren uitgesteld en is ook in dit jaar niet tot stand gekomen. Dit heeft financiële concequenties. Op dit moment wordt het vertrek van vrijwilligers opgevuld met beroepskrachten. In 2023 nog gedekt vanuit de reserve. Voor 2024 en verder is dit een financieel risico (zie ook risicoparagraaf).

Gerelateerde beleidsnota's
Integraal Veiligheidsplan Lelystad 2018-2022
Integraal Veiligheidsplan Lelystad 2023-2026

Gerelateerde verbonden partijen
GR Veiligheidsregio Flevoland

Financiële verschillen: 1.1 Crisisbeheersing en brandweer naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Actualisatie verplichting Alternatief FLO	I	-	-164	**164 N**	-	-	-	164 N
Gas, Elektra & Water	S	-177	-306	**128 N**	-	-	-	128 N
Schoonmaakkosten	S	-78	-140	**62 N**	-	-	-	62 N
Eindafrekening Veiligheidsregio	I	-	-318	**318 N**			-	318 N
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-6.073	-6.121	**48 N**	101	122	**21 V**	27 N
Totaal exploitatie		**-6.328**	**-7.049**	**721 N**	**101**	**122**	**21 V**	**700 N**
Totaal		**-6.328**	**-7.049**	**721 N**	**101**	**122**	**21 V**	**700 N**

Actualisatie verplichting Alternatief FLO	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -164

Functioneel leeftijdsontslag brandweerpersoneel. Deze voorziening is gevormd in verband met de verplichting voortvloeiend uit een uitvoeringsovereenkomst met de Veiligheidsregio Flevoland. Deze regeling geldt voor 12 personen die een repressieve dienst vervullen en door deze regeling vanaf de leeftijd van 59 jaar met vervroegd pensioen kunnen, waarbij de gemeente een deel van de bezoldiging aanvult.

Vanaf 2022 wordt jaarlijks met 2,5% indexatie rekening gehouden en is gelijk aan het percentage waarmee bij de Veiligheidsregio wordt gerekend.

Gas, Elektra & Water	Structureel nadeel op de lasten van	€ -128

Binnen dit taakveld is er sprake van een structureel nadeel op de kosten voor gas, water en licht. De prijzen zijn afgelopen jaren gestegen en nog niet op hetzelfde niveau als voor de energiecrisis, deze afwijking is meer van structurelere aard dan van voorzien.

Schoonmaakkosten	Structureel nadeel op de lasten van	€ -62

Een structureel nadeel op de schoonmaakkosten. Door gestegen loonkosten binnen de schoonmaakbranche plus gestegen kosten voor afvalverwerking na het doorlopen van een aanbesteding.

Eindafrekening Veiligheidsregio	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -318

Het negatieve resultaat van de Veiligheidsregio Flevoland kwam tot stand door voornamelijk autonome ontwikkelingen, namelijk inflatie, hogere lonen als gevolg van de nieuwe cao en een storting van € 1.200.000 in de algemene reserve ter dekking van Verplichtend karakter in 2024. Dit als gevolg van vertraagde besluitvorming landelijk. Het Algemeen bestuur van de VRF wordt verzocht het negatieve resultaat te dekken door middel van het vragen van een extra bijdrage aan de gemeenten, conform de verdeelsleutel van de gemeentelijke bijdrage vanuit de Programmabegroting 2023. Voor Lelystad komt dat op een bedrag van € 318.484.

Bedrag x €1.000

1.2	Openbare orde en veiligheid

	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
Lasten	-4.495	-4.803	308 N
Baten	610	769	159 V

Hoofdopgave raadsakkoord	9. Openbare Orde & Veiligheid	
Portefeuillehouder(s)	A.E.H. Baltus	
Onderdeel begrotingsmonitor 2023		Nee

Aard activiteiten	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

De gemeente heeft veiligheid hoog in het vaandel staan. Veiligheid is één van de belangrijkste levensbehoeften van onze inwoners. Een veilig Lelystad vraagt een doeltreffende aanpak van criminaliteit, overlast en onveilige situaties. We willen samen met inwoners en veiligheidspartners ervoor zorgen dat het veiligheidsgevoel toeneemt en de overlast afneemt. De regie hierop is de verantwoordelijkheid van de gemeente. Hoe dit vorm te geven staat in het Integraal veiligheidsplan 2023-2026, vastgesteld door de gemeenteraad.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Op 21 februari 2023 is het Integraal Veiligheidsplan door de raad vastgesteld. Daarin is een veiliger Lelystad ten doel gesteld, waarbij we de criminaliteit en overlast willen verminderen en veiligheidsgevoelens willen verhogen.

In 2023 is de totale geregistreerde criminaliteit in Lelystad met 2% gedaald ten opzichte van diezelfde periode in 2022. Dit is gunstiger dan de gemiddelde regionale ontwikkeling van +3%. Een opvallende daler is het totaal aantal woninginbraken (-42%), waaronder de daling van het geslaagde aantal woninginbraken (-53%). Het aantal registraties geweld (-15%), huiselijk geweld (-28%) en jongerenoverlast (-12%) is afgenomen. Al deze vormen zijn op het laagste niveau sinds 2020. Ook is opvallend dat het aantal registraties zakkenrollen is gedaald (-6%), terwijl dit regionaal is gestegen (+47%). Een opvallende stijger is brom-, snor-, fietsendiefstal (+39%) en is daarmee sterker gestegen dan in de regio (+9%). Ook opvallend is de stijging van het aantal inbraken/diefstal bedrijf en instelling (+33%), terwijl dit regionaal is gedaald (-5%). Het aantal registraties van autokraken is gestegen (+10%, van 88 naar 97), daarmee is dalende trend sinds 2020 geëindigd.

Resultaten in hoofdlijnen in 2023 zijn:

- De aanpak van ondermijning gaat onverminderd door. Er zijn diverse (integrale) controles geweest waarbij diverse overtredingen zijn geconstateerd. Verder is gehandhaafd op drugspanden, drugsdealers op straat en illegale prostitutie. Ook is de landelijke trend van explosieven bij woningen niet aan ons voorbijgegaan. 4 woningen zijn tijdelijk gesloten geweest. Beleidsmatig zijn onder andere het nieuwe Bibob beleid en het Ambitieplan mensenhandel vastgesteld.
- In 2023 is Preventie met gezag in uitvoering gegaan. De uitvoering gebeurt volgens de 4 opgestelde programmalijnen. Door middel van subsidieverleningen, inkoopovereenkomsten en uitbreiding interne capaciteit zijn diverse projecten en interventies uit deze programmalijnen opgestart. Hierdoor voorkomen we dat jongeren in de criminaliteit belanden of effectief ingrijpen als jongeren wel stappen zetten in de criminaliteit. Concreet gaat het bijvoorbeeld om uitbreiding van het jongerenwerk op straat, uitbreiding van de jeugdboa's, inzet van preventieve lesprogramma's in het onderwijs en inkoop van intensieve begeleiding binnen de PGA.
- Op het thema Cybercrime/ Digitale Veiligheid zijn afgelopen jaar grote stappen gezet. De uitvoering van het actieprogramma loopt volgens planning. Er is ingezet op het weerbaar maken van ouderen, jongeren en ondernemers. In 2023 is een training "Laat je geen Hack zetten" gericht op het weerbaar maken van ouderen tegen cybercriminelen ontwikkeld. Gemeente ambtenaren, Bibliotheekmedewerkers (en vrijwilligers) zijn opgeleid om deze training in 2024 aan onze inwoners te gaan geven.

De samenwerking met Bureau regionale Veiligheidsstrategie en de Flevolandse gemeente en politie is versterkt. Een voorbeeld hiervan is dat er een gezamenlijk actieplan is uitgewerkt wat in 2024 wordt vastgesteld door het Districtelijk Veiligheidscollege. De politie Lelystad heeft een digitaal wijkagent aangesteld. In November heeft een groot Cyber Event plaatsgevonden voor ondernemers van Lelystad. Dit is erg goed ontvangen en bezocht.

In oktober is de Veiligheidsmarkt weer gehouden. Dit is ieder jaar een succes. Ook dit jaar werd deze goed bezocht. Ook hier waren diverse activiteiten gericht op het Cyber weerbaar maken van onze inwoners en het herkennen van ondermijning.
Voor het overige worden de reguliere thema's zoals in het IVP 2023-2026 genoemd uitgevoerd.

Gerelateerde beleidsnota's
Integraal Veiligheidsplan 2023-2026
Beleidsplannen rond Vergunningen Toezicht en Handhaving (VTH)
Regionale Veiligheidsstrategie tussen 39 gemeenten, politie en OM
Evenementenbeleid
Nota prostitutie en seksbranche

Gerelateerde verbonden partijen
Veiligheidsregio
Omgevingsdienst

Financiële verschillen: 1.2 Openbare orde en veiligheid naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Preventie met Gezag	I	-	-113	**113 N**	500	613	**113 V**	-
Calamiteiten	I	-13	-68	**56 N**	-	-	-	56 N
Parkeerhandhaving	I	-226	-272	**46 N**	-	-	-	46 N
Toezicht en Handhaving	I	-1.613	-1.948	**335 N**	-	-	-	335 N
Dierenopvang	S	-155	-208	**52 N**	-	-	-	52 N
Veiligheid	I	-1.017	-714	**303 V**	-	-	-	303 V
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-1.471	-1.480	**9 N**	110	156	**46 V**	38 V
Totaal exploitatie		**-4.495**	**-4.803**	**308 N**	**610**	**769**	**159 V**	**149 N**
Reserves								
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-47	-49	**2 N**	-	-	-	2 N
Totaal reserves		**-47**	**-49**	**2 N**	**-**	**-**	**-**	**2 N**
Totaal		**-4.542**	**-4.852**	**310 N**	**610**	**769**	**159 V**	**151 N**

Preventie met Gezag	Incidenteel nadeel op de lasten van	€	-113
	Incidenteel voordeel op de baten van	€	113

De kosten van eigen medewerkers ten behoeve van het project Preventie met Gezag komen binnen dit zelfde taakveld tot uiting door een overschrijding aan de lastenkant en worden gedekt door een hogere subsidiebijdrage.

Calamiteiten	Incidenteel nadeel op de lasten van	€	-56

Niet begrote lasten welke betrekking hebben op de eindafrekening van de Octam (schip gestrand bij Bataviahaven 2022).

Parkeerhandhaving	Incidenteel nadeel op de lasten van	€	-46

Incidenteel nadeel op de lasten als gevolg van het gebruik maken van inhuur van parkeerhandhavers. In de tweede helft van het jaar is dit opgelost door het in kunnen zetten van eigen medewerkers.

Toezicht en Handhaving	Incidenteel nadeel op de lasten van	€	-335

Met name op het juridische vlak was het lastig om in de huidige arbeidsmarkt, in combinatie met de opbouw van het functiehuis, de formatie in te vullen met eigen medewerkers. Hierdoor zijn de kosten van inhuur van vooral juristen, inspecteurs en vergunningverleners en boa's hoger dan begroot. In 2024 zal in samenwerking met P&O een meer gerichte wervingscampagne worden gestart.

Dierenopvang	Structureel nadeel op de lasten van	€	-52

Een structurele overschrijding als gevolg van stijgende kosten bij dierenwelzijnsorganisaties voor het uitvoeren van wettelijke- en bovenwettelijke taken. De bedrijfsvoering van Dierenwelzijnsorganisaties is voor een groot deel gebaseerd op vrijwilligers en op giften en gaven. Het aantal vrijwilligers loopt terug en regeldruk vanuit de landelijke overheid neemt toe, waardoor hun bedrijfsvoering onder druk staat. De stijgende kosten worden in afstemming doorbelast naar de opdrachtgevers, waarbij er voor de opdrachtgevers in veel gevallen geen alternatief is. Bij de kadernota 2025 zal een voorstel worden ingediend ter dekking van het structurele tekort.

Veiligheid	Incidenteel voordeel op de lasten van	€	303

Als gevolg van het op orde krijgen van het team t.b.v. de uitvoering van Preventie met Gezag, zijn in aanloop naar het nieuwe IVP 3 formatieplaatsen nog niet ingevuld, waardoor iets is uitgelopen in de uitvoering van het voorgenomen beleid. Dit heeft geleid tot een incidenteel voordeel op de personeelskosten van ruim € 300K.

2. Verkeer, vervoer en waterstaat

2. Verkeer, vervoer en waterstaat Bedragen x €1.000	Primitieve begroting	Wijzigingen	Totaal begroting	Rekening	Verschil
Lasten					
2.1 Verkeer en vervoer	-18.126	-2.838	-20.964	-20.740	223
2.2 Parkeren	-2.275	-374	-2.648	-2.774	-125
2.3 Recreatieve havens	-231	-13	-244	-278	-34
2.4 Economische havens en waterwegen	-	-	-	-5	-5
2.5 Openbaar vervoer	-53	-19	-71	-22	50
Totaal Lasten	**-20.684**	**-3.243**	**-23.927**	**-23.819**	**108**
Baten					
2.1 Verkeer en vervoer	549	-	549	421	-128
2.2 Parkeren	513	-	513	503	-11
2.3 Recreatieve havens	80	-	80	89	9
2.4 Economische havens en waterwegen	-	-	-	-	-
2.5 Openbaar vervoer	27	-	27	34	7
Totaal Baten	**1.169**	**-**	**1.169**	**1.047**	**-122**
Eindtotaal	**-19.515**	**-3.243**	**-22.758**	**-22.772**	**-14**

De taakvelden binnen het cluster ‘2. Verkeer, vervoer en waterstaat’ hebben betrekking op verkeer en vervoer, parkeren, recreatieve havens en openbaar vervoer. In de tabel hierboven wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

In de tabellen hieronder wordt vervolgens per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Vervolgens wordt er verantwoording afgelegd over wat er bereikt is in 2023 binnen het taakveld. Hierna vindt de financiële verantwoording plaats voor afwijkingen > €150.000. Na de beschrijving van deze taakvelden worden de bij ministeriële regeling verplicht op te nemen beleidsindicatoren gepresenteerd, aangevuld met een aantal lokale beleidsindicatoren.

Beschrijving taakvelden binnen dit cluster

Bedrag x €1.000

2.1	Verkeer en vervoer		Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	-20.964	-20.740	223 V
		Baten	549	421	128 N

Hoofdopgave raadsakkoord	1. Bereikbaarheid	
Portefeuillehouder(s)	P. van Dijk	
Onderdeel begrotingsmonitor 2023		Nee

Aard activiteiten	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Op basis van de Nationale Omgevingsvisie, Wegenwet, de Wegenverkeerswet, het reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990, de Planwet verkeer en vervoer, het Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer en het Burgerlijk Wetboek is de gemeente verantwoordelijk voor de uitvoering van een verscheidenheid aan wettelijke taken op het gebied van verkeer en vervoer.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Uitgangspunt voor het onderhoud aan wegen zijn de vastgestelde kwaliteitsniveaus uit het KSP. Op basis van onafhankelijke kwaliteitsmetingen is hier aan voldaan.

De realisatie van bermverhardingen Polderwegen heeft als gevolgen van capaciteitsproblemen en het in de voorbereiding van de uitvoering combineren van werkzaamheden vertraging opgelopen.
Na besluitvorming over het GRP, waarbij structureel budget is vrijgemaakt voor het afvrezen van bermranden voor horizontale afvloeiing van regenwater van de weg in de berm, is een meerjarenprogramma opgesteld en in uitvoering genomen.

Vanuit het raadsakkoord is onderzoek gedaan naar knelpunten in de stadshoofdwegenstructuur, het fietspadennetwerk, Verkeersveiligheid in de wijken en toegankelijkheid van bushaltes. De resultaten van deze onderzoeken en een plan van aanpak op de verschillende onderdelen zal in 2024 worden voorgelegd aan de raad.

Gerelateerde beleidsnota's
Herijking kwaliteitskaders KSP; 28 april 2020
Beleidsplan Openbare verlichting 2005
Bewegwijzering in Lelystad 2016
Gladheidbestrijdingsplan
Mobiliteitsvisie en Visie Fietsen in Lelystad

Gerelateerde verbonden partijen
-

Financiële verschillen: 2.1 Verkeer en vervoer naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Waterschapslasten en bedrijfsvoering	I	-11.554	-11.297	**257 V**	-	-	-	257 V
Afvalbakken	I	-2.022	-1.884	**139 V**	-	-	-	139 V
Bijdrage Nedvang	I	-	-	-	-	28	**28 V**	28 V
Energiekosten	I	-2.144	-2.281	**137 N**			-	137 N
Verhaalbare schades	I	-	-	-	157	64	**93 N**	93 N
Personeelskosten	I	-3.169	-3.277	**108 N**			-	108 N
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-2.075	-2.002	**73 V**	391	328	**63 N**	10 V
Totaal exploitatie		**-20.964**	**-20.740**	**223 V**	**549**	**421**	**128 N**	**95 V**
Reserves								
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-100	-100	-	224	228	**4 V**	4 V
Totaal reserves		**-100**	**-100**	**-**	**224**	**228**	**4 V**	**4 V**
Totaal		**-21.064**	**-20.840**	**223 V**	**773**	**649**	**123 N**	**100 V**

Waterschapslasten en bedrijfsvoering	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 257

Een incidenteel voordeel op de lasten met betrekking tot waterschapslasten. De begroting is gebaseerd op de ""Kostentoedelingsverordening waterschap Zuiderzeeland 2019"", inmiddels is een nieuwe toedeling van toepassing. Omdat de kosten over verschillende taakvelden verdeeld is sluit dit niet meer aan bij de begroting. Bij de Decembernotitie 2024 zal een voorstel worden gedaan de begroting van 2024 en verder aan te passen zodat een en ander weer aansluit bij de verordening.

Daarnaast is er een incidenteel voordeel op ondersteunende taken als lease/ bedrijfskleding en gereedschap in afwachting van nieuwe aanbestedingen.

Afvalbakken	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 139

Een incidenteel voordeel in afwachting van het aanbestedingsresultaat voor het leveren en plaatsen van Bigbelly's (afvalbakken met pers en volgmeldsysteem) in het stadshart en subcentra.

Bijdrage Nedvang	Incidenteel voordeel op de baten van	€ 28

Een incidenteel voordeel door een niet begrote financiële bijdrage van Nedvang Zwerfafval 2022.

Energiekosten	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -137

Incidenteel hogere lasten als gevolg van stijgende energiekosten.

Verhaalbare schades	Incidenteel nadeel op de baten van	€ -93

Incidenteel lagere inkomsten uit verhaalbare schades uit openbare verlichting en technische installaties.

Personeelskosten	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -108

Incidenteel hogere lasten als gevolg van het niet ingevuld krijgen van formatieplaatsen. Om aan resultaatsverplichtingen te voldoen is hiervoor personeel ingehuurd. De personeelskosten van inhuur liggen structureel hoger dan die van eigen personeel.

Bedrag x €1.000

2.2	Parkeren		Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	-2.648	-2.774	125 N
		Baten	513	503	11 N

Hoofdopgave raadsakkoord	-	
Portefeuillehouder(s)	P. van Dijk	
Onderdeel begrotingsmonitor 2023		Nee

Aard activiteiten	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 % - 20 %]

Context van het taakveld

In het kader van parkeerregulering biedt artikel 225 van de Gemeentewet gemeenten de ruimte om parkeerbelasting te heffen, zie daarvoor taakveld 0.63. Deze opbrengsten moeten in samenhang worden gezien met de lasten die onderdeeluitmaken van dit taakveld 2.2 Parkeren. Daarnaast valt ook fietsparkeren en gehandicaptenparkeren onder dit taakveld.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

In 2023 zijn er geen grote wijzigingen opgetreden op dit taakveld. De kosten die zijn gemaakt zijn voor het instandhouden van de parkeervoorzieningen in het Stadshart van Lelystad (parkeergarages en straatparkeren). De kosten voor de parkeergarages zijn hoger uitgevallen dan begroot, voornamelijk door gestegen energietarieven.

In 2023 hebben we de Nota Parkeernormen 2023 vastgesteld. Deze dient als kader voor de parkeereis bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Parkeerverordening Lelystad	Coöperatie ParkeerService

Financiële verschillen: 2.2 Parkeren naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-2.648	-2.774	**125 N**	513	503	**11 N**	136 N
Totaal exploitatie		**-2.648**	**-2.774**	**125 N**	**513**	**503**	**11 N**	**136 N**
Totaal		**-2.648**	**-2.774**	**125 N**	**513**	**503**	**11 N**	**136 N**

Bedrag x €1.000

2.3	Recreatieve havens		Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	-244	-278	34 N
		Baten	80	89	9 V

Hoofdopgave raadsakkoord	-	
Portefeuillehouder(s)	P. van Dijk	
Onderdeel begrotingsmonitor 2023		Nee

Aard activiteiten	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 % - 20 %]

Context van het taakveld

Het faciliteren van recreatieve scheepvaart is geen wettelijke taak, maar draagt bij aan gemeentelijke speerpunten zoals de ontwikkeling van de kust.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Naast de exploitatie van de haven vond onderzoek plaats naar het ontstaan van sinkholes in de Bataviahaven. Een onderwaterinspectie is in 2023 uitgevoerd. Dit heeft niet de verwachte structurele oorzaak aan het licht gebracht. Nader onderzoek naar de oorzaak zal in 2024 plaatsvinden.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Integraal Grootonderhoud Openbare Ruimte (I-GOR)	Stichting Bataviahaven
Beheerplan Bataviahaven	

Financiële verschillen: 2.3 Recreatieve havens naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-244	-278	**34 N**	80	89	**9 V**	25 N
Totaal exploitatie		**-244**	**-278**	**34 N**	**80**	**89**	**9 V**	**25 N**
Totaal		**-244**	**-278**	**34 N**	**80**	**89**	**9 V**	**25 N**

Bedrag x €1.000

2.4	Economische havens en waterwegen		Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	-	-5	5 N
		Baten	-	-	-

Hoofdopgave raadsakkoord	-	
Portefeuillehouder(s)	P. van Dijk	
Onderdeel begrotingsmonitor 2023		Nee

Aard activiteiten	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

De gemeente Lelystad exploiteert zelf geen economische havens en vaarwegen, wat maakt dat er aan dit taakveld op dit moment geen lasten en baten zijn gekoppeld in de begroting.

De economische hoofdvaarwegen in Lelystad (Lage Vaart, Lage Dwarsvaart, Havendiep, Larservaart, Oostervaart met bijgehorende insteekhavens) en de Noordersluis vallen onder beheer van de provincie Flevoland. Het Markermeer, IJsselmeer, Oostvaardersdiep en de Houtribsluizen vallen onder de verantwoordelijkheid van Rijkswaterstaat. Wel stemt de gemeente met de vaarwegbeheerders af hoe de bereikbaarheid van Lelystad voor de beroepsvaart gewaarborgd blijft.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
-	-

Financiële verschillen: 2.4 Economische havens en waterwegen naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-	-5	5 N	-	-	-	5 N
Totaal exploitatie		-	-5	5 N	-	-	-	5 N
Totaal		-	-5	5 N	-	-	-	5 N

Bedrag x €1.000

2.5	Openbaar vervoer		Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	-71	-22	50 V
		Baten	27	34	7 V

Hoofdopgave raadsakkoord	1. Bereikbaarheid	
Portefeuillehouder(s)	P. van Dijk	
Onderdeel begrotingsmonitor 2023		Nee

Aard activiteiten	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

De provincie heeft de verantwoordelijkheid voor het openbaar vervoer in de gemeente.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Vanuit onze positie als centrumgemeente in het concessiegebied hebben we een rol in de implementatie van de nieuwe concessie. We hebben de provincie geadviseerd bij het finale vervoerplan 2024 en daar ook onze instemming aan gegeven (een rol die we hebben vanuit onze positie als centrumgemeente).

Als gemeente hebben we ook een faciliterende rol in gehad, bijvoorbeeld door realisatie van infrastructuur zoals haltes en het daadwerkelijk mogelijk maken van het rijden van de busroutes.

Rode draad is dat wij in 2023 intern en extern een adviserende rol hebben gehad over vervoerkundige vraagstukken. Het gaat hierbij om exploitatievraagstukken en zaken over dienstregeling, maar ook over vragen aangaande de positie van het OV bij herinrichting van het stedelijk gebied

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Nota Mobiliteit Lelystad	-

Financiële verschillen: 2.5 Openbaar vervoer naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-71	-22	50 V	27	34	7 V	57 V
Totaal exploitatie		-71	-22	50 V	27	34	7 V	57 V
Totaal		-71	-22	50 V	27	34	7 V	57 V

3. Economie

3. Economie Bedragen x €1.000	Primitieve begroting	Wijzigingen	Totaal begroting	Rekening	Verschil
Lasten					
3.1 Economische ontwikkeling	-652	-474	-1.127	-969	158
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-22.112	-89.328	-111.440	-107.867	3.573
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-542	203	-339	-423	-84
3.4 Economische promotie	-1.200	-595	-1.795	-1.423	373
Totaal Lasten	**-24.507**	**-90.194**	**-114.701**	**-110.682**	**4.019**
Baten					
3.1 Economische ontwikkeling	25	-	25	55	29
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	22.126	89.110	111.236	118.757	7.521
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	439	-150	289	277	-13
3.4 Economische promotie	50	300	350	203	-147
Totaal Baten	**22.641**	**89.260**	**111.900**	**119.291**	**7.391**
Eindtotaal	**-1.866**	**-935**	**-2.801**	**8.609**	**11.410**

De taakvelden binnen het cluster ‘3. Economie’ hebben betrekking op economische ontwikkeling, fysieke bedrijfsinfrastructuur, bedrijvenloket en bedrijfsregelingen en economische promotie. In de tabel hierboven wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

In de tabellen hieronder wordt vervolgens per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Vervolgens wordt er verantwoording afgelegd over wat er bereikt is in 2023 binnen het taakveld. Hierna vindt de financiële verantwoording plaats voor afwijkingen > €150.000. Na de beschrijving van deze taakvelden worden de bij ministeriële regeling verplicht op te nemen beleidsindicatoren gepresenteerd, aangevuld met een aantal lokale beleidsindicatoren.

Beschrijving taakvelden binnen dit cluster

Bedrag x €1.000

3.1	Economische ontwikkeling		Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	-1.127	-969	158 V
		Baten	25	55	29 V

Hoofdopgave raadsakkoord	4. Economie	
Portefeuillehouder(s)	D. Grimbergen	
Onderdeel begrotingsmonitor 2023		Nee

Aard activiteiten	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[100 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

De inzet op het gebied van economische ontwikkeling kent geen wettelijke basis, maar is van wezenlijk belang voor de ontwikkeling van de stad. Deze stevige ambitie maakt onderdeel uit van het raadsakkoord.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Eind 2022 is het Economisch Perspectief Lelystad 2030 door uw raad vastgesteld. In 2023 zijn we beziggeweest om de tien opgaven verder uit te werken. Deze zg. Uitvoeringsagenda zal in 2024 ter vaststelling worden voorgelegd aan het college en daarna ter kennisname worden gedeeld met uw raad.

Afgelopen periode is een startnota horecabeleid opgeleverd. In het tweede deel van 2023 is gestart met het opstellen van een horecanota. Deze wordt in 2024 voorgelegd aan de raad.

Het onderzoek om te onderzoeken of Lelystad de blik moet verruimen op het gebied van regionale samenwerking, is eind 2023 gegund. Het onderzoek is thans gaande. De resultaten worden in 2024 verwacht.

De samenwerking met Metropoolregio Amsterdam heeft in 2023 in het teken gestaan van de totstandkoming van een nieuwe MRA-Agenda en het Lelystadse MRA-Journaal. In 2023 is binnen platform Economie gewerkt aan een Bedrijventerreinenstrategie. Deze wordt binnenkort aangeboden aan alle colleges van de samenwerkende overheden.

Binnen vrijetijdseconomie hebben we met het uitvoeringsprogramma 2022 - 2026 voor 2023 vertaald in het actieplan 2023 Het actieplan wordt jaarlijks aan de hand van het uitvoeringsprogramma opgebouwd langs de volgende speerpunten: Bekendheid: Lelystad moet voldoende bekend zijn, zich goed positioneren en bezoekers moeten het juiste beeld hebben van Lelystad. Beleving: Lelystad moet voldoende interessant zijn, er moet wat te beleven zijn; een bezoek moet verrassen en de verwachtingen overtreffen. Bereikbaarheid: Lelystad moet zowel fysiek als digitaal goed bereikbaar en ontsloten zijn en ook de verschillende bezienswaardigheden en locaties moeten verbonden zijn. Beschikbaarheid: Er moet voldoende aanbod en capaciteit beschikbaar zijn, aansluitend op de vraag. Organisatie en samenwerkingsverbanden: Binnen de vrijetijdseconomie wordt samengewerkt op lokaal, regionaal en nationaal niveau. Het op de juiste manier én met elkaar organiseren van inspanningen draagt bij aan de ontwikkeling van Lelystad als bestemming. Onderwijs en arbeidsmarkt: Er moet een koppeling gemaakt worden met onderwijs & arbeidsmarkt wil je een gastvrije gemeente met goed geschoolde medewerkers zijn.

Gerelateerde beleidsnota's
Uitvoeringsprogramma Vrijetijdseconomie Lelystad 2016-2026
Beleidsplan toerisme en recreatie Provincie Flevoland
Economisch Perspectief Lelystad 2030
Perspectief Bestemming Flevoland 2030
Strategische agenda toerisme in de MRA 2025

Gerelateerde verbonden partijen
-

Financiële verschillen: 3.1 Economische ontwikkeling naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Bezoeken scholen bij argrarische sector	I	-48	-7	**41 V**	-	-	-	41 V
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-1.079	-962	**117 V**	25	55	**29 V**	146 V
Totaal exploitatie		**-1.127**	**-969**	**158 V**	**25**	**55**	**29 V**	**187 V**
Reserves								
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-33	-43	**10 N**	524	499	**25 N**	35 N
Totaal reserves		**-33**	**-43**	**10 N**	**524**	**499**	**25 N**	**35 N**
Totaal		**-1.160**	**-1.012**	**148 V**	**550**	**554**	**5 V**	**152 V**

Bezoeken scholen bij argrarische sector	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 41

Een incidenteel voordeel op de lasten als gevolg van vertraging in de bezoeken van scholen in de agrarische sector.

Bedrag x €1.000

3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
	Lasten	-111.440	-107.867	3.573 V
	Baten	111.236	118.757	7.521 V

Hoofdopgave raadsakkoord	5. Wonen	Aard activiteiten	Gemeentelijk
Portefeuillehouder(s)	S. Kruis & D. Grimbergen	Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2023	Nee	Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Activiteiten die gericht zijn op het scheppen van fysieke condities voor alle vormen van bedrijvigheid zijn geen wettelijke taak, maar dragen wel bij aan de (verdere) ontwikkeling van de stad. De gemeente heeft in het verleden geïnvesteerd in (bouw)grondposities, die in de aankomende jaren in ontwikkeling worden genomen en verkocht moeten worden. Dit taakveld heeft betrekking op de grondexploitaties bedrijventerreinen, daar waar taakveld 8.2 betrekking heeft op de grondexploitatie van de niet-bedrijventerreinen. Voor beide typen grondexploitaties geldt overigens dat ze zijn gebaseerd op een door de raad vastgesteld inhoudelijk programma. Het resultaat van de grondexploitaties wordt naast de doorlooptijd eveneens beïnvloed door diverse andere parameters. Een eventuele versnelling in de uitgifte werkt positief door in het tempo van de te realiseren opbrengst. In het geval van gunstige marktomstandigheden kan door positieve indexatie een (iets) hogere opbrengst worden gerealiseerd.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Er is in 2023 voor circa 66 ha bouwgrond in eigendom overgedragen aan bedrijven. De in 2023 gerealiseerde leveringen betreffen de bedrijventerreinen Flevokust en Flevopoort.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
MPG	OMALA N.V.
Nota grondbeleid gecombineerd met uitgifte en grondprijsbeleid	OMAGC C.V.
Verordening grond- en grondontwikkeling	

Financiële verschillen: 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Gas, Elektra & Water	I	-270	-163	**107 V**	-	-	-	107 V
Investeringen en baten grondexpl. Bedrijven	I	-110.485	-107.208	**3.277 V**	110.485	107.208	**3.277 N**	-
Resultaat grondexploitaties bedrijven	I	-	-	-	-	10.875	**10.875 V**	10.875 V
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-686	-496	**189 V**	751	674	**77 N**	113 V
Totaal exploitatie		**-111.440**	**-107.867**	**3.573 V**	**111.236**	**118.757**	**7.521 V**	**11.095 V**
Totaal		**-111.440**	**-107.867**	**3.573 V**	**111.236**	**118.757**	**7.521 V**	**11.095 V**

Gas, Elektra & Water	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 107

Een voordeel op de lasten doordat de normatief verdeelde toevoeging in de begroting voor energielasten welke niet noodzakelijk is binnen dit taakveld.

Investeringen en baten grondexpl. Bedrijven	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 3.277
	Incidenteel nadeel op de baten van	€ -3.277

De lagere lasten in de grondexploitaties zijn ten opzichte van van de MPG 0,24% lager. Per saldo een voordeel van €263. Ten opzichte van het investeringsvolume is dit bedrag verwaarloosbaar. Voor een nadere toelichting op de afwijking van de projecten wordt verwezen naar de MPG 2024.

Resultaat grondexploitaties bedrijven	Incidenteel voordeel op de baten van	€ 10.865

p grond van regelgeving is de Percentage of completion-methode (POC) voor winstneming, verplicht voor gemeenten. De POC betekent dat een deel van de winst afhankelijk van de voortgang genomen moet worden. Per saldo is dat voor 2023 een bedrag van circa €10,9 mln. Door gestegen kosten is een deel van eerder genomen winst (voorgaande jaren) teruggedraaid (-€0,1mln.).

Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de MPG 2024.

Bedrag x €1.000

3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen		Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	-339	-423	84 N
		Baten	289	277	13 N

Hoofdopgave raadsakkoord	4. Economie	
Portefeuillehouder(s)	D. Grimbergen	
Onderdeel begrotingsmonitor 2023		Nee

Aard activiteiten	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[100 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

De op bedrijven en ondernemers gerichte ondersteuning en dienstverlening vanuit de gemeente is geen wettelijke taak, maar draagt bij aan de ontwikkeling van de stad. Dit taakveld heeft een overlap met het volgende taakveld '3.4 Economische promotie'. Dit taakveld betreft de de facilitering van de markten, centrummanagement en/of bedrijfsinvesteringzones en het ondersteunen van initiatieven vanuit de markt.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Binnen dit taakveld worden onder andere de dinsdag- (Lelycentre) en zaterdagmarkten (Stadshart) georganiseerd.
Na de herinrichting van het Agorahof is de zaterdagmarkt vanaf begin dit jaar weer terug verhuist van Stationsbalkon Noord naar het Agorahof. Na wat aanloop problemen heeft iedereen inmiddels zijn plek weer gevonden en zijn marktkooplieden en bezoekers van de markt tevreden over de herinrichting.

In 2023 is de ondersteuning en dienstverlening vanuit de gemeente door middel van accountmanagement versterkt. De accountmanager Stadshart heeft inmiddels zijn positie in het centrum gevonden en heeft zich met name bezig gehouden om de organisatie van ondernemers in een ondernemersvereniging in het Stadshart van de grond te krijgen. Hier zijn stappen in gezet. De overige accountmanagers hebben de banden met het bestaande bedrijfsleven verder aangehaald door bedrijfsbezoeken af te leggen en als aanspreekpunt en vraagbaak voor hen te fungeren. Verder hebben zij ook de banden met overige stakeholders als bijvoorbeeld de Bedrijfskring Lelystad, Horizon en het Werkbedrijf aangehaald. Daarnaast zetten zij zich in om de organisatiegraad op de bedrijventerreinen te vergroten in de vorm van parkmanagement, KVO's en/of ondernemersverenigingen.

Gerelateerde beleidsnota's
Verordening marktgelden Lelystad 2021
Verordening BIZ-Larserpoort Lelystad 2017
Verordening BIZ-Larserpoort Lelystad 2017 Groene Carré
Rapport Lelystad: Op weg naar een levendig Stadshart
Masterplan Stadshart 3.0

Gerelateerde verbonden partijen
-

Financiële verschillen: 3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Markten	S	-99	-170	**72 N**	-	-	-	72 N
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-240	-253	**13 N**	289	277	**13 N**	26 N
Totaal exploitatie		**-339**	**-423**	**84 N**	**289**	**277**	**13 N**	**97 N**
Reserves								
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-	-	-	25	24	**1 N**	1 N
Totaal reserves		**-**	**-**	**-**	**25**	**24**	**1 N**	**1 N**
Totaal		**-339**	**-423**	**84 N**	**314**	**301**	**13 N**	**98 N**

Markten	Structureel nadeel op de lasten van	€ -72

Structureel nadeel als gevolg van hogeren energiekosten op stroomkasten die naast de markt ook voor evenementen worden gebruikt en niet begrote lasten voor het onderhoud aan marktkramen en leasekosten voor de marktbus. Bij de kadernota 2025 zal een voorstel worden ingediend om de begroting meer aan te laten sluiten bij de realisatie.

Bedrag x €1.000

3.4	Economische promotie

	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
Lasten	-1.795	-1.423	373 V
Baten	350	203	147 N

Hoofdopgave raadsakkoord	4. Economie	
Portefeuillehouder(s)	D. Grimbergen & A. Messelink	
Onderdeel begrotingsmonitor 2023		Nee

Aard activiteiten	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[100 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Activiteiten die gericht zijn op het 'op de kaart zetten' van de gemeente zijn geen wettelijke taak, maar dragen wel bij aan de (verdere) ontwikkeling van de stad. Dit taakveld heeft een overlap met het vorige taakveld '3.2 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen' en taakveld '3.1 Economische ontwikkeling' en bevat de activiteiten die gericht zijn op promotie en acquisitie.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

In dit taakveld zijn de lasten opgenomen die verband houden met promotionele en acquisitieactiviteiten, gericht op de groei van Lelystad - in het aantrekken van zowel nieuwe bedrijvigheid als nieuwe inwoners. Op het vlak van acquisitie kan op basis van de ontwikkelingen in de voorgaande jaren worden geconcludeerd, dat de vestiging van bedrijven aantoonbaar in de lift zit. Daarbij worden ontwikkelingen van regionaal en nationaal zoals bijvoorbeeld Flevokust Haven optimaal benut. Dit is het resultaat van doorlopende acquisitie-inspanningen. Ook de vertegenwoordiging door acquisiteurs van Lelystad binnen de relevante netwerken en op beurzen en events in binnen- en buitenland maakt hiervan onderdeel uit. Daarnaast bevat dit taakveld capaciteit op het vlak van economische ontwikkeling (gerelateerd aan taakveld 3.1) en bedrijvenloket en bedrijfsregelingen (gerelateerd aan taakveld 3.3).

Daarnaast vallen ook de werkzaamheden die worden verricht binnen het Informatieplein Wonen & Ondernemen onder dit taakveld. Zo worden geïnteresseerde woningzoekenden van binnen - en buiten Lelystad geïnformeerd over de vele mogelijkheden die Lelystad te bieden heeft. Het gaat dan om het verstrekken van documentatie en folders, het beantwoorden van vragen en het geven van advies. Er zijn een aantal subsidies verstrekt (waaronder aan de Stichting Lelypas voor de ontwikkeling van de Lelypas en aan de Oldtimerdag)

De aanslagen toeristenbelasting 2023 worden in 2024 opgelegd aan de ondernemers die verblijf bieden. De aanslag is gebaseerd op de aangifte van de ondernemer. Een groot deel van de ondernemers zijn bezocht en hebben uitleg en ondersteuning gekregen over de registratie en het doen van aangifte.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Economisch Perspectief Lelystad 2030	-

Financiële verschillen: 3.4 Economische promotie naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Promotionele activiteiten	I	-288	-208	**80 V**	-	-	-	80 V
Woonmarketing	I	-160	-7	**153 V**	50	-	**50 N**	103 V
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-1.348	-1.207	**140 V**	300	203	**97 N**	43 V
Totaal exploitatie		**-1.795**	**-1.423**	**373 V**	**350**	**203**	**147 N**	**225 V**
Reserves								
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-	-	-	175	109	**66 N**	66 N
Totaal reserves		**-**	**-**	**-**	**175**	**109**	**66 N**	**66 N**
Totaal		**-1.795**	**-1.423**	**373 V**	**525**	**312**	**213 N**	**159 V**

Promotionele activiteiten	Incidenteel voordeel op de lasten van	€	80

Een incidenteel voordeel op de lasten voor communicatie en marketing. De lasten zijn in 2023 deels op taakveld 0.4 Overhead geland. Om deze reden zijn op dit taakveld minder kosten gemaakt

Woonmarketing	Incidenteel voordeel op de lasten van	€	153
	Incidenteel nadeel op de baten van	€	-50

Een incidenteel voordeel op de lasten en een nadeel op de baten als gevolg van het aansluiten van de Woonmarketing op de nieuwe city marketing strategie. In 2023 zijn om deze reden geen kosten gemaakt voor woonmarketing en zijn er geen baten geweest.

4. Onderwijs

4. Onderwijs Bedragen x €1.000	Primitieve begroting	Wijzigingen	Totaal begroting	Rekening	Verschil
	Primitieve be	Wijzigingen	Totaal begroti	Rekening	Verschil
Lasten					
4.1 Openbaar basisonderwijs	-	-	-	-	-
4.2 Onderwijshuisvesting	-12.581	14	-12.567	-15.847	-3.280
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-4.003	-8.812	-12.815	-10.221	2.594
Totaal Lasten	**-16.585**	**-8.798**	**-25.382**	**-26.068**	**-686**
Baten					
4.1 Openbaar basisonderwijs	-	-	-	-	-
4.2 Onderwijshuisvesting	2.536	-	2.536	2.871	335
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	146	8.335	8.481	6.553	-1.928
Totaal Baten	**2.683**	**8.335**	**11.018**	**9.424**	**-1.594**
Eindtotaal	**-13.902**	**-463**	**-14.365**	**-16.644**	**-2.279**

De taakvelden binnen het cluster ‘4. Onderwijs’ hebben betrekking op onderwijshuisvesting, onderwijsbeleid en leerlingzaken. In de tabel hierboven wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

In de tabellen hieronder wordt vervolgens per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Vervolgens wordt er verantwoording afgelegd over wat er bereikt is in 2023 binnen het taakveld. Hierna vindt de financiële verantwoording plaats voor afwijkingen > €150.000. Na de beschrijving van deze taakvelden worden de bij ministeriële regeling verplicht op te nemen beleidsindicatoren gepresenteerd, aangevuld met een aantal lokale beleidsindicatoren.

Duiding taakvelden binnen dit cluster

4.1	Openbaar basisonderwijs

	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
Lasten	-	-	-
Baten	-	-	-

Hoofdopgave raadsakkoord	-	
Portefeuillehouder(s)	D. Grimbergen	
Onderdeel begrotingsmonitor 2023		Nee

Aard activiteiten	-
Beinvloedbaarheid lasten	-
Beinvloedbaarheid baten	-

Context van het taakveld

Ondanks dat het openbaar onderwijs reeds jaren geleden is verzelfstandigd, heeft de gemeente nog enkele wettelijke taken/bevoegdheden. Te denken valt aan het beoordelen van de financiële stukken, het benoemen van leden van de Raad van Toezicht en het ultiem kunnen ingrijpen bij wanbeleid. Evenwel heeft dit geen financiële vertaling in de begroting.

Bedrag x €1.000

4.2	Onderwijshuisvesting

	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
Lasten	-12.567	-15.847	3.280 N
Baten	2.536	2.871	335 V

Hoofdopgave raadsakkoord	2. Onderwijs	
Portefeuillehouder(s)	D. Grimbergen & A. Messelink	
Onderdeel begrotingsmonitor 2023		Ja

Aard activiteiten	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 % - 20 %]

Context van het taakveld

Gemeenten hebben een wettelijke zorgplicht voor de onderwijshuisvesting van het primair, (voortgezet) speciaal en voortgezet onderwijs. Deze zorgplicht omvat (de bekostiging van) nieuwbouw, uitbreiding(en), ingebruikname van gebouwen, huur tijdelijke huisvesting, herstel van constructiefouten, terreinen en de bekostiging van eerste inrichting. Daarnaast zijn gemeenten verantwoordelijk voor de instandhouding van gymzalen van het primair en speciaal onderwijs. Schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de exploitatie van schoolgebouwen, het binnen- en buitenonderhoud, schoonmaak en aanpassingen.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Met de vaststelling van het IHP Jaarprogramma 23-24 is voldaan aan de wettelijke taak van de gemeente om jaarlijks een huisvestingsplan voor het onderwijs op te stellen. Via het IHP geeft de gemeente concrete invulling aan de zorgplicht voor de onderwijshuisvesting van het primair-speciaal- en voortgezet onderwijs in de stad. Schoolbesturen hebben voor het jaarprogramma 23- 24 aanvragen kunnen indienen voor huisvestingsvoorzieningen die nodig of gewenst zijn voor het onderwijs. Deze zijn getoetst aan de wettelijke kaders, de gemeentelijke verordening huisvesting onderwijs, leerlingenprognoses en het beleidskader onderwijshuisvesting.

In 2023 is daarnaast gewerkt aan de uitvoering van het IHP jaarprogramma 22-23. Om het toegenomen aantal leerlingen van deze scholen op te vangen zijn tijdelijke lokalen geplaatst bij basisscholen De Vuurtoren en De Wingerd. Voor basisscholen De Tjotter en Triangel is een tijdelijke onderwijsvoorziening gerealiseerd in Warande. In 2023 is verder de huisvesting gereedgekomen voor de Taalklas voor het basisonderwijs in het voormalige SGL-gebouw en is – middels een enquête – uitvraag gedaan bij de schoolbesturen naar de stand van zaken van de ventilatie in schoolgebouwen. De uitslag van de enquête geeft geen aanleiding om nieuwe maatregelen te treffen. Een nadere toelichting hierop is opgenomen in het IHP Jaarprogramma 2024-2025.

Afgelopen jaar zijn ook goede vorderingen gemaakt in de uitvoering van het IHP Meerjarenperspectief. In november 2023 is gestart met de bouw van MFA De Botter, het nieuwe onderkomen voor (o.a.) basisschool De Schakel. De voorbereidingen voor het nieuwe gebouw voor De Tjalk zijn inmiddels zover gevorderd dat ook voor dit gebouw op korte termijn de eerste paal de grond in kan. De start van de bouw van KC Voorhof wordt eveneens dit jaar verwacht. In 2023 is daarnaast gewerkt aan het ontwerp voor basisschool De Kring. Het Definitief Ontwerp is nu gereed. Voor de vervangende nieuwbouw voor De Windroos is, samen met het schoolbestuur, gewerkt aan een uitgangspuntennotitie. Op basis daarvan is een voorstel voor het vaststellen van de uitgangspunten voor het nieuwe gebouw uitgewerkt voor besluitvorming.

Gerelateerde beleidsnota's
Beleidskader onderwijshuisvesting
Integraal Huisvestingsplan (IHP) - jaarprogramma 2022-2023
Meerjarenperspectief Onderwijshuisvesting Primair Onderwijs

Gerelateerde verbonden partijen
-

Financiële verschillen: 4.2 Onderwijshuisvesting naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Betaalde belastingen OZB Porteum	S	-732	-1.591	**860 N**	-	-	-	860 N
Gas, Elektra & Water	S	-1.118	-1.448	**330 N**	-	-	-	330 N
Schoonmaak en afvalverwerking	S	-883	-1.166	**282 N**	-	-	-	282 N
Tijdelijke onderwijshuisvesting	S	-225	-651	**426 N**	-	-	-	426 N
Boekverlies acitva	I	-	-367	**367 N**	-	-	-	367 N
Rentelasten	I	-334	-	**334 V**	-	-	-	334 V
SUVIS	I	-	-179	**179 N**	-	179	**179 V**	-
Storingen-, klachten- en kleinonderhoud	I	-1.183	-2.073	**890 N**	-	-	-	890 N
Inhuur personeel	I	-	-141	**141 N**	-	-	-	141 N
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-8.093	-8.231	**138 N**	2.536	2.692	**156 V**	18 V
Totaal exploitatie		**-12.567**	**-15.847**	**3.280 N**	**2.536**	**2.871**	**335 V**	**2.945 N**
Reserves								
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-75	-75	-	-	-	-	-
Totaal reserves		**-75**	**-75**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Totaal		**-12.642**	**-15.922**	**3.280 N**	**2.536**	**2.871**	**335 V**	**2.945 N**

Betaalde belastingen OZB Porteum	Structureel nadeel op de lasten van	€ -860

Een structureel nadeel op de lasten als gevolg van gestegen OZB belasting en niet geraamde OZB belasting voor Porteum.

Gas, Elektra & Water	Structureel nadeel op de lasten van	€ -330

De kosten voor gas, water en licht zijn afgelopen jaren sterk gestegen. Dit is van een meer structurelere aard dan van voorzien.

Schoonmaak en afvalverwerking	Structureel nadeel op de lasten van	€ -282

Een structureel nadeel als gevolg van gestegen loonkosten binnen de schoonmaakbranche plus gestegen kosten voor afvalverwerking na het doorlopen van een aanbesteding.

Tijdelijke onderwijshuisvesting	Structureel nadeel op de lasten van	€ -426

Een structureel nadeel op de lasten door verschillende projecten voor tijdelijke onderwijshuisvesting, Tjotter - Triangel is vermeld.

Boekverlies acitva	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -367

Een incidenteel nadeel als gevolg van einde gebruik van de gehuurde schoolwoningen. De nog openstaande activa afgeboekt wat heeft geleid tot een incidenteel nadeel van €367.000.

Rentelasten	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 334

Een incidenteel voordeel als gevolg van een verlaging van het interne rente percentage tot 0%.

SUVIS	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -179
	Incidenteel voordeel op de baten van	€ 179

Een incidenteel nadeel op de lasten van €179.000 en een net zo groot voordeel op de baten als gevolg van de het verbeteren van het binnenklimaat van bestaande scholen. Voor deze verbetermaatregelen heeft de gemeente een SUVIS (Specifieke uitkering ventilatie in scholen) uitkering ontvangen.

Storingen-, klachten- en kleinonderhoud	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -890

Een incidenteel nadeel op de lasten van €890.00 als gevolg van een mislukte aanbesteding voor storingen- klachten- en klein onderhoud. Hierdoor is er minder preventief onderhoud geweest, wat heeft geleid tot een toename in klachten- en storingsonderhoud. Dit zit hem in verschillende installaties die hierdoor onvoorzien reparaties nodig hebben gehad.

Inhuur personeel	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -141

Een incidenteel nadeel op de lasten van €141.000 wat wordt veroorzaakt door het grote aantal nieuwbouw projecten en tijdelijke huisvesting. Voor het mogelijk maken hiervan is ondersteunend personeel ingehuurd (ook voor het inwerking van nieuw vast personeel).

Bedrag x €1.000

4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken

	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
Lasten	-12.815	-10.221	2.594 V
Baten	8.481	6.553	1.928 N

Hoofdopgave raadsakkoord	2. Onderwijs	
Portefeuillehouder(s)	D. Grimbergen	
Onderdeel begrotingsmonitor 2023		Nee

Aard activiteiten	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Naast de wettelijke taak op het gebied van onderwijshuisvesting, die staat beschreven in taakveld 4.2 heeft de gemeente eveneens een verscheidenheid aan wettelijke taken op het gebied van onderwijsbeleid en leerlingzaken.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Binnen dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die samenhangen met het lokale onderwijsbeleid en leerlingzaken. Het gaat hierbij om de volgende zaken:

Onderwijskansenbeleid
In 2023 is het nieuwe beleidskader onderwijskansenbeleid vastgesteld. Dit is het kader voor de wettelijke opdracht, die de gemeente heeft, om gelijke kansen te stimuleren voor kinderen met risico op onderwijsachterstanden door omgevingsfactoren. Voor deze wettelijke plicht worden rijksmiddelen beschikbaar gesteld. De gemeente dient te zorgen voor voldoende plaatsen op voorscholen (VE). Dit wordt gedaan door monitoring van het aantal peuterplaatsen en het aantal kinderen, het bereik van doelgroeppeuters te verhogen en voorschoolse plekken te subsidiëren. Daarbij wordt er middels diverse interventies ingezet op de basisschool, van de vroegschool (VVE) tot en met groep 8.
De gemeente heeft ook de wettelijke plicht het gesprek te organiseren voor de kinderopvang- en onderwijspartners rondom de doorgaande lijn, voorkomen van segregatie, bevorderen van integratie en de ouderbetrokkenheid. De gemeente faciliteert dit gesprek op uitvoeringsniveau (VVE-adviesgroep) en op bestuursniveau (LEA). Door subsidie voor verschillende interventies te verstrekken en het gezamenlijke gesprek te faciliteren worden gelijke kansen gestimuleerd voor iedere leerling in Lelystad.

Peuteropvang
De gemeente is verantwoordelijk voor voldoende peuteropvangplekken zijn. De gemeente vergoedt daarin maximaal 320 uur per jaar, per peuter. Daarnaast wordt een aanvulling gegeven voor kinderen van ouders die niet in aanmerking komen voor de kinderopvangtoeslag.

Logopedie primair onderwijs
De gemeente geeft de logopedische screening van kleuters, van vier jaar en drie maanden, vorm. Dit in het kader van de peuteropvang en monitoring van de kwaliteit. Deze taak wordt uitgevoerd door logopedisten in dienst van St. SchOOL voor iedere school in Lelystad. In 2024 wordt deze taak geëvalueerd en besproken.

Passend onderwijs en de aansluiting van onderwijs en jeugdhulp.
De gemeente voert op overeenstemming gerichte overleggen (OOGO) met de samenwerkingsverbanden over de aansluiting van passend onderwijs op het gevoerde jeugdbeleid.

Nationaal Programma Onderwijs
Vanuit het programma om opgelopen vertraging/achterstanden door corona in te halen ontvangen scholen en gemeenten geld van het rijk, tot en met schooljaar 2024-2025. De gemeente zet dit in overleg met de scholen in aansluiting en in aanvulling op de inzet van het onderwijs. In de loop van 2023 heeft is er besloten om de drie vastgestelde budgetten binnen dit programma te ontschotten om daarmee een betere maatwerkaanpak van de problematiek mogelijk te maken, nu de gevolgen ook steeds beter bekend zijn.

Stimuleren van schoolaanwezigheid en het bestrijden en voorkomen van voortijdig schoolverlaten
Leerplichtambtenaren en Doorstroomcoaches komen vaak pas in beeld als het kind of de jongere langere tijd niet of onregelmatig op school verschijnt of zelfs al thuis zit. Vaak zijn er al eerder signalen geweest zoals ziekmeldingen of te laat komen. Een andere manier van kijken naar verzuim kan daarom een preventieve werking hebben. In gesprek met scholen stellen we dan ook de vraag ‘hoe zorgen we ervoor dat alle kinderen en jongeren zoveel mogelijk aanwezig zijn op school?’ Hierbij gebruiken we de methodische aanpak schoolverzuim (MAS). De methode zet in op preventie, vrijwillige hulp en ketensamenwerking. We werken in een preventief kader door start gesprekken te voeren met basisscholen en door jongeren te informeren over de rechten en plichten binnen de Leerplichtwet en de gevolgen van ongeoorloofd schoolverzuim. De startgesprekken worden ook met het voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs gevoerd.
De gemeente voert met het basis- t/m beroepsonderwijs gesprekken over onder meer doorlopende leerlijnen, stage-/bpv-begeleiding en onderzoeken effectieve manieren om ervoor te zorgen dat er geen jongeren tussen de wal en het schip vallen en om het aantal thuiszitters te verminderen, door onder andere het actieonderzoek in de reboundvoorziening de Wissel.
Voor de jongeren die onverhoopt toch vsv’er worden zetten we pro-actief in om de jongeren terug te geleiden naar een schoolopleiding, of begeleiden de jongere naar werk of een combinatie van werken en leren (leidend tot een mbo-diploma, mbo-certificaat of praktijkverklaring). Flevodrome van Eduvier en Lelytalent van MBO College Lelystad zijn mooie samenwerkingsverbanden waar 16-plussers voorbereid worden op de volgende stap. Tevens wordt in de samenwerking met Werkbedrijf Lelystad ingezet op toeleiding naar werk, onder andere in het kader van de Aanpak Jeugdwerkloosheid.

4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken (vervolg)

	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
Lasten	-12.815	-10.221	2.594 V
Baten	8.481	6.553	1.928 N

Leerlingenvervoer
Leerlingen hebben recht op een vorm van leerlingenvervoer (fietsvergoeding, OV-vergoeding, kilometervergoeding of aangepast vervoer) als zij door een structurele handicap niet in staat zijn zelfstandig of onder begeleiding te reizen. Voor het primair onderwijs geldt verder dat de dichtsbijzijnde toegankelijke school niet verder mag zijn dan 6 kilometer, anders is er ook recht op leerlingenvervoer.

Lokaal Educatieve Agenda en overig lokaal onderwijsbeleid
Samen met de partners in het onderwijsveld streeft de gemeente ernaar dat de kwaliteit van het onderwijs verbetert. Gemiddeld scoren de leerlingen in Lelystad lager dan het gemiddelde in Nederland. Dit betekent dat het Lelystadse onderwijs extra inspanningen moet verrichten om hetzelfde niveau te halen. Binnen het raadsakkoord zijn middelen beschikbaar gesteld om samen met de onderwijspartners versterkt te werken aan een verbetering van de kwaliteit en diversiteit van het onderwijsaanbod, zodat er een dekkend aanbod voor alle leerlingen ontstaat.

Een belangrijke bottleneck voor het kunnen verbeteren van de onderwijskwaliteit vormt naast professionalisering, het lerarentekort. In samenwerking met de onderwijspartners worden maatregelen genomen die moeten leiden tot een vermindering van dit tekort. Binnen het raadsakkoord zijn hiervoor middelen beschikbaar gesteld.

In het kader van de lokale educatieve agenda werken we samen met het beroepsonderwijs (vmbo, mbo en hbo) aan onderwijsvernieuwing binnen de kolom beroepsonderwijs. We participeren en stimuleren bijvoorbeeld Sterk Techniek Onderwijs, circulaire economie, bouwopleidingen, hybride leren, zorgopleidingen, luchtvaarttechniek en -dienstverlening en logistic & engineering.

Tot slot wordt binnen dit taakveld, samen met taakveld 6.72 Maatwerkdienstverlening 18- en 6.82 Geëscaleerde zorg 18- gewerkt in relatie tot de Aanpak Sociaal Domein 2021 e.v. Ook met het taakveld 6.5 is een sterke relatie in het kader van vsv.

Gerelateerde beleidsnota's
Kadernota LEA 2019 - 2022
Werkagenda LEA 2019
Beleidskader Onderwijsachterstandenbeleid 2020-2023

Gerelateerde verbonden partijen
-

Financiële verschillen: 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Leerlingenvervoer	I	-1.239	-983	**256 V**	23	-	**23 N**	232 V
Voortijdig schoolverlaten	I	-454	-22	**432 V**	289	289	**-**	432 V
Onderwijs achterstanden beleid	I	-8.169	-6.159	**2.010 V**	8.169	6.159	**2.010 N**	0 V
P kosten onderwijsbeleid	I	-1.209	-1.511	**302 N**	-	-	**-**	302 N
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-1.744	-1.545	**198 V**	-	105	**105 V**	303 V
Totaal exploitatie		**-12.815**	**-10.221**	**2.594 V**	**8.481**	**6.553**	**1.928 N**	**666 V**
Reserves								
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-	-	**-**	84	65	**19 N**	19 N
Totaal reserves		**-**	**-**	**-**	**84**	**65**	**19 N**	**19 N**
Totaal		**-12.815**	**-10.221**	**2.594 V**	**8.565**	**6.618**	**1.947 N**	**647 V**

Leerlingenvervoer	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 256
	Incidenteel nadeel op de baten van	€ -23

De kosten voor het leerlingenvervoer liggen per saldo €232.000 lager dan begroot. Enerzijds heeft het rijk eind 2023 €92.000 extra rijksmiddelen beschikbaar gesteld voor leerlingenvervoer van kinderen en jongeren die als vluchteling uit Oekraïne naar Nederland zijn gekomen en hier onderwijs volgen. In de praktijk was er geen leerlingenvervoer nodig voor betreffende jeugdigen, zodat deze middelen niet zijn ingezet (€92.000 voordelig). Anderzijds hoefde er door een betere controle vooraf en de inzet op thuisnabij onderwijs minder een beroep te worden gedaan op duurder (taxi)vervoer (€140.000 voordelig). Of dit blijvend resultaat is door ingezet beleid zullen we aankomend jaar evalueren en onderzoeken.

Voortijdig schoolverlaten	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 357

Lagere incidentele lasten voortijdig schoolverlaters van €357.000. De ontvangen Rijkssubsidie voor coördinatie voortijdig schoolverlaters is nagenoeg volledig ingezet voor diverse projecten en uitvoeringskosten (ambtelijke inzet). De ambtelijke inzet is in 2023 geïntensiveerd. De extra kosten hiervoor zijn +207.000. Vanuit de incidentele gemeentemiddelen raadsakkoord resteert €75.000. Hiervoor zal een voorstel resultaatbestemming 2023 worden gedaan zodat dit bedrag alsnog beschikbaar komt in 2024. Aanvullend is nog sprake van overige verschillen kleine verschillen; totaal 75.000 voordelig.

Onderwijs achterstanden beleid	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 2.010
	Incidenteel nadeel op de baten van	€ -2.010

Onderwijsachterstandenbeleid wordt gefinancierd vanuit Rijksmiddelen. Het jaarbedrag lag in 2023 hoger, omdat er een bedrag van 2 miljoen is meegenomen vanuit de vorige beleidsperiode. Voor het achterstandenbeleid kunnen partners (kinderopvang en onderwijs) aanvragen doen. Deze aanvragen lagen lager dan het verstrekte bedrag vanuit het rijk. Voor de komende jaren is het bedrag, van 2 miljoen, verdeelt over de resterende jaren. Dit betekent dat er geen of weinig verschil wordt verwacht.

P kosten onderwijsbeleid	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -302

De P kosten voor onderwijsbeleid is 302.000 nadelig.

5. Sport, cultuur en recreatie

5. Sport, cultuur en recreatie Bedragen x €1.000	Primitieve begroting	Wijzigingen	Totaal begroting	Rekening	Verschil
	Primitieve be	Wijzigingen	Totaal begroti	Rekening	Verschil
Lasten					
5.1 Sportbeleid en activering	-211	-785	-995	-704	292
5.2 Sportaccommodaties	-3.808	-3.836	-7.644	-7.559	85
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-5.009	-1.285	-6.295	-5.067	1.228
5.4 Musea	-	-	-	-	-
5.5 Cultureel erfgoed	-	-	-	-24	-24
5.6 Media	-2.395	-251	-2.645	-2.636	10
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-8.790	-1.484	-10.274	-9.913	361
Totaal Lasten	**-20.213**	**-7.641**	**-27.854**	**-25.902**	**1.952**
Baten					
5.1 Sportbeleid en activering	-	490	490	384	-106
5.2 Sportaccommodaties	-	1.702	1.702	1.702	-0
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	293	147	440	460	19
5.4 Musea	-	-	-	-	-
5.5 Cultureel erfgoed	-	-	-	-	-
5.6 Media	-	81	81	84	2
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	247	-	247	200	-47
Totaal Baten	**540**	**2.421**	**2.961**	**2.829**	**-132**
Eindtotaal	**-19.673**	**-5.220**	**-24.893**	**-23.073**	**1.820**

De taakvelden binnen het cluster ‘5. Sport, cultuur en recreatie’ hebben betrekking op sportbeleid en activering, sportaccommodaties, cultuurpresentatie, -productie en –participatie, media en openbaar groen en (openlucht) recreatie. In de tabel hierboven wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

In de tabellen hieronder wordt vervolgens per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Vervolgens wordt er verantwoording afgelegd over wat er bereikt is in 2023 binnen het taakveld. Hierna vindt de financiële verantwoording plaats voor afwijkingen > €150.000. Na de beschrijving van deze taakvelden worden de bij ministeriële regeling verplicht op te nemen beleidsindicatoren gepresenteerd, aangevuld met een aantal lokale beleidsindicatoren.

Duiding taakvelden binnen dit cluster

Bedrag x €1.000

5.1	Sportbeleid en activering

	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
Lasten	-995	-704	292 V
Baten	490	384	106 N

Hoofdopgave raadsakkoord	6. Voorzieningen	
Portefeuillehouder(s)	D. Grimbergen	
Onderdeel begrotingsmonitor 2023		Nee

Aard activiteiten	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[100 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Sinds het vervallen van de Welzijnswet in 2007 is er geen wettelijk kader voor het sportbeleid van gemeenten. Sport- en beweegbeleid is een beleidsterrein waarmee gemeenten zich kunnen onderscheiden als een vitale, veerkrachtige en aantrekkelijke woon- en leefstad. Het voorzieningenniveau op het gebied van sport en bewegen levert een bijdrage aan de ontwikkeling van Lelystad tot een vitale, inclusieve en gezonde stad.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Begin 2023 is de Sport- en beweegvisie vastgesteld door de raad met de ambitie in te zetten op het scenario 'Basis op orde'. Hier is 2023 uitvoering aan gegeven, onder andere door uitvoering van diverse prorgramma's en interventies. De regeling Brede Regeling Combinatiefuncties is onderdeel gaan uitmaken van de Brede SPUK/GALA. Dit heeft geen in 2023 geen invloed gehad op de inzet van de functionarissen die actief zijn binnen de verschillende domeinen, waaronder het domein sport en bewegen. De inzet van de buurtsportcoaches hebben we gehandhaafd.

De sportverenigingen hebben in 2023 goed gebruik gemaakt van de diverse subdieregelingen. Geen van de regelingen is volledig benut.

Daarnaast is er een financiële bijdrage levert aan het sportevenement Simac Ladies Tour, realisatie van initiatieven in de openbare ruimte zoals een jeu de boulebaan en beweegtuin. En zijn middelen ingezet voor het Volwassenenfonds Sport & Cultuur.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Sport- en beweegvisie 2023 - 2030	Sportbedrijf Lelystad

Financiële verschillen: 5.1 Sportbeleid en activering naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
noodfonds st en ver	I	-150	-20	**130 V**	-	-	-	130 V
Coronavirus	I	-34	-	**34 V**	-	-	-	34 V
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-811	-683	**128 V**	490	384	**106 N**	22 V
Totaal exploitatie		**-995**	**-704**	**292 V**	**490**	**384**	**106 N**	**185 V**
Reserves								
Noodfonds Sticht en (sport) ver	I	-	-	-	150	20	**130 N**	130 N
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-	-	-	149	102	**47 N**	47 N
Totaal reserves		**-**	**-**	**-**	**299**	**122**	**177 N**	**177 N**
Totaal		**-995**	**-704**	**292 V**	**789**	**506**	**283 N**	**8 V**

noodfonds st en ver	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 130

Er is een totaalbedrag beschikbaar gesteld voor alle stichtingen en verenigingen, waaronder sportverenigingen. Hier is in beperkte mate gebruik van gemaakt, waardoor een groot deel van het budget niet is aangewend.

Coronavirus	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 34

Tijdens de coronacrisis zijn er middelen beschikbaar gesteld om sportverenigingen te ondersteunen om operationeel te kunnen zijn met coronaristrestricties. Het budget dat over is gebleven is doorgeschoven naar 2023. Echter is er geen bestemming gevonden om de middelen op een juiste manier in te kunnen zetten bij sportverenigingen.

Bedrag x €1.000

5.2	Sportaccommodaties

	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
Lasten	-7.644	-7.559	85 V
Baten	1.702	1.702	0 N

Hoofdopgave raadsakkoord	6. Voorzieningen	
Portefeuillehouder(s)	D. Grimbergen	
Onderdeel begrotingsmonitor 2023		Nee

Aard activiteiten	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[100 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Sinds het vervallen van de Welzijnswet in 2007 is er geen specifiek wettelijk kader voor het sportbeleid van gemeenten. Wel is er een grondwettelijke opgave voor overheden om voorwaarden te scheppen voor o.a. vrijetijdsbesteding (Art 22 lid 3). Sport- en beweegbeleid is een beleidsterrein waarmee gemeenten zich kunnen onderscheiden als een vitale, veerkrachtige en aantrekkelijke woon- en leefstad. Het voorzieningenniveau op het gebied van sport en bewegen, met een accent op breedtesport levert een bijdrage aan de ontwikkeling van Lelystad

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

In 2023 is de Sport- en beweegvisie vastgesteld door de raad. Daarmee is onder andere vastgesteld dat er een integraal huisvestingsplan sport moet komen. Dit moet inzicht geven in de strategische keuzes ten aanzien van sportvoorzieningen voor de komende jaren, inclusief een financiële vertaling daarvan.

De NV Sportbedrijf Lelystad heeft met de subsidie zorg gedragen voor een voorzieningenniveau waarmee de Basis op orde is.

Daarnaast is het onderzoek naar reacreatief buitenwater uitgevoerd. Ook is er een verkenning gedaan naar zaalruimten voor bewegingsonderwijs van Porteum en sportverenigingen. Daar is uit naar voren gekomen dat er behoefte is aan extra zaalruimten. Er zijn eerste studies uitgevoerd naar diverse scenario's voor een nieuwe sportaccommodatie in de nabijheid van Porteum.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Sport- en beweegvisie 2023 - 2030	N.V. Sportbedrijf Lelystad

Financiële verschillen: 5.2 Sportaccommodaties naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-7.644	-7.559	**85 V**	1.702	1.702	**0 N**	85 V
Totaal exploitatie		**-7.644**	**-7.559**	**85 V**	**1.702**	**1.702**	**0 N**	**85 V**
Reserves								
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-	-	-	1.300	1.300	-	-
Totaal reserves		**-**	**-**	**-**	**1.300**	**1.300**	**-**	**-**
Totaal		**-7.644**	**-7.559**	**85 V**	**3.002**	**3.002**	**0 N**	**85 V**

Bedrag x €1.000

5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
Lasten	-6.295	-5.067	1.228 V
Baten	440	460	19 V

Hoofdopgave raadsakkoord	6. Voorzieningen	
Portefeuillehouder(s)	S. Kruis	
Onderdeel begrotingsmonitor 2023		Nee

Aard activiteiten	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[100 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

De gemeente heeft geen specifieke wettelijke verplichting met betrekking tot het lokale cultuurbeleid. Wel is er een grondwettelijke taak voor de overheid om voorwaarden te scheppen voor maatschappelijke en culturele ontplooing en voor vrijetijdsbesteding. Maatschappelijke voorzieningen zijn plekken die ruimte bieden aan activiteiten die een maatschappelijk doel hebben. Ze versterken de stedelijk functies. De culturele infrastructuur is onderdeel van de maatschappelijke voorzieningen. Naast de professionele culturele instellingen, maken ook andere 9vaak vrijwillihe) culturele organisaties en initiatieven deel uit van het culturele voorzieningenniveau.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

In 2023 is uitvoering gegeven aan de nog vigerende Beleidsvisie cultuur 2017 - 2020. Hierbij zijn 34 begroting- of projectsubsidies verleend aan verschillende organisaties voor hun activiteiten op het gebied van kunst en cultuur en cultuureducatie in Lelystad. Op basis van een tijdelijke subsidieregeling kon in 2023 aan culturele organisaties aanvullende financiële ondersteuning worden verleend ter dekking van de naijleffecten van de eerdere coronamaatregelen. De Kadernota en het Uitvoeringsprogramma voor de nieuwe gemeentelijke cultuurvisie is voorbereid. In april is de Cultuurvisie 2024 -2030 door de raad vastgesteld. Ter voorbereiding op de implementatie van het cultuurbeleid vanaf 2024, zijn in 2023 subsidieregelingen opgesteld voor de subsidieverlening vanaf 2024. Samen met een externe initiatiefnemer en st. Welzijn is gewerkt aan de inrichting van een laagdrempige muziekeducatieprogramma in de wijken vanaf 2024. De collectie kunstwerken van de gemeenten - in depot en in de openbare ruimte - is beheerd en onderhouden. Hierbij is ook specifiek onderzoek gedaan naar de technische staat van De Zuil van Lely. In 2023 is een expositieprogramma in het stadhuis uitgevoerd. Eind 2022 heeft het ministerie OCW middelen beschikbaar gesteld ten behoeve van cultuurprojecten voor jongeren. Samen met diverse lokale cultuur- en welzijnorganisaties iis hier in 2023 uitvoering aangegeven. Er zijn voorbereidingen getroffen voor de nieuwbouw van het poppodium. Voor een goede regionale afstemming van het cultuurbeleid heeft op landelijk, provinciaal en MRA-niveau periodiek bestuurlijk en ambtelijk overleg plaatsgevonden. Er is uitvoering gegeven aan de geselecteerde moties van de motiemarkt.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Beleidsvisie cultuur 2017 - 2020	-

Financiële verschillen: 5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Cultuurgebouw en	I	-1.245	-975	**270 V**	293	394	**101 V**	371 V
Culturele infrastructuur	I	-414	-	**414 V**	-	-	-	414 V
Impuls Jongerencultuur	I	-147	-27	**121 V**	-	-	-	121 V
Noodfonds Sticht en (sport) verenigingen	I	-250	-12	**238 V**	-	-	-	238 V
Project beeldende kunst	I	-112	-60	**53 V**	-	-	-	53 V
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-4.126	-3.994	**132 V**	147	66	**82 N**	50 V
Totaal exploitatie		**-6.295**	**-5.067**	**1.228 V**	**440**	**460**	**19 V**	**1.247 V**
Reserves								
Coronavirus (reserve)	I	-	-	-	414	-	**414 N**	414 N
Noodfonds Sticht en (sport) ver (reserve)	I	-	-	-	250	12	**238 N**	238 N
Cultuur naar w ijken	I	-	-	-	100	4	**96 N**	96 N
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-	-	-	37	34	**3 N**	3 N
Totaal reserves		**-**	**-**	**-**	**800**	**49**	**751 N**	**751 N**
Totaal		**-6.295**	**-5.067**	**1.228 V**	**1.241**	**509**	**732 N**	**496 V**

Cultuurgebouwen	Incidenteel voordeel op de lasten van	€	270
	Incidenteel voordeel op de baten van	€	101

Kapitaalslasten voor nieuwbouw van Corneel zijn reeds geraamd, deze worden nog niet ingezet. Deze kapitaallasten gaan pas lopen zodra de nieuwbouw in gebruik wordt genomen.

Culturele infrastructuur	Incidenteel voordeel op de lasten van	€	414

Een incidenteel voordeel op de lasten van €414.000 als gevolg van de onderuitputting van de incidentele middelen voor voor de culturele infrastructuur. In de Programmabegroting 2024 is een deel doorgeschoven naar 2024 ten behoeve van incidentele uitgaven binnen het cultuurbeleid en is een deel vrijgevallen.

Impuls Jongerencultuur	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 121

Subsidieregeling voor 3 jaar, wordt doorgeschoven naar 2024- In dec 2022 is het budget ter beschikking gesteld

Noodfonds Sticht en (sport) verenigingen	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 238

Gezien het lage aantal aanvragen op het beschikbare budget voor kleinere en gesubsidieerde instellingen en (sport)verenigingen, is er geen noodzaak meer om deze subsidieregeling voort te zetten. Daarom worden de middelen vanaf 2024, comform raadsbesluit van 19 december 2023 over geheveld van taakveld 5.3 naar taakveld 6.3.

Project beeldende kunst	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 53

Bedrag wordt ter beschikking gesteld door rijk, uitgaven zijn afhankelijk van de initiatieven uit de samenleving.

Coronavirus (reserve)	Incidenteel nadeel op de baten van	€ -414

In 2023 is er een incidenteel voordeel op middelen van de coronasteun voor de culturele infrastructuur. Het restant wordt met de decembernotitie 2023 doorgeschoven naar 2024.

Noodfonds Sticht en (sport) ver (reserve)	Incidenteel nadeel op de baten van	€ -238

Zie toelichting hierboven.

Bedrag x €1.000

5.4	Musea		Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	-	-	-
		Baten	-	-	-

Hoofdopgave raadsakkoord	-		Aard activiteiten	-
Portefeuillehouder(s)	S. Kruis		Beinvloedbaarheid lasten	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2023		Nee	Beinvloedbaarheid baten	-

Context van het taakveld

Tot dit taakveld behoren de lasten en baten die te maken hebben met musea, exposities, archeologie, heemkunde of historische archieven. De gemeente Lelystad exploiteert of subsidieert op dit moment niet dit soort activiteiten, wat maakt dat dit taakveld niet van toepassing is.

Binnen dit taakveld is er wel sprake van een verbonden partij, zijnde de stichting Uiver Constellation. Met de deelname in deze stichting heeft de gemeente samen met andere partners het recht op de exploitatie van de vliegtuigen Uiver en Constellation verkregen, waarmee de stichting destijds heeft bijgedragen aan het behoud van het Aviodrome voor Lelystad.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
-	Stichting Uiver Constellation

Bedrag x €1.000

5.5	Cultureel erfgoed		Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	-	-24	24 N
		Baten	-	-	-

Hoofdopgave raadsakkoord	6. Voorzieningen		Aard activiteiten	-
Portefeuillehouder(s)	S. Kruis		Beinvloedbaarheid lasten	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2023		Nee	Beinvloedbaarheid baten	-

Context van het taakveld

Tot dit taakveld behoren de lasten die te maken hebben met het beschermen van en informatie verstrekken over cultureel erfgoed in Lelystad. Het gaat hierbij om gebouwen, objecten, structuren en collecties met historische waarde in de publieke ruimte. De gemeente Lelystad financiert in dit kader de wettelijke taken op het gebied van erfgoed en subsidieert activiteiten op het gebied van erfgoed. (Gezien de beperkte omvang maken de lasten dee uit van de oevrige taken binnen cluster 5).

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

In 2023 is subsidie verleend ten behoeve van de advisering op het gebied van cultuurhistorie en erfgoed door de gemeentelijke Erfgoedcommissie. In afstemming met het gemeentelijk beleid op het gebied van vrijetijdseconomie is de uitvoering gegeven aan de inrichting van een toeristische informatiepunt aan Oostvaardersdijk 15 betreffende de geschiedenis van het Werkeiland. Hierbij is de samenwerking aangegaan met Batavialand. Op grond van de vastgestelde Startnota is begonnen met het opstellen van de Erfgoednota. In 2023 heeft de inventarisatiefase plaatsgevonden, waarbij ook inwoners een inbreng hebben kunnen leveren. Er is onderzoek uitgevoerd naar de opties voor een eventuele herbestemming van het SGL gebouw. Ter voorbereiding op de implementatie van de Omgevinsgwet vanaf 2024 is voor de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit expertise op het gebied van erfgoed ingebracht. Deze commissie neemt na 2024 op het gebied van cultureel erfgoed de adviestaken over van de gemeentelijke erfgoedcommissie.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Beleidsvisie Cultuur 2017 - 2020	-
Keuzenota Beleidsvisie 2022 - 2025	

Financiële verschillen: 5.5 Cultureel erfgoed naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-	-24	24 N	-	-	-	24 N
Totaal exploitatie		-	-24	24 N	-	-	-	24 N
Reserves								
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-	-	-	-	3	3 V	3 V
Totaal reserves		-	-	-	-	3	3 V	3 V
Totaal		-	-24	24 N	-	3	3 V	21 N

Bedrag x €1.000

5.6	Media

	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
Lasten	-2.645	-2.636	10 V
Baten	81	84	2 V

Hoofdopgave raadsakkoord	6. Voorzieningen	
Portefeuillehouder(s)	S. Kruis	
Onderdeel begrotingsmonitor 2023		Nee

Aard activiteiten	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[100 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

De gemeente heeft op basis van de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen een verantwoordelijkheid op het gebied van bibliotheekwerk. Burgers zijn gebaat met een neutrale plek in het publieke domein met een breed aanbod aan betrouwbare informatie die ze zonder meer kunnen raadplegen en waar ze elkaar waardenvrij kunnen ontmoeten. De moderne bibliotheek heeft als opdracht burgers te stimuleren, te ondersteunen, te faciliteren en toe te rusten om mee te kunnen doen en bij te kunnen dragen aan de moderne kennissamenleving.

Op grond van de zendtijdtoewijzing door Commissariaat voor de Media, ligt bij de gemeente de wettelijke zorgplicht om de continuïteit van de lokale omroep te waarborgen.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

In 2023 is een begrotingssubsidie verleend aan de stichting FlevoMeer Bibliotheek voor de uitvoering van het bibliotheekwerk in Lelystad. Aanvullend is een subsidie verleend voor de taken die de bibliotheek uitvoert voor het Informatiepunt Digitale Overheid. Er is in 2023 een begrotingssubsidie verleend aan de stichting Radio Lelystad vanuit de wettelijke instandhoudingstaak voor de lokale publieke omroep. Er zijn daarnaast werkzaamheden uitgevoerd ten behoeve van het wettelijke advies van de gemeenteraad ten behoeve van de vergunningverlening voor de lokale publieke omroep door het Commissariaat voor de Media.

Gerelateerde beleidsnota's

Beleidsvisie Cultuur 2017 - 2020

Gerelateerde verbonden partijen

-

Financiële verschillen: 5.6 Media naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-2.645	-2.636	**10 V**	81	84	**2 V**	12 V
Totaal exploitatie		**-2.645**	**-2.636**	**10 V**	**81**	**84**	**2 V**	**12 V**
Totaal		**-2.645**	**-2.636**	**10 V**	**81**	**84**	**2 V**	**12 V**

Bedrag x €1.000

5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie		Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	-10.274	-9.913	361 V
		Baten	247	200	47 N

Hoofdopgave raadsakkoord	3. Natuur	
Portefeuillehouder(s)	S. Kruis	
Onderdeel begrotingsmonitor 2023		Nee

Aard activiteiten	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[20 % - 40 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Op basis van de Wegenverkeerswet en het burgerlijk wetboek is de gemeente als wegbeheerder en/of als eigenaar verantwoordelijk voor inrichting en beheer van het openbaar gebied. De kwaliteitsniveaus die de gemeente hierbij hanteert zijn gebaseerd op de op 28 april 2020 vastgestelde kwaliteitskaders uit het Kwaliteits StructuurPlan (KSP). Daarnaast biedt de wet natuurbescherming een belangrijke wettelijke basis voor de bescherming van natuurgebieden, plant- en diersoorten. De meeste afspraken uit het raadsakkoord opgave Natuur vallen binnen dit taakveld.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Uitgangspunt voor het groenonderhoud zijn de vastgestelde kwaliteitsniveaus uit het KSP. Afgelopen jaar is op basis van onafhankelijke kwaliteitsmetingen aan het gewenste kwaliteitsbeeld is voldaan.
De overlast op het gebied van de eikenprocessierups heeft zich na 2022 ook in 2023 verder redelijk gestabiliseerd.

Op het gebied van aan water gerelateerde activiteiten is als gevolg van capaciteitsproblemen een achterstand ontstaan in het voorbereiden en uitvoeren van onderhoudswerkzaamheden. Hierbij moet gedacht worden aan steigers, duikers en aan pompen en fonteinen.

Gerelateerde beleidsnota's
Bosbeleidsplan (2019)
Herijking kwaliteitskaders KSP; 28 april 2020.
Speelruimtebeleidsplan (2013)
Meerjarenraming (MJR 2015)
Groenbeheerplan parken (2015)

Gerelateerde verbonden partijen
-

Financiële verschillen: 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Waterschapslasten	I	-245	-200	**45 V**	-	-	-	45 V
Groenonderhoud	I	-5.505	-5.617	**112 N**	-	-	-	112 N
Verkoop particuliere tuinen	I	-	-	-	164	92	**72 N**	72 N
Belastingen en heffingen	I	-1.176	-1.048	**128 V**			-	128 V
Personeels lasten taakveld 5.7	I	-2.368	-2.058	**310 V**	-	-	-	310 V
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-980	-991	**10 N**	83	108	**25 V**	15 V
Totaal exploitatie		**-10.274**	**-9.913**	**361 V**	**247**	**200**	**47 N**	**314 V**
Totaal		**-10.274**	**-9.913**	**361 V**	**247**	**200**	**47 N**	**314 V**

Waterschapslasten	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 45

Een incidenteel voordeel op de lasten met betrekking tot waterschapslasten. De begroting is gebaseerd op de "Kostentoedelingsverordening waterschap Zuiderzeeland 2019", inmiddels is een nieuwe toedeling van toepassing. Omdat de kosten over verschillende taakvelden verdeeld is sluit dit niet meer aan bij de begroting. Bij de Decembernotitie 2024 zal een voorstel worden gedaan de begroting van 2024 en verder aan te passen zodat een en ander weer aansluit bij de verordening.

Groenonderhoud	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -112

In de nazomer heeft een storm schade toegebracht in de openbare ruimte, wat heeft geleid tot een incidenteel nadeel op de lasten van €112.000.

Verkoop particuliere tuinen	Incidenteel nadeel op de baten van	€ -72

Incidenteel nadeel op de baten van €72.000 door minder baten, dan in de begroting op gerekend, uit de verkoop van aan particuliere tuinen grenzende openbare grond en minder baten uit verhuur.

Belastingen en heffingen	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 128

Incidenteel nadeel op de lasten met betrekking tot belastingen en heffingen. Omdat de kosten over verschillende taakvelden verdeeld zijn sluit dit niet meer aan bij de begroting.

Personeels lasten taakveld 5.7	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 310

Een incidenteel voordeel op personeelskosten door het niet ingevuld krijgen van formatieplaatsen. Dit heeft vooral een effect gehad op de voorbereiding en uitvoering van onderhoudswerkzaamheden bij water en op de voorbereiding en uitvoering van groot onderhoud aan speelvoorzieningen en het herplanting van bomen.

6. Sociaal Domein

6. Sociaal domein Bedragen x €1.000	Primitieve begroting	Wijzigingen	Totaal begroting	Rekening	Verschil
Lasten					
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-11.251	-20.633	-31.884	-26.998	4.886
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-7.355	-739	-8.094	-7.878	217
6.3 Inkomensregelingen	-47.381	-9.901	-57.282	-56.482	801
6.4 WSW en beschut werk	-6.347	-1.130	-7.477	-7.395	82
6.5 Arbeidsparticipatie	-5.566	-1.248	-6.815	-6.192	623
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-5.490	-675	-6.165	-5.440	726
6.71a Huishoudelijke hulp (WMO)	-6.530	-342	-6.873	-6.970	-97
6.71b Begeleiding (WMO)	-5.692	-118	-5.810	-5.636	174
6.71c Dagbesteding (WMO)	-2.575	-120	-2.696	-2.532	163
6.71d Overige maatwerkarrangementen (WMO)	-1.135	-491	-1.626	-1.676	-50
6.72a Jeugdzorg begeleiding	-3.000	-596	-3.596	-3.126	470
6.72b Jeugdzorg behandeling	-3.500	-172	-3.672	-1.405	2.267
6.72c Jeugdhulp dagbesteding	-250	-12	-262	-3.631	-3.369
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig	-1.950	-412	-2.362	-2.674	-312
6.73a Pleegzorg	-2.400	-903	-3.303	-2.842	461
6.73b Gezinsgericht	-3.750	-26	-3.776	-4.249	-473
6.73c Jeugdhulp met verblijf overig	-5.596	-2.369	-7.965	-6.286	1.679
6.74a Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	-4.000	-116	-4.116	-7.532	-3.416
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	-1.750	-86	-1.836	-2.377	-541
6.74c Gesloten plaatsing	-100	-1	-101	-505	-404
6.81a Beschermd wonen (WMO)	-88	-6	-94	-183	-89
6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	-256	-9	-264	-141	124
6.82a Jeugdbescherming	-2.800	-1.528	-4.328	-3.111	1.216
6.82b Jeugdreclassering	-350	-17	-367	-516	-149
Totaal Lasten	**-129.114**	**-41.650**	**-170.764**	**-165.776**	**4.988**
Baten					
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	40	17.486	17.526	13.804	-3.722
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-	-	-	977	977
6.3 Inkomensregelingen	37.521	-237	37.284	36.710	-574
6.4 WSW en beschut werk	-	-	-	-	-
6.5 Arbeidsparticipatie	100	137	237	440	203
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	567	-	567	704	137
6.71a Huishoudelijke hulp (WMO)	-	-	-	-	-
6.71b Begeleiding (WMO)	-	-	-	137	137
6.71c Dagbesteding (WMO)	-	-	-	-	-
6.71d Overige maatwerkarrangementen (WMO)	-	187	187	187	-0
6.72a Jeugdzorg begeleiding	-	-	-	11	11
6.72b Jeugdzorg behandeling	-	-	-	-	-
6.72c Jeugdhulp dagbesteding	-	-	-	-	-
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig	-	-	-	-	-
6.73a Pleegzorg	-	-	-	-	-
6.73b Gezinsgericht	-	-	-	-	-
6.73c Jeugdhulp met verblijf overig	-	-	-	-	-
6.74a Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	-	-	-	-	-
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	-	-	-	-	-
6.74c Gesloten plaatsing	-	-	-	-	-
6.81a Beschermd wonen (WMO)	450	150	600	2.573	1.973
6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	-	-	-	-	-
6.82a Jeugdbescherming	-	-	-	-	-
6.82b Jeugdreclassering	-	-	-	-	-
Totaal Baten	**38.678**	**17.724**	**56.401**	**55.543**	**-858**
Eindtotaal	**-90.436**	**-23.926**	**-114.362**	**-110.232**	**4.130**

De taakvelden binnen het cluster ‘6. Sociaal domein’ hebben betrekking op de sociale basisinfrastructuur, de wijkteams, inkomensregelingen, begeleide- en arbeidsparticipatie, de Wmo en de Jeugdhulp. In de tabel hierboven wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

In de tabellen hieronder wordt vervolgens per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Vervolgens wordt er verantwoording afgelegd over wat er bereikt is in 2023 binnen het taakveld. Hierna vindt de financiële verantwoording plaats voor afwijkingen > €150.000. Na de beschrijving van deze taakvelden worden de bij ministeriële regeling verplicht op te nemen beleidsindicatoren gepresenteerd, aangevuld met een aantal lokale beleidsindicatoren.

Duiding taakvelden binnen dit cluster

Bedrag x €1.000

6.1	Samenkracht en burgerparticipatie

	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
Lasten	-31.884	-26.998	4.886 V
Baten	17.526	13.878	3.648 N

Hoofdopgave raadsakkoord	8. Sociaal Domein	
Portefeuillehouder(s)	A. Messelink	
Onderdeel begrotingsmonitor 2023		Nee

Aard activiteiten	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[20 % - 40 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Binnen het sociaal domein zetten we in op een sterke basis zodat inwoners zoveel mogelijk op eigen kracht mee kunnen blijven doen aan de samenleving. Voor inwoners, waaarvoor dit nodig is, kunnen (aanvullend) inividuele maatwerkvoorzieningen worden ingezet. Dit taakveld heeft betrekking op de basisvoorzieningen (algemene voorzieningen).

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

In dit taakveld zijn de lasten opgenomen die samenhangen met de algemene sociale basisvoorzieningen, waarbij de nadruk ligt op de participatie van inwoners en een gezonde opvoed- en opgroeiomgeving voor kinderen en jongeren. Goede algemene sociale basisvoorzieningen werken preventief en voorkomen op termijn dat inwoners aangewezen zijn op zwaardere vormen van ondersteuning.
Het gaat hierbij grofweg om de volgende onderdelen:

Welzijnswerk in de wijk (www.welzijnlelystad.nl)
Welzijn Lelystad heeft inwoners op tal van terreinen gefasciliteerd en ondersteund. Zij organiseren de buurtkamers in verschillende delen van de stad, ondersteunen inwoners bij allerlei welzijnsactiviteiten als buurtrestaurants, kaartmiddagen ect. Om o.a. eenzaamheid tegen te gaan hebben zij outreachend het buurtwerk in de wijk uitgevoerd. Hierdoor kunnen zij sneller signaleren en inwoners helpen om die eerste stap te zetten naar een buurthuis of MFA. De welzijnscoaches bereiken inmiddelsbijna alle huisartsen met het programma "Welzijn op recept". In het kader van Een tegen Eenzaamheid werken ruim 80 partijen in de stad samen om extra activiteiten aan te bieden en nieuwe ideeen samen uit te werken.

Mensen Maken de Buurt
Steeds meer Lelystedelingen nemen zelf het initiatief om activiteiten te ontplooien die van maatschappelijke waarde zijn voor de stad en haar inwoners. Voor deze activiteiten is niet alleen ruimte geboden maar tevens zijn deze initiatieven gestimuleerd en gefaciliteerd. In de "corona jaren" was er een terugloop van aanvragen, maar de afgelopen jaren is het aantal initiatieven onder de noemer van 'Mensen Maken de Buurt' weer toegenomen. Van initiatieven primair gericht op verhoging van de gebruikswaarde van de fysieke leefomgeving tot initiatieven die bijdragen aan de versterking van de sociale structuur en participatie. Het afgelopen jaar zien we een verschuiving van de buurt barbeques naar meer adoptie van buurt groen.

Mantelzorgondersteuning / vrijwilligerswerk
Mantelzorgondersteuning en vrijwilligerswerk zijn belangrijke items binnen het sociaal domein. Zo is er een Steunpunt Mantelzorg en een vrijwilligerscentrale, waar vraag en aanbod bij elkaar worden gebracht. Het afgelopen jaar zijn verschillende bijeenkomsten georganiseerd, samen met de partners , om meer inwoners enthousiast te maken om vrijwilligerswerk te doen.

Maatschappelijke dienstverlening / schulddienstverlening
Stichting Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland (MDF) ondersteunt inwoners bij diverse vraagstukken en/of problemen. MDF verzorgt algemeen maatschappelijke werk, school-maatschappelijk werk, schuldhulpverlening, budgetbeheer/coaching en ondersteuning door sociaal raadslieden of een gezinscoach en draagt bij aan de preventie van schulden. Naast professionals beschikt MDF over gekwalificeerde vrijwilligers die ondersteuning hebben geboden op verschillende terreinen. Deze basisvoorzieningen zijn in principe algemeen toegankelijk. Met deze voorzieningen kan worden voorkomen dat er zwaardere vormen van ondersteuning moeten worden ingezet. Stichting IDO en Humanitas zijn ook actief in de financiële hulpverlening en schulddienstverlening. Deze partijen vormen samen met MDF de driehoek ter ondersteuning op het gebied van financiën, grotendeels door inzet van vrijwilligers.

Wet inburgering 2021 / Vluchtelingenwerk
De verantwoordelijkheid voor uitvoering van de wet inburgering 2021 ligt sinds 2022 weer bij de gemeenten. In de uitvoering werken de gemeente samen met Vluchtelingenwerk Lelystad (Welzijn Lelystad), Werkbedrijf Lelystad, MDF en verschillende taalonderwijs-instellingen. Samen met deze partijen in de stad begeleiden we de inburgeraar, zodat deze binnen drie jaar de inburgering heeft afgerond. De statushouders worden begeleid door het vluchtelingenwerk van Welzijn Lelystad vanaf het moment dat zij het huurcontract ondertekenen met praktische zaken als aansluiting gas en licht tot naar welke school moeten mijn kinderen. In 2023 heeft Lelystad de taakstelling bijna gehaald. de laatste 5 personen zijn in januari 2024 gehuisvest. Ook zijn in 2023 6 alleenstaande minderjarige jongeren (AMV) geplaatst in lelystad. Zij worden bij hun dagenlijkse dingen begeleid door het Nidos.

Preventieve inzet jeugd
In het afgelopen jaar is sterk ingezet op het evaluaren van de preventieve activiteiten en het plan "Versterken van de basis" Daarbij is samen met de externe partners gekeken naar hoe het gaat en waar het beter kan. Dit is beschreven in het plan "Zicht op jeugdpreventie" hieruit komen een aantal aanbevelingen voort om nader uit te werken. Hierdoor kunnen we nog meer aan de voorkant afvangen en ouders ondersteunen bij het zelf vinden van oplossingen. Het afgelopen jaar is (samen met een deel financiering uit Lelystad Oost) extra schoolmaatschappelijk werk en jeugdverpleegkundige ingezet op de basisscholen. Is er jongerenwerk ingezet en is het eerste jongerenokaal gestart, zijn er jeugdpreventiewerkers op de VO scholen, worden maatjes gezocht voor ouders die wat hulp kunnen gebruiken. En zijn de regelingen voor kinderen uit gezinnen met lage inkomens opgehoogd.

Gerelateerde beleidsnota's
Nota armoedebeleid en schuldhulpverlening 2019 - 2022
Kadernota Sociaal Domein 2019 - 2022

Gerelateerde verbonden partijen
-

Financiële verschillen: 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Wmo - algemene voorziening Wmo	I	-1.385	-1.106	**279 V**	-	-	**-**	279 V
Personeelslasten taakveld 6.1	I	-1.422	-2.053	**631 N**	297	254	**43 N**	674 N
GALA / IZA (onder wmo)	I	-294	-128	**166 V**	294	193	**101 N**	64 V
Integratie	I	-1.768	-673	**1.095 V**	1.288	472	**815 N**	280 V
Kinderopvang	I	-100	-152	**51 N**	-	40	**40 V**	11 N
JGD - Preventieve inzet Jeugd	I	-3.844	-3.657	**187 V**	-	383	**383 V**	570 V
Vluchtelingen	I	-15.259	-12.216	**3.043 V**	15.259	12.222	**3.038 N**	5 V
Welzijnswerk in de wijk	I	-3.162	-2.816	**346 V**	-	-	**-**	346 V
Maatschappelijk dienstverlening	I	-3.466	-3.098	**368 V**	-	-	**-**	368 V
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-1.184	-1.100	**84 V**	388	314	**74 N**	10 V
Totaal exploitatie		**-31.884**	**-26.998**	**4.886 V**	**17.526**	**13.878**	**3.648 N**	**1.238 V**
Reserves								
Maatschappelijk dienstverlening	I	-	-100	**100 N**	936	479	**457 N**	557 N
Preventieve inzet Jeugd	I	-	-	**-**	700	502	**198 N**	198 N
Welzijnswerk in de wijk	I	-	-46	**46 N**	294	244	**50 N**	96 N
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-	-	**-**	2	10	**8 V**	8 V
Totaal reserves		**-**	**-146**	**146 N**	**1.932**	**1.236**	**696 N**	**842 N**
Totaal		**-31.884**	**-27.144**	**4.740 V**	**19.458**	**15.114**	**4.345 N**	**395 V**

Wmo - algemene voorziening Wmo	Incidenteel voordeel op de lasten van	€	279

Op de algemene Wmo voorzieningen waaronder enkele uitvoeringskosten is de afwijking ten opzichte van de begroting relatief gering met afgerond €249.000 voordelig. De uitvoeringskosten vallen lager uit dan begroot (€50.000 voordelig). Er is in 2023 geen beroep gedaan op de post onvoorzien binnen ditzelfde onderdeel (ca. €47.000) waarmee er per saldo een resultaat van ca. €279.000 voordelig ontstaat.

Het financiële resultaat voor de gehele Wmo is conform wet- en regelgeving verdeeld over de taakvelden 6.1, 6.2, 6.6, 6.71a, 6.71b, 6.71c, 6.71d en 6.81a en bedraagt ca. € 3,3 miljoen positief. Dit voordelig resultaat ontstaat met name door de hogere regionale afrekening Beschermd Wonen vanuit centrumgemeente Almere (taakveld 6.81a - voordeel: ca. €1,8 miljoen). Daarnaast zijn te benoemen verschillen op maatwerkvoorzieningen: lagere bestedingen op woningaanpassingen (taakveld 6.6 - voordeel ca € 0,9 miljoen) en hogere kosten voor vervoersvoorzieningen (scootmobielen, electrische driewielfiets e.d.) (taakveld 6.6 - nadeel € 0,3 miljoen). Door dalende cliëntaantallen ondersteuning thuis en dagbesteding is op basis van de huidige contracten besloten de indexatie 2023 niet één-op-één door te zetten aan de hoofdaannemers en vallen over 2023 de kosten voordeliger uit (taakveld 6.71a en 6.71b - voordeel € 0,3 miljoen). Er is sprake van terugontvangen gelden voor kortdurend verblijf en respijthuis (het respijthuis is gesloten per 1-1-2023) (taakveld 6.71b - voordeel € 0,1 miljoen) en daarnaast zijn er meer eigen bijdragen voor de Wmo ontvangen (taakveld 6.6 voordeel € 0,1 miljoen) en is het gebruik van de regiotaxi lager dan begroot (taakveld 6.6 - voordeel € 0,1 miljoen).

Personeelslasten taakveld 6.1	Incidenteel nadeel op de lasten van	€	-631
	Incidenteel nadeel op de baten van	€	-43

In 2023 is extra ingezet op het op orde houden van het beleid rondom Jeugd en maatschappelijke ondersteuning. Hiernaast was het in verband met personele wisselingen noodzakelijk dat er tijdelijk ingehuurd werd om kennisoverdracht goed te laten verlopen. Ook is er in 2023 extra ingezet op vluchtelingen, wat zich vertaalt in een extra baat op het product van vluchtelingen.

GALA / IZA (onder wmo)	Structureel voordeel op de lasten van	€	166
	Structureel nadeel op de baten van	€	-101

In 2023 zijn (in aanvulling op het beschikbare extra budget in de gemeentebegroting) vanuit het Rijk op basis van de gezondheidsakkoorden GALA en IZA pas in de tweede helft jaar substantiële bedragen toegekend. Het kost tijd om samen met betrokken partijen samenhangende en voor de toekomst houdbare plannen te ontwikkelen, waardoor deze nieuwe plannen in 2023 nog niet tot uitvoering zijn gekomen.

Integratie	Incidenteel voordeel op de lasten van	€	1.095
	Incidenteel nadeel op de baten van	€	-815

Voor de uitvoering van de wet inburgering is er een drie jarige financiering gegeven door het Rijk gekoppeld aan de taalscholing. Bedragen zijn tot en met 2023 nog niet volledig besteed. Hierdoor ontstaat er een nadeel op de baten en een voordeel op de lasten. Daarnaast is er minder uitgegeven aan bijbehorende uitvoeringskosten (ca. € 200.000).

Kinderopvang	Incidenteel nadeel op de lasten van	€	-51
	Incidenteel voordeel op de baten van	€	40

Gezien de omvang niet verder toegelicht

JGD - Preventieve inzet Jeugd	Incidenteel voordeel op de lasten van	€	187
	Incidenteel voordeel op de baten van	€	383

Als baten zijn er eind december nog overheidsbijdragen binnen gekomen. In 2023 zijn (in aanvulling op het beschikbare extra budget in de gemeentebegroting) vanuit het Rijk op basis van de gezondheidsakkoorden GALA en IZA pas in de tweede helft jaar substantiële bedragen toegekend. Het kost tijd om samen met betrokken partijen samenhangende en voor de toekomst houdbare plannen te ontwikkelen, waardoor deze nieuwe plannen in 2023 nog niet tot uitvoering zijn gekomen. Hierdoor ontstaat een voordeel op de baten van € 383.000. Daarnaast is er aan de lastenkant sprake van budget dat over is en doorgeschoven uit 2022 voor coronavirus € 128.000. Hiervan is in 2023 € 40.000 besteed waardoor er € 88.000 in mindering wordt gebracht op de reserve. Ook zijn de besteding op versterken van de basis lager dan begroot.

Vluchtelingen	Incidenteel voordeel op de lasten van	€	3.043
	Incidenteel nadeel op de baten van	€	-3.038

Het positief resultaat op de ontvangen dagvergoeding bedraagt € 0,67 mln en is overgeheveld naar 2024. Dit is per saldo het resultaat van een groei van het aantal plekken enerzijds (naar 400 nu), een in de loop van 2023 naar beneden bijgestelde dagvergoeding en de toerekenbare kosten. Op de ontvangen rijksvergoeding voor transitiekosten bleef 0,75 mln over aangezien strikt is voorgeschreven welke kosten hieraan toerekenbaar zijn. Dit bedrag is opgenomen als terug te betalen aan het rijk. Per saldo is daarmee het resultaat op vluchtelingen in 2023 nihil.

Welzijnswerk in de wijk	Incidenteel voordeel op de lasten van	€	346

Er zijn in 2023 minder aanvragen binnen gekomen voor Mensen maken de Buurt. Daarnaast zijn er enkele maanden geen activiteiten gestimuleerd door de vacature Ideeenmakelaar. Gezamenlijk leidt dit tot een voordeel van € 342.000.

Maatschappelijk dienstverlening	Incidenteel voordeel op de lasten van	€	368

Maatschappelijke dienstverlening: de personele kosten van de MAG regisseurs zijn verantwoord onder de personele kosten van taakveld 6.1. Hierdoor is er sprake van lagere lasten op het onderdeel maatschappelijke dienstverlening.

Maatschappelijk dienstverlening	Incidenteel nadeel op de lasten van	€	-100
	Incidenteel nadeel op de baten van	€	-457

Het nadelige resultaat van € 457.000 ontstaat met name door de maatschappelijke agenda (MAG) ad € 258.000 en daarnaast Samen Lelystad Oost. De bestedingen op de MAG zijn lager dan begroot waarbij het restant is doorgeschoven naar 2024. Ditzelfde geldt voor het startplan Samen Lelystad Oost.

Preventieve inzet Jeugd	Incidenteel nadeel op de baten van	€	-198

Er is €198.000 minder onttrokken voor Preventieve inzet jeugd doordat er een voordeel is op de exploitatie (zie Preventieve inzet jeugd hierboven).

Welzijnswerk in de wijk	Incidenteel nadeel op de lasten van	€	-46
	Incidenteel nadeel op de baten van	€	-50

Er is €50.000 minder onttrokken voor welzijnswerk in de wijk doordat er een voordeel is op de exploitatie (zie Welzijnswerk in de wijk). Daarnaast is er een bedrag van €46.000 doorgeschoven naar 2024.

Bedrag x €1.000

6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen

	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
Lasten	-8.094	-7.878	217 V
Baten	-	977	977 V

Hoofdopgave raadsakkoord	8. Sociaal Domein	
Portefeuillehouder(s)	A. Messelink	
Onderdeel begrotingsmonitor 2023		Ja

Aard activiteiten	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Tot dit taakveld behoren alle loketvoorzieningen gericht op het optimaal benutten van de eigen mogelijkheden en, als het nodig is, het inzetten van de juiste vorm van inidividuele ondersteuning (maatwerkvoorzieningen) vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de Jeugdwet. Het gaat hierbij o.a. om de Sociaal Wijkteams en Jeugd Lelystad. De begrote kosten voor Jeugd Lelystad -de toegang en regie naar specialistische jeugdhulp vanuit de Jeugdwet- zijn vanaf 2022 opgenomen in dit taakveld. Deze taken zijn per 1 juli 2021 belegd bij Jeugd Lelystad. Omdat Jeugd Lelystad niet zelf hulp verleent, passen de kosten voor Jeugd Lelystad niet meer onder taakveld 6.72 Maatwerkdienstverlening 18- en is het overgeheveld naar dit taakveld.

Op basis van de Wmo zijn gemeenten verantwoordelijk voor het bieden van ondersteuning zodat inwoners mee kunnen (blijven) doen aan de samenleving en zoveel als mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Sociaal Wijkteams

We hebben inwoners ondersteund zodat zij mee kunnen blijven doen aan de maatschappij en zelfstandig kunnen blijven wonen. De Sociaal Wijkteams spelen hierbij een belangrijke rol. De Sociaal Wijkteams kijken daarbij naar het optimaal benutten van de eigen mogelijkheden en de algemene voorzieningen (basis). Als het nodig is, is er daarnaast een individuele maatwerkvoorziening ingezet. In 2023 heeft er een onderzoek plaatsgevonden naar het functioneren van de Sociaal Wijkteams. Het vervolg op dit onderzoek wordt in 2024 uitgevoerd.

Toeslagenaffaire

MDF voert de brede ondersteuning voor gedupeerden van de toeslagen affaire in de gemeente Lelystad uit. Zij bieden ondersteuning op vijf leefgebieden (financiën, wonen, zorg, gezin en werk) met als doel de kwaliteit het leven van de slachtoffers te herstellen en ze een frisse start te bieden. De kosten die hiervoor gemaakt worden worden achteraf verantwoord via de SiSa.

Jeugd Lelystad

Met het vaststellen van de Aanpak Sociaal Domein heeft de raad besloten om per 1 juli 2021 de toegang en regie van de specialistische jeugdhulp te beleggen bij een gemeentelijke BV. Deze taken zijn per 1 juli 2021 belegd bij Jeugd Lelystad. In 2023 heeft Jeugd Lelystad haar opdracht Toegang en regie naar specialistische jeugdhulp uitgevoerd.

Praktijkondersteuner huisarts (POH)-Jeugd

De POH-Jeugd hebben huisartsen ondersteund bij hun probleemanalyse en verwijsrecht naar jeugdhulp. Ook hebben de POH-Jeugd laagdrempelige consultatie, kortdurende ondersteuning, interventies en behandeling verleend aan kinderen en/of hun opvoeders.

Preventief jusitieel kader

De gecertificeerde instellingen hebben participerende consulten gegeven in het preventieve kader en inzet gepleegd in de keten (TOP-X, MDA++, expertise) en Bereikbaarheidsdienst VT / Blijfgroep.

Gerelateerde beleidsnota's
Programmaplan Sociaal Domein 2022
Kadernota Sociaal Domein 2019 - 2022

Gerelateerde verbonden partijen
Jeugd Lelystad (JEL)

Financiële verschillen: 6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Wmo - toegang in de wijk	I	-2.110	-2.152	**42 N**	-	-	-	42 N
Toeslagenaffaire	I	-	-453	**453 N**	-	453	**453 V**	0 V
Wmo - Bedrijfsvoering Wijkteams	I	-1.328	-1.344	**17 N**	-	-	-	17 N
JGD - Toegang jeugdzorg (JEL bv)	I	-3.412	-2.793	**619 V**	-	524	**524 V**	1.142 V
JGD - Preventief justitieel kader Jeugd	S	-21	-184	**163 N**	-	-	-	163 N
JGD - Kosten POH jeugd	I	-512	-341	**172 V**	-	-	-	172 V
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-711	-610	**101 V**	-	-	-	101 V
Totaal exploitatie		**-8.094**	**-7.878**	**217 V**	**-**	**977**	**977 V**	**1.194 V**
Reserves								
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-126	-80	**46 V**	-	-	-	46 V
Totaal reserves		**-126**	**-80**	**46 V**	**-**	**-**	**-**	**46 V**
Totaal		**-8.221**	**-7.958**	**263 V**	**-**	**977**	**977 V**	**1.240 V**

Wmo - toegang in de wijk	Structureel nadeel op de lasten van	€ -42

Binnen de Wmo zijn middelen gereserveerd voor eerstelijnsvoorzieningen zoals de sociaal wijkteams en allerlei basisvoorzieningen. Deze (met name subsidies) zijn in lijn met de begroting aangewend. Voor een aantal subsidies was het bestede bedrag lager dan de verleende subsidie zodat hier middelen terug zijn ontvangen. Daarnaast worden voor de uitvoering van de Wmo kosten gemaakt waaronder ambtelijke inzet en de cliëntenraad. Totaal resulteert dit in een nadelig resultaat ten opzichte van de begroting van € 42.000. De ambtelijke inzet is toegelicht onder het kopje 'Wmo - bedrijfsvoering wijkteams' (€17.000 nadelig).

Toeslagenaffaire	Structureel nadeel op de lasten van	€ -453
	Structureel voordeel op de baten van	€ 453

De verantwoording van de gemaakte kosten en opbrengsten bij de hersteloperatie kinderopvangtoeslag vindt via dit taakveld plaats. Het saldo op het product toeslagenaffaire is nihil, aangezien de gemaakte kosten volledig zullen worden gecompenseerd door het Rijk.

Wmo - Bedrijfsvoering Wijkteams	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -17

Het beroep op het ambtelijk apparaat is zowel kwalitatief als kwantitatief omvangrijk. Het raadsakkoord omvat grote ambities en opgaven voor de stad waaraan in 2023 uitvoering is gegeven. Ondanks de grote spanning op de arbeidsmarkt waardoor (tijdelijke) inhuur soms onontkoombaar is, wordt de bedrijfsvoering van het gehele Sociaal Domein ongeveer neutraal afgesloten.. De bedrijfsvoering staat wel onder druk en prioriteiten moeten worden gesteld wat zich vertaald in variëteit per taakveld ten aanzien van de financiële realisatie. Binnen dit taakveld is een positieve afwijking van € 17.000.

JGD - Toegang jeugdzorg (JEL bv)	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 252
	Incidenteel voordeel op de baten van	€ 524

Een incidenteel voordeel op de lasten van €252.000. Dit betreft de prognose voor de afrekening JEL 2023. Daarnaast heeft de afrekening JEL 2022 plaatsgevonden wat een incidenteel voordeel op de baten heeft opgeleverd van € 524.000.

JGD - Preventief justitieel kader Jeugd	Structureel nadeel op de lasten van	€ -163

Het budget preventief justitieel kader jeugd wordt namens ons uitgevoerd door de Regiogemeente Almere, het nadeel op de lasten van €163.000 wordt veroorzaak omdat aan de gecertificeerde instellingen voor het deelnemen aan netwerksamenwerking, waaronder de regionale overleggen van het Zorg- en Veiligheidshuis (Top X en MDA++) een extra bijdrage is toegekend in 2023.

Dit budget isook voor 2024 toegezegd en continuering wordt verwacht. In de begroting 2024 is daarom het budget hiervoor geactualiseerd.

JGD - Kosten POH jeugd	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 172

Het budget POH (Praktijkondersteuner Huisartsenzorg Jeugd) jeugd is in 2023 opgehoogd met het oog op verdere uitrol. Deze is enigszins gestagneerd door krapte op de arbeidsmarkt, een opzegperiode in combinatie met personele wisselingen en uitval.

Bedrag x €1.000

6.3	Inkomensregelingen

	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
Lasten	-57.282	-56.482	801 V
Baten	37.284	36.710	574 N

Hoofdopgave raadsakkoord	8. Sociaal Domein	
Portefeuillehouder(s)	A. Messelink	
Onderdeel begrotingsmonitor 2023		Ja

Aard activiteiten	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Op basis van de participatiewet heeft de gemeente de wettelijke taak om uitkeringen te verstrekken aan inwoners die tijdelijk niet in hun levensonderhoud kunnen voorzien, in de periode dat zij geen ander of onvoldoende inkomen hebben. Samen met andere vormen van inkomensregelingen, zoals loonkostensubsidies, bijzondere bijstand en kwijtscheldingen van gemeentelijke heffingen, vormt dit taakveld het grootste onderdeel uit de gemeentebegroting.

Met de komst van de Participatiewet zijn de Wet Werk en Bijstand (WWB), de Wajong en de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) samengebracht in één beleidskader. De uitvoering van dit beleidskader komt in de gemeentebegroting terug via drie opeenvolgende taakvelden:

- Taakveld 6.3 Inkomensregelingen (het verstrekken van bijstandsuitkeringen aan inwoners die daar recht op hebben)
- Taakveld 6.4 Begeleide participatie (de sociale werkvoorziening, beschut werken)
- Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie (re-integratie / toeleiding naar werk van inwoners die een beroep kunnen doen op ondersteuning arbeidstoeleiding in kader van de Participatiewet.
- Taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie.

Er bestaat een duidelijke relatie met de taakvelden '6.1 Samenkracht en burgerparticipatie', '6.4 Begeleide participatie' en '6.5 Arbeidsparticipatie'. Het Zelfstandigenloket Flevoland voert de ondernemersregeling BBZ uit, een voorziening tussen sociaal domein en economie. Er is een relatie met taakveld 3.3 - Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Bijstandsuitkeringen

Het streven van de gemeente is erop gericht zo min mogelijk mensen afhankelijk te laten zijn van een bijstandsuitkering. Binnen de diverse beleidsterreinen worden de krachten gebundeld, zodat inwoners kunnen participeren naar vermogen (rekening houdend met hun persoonlijke situatie). Indien volledig meedoen (nog) niet mogelijk is, is gekeken naar de mogelijkheden van gedeeltelijke participatie (parttime werken) -of andere vormen van participatie (bijv. mantelzorg, vrijwilligerswerk) of andere vormen van werk (bijv. de maatschappelijke banen). Daarbij hanteren we de gedachte om maatwerk te bieden waar nodig of gewenst, en kunnen we met de nieuwe richtlijnen voor de toepassing van de menselijke maat nog meer aansluiten bij de persoonlijke situatie van de inwoners, rekening houdend met de beschikbare manoeuvreerruimte binnen de wettelijke kaders.
Het aantal bijstandsgerechtigden is in 2023 licht gedaald, het gemiddeld aantal bijstandsuitkeringen was 2.012 (versus 2.060 in 2022).
Het instrument Loonkostensubsidie (LKS) is daar waar mogelijk ingezet.

Het Rijk heeft in een beleidsanalyse over de Participatiewet geconstateerd: “de Participatiewet is momenteel uit balans. Door verschillende ontwikkelingen is er op dit moment sprake van een ongelijke verhouding tussen (a) de als beperkt ervaren ondersteuning, (b) het strenge sanctieregime en (c) de complexe inrichting van de bestaanszekerheid."
Ten aanzien van directe arbeidsinschakeling, de workfirst-aanpak, is meer aandacht ingeruimd binnen de aanpak voor de persoonlijke benadering en omstandigheden. De richtlijnen vanuit de menselijke maat worden waar nodig of gewenst toegepast en de mogelijkheden van voorbereidingstrajecten verruimd (bijv. het programma "bewegen werkt"). Op basis van een bestandsanalyse worden klantbeelden opgesteld en iedere inwoner met een bijstandsuitkering wordt gesproken. We willen nog meer maatwerk bieden waar nodig en een integrale benadering toepassen (Maatschappelijke Agenda), zodat de dienstverlening nog beter aansluit bij de behoefte en mogelijkheden van de inwoners.

Armoedebeleid

Het betreft hier de (financiële) ondersteuning aan mensen met een inkomen variërend 120- tot 150% van de bijstandsnorm binnen het armoedebeleid. Naast ondersteuning wordt er ingezet op de preventie van armoede. Dit wordt gedaan door ervoor te zorgen dat kinderen en jongeren uit gezinnen die in armoede leven zoveel mogelijk mee te laten doen. Denk hierbij aan extra ondersteuning en aandacht in hun schoolcarrière, maar ook het Jeugdfonds Sport en Cultuur. In het raadsakkoord is opgenomen om extra aandacht aan kinderen in armoede te besteden. Dit betekent dat we met de middelen bestaand beleid intensiveren en aanvullen. Dit is hard nodig in de huidige situatie waarin steeds meer gezinnen niet meer rond kunnen komen. In 2023 is ingezet op het vergoten van de bekendheid van de regelingen. Hiervoor zijn de middelen uit het raadsakkoord nodig geweest. Naast vergroten bekendheid van de bestaande regelingen zijn er ook een aantal nieuwe interventies opgezet die moeten zorgen voor verbetering van het armoede en schuldenbeleid.

Bijstand voor zelfstandigen

Het beroep dat door ondernemers op het Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) in 2023 is gedaan ligt lager dan voor corona, ondanks de signalen dat ondernemers moeite hebben met de terugbetaling van de ontvangen corona steunmaatregelen of uitstel van betalingen (denk aan de regeling Tegemoetkoming Vaste Lasten, Belastingdienst), de inflatie en de energiecrisis. Bij alle ondernemers die een hulpvraag aan het ZLF stellen, wordt ingezet op voorlichting en daar waar nodig “warm” doorverwezen naar een ander partij (bijv. Geldfit Zakelijk, Ondernemersklanbord)
Wel zien we in de 2e helft van 2023 een lichte toename van de aanvragen voor schuldhulpverlening aan ondernemers, de kosten die hiermee gemoeid zijn lopen door in 2024.

Kwijtschelding gemeentelijke belastingen

Inwoners die onvoldoende inkomen en/of vermogen hebben komen in aanmerking voor kwijtschelding van de gecombineerde belastingaanslag van de gemeente. Het gaat hierbij met name om de kwijtschelding van de afvalstoffen- en de rioolheffing. Incidenteel hebben in 2023 meer inwoners een beroep op deze kwijtschelding gedaan.

Gerelateerde beleidsnota's
Kadernota Sociaal Domein 2019 - 2022
Aanpak Sociaal Domein 2021-2024

Gerelateerde verbonden partijen
-

Financiële verschillen: 6.3 Inkomensregelingen naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Armoedebeleid	I	-12.796	-11.140	**1.656 V**	694	687	**6 N**	1.650 V
BUIG - Rijksbijdrage	I	-	-	**-**	33.316	34.251	**935 V**	935 V
BUIG - Bijstandsuikeringen	I	-33.863	-36.373	**2.509 N**	900	766	**134 N**	2.644 N
BBZ - Bijstand zelfstandigen	I	-1.733	-847	**886 V**	450	-235	**685 N**	201 V
Kwijtschelding	I	-1.622	-1.962	**340 N**	-	-	**-**	340 N
Personele lasten taakveld 6.3	I	-6.390	-6.518	**128 N**	-	-	**-**	128 N
Bedrijfsvoering ZLF	I	-877	358	**1.235 V**	1.924	1.194	**730 N**	505 V
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-	0	**0 V**	-	46	**46 V**	46 V
Totaal exploitatie		**-57.282**	**-56.482**	**801 V**	**37.284**	**36.710**	**574 N**	**226 V**
Reserves								
Armoedebeleid - Energietoeslag	I	-	-1.105	**1.105 N**	-	-	**-**	1.105 N
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-1.377	-1.459	**82 N**	5.449	5.307	**142 N**	224 N
Totaal reserves		**-1.377**	**-2.564**	**1.187 N**	**5.449**	**5.307**	**142 N**	**1.329 N**
Totaal		**-58.659**	**-59.046**	**387 N**	**42.733**	**42.017**	**716 N**	**1.103 N**

Armoedebeleid	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 1.656
	Incidenteel nadeel op de baten van	€ -6

In 2023 is een bedrag van €1.104.947 ontvangen voor de energietoeslag, dat in 2024 zal worden uitgegeven. In de decembernotitie van 2023 is al rekening gehouden met een geschat bedrag van €770.000. Het resterende bedrag van €1,1 miljoen wordt doorgeschoven bij het vaststellen van de bestemming van het rekeningresultaat van 2023. Daarnaast zijn er minder aanvragen ingediend voor Bijzondere Bijstand Directe Levensbehoefte en overige Bijzondere Bijstand, wat een besparing van in totaal €500.000 opleverde. Dit resulteert in een financieel voordeel van €1,6 miljoen.

BUIG - Rijksbijdrage	Incidenteel voordeel op de baten van	€ 935

Een incidenteel voordeel op de baten van €935.000 als gevolg van een verhoging van de bijstandsuitkeringen. De bijstandsuitkeringen zijn conform rijksbeleid verhoogd in lijn met verhoging Wettelijk Minimumloon waarvoor extra rijksmiddelen ontvangen zijn.

BUIG - Bijstandsuikeringen	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -2.509
	Incidenteel nadeel op de baten van	€ -134

De begroting is gebaseerd op het percentage dat ontvangen wordt uit het gemeentefonds; dat percentage wisselt per jaar. Over een periode van enkele jaren verevenen de verschillen zich.

In mei is een onterechte betaling geweest van de bijstand; daar waar dat het geval is wordt de onterechte betaling terug gevorderd; deze zal in 2024 zichtbaar zijn. Mogelijk moet rekening gehouden worden dat een deel van de vordering als dubieus gezien moet worden; hiervoor is in 2023 een voorziening opgenomen.

Voor 2023 betekent dit een incidenteel nadeel van € van € 2.644.000 dat deels wordt gecompenseerd met de extra Rijksbijdrage van €935.000 (zie vorig item).

BBZ - Bijstand zelfstandigen	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 886
	Incidenteel nadeel op de baten van	€ -685

Een incidenteel voordeel op de lasten van €886.000 als gevolg van het aantal aanvragen en toekenningen Bbz ligt lager dan begroot. Ook zijn er minder trajecten schuldhulpverlening vergoed. In de 2e helft van 2023 is het aantal aanmeldingen schuldhulpverlening wel toegenomen, de vergoeding van deze trajecten loopt echter door naar 2024. Het incidentele nadeel op de baten van €685.000 is het gevolg van verrekeningen met het Rijk (o.a. Tozo).

Kwijtschelding	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -340

Een incidenteel nadeel op de lasten van €340.000 omdat het aantal mensen dat een beroep op deze regeling heeft gedaan hoger ligt dan waar bij het opstellen van de begroting vanuit is gegaan.

Personele lasten taakveld 6.3	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -128

Het beroep op het ambtelijk apparaat is zowel kwalitatief als kwantitatief omvangrijk. Het raadsakkoord omvat grote ambities en opgaven voor de stad waaraan in 2023 uitvoering is gegeven. De bedrijfsvoering staat wel onder druk en prioriteiten moeten worden gesteld wat zich vertaalt in variëteit per taakveld ten aanzien van de financiële realisatie. Binnen dit taakveld is een negatieve afwijking van € 128K.

Bedrijfsvoering ZLF	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 1.235
	Incidenteel nadeel op de baten van	€ -730

Een incidenteel voordeel op de lasten van € 1.235.000 en een incidenteel nadeel op de baten doordat er minder aanvragen zijn binnengekomen dan begroot zijn er minder uitvoeringskosten gemaakt. Daarom is er ook minder gefactureerd aan andere gemeenten (nadeel op de baten van €730.000. Per saldo een voordeel van €505.000.

Armoedebeleid - Energietoeslag	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -1.105

Binnen het budget voor het armoedebeleid is een rijksbijdrage ontvangen voor de Energietoeslag, aangezien deze niet geheel is uitgekeerd is het restant in de reserve gestort om in 2024 in te zetten.

Bedrag x €1.000

6.4	WSW en beschut werk

	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
Lasten	-7.477	-7.395	82 V
Baten	-	-	-

Hoofdopgave raadsakkoord	8. Sociaal Domein	
Portefeuillehouder(s)	A. Messelink	
Onderdeel begrotingsmonitor 2023		Ja

Aard activiteiten	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Met de komst van de Participatiewet zijn de Wet Werk en Bijstand (WWB), de Wajong en de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) samengebracht in één beleidskader. De uitvoering van dit beleidskader komt in de gemeentebegroting terug via drie opeenvolgende taakvelden:

Taakveld 6.3: Inkomensregelingen (het verstrekken van bijstandsuitkeringen aan inwoners die daar recht op hebben)
Taakveld 6.4: Begeleide participatie (de sociale werkvoorziening / beschut werken).
Taakveld 6.5: Arbeidsparticipatie (re-integratie / toeleiding naar werk van inwoners die een beroep kunnen doen op ondersteuning arbeidstoeleiding in kader van de Participatiewet.

Onderdeel van de Participatiewet is dat nieuwe instroom in de sociale werkvoorziening niet langer mogelijk is met ingang van 1 januari 2015. De Wet sociale werkvoorziening (Wsw) blijft echter bestaan voor de bestaande Wsw- dienstverbanden tot de laatste Wsw'er met pensioen gaat. Bij ongewijzigd beleid zijn de beschikbare rijksmiddelen voor de gemeente echter niet toereikend om aan de verplichtingen te kunnen voldoen. De Social Firm is ontwikkeld om de dreigende tekorten bij de uitvoering van de WSW in verband met de gedaalde Wsw subsidie op te vangen.

Na 2015 is het beschut werken nieuwe stijl ingevoerd. Gemeenten zijn verplicht om personen met een indicatie beschut werken een beschermde arbeidsplaats te bieden. De groei van het aantal plaatsen beschut werken heeft vergaande consequenties voor de financiële ruimte die de gemeente heeft om andere doelgroepen van de Participatiewet naar arbeid te kunnen begeleiden. Het nieuwe kabinet wil de inzet van beschut werk voor mensen die wel kunnen werken maar dit alleen in een beschutte en aangepaste omgeving kunnen doen. Concreet werkt het kabinet op dit moment uit of de ambitie en beschikbare middelen voldoende met elkaar in balans zijn, heroverweegt het kabinet de verdeling van de begeleidingsmiddelen beschut werk en heeft het kabinet een wijziging van het Besluit beschut werk in gang gezet, zodat mensen makkelijker terug kunnen vallen op beschut werk als blijkt dat een baan in het kader van de banenafspraak toch niet lukt. (Simpel switchen)

Daar waar in 2015 sprake was van een sterfhuisconstructie rond de sociale werkvoorziening in Nederland, hebben wij de infrastructuur van Concern voor Werk in stand gehouden door een doorontwikkeling naar een Social Firm te maken. Dit blijkt een juiste keus te zijn geweest. Het kabinet werkt momenteel aan een toekomstgerichte ontwikkeling van de infrastructuur van sociaal ontwikkelbedrijven. Het onderzoek inclusief handelingsperspectief zal naar verwachting in het eerste deel van 2023 beschikbaar zijn.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Binnen dit taakveld wordt de sociale werkvoorziening uitgevoerd. De infrastructuur van Concern voor Werk NV wordt tevens benut voor de uitvonering van reintegratie activiteiten van de deelnemende gemeenten via het Werkbedrijf Lelystad en de Werkcorporatie Noordoostpolder. Daarnaast verzorgt Concern voor Werk en de uitvoering van Beschut werken.

In het licht van de kabinetsplannen voor de toekomst bestendige arbeidsmarktinfrastructuur en sociale ontwikkelbedrijven is gestart met de ontwikkeling van een visie en strategie voor een toekomstbestendige infrastructuur in stad er regio te effectueren.
Met ingang van 1 juli 2022 is de Wet gemeenschappelijke regelingen gewijzigd. Doelstelling van de wetswijziging is het verstreken van de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen. De gemeenschappelijke regeling werkvoorzieningschap IJsselmeergroep is hierop in 2023 aangepast.

Voor de Lelystadse inwoners zijn WSW-werkplekken en Beschutte werkplekken gerealiseerd. De realisatie van de WSW-werkplekken loopt conform verwachting licht terug en de Beschutte werkplekken nemen licht toe. Evenwel zijn 10 extra Beschutte werkplekken gerealiseerd boven taakstelling.

Gerelateerde beleidsnota's
Implementatie plan Social Firm
Businessplan Social Firm
Programmaplan Sociaal Domein 2019-2022
Aanpak Sociaal Domein 2021-2024

Gerelateerde verbonden partijen
GR IJsselmeergroep

Financiële verschillen: 6.4 WSW en beschut werk naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-7.477	-7.395	82 V	-	-	-	82 V
Totaal exploitatie		-7.477	-7.395	82 V	-	-	-	82 V
Totaal		-7.477	-7.395	82 V	-	-	-	82 V

Bedrag x €1.000

6.5	Arbeidsparticipatie

	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
Lasten	-6.815	-6.192	623 V
Baten	237	440	203 V

Hoofdopgave raadsakkoord	4. Economie & 8. Sociaal Domein	
Portefeuillehouder(s)	A. Messelink	
Onderdeel begrotingsmonitor 2023		Ja

Aard activiteiten	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Met de komst van de Participatiewet zijn de Wet Werk en Bijstand (WWB), de Wajong en de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) samengebracht in één beleidskader. De uitvoering van dit beleidskader komt in de gemeentebegroting terug via drie opeenvolgende taakvelden:

Taakveld 6.3: Inkomensregelingen (het verstrekken van bijstandsuitkeringen aan inwoners die daar recht op hebben)
Taakveld 6.4: Begeleide participatie (de sociale werkvoorziening, beschut werken)
Taakveld 6.5: Arbeidsparticipatie (re-integratie / toeleiding naar werk van inwoners die een beroep kunnen doen op ondersteuning arbeidstoeleiding in kader van de Participatiewet)

Onderdeel van de Participatiewet is dat nieuwe instroom in de sociale werkvoorziening niet langer mogelijk is met ingang van 1 januari 2015. Inwoners die onderdeel uitmaken van deze 'nieuwe doelgroep' worden voortaan ondersteund en begeleid binnen de activiteiten die onderdeel uitmaken van dit taakveld.

De wettelijke ombuigingen van 1 januari 2015 hebben geleid tot een complexer klantprofiel bij de instroom (Wajong of WSW profiel), hetgeen extra inspanningen vraagt bij de uitstroombegeleiding.

Naast de hierboven al genoemde directe relatie met de taakvelden 6.3 en 6.4 heeft dit taakveld een directe relatie met taakveld '0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen uit het gemeentefonds', waar de rijksbijdrage is opgenomen. Het door de raad vastgestelde uitgangspunt is dat de gedecentraliseerde taken op het gebied van de Participatiewet met de daarvoor beschikbare rijksmiddelen worden uitgevoerd.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

In dit taakveld zijn de lasten opgenomen die verband houden met de re-integratie activiteiten, gericht op het toeleiden naar werk.
Uitstroom naar werk vanuit de bijstand kent meerdere varianten. Voorkeur heeft de rechtstreekse uitstroom naar een reguliere baan, zonder aanvullende voorzieningen en/of begeleiding. Daarnaast zijn er detacheringen en korte termijn plaatsingen (uitzendformule) met als inzet de arbeidsproductiviteit van de klant zoveel als mogelijk te benutten, om diens uitstroompotentie naar een reguliere baan te vergroten.
Aanvullend zijn er een aantal specifieke projecten of activiteiten die in het kader van re-integratie worden uitgevoerd. Alle werkzaamheden worden rechtstreeks in opdracht van de gemeente door derden (waaronder het Werkbedrijf Lelystad) uitgevoerd.

In 2023 is de vraag naar personeel op de arbeidsmarkt gestabiliseerd. In het laatste kwartaal was er een lichte stijging van het aantal WW-ers (UWV); een klein deel hiervan zal zich naar verwachting melden voor een bijstandsuitkering en ondersteuning naar werk bij de gemeente. Er is nog steeds sprake van een tekort aan menskracht in bijna alle sectoren en in veel beroepen. Dit maakt uiteraard dat er meer arbeidsplaatsen beschikbaar komen voor werkzoekenden maar het kent ook een keerzijde. Werkgevers hebben minder gelegenheid om de gewenste begeleiding aan nieuwe instromers van werkzoekenden te kunnen bieden die dat wel nodig hebben om succesvol in te stromen in het werk. In Lelystad zijn veel betrokken werkgevers. Binnen het Lelystad Akkoord hebben zij zich, samen met het onderwijs, gemeente en Werkbedrijf verbonden om handen en voeten te geven aan een inclusieve arbeidsmarkt. Binnen dit netwerk zijn ook in 2023 weer veel mensen aan het werk geholpen. Het aantal succesvolle plaatsingen door het Werkbedrijf was in 2023 331.

In 2023 zijn 913 cliënten gestart met een re-integratievoorziening (536 in een traject richting werk en 377 in een coachingstraject). Per 31 december 2023 zitten 755 cliënten in een re-integratievoorziening (610 in een traject richting werk en 145 in een coachingstraject). De gerealiseerde uitstroom naar regulier werk is 11 personen hoger dan de taakstelling van 320. Evenwel constateren we een groeiende mismatch tussen de openstaande vacatures en werkzoekenden die nog niet arbeidsfit zijn of niet beschikken over de juiste kwalificaties om direct uit te stromen naar werk. Naast het matchen van werkzoekenden bij werkgevers wordt extra aandacht besteed aan de voorkant van dit proces door middel van scholing, praktijkleren, trainingen en het bieden van leerwerkplekken bij leerwerkbedrijven. Er zijn signalen dat de trajecten meer tijd in de uitvoering vragen en dat inwoners op meerdere terreinen behoefte hebben aan ondersteuning (combinatietrajecten van werk, scholing en/of zorg/begeleiding).
De aanpak Work First is voortgezet en het bijstandsbestand is volledig gescreend waarbij gesprekken zijn gevoerd over het perspectief op werk en de benodigde ondersteuning of interventies. Deze gesprekken worden, voor diegenen die nog niet in aanmerking komen voor directe plaatsing in regulier werk, periodiek vervolgd. In samenwerking met werkgevers uit verschillende branches en het MBO is uitvoering gegeven aan trajecten binnen de wijk- en werkleerbedrijven voor de sectoren Zorg, Kinderopvang, Techniek, Bouw, groen, schoonmaak en Logistiek. Voor de bouw en techniek zetten we, samen met het MBO en de brancheorganisatie en lokale werkgevers, in op kwalificerende opleidingen (diploma, certificaat, praktijkverklaring). Met de wijk-/werkleerbedrijven gebruiken we hierbij de methodiek “nieuwe banen” waarbij de vraag van werkgevers uitgangspunt is voor het begeleiden en toerusten van de werkzoekenden. We kunnen hiermee beter inspelen op het wegwerken van de mismatch van een groeiende vraag en een toenemend aantal kraptesectoren/-beroepen enerzijds en de mogelijkheden en capaciteiten van de werkzoekenden anderzijds. Ook voor de groenvoorziening/agro wordt ingezet op trajecten die leren en werken combineren voor een bepaalde groep inwoners waarvoor we meer en langduriger moeten investeren om ze te begeleiden naar een reguliere baan. Voor de leerwerktrajecten groen maakt Werkbedrijf Lelystad gebruik van de infrastructuur van Concern voor Werk, het Groenbedrijf. Dit geldt overigens ook voor de schoonmaaksector waarbij gebruik gemaakt wordt van Schoonmaakservice Flevoland.
Voor mensen met een maatschappelijke beperking zijn er in 2023 maatschappelijke banen gerealiseerd welke een opstap zijn naar een reguliere baan.

In het kader van de Aanpak Jeugdwerkloosheid is de samenwerking tussen de vsv-/RMC-consulenten en inkomensconsulenten van de gemeente en de werkcoaches van het Werkbedrijf Lelystad versterkt. Jongeren tot 27 jaar zonder werk en zonder onderwijs zijn in beeld gebracht en benaderd. Deze activiteit hangt samen met de ambitie het aantal vsv-ers (voortijdig schoolverlaters) terug te dringen (taakveld 4.3). De vervolgstappen (toeleiding naar werk en/of onderwijs) vergt meer tijd dan ingeschat; niet alle jongeren hebben recht op een uitkering en worden derhalve outreachend benaderd door de RMC-consulenten en werkcoaches. Het portfolio van dienstverlening aan trajecten kan nog beter aansluiten bij de jongeren; aan de hand van klantbeelden wordt het portfolio in 2024 doorontwikkeld.

Gerelateerde beleidsnota's
Nota Nieuwe Banen 2016
Programmaplan Sociaal Domein 2019-2022
Aanpak Sociaal Domein 2021-2024
Hoofdopgaven sociaal domein

Gerelateerde verbonden partijen
Werkbedrijf Lelystad BV

Financiële verschillen: 6.5 Arbeidsparticipatie naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Werkbedrijf Lelystad	I	-3.979	-3.829	**150 V**	-	-	-	150 V
Garantiebanen	I	-123	-58	**65 V**	-	-	-	65 V
Personelekosten	I	-219	-17	**202 V**	-	-	-	202 V
ESF subsidie	I	-	-	-	-	281	**281 V**	281 V
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-2.494	-2.288	**206 V**	237	159	**79 N**	127 V
Totaal exploitatie		**-6.815**	**-6.192**	**623 V**	**237**	**440**	**203 V**	**826 V**
Reserves								
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-836	-882	**46 N**	161	149	**12 N**	58 N
Totaal reserves		**-836**	**-882**	**46 N**	**161**	**149**	**12 N**	**58 N**
Totaal		**-7.651**	**-7.074**	**577 V**	**398**	**589**	**191 V**	**768 V**

Werkbedrijf Lelystad	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 150

Een incidenteel voordeel op de lasten ter grootte van in totaal €150.000. Het Werkbedrijf Lelystad ontvangt jaarlijks een bedrag voor de re-integratieactiviteiten; het bedrag is niet volledig benut waardoor er een beperkte terugbetaling heeft plaatsgevonden.

Garantiebanen	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 65

Een incidenteel voordeel op de lasten ter grootte van €65.000 op het vlak van garantiebanen. De begeleidingskosten van de garantiebanen, uitgevoerd door Het Werkbedrijf Lelystad, vallen onder dit budget. De garantiebanen zelf vallen onder het P-budget (voorschotbedrag). Deze verantwoording is zuiverder (loonkosten en begeleidingskosten gescheiden).

Personelekosten	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 202

Een incidenteel voordeel op de lasten van €202.000 op de personeelskosten. Het inhuurbudget van de talentmanagers is niet benut omdat de talentmanagers in dienst zijn bij de gemeente de kosten landen op personele kosten waardoor we hier een voordeel hebben ten opzichte van de begroting.

ESF subsidie	Incidenteel voordeel op de baten van	€ 281

In april 2024 heeft de gemeente, via centrumgemeente Almere, een eindafrekening van het Rijk ontvangen met betrekking tot het project Re-integratie en arbeidsinpassing AMR Flevoland (ESF REACT-EU) dat in 2023 is afgerond. De definitieve vaststelling moeten wij nog ontvangen. Deze eindafrekening resulteert in een voordeel van ruim €281.000 , mede door herverdeling van resterende ESF middelen op regionaal niveau. Dit bedrag wordt conform verslagleggingsregels alsnog verwerkt in 2023 en komt dus ten gunste van het rekeningresultaat 2023. Het voorstel is om deze middelen in te zetten voor

extra begeleiding van mensen die vanuit de uitkering toegeleid zijn naar een baan, en die vanwege persoonlijke kenmerken kwetsbaar zijn, zogenoemde kwetsbare werkenden. Een lifecoach biedt de extra begeleiding aan de werkende en de werkgever met als doel behoud van werk, waar nodig wordt scholing ingezet.

Gezien de recente informatie over deze extra middelen is het nog niet gelukt een uitgewerkt voorstel gereed te hebben. Dit voorstel zal in de loop van 2024 aan de raad worden voorgesteld. Daarom wordt gevraagd deze middelen vooralsnog te reserveren voor dit doel.

Bedrag x €1.000

6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)		Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	-6.165	-5.440	726 V
		Baten	567	704	137 V

Hoofdopgave raadsakkoord	8. Sociaal Domein		Aard activiteiten	Wettelijk
Portefeuillehouder(s)	A. Messelink		Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2023		Ja	Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

De gemeente is op basis van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) verantwoordelijk voor het bieden van ondersteuning, zodat inwoners mee kunnen blijven doen aan de samenleving en zoveel als mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen.
Voor de Wmo is en blijft een sterke basis het uitgangpunt. We blijven daarom (extra) inzetten op ondersteuning van mantelzorgers, versterken van het vrijwilligerswerk, voorkomen en aanpakken van schuldenproblematiek, bevorderen van een gezonde leefstijl, organiseren van ontmoetingsactiviteiten in de wijk, ondersteuning van bewonersinitiatieven en het voorkomen van eenzaamheid e.d.
Voor inwoners voor wie dit noodzakelijk is, kunnen we individuele maatwerkvoorzieningen inzetten. Dit taakveld heeft betrekking op de materiële maatwerkdienstverlening: woningaanpassingen, rolstoelen, scootmobielen e.d.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Er zijn in 2023 individuele Wmo maatwerkvoorzieningen verstrekt zoals rolstoelen en scootmobielen en andere hulpmiddelen. Ook zijn er diverse woningaanpassingen gedaan. De betrokkenen zijn hierdoor in staat (langer) zelfstandig te blijven wonen en mee te blijven doen aan de samenleving.

Gerelateerde beleidsnota's

-

Gerelateerde verbonden partijen

-

Financiële verschillen: 6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO) naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Wmo - Woningaanpassingen, vervoersvoorzienin	I	-6.165	-5.440	**726 V**	567	704	**137 V**	863 V
Totaal exploitatie		**-6.165**	**-5.440**	**726 V**	**567**	**704**	**137 V**	**863 V**
Totaal		**-6.165**	**-5.440**	**726 V**	**567**	**704**	**137 V**	**863 V**

Wmo - Woningaanpassingen, vervoersvoorzieningen, rolstoelen, e.d.	Incidenteel voordeel op de lasten van	€	726
	Incidenteel voordeel op de baten van	€	137

Er is (zin en pgb) sprake van een voordeel van afgerond €863.000. Dit voordeel is voor het grootste gedeelte te herleiden naar het onderdeel woningaanpassingen (€901.000 voordelig). De woningaanpassingen betreft zowel incidentele woningaanpassingen als structurele kosten, zoals huur voor badplanken, tilliften etc.. Gezien de grote mate van fluctuaties in het uitgavenpatroon doordat bijvoorbeeld het aantal (grotere) woningaanpassingen verschilt, zijn exacte prognoses lastig en fluctueert het resultaat over de jaren heen. Daarnaast is er sprake van een nadeel op de vervoersvoorzieningen (w.o. scootmobielen, elektrische driewielfiets) van afgerond € 331.000 en voordelen op gebruik regiotaxi € 135.000 en baten uit eigen bijdragen € 142.000 voordelig. Op de overige onderdelen is tezamen een resultaat gerealiseerd van ca. €15.000 voordelig.

Bedrag x €1.000

6.71a	Huishoudelijke hulp (WMO)		Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	-6.873	-6.970	97 N
		Baten	-	-	-

Hoofdopgave raadsakkoord	8. Sociaal Domein	
Portefeuillehouder(s)	A. Messelink	
Onderdeel begrotingsmonitor 2023		Ja

Aard activiteiten	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

De gemeente is op basis van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) verantwoordelijk voor het bieden van ondersteuning, zodat inwoners mee kunnen blijven doen aan de samenleving en zoveel als mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen.
Voor de Wmo is en blijft een sterke basis het uitgangpunt. We blijven daarom (extra) inzetten op ondersteuning van mantelzorgers, versterken van het vrijwilligerswerk, voorkomen en aanpakken van schuldenproblematiek, bevorderen van een gezonde leefstijl, organiseren van ontmoetingsactiviteiten in de wijk, ondersteuning van bewonersinitiatieven en het voorkomen van eenzaamheid e.d.

Voor inwoners voor wie dit noodzakelijk is, kunnen we individuele maatwerkvoorzieningen inzetten. Dit taakveld heeft betrekking op de maatwerkdienstverlening: huishoudelijke ondersteuning

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Onder dit taakveld valt de dienstverlening aan individuele cliënten met een beperking. Het gaat om maatwerkvoorzieningen die kunnen worden ingezet voor ouderen, mensen met een fysieke- of verstandelijke beperking en inwoners met psychische problematiek die zelfstandig wonen in Lelystad.

Huishoudelijke ondersteuning
Op basis van het principe 'schoon en leefbaar huis' is er huishoudelijke ondersteuning geboden aan inwoners.

Gerelateerde beleidsnota's
Aanpak Sociaal Domein
Programmaplan Sociaal Domein 2022
Kadernota Sociaal Domein 2019 - 2022

Gerelateerde verbonden partijen
-

Financiële verschillen: 6.71a Huishoudelijke hulp (WMO) naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Wmo - Huishoudelijke ondersteuning	I	-6.873	-6.970	**97 N**	-	-	-	97 N
Totaal exploitatie		**-6.873**	**-6.970**	**97 N**	**-**	**-**	**-**	**97 N**
Totaal		**-6.873**	**-6.970**	**97 N**	**-**	**-**	**-**	**97 N**

Wmo - Huishoudelijke ondersteuning	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -97

In de afgelopen jaren was een gestage stijging van het gebruik zichtbaar als gevolg van de invoering van het abonnementstarief, de vergrijzing en de extramuralisering. Dat heeft zich in 2023 verder voortgezet. In 2023 is het besluit om de tarieven met 9,05% te indexeren verwerkt in de begroting. Per saldo is er een nadelig resultaat van € 97.000.

Bedrag x €1.000

6.71b	Begeleiding (WMO)		Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	-5.810	-5.636	174 V
		Baten	-	137	137 V

Hoofdopgave raadsakkoord	8. Sociaal Domein	
Portefeuillehouder(s)	A. Messelink	
Onderdeel begrotingsmonitor 2023		Ja

Aard activiteiten	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

De gemeente is op basis van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) verantwoordelijk voor het bieden van ondersteuning, zodat inwoners mee kunnen blijven doen aan de samenleving en zoveel als mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen.
Voor de Wmo is en blijft een sterke basis het uitgangpunt. We blijven daarom (extra) inzetten op ondersteuning van mantelzorgers, versterken van het vrijwilligerswerk, voorkomen en aanpakken van schuldenproblematiek, bevorderen van een gezonde leefstijl, organiseren van ontmoetingsactiviteiten in de wijk, ondersteuning van bewonersinitiatieven en het voorkomen van eenzaamheid e.d.

Voor inwoners voor wie dit noodzakelijk is, kunnen we individuele maatwerkvoorzieningen inzetten. Dit taakveld heeft betrekking op de maatwerkdienstverlening: Begeleiding (Ondersteuning Thuis).

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Onder dit taakveld valt de dienstverlening aan individuele cliënten met een beperking. Het gaat om maatwerkvoorzieningen die kunnen worden ingezet voor ouderen, mensen met een fysieke- of verstandelijke beperking en inwoners met psychische problematiek die zelfstandig wonen in Lelystad.

Ondersteuning Thuis
Het gaat hierbij om het bieden van extra ondersteuning, zodat inwoners zelfstandig kunnen blijven functioneren. Naast ondersteuning op het gebied van structuur en dagritme gaat het hierbij met name om praktische hulp bij taken gericht op het behouden / vergroten van zelfredzaamheid.

Gerelateerde beleidsnota's
Aanpak Sociaal Domein
Kadernota Sociaal Domein 2019 - 2022

Gerelateerde verbonden partijen
-

Financiële verschillen: 6.71b Begeleiding (WMO) naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Wmo - Ondersteuning thuis	I	-5.489	-5.342	**147 V**	-	-	-	147 V
Wmo - Kortdurend verblijf en respijthuis	I	-	-	-	-	130	**130 V**	130 V
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-321	-294	**27 V**	-	6	**6 V**	33 V
Totaal exploitatie		**-5.810**	**-5.636**	**174 V**	**-**	**137**	**137 V**	**311 V**
Totaal		**-5.810**	**-5.636**	**174 V**	**-**	**137**	**137 V**	**311 V**

Wmo - Ondersteuning thuis	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 147

Voor ondersteuning thuis gelden lumpsum afspraken, zodat de financiële realisatie in principe gelijk is aan de raming. Als blijkt dat het aantal cliënten dat gebruik maakt van ondersteuning thuis of dagbesteding meer dan 5% afwijkt van de raming, gaan de gemeente en de hoofdaannemers met elkaar in overleg om af te spreken hoe hiermee om te gaan. In 2023 was er incidenteel sprake van extra uitgaven voor jeugdigen die 18 jaar werden en daarmee zijn uitgestroomd uit jeugdzorg maar waarvoor nog geen beschermd wonen plek beschikbaar was.

Wmo - Kortdurend verblijf en respijthuis	Incidenteel voordeel op de baten van	€ 130

Het Respijthuis is per 1-1-2023 dicht gegaan en er is voor 2023 geen subsidie meer verstrekt. Het incidentele voordeel op de lasten betreft een terugbetaling in verband met niet aangewende middelen door het Respijthuis uit eerdere jaren.

Bedrag x €1.000

6.71c	Dagbesteding (WMO)

	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
Lasten	-2.696	-2.532	163 V
Baten	-	-	-

Hoofdopgave raadsakkoord	8. Sociaal Domein	
Portefeuillehouder(s)	A. Messelink	
Onderdeel begrotingsmonitor 2023		Ja

Aard activiteiten	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

De gemeente is op basis van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) verantwoordelijk voor het bieden van ondersteuning, zodat inwoners mee kunnen blijven doen aan de samenleving en zoveel als mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen.
Voor de Wmo is en blijft een sterke basis het uitgangpunt. We blijven daarom (extra) inzetten op ondersteuning van mantelzorgers, versterken van het vrijwilligerswerk, voorkomen en aanpakken van schuldenproblematiek, bevorderen van een gezonde leefstijl, organiseren van ontmoetingsactiviteiten in de wijk, ondersteuning van bewonersinitiatieven en het voorkomen van eenzaamheid e.d.

Voor inwoners voor wie dit noodzakelijk is, kunnen we individuele maatwerkvoorzieningen inzetten. Dit taakveld heeft betrekking op de maatwerkdienstverlening: Dagbesteding

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Onder dit taakveld valt de dienstverlening aan individuele cliënten met een beperking. Het gaat om maatwerkvoorzieningen die kunnen worden ingezet voor ouderen, mensen met een fysieke- of verstandelijke beperking en inwoners met psychische problematiek die zelfstandig wonen in Lelystad.

Dagbesteding
Het gaat hierbij om het bieden van dagbesteding voor inwoners met complexe problematiek en een grote begeleidingsbehoefte, waar in 2023 uitvoering aan is gegeven.

Gerelateerde beleidsnota's
Programmaplan Wm 2020
Kadernota Sociaal Domein 2019 - 2022

Gerelateerde verbonden partijen
-

Financiële verschillen: 6.71c Dagbesteding (WMO) naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Wmo - Dagbesteding	I	-2.574	-2.411	**163 V**	-	-	-	163 V
Totaal exploitatie		**-2.696**	**-2.532**	**163 V**	**-**	**-**	**-**	**163 V**
Totaal		**-2.696**	**-2.532**	**163 V**	**-**	**-**	**-**	**163 V**

Wmo - Dagbesteding	Incidenteel voordeel op de lasten van	€	163

Voor dagbesteding net als voor ondersteuning thuis (taakveld 6.71b) gelden lumpsum afspraken, zodat de financiële realisatie in principe gelijk is aan de raming. Als blijkt dat het aantal cliënten dat gebruik maakt van ondersteuning thuis of dagbesteding meer dan 5% afwijkt van de raming, gaan de gemeente en de hoofdaannemers met elkaar in overleg om af te spreken hoe hiermee om te gaan. In verband met lagere cliëntaantallen is in overleg met hoofdaanbieders besloten - de indexatie van budgetten 2023 niet door te zetten. Hierdoor ontstaat een incidenteel voordeel van ca. €163.000 voordelig.

Bedrag x €1.000

6.71d	Overige maatwerkarrangementen (WMO)		Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	-1.626	-1.676	50 N
		Baten	187	187	0 N

Hoofdopgave raadsakkoord	8. Sociaal Domein	
Portefeuillehouder(s)	A. Messelink	
Onderdeel begrotingsmonitor 2023		Ja

Aard activiteiten	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Op basis van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) zijn gemeenten verantwoordelijk voor het bieden van ondersteuning, zodat inwoners zo lang mogelijk mee kunnen doen aan de samenleving en zoveel als mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen. Dit taakveld heeft betrekking op de Wmo diensten waarvoor een beschikking is afgegeven.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Aanvullende ziektekostenverzekering

Inwoners met een laag inkomen konden in 2023 tegen een gereduceerd tarief gebruik kunnen maken van een collectieve aanvullende ziektekostenverzekering.

Gerelateerde beleidsnota's

Gerelateerde verbonden partijen

-

Financiële verschillen: 6.71d Overige maatwerkarrangementen (WMO) naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Wmo - collectieve zorgverzekering	I	-687	-716	**29 N**	-	-	-	29 N
Wmo - niet toegelichte kleine verschillen	I	-697	-713	**16 N**	187	187	**0 N**	16 N
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-242	-247	**5 N**	-	-	-	5 N
Totaal exploitatie		**-1.626**	**-1.676**	**50 N**	**187**	**187**	**0 N**	**50 N**
Reserves								
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-129	-125	**4 V**	425	425	-	4 V
Totaal reserves		**-129**	**-125**	**4 V**	**425**	**425**	**-**	**4 V**
Totaal		**-1.755**	**-1.801**	**46 N**	**612**	**612**	**0 N**	**46 N**

Wmo - collectieve zorgverzekering	Incidenteel nadeel op de lasten van	€	-29

Het gebruik van de collectieve zorgverzekering ligt iets hoger dan het beschikbare budget dit heeft geleid tot een incidenteel nadeel van €29.00. In lijn met het raadakkoord wordt er meer aandacht gegeven aan minimaregelingen waaronder de collectieve zorgverzekering 2023.

Wmo - niet toegelichte kleine verschillen	Incidenteel nadeel op de lasten van	€	-16
	Incidenteel nadeel op de baten van	€	-0

Andere onderdelen waar binnen de Wmo afwijkingen te melden zijn het Lokaal transitiefonds beschermd wonen en het project ggz in de wijk.

Bedrag x €1.000

			Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
6.72a	Jeugdzorg begeleiding	Lasten	-3.596	-3.126	470 V
		Baten	-	11	11 V
6.72b	Jeugdzorg behandeling	Lasten	-3.672	-1.405	2.267 V
		Baten	-	-	-
6.72c	Jeugdhulp dagbesteding	Lasten	-262	-3.631	3.369 N
		Baten	-	-	-
6.72d	Jeugdhulp zonder verblijf overig	Lasten	-2.362	-2.674	312 N
		Baten	-	-	-

Hoofdopgave raadsakkoord	8. Sociaal Domein	Aard activiteiten	Wettelijk
Portefeuillehouder(s)	A. Messelink	Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2023	Ja	Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Op basis van de Jeugdwet hebben gemeenten sinds 1 januari 2015 diverse verantwoordelijkheden op het gebied van de Jeugdzorg. De vormen van jeugdhulp zijn ondergebracht in de taakvelden 6.72 (ambulante jeugdzorgvormen), 6.73 (jeugdhulp met verblijf) en 6.74 (GGZ, crisis en gesloten jeugdzorg). Dit taakveld heeft een directe relatie met taakveld '0.7 […] overige uitkeringen gemeentefonds'. De middelen die worden ontvangen voor de uitvoering van deze wettelijke taken maakt integraal onderdeel uit van de algemene uitkering die de gemeente ontvangt uit het gemeentefonds.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Taakveld 6.72 betreft de ambulante jeugdhulpvormen. Onderdeel 6.72a gaat over begeleiding, onderdeel 6.72b behandeling, onderdeel 6.72c dagbesteding en onderdeel 6.72d jeugdhulp zonder verblijf overig.
Deze lokale jeugdzorgvormen zijn opnieuw aanbesteed per 1 juli 2021 volgens de perceelindeling uit de Aanpak Sociaal Domein.
In 2023 is de lokale jeugdhulp uitgevoerd volgens de nieuwe overeenkomsten per 1 juli 2021.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Kadernota Sociaal Domein 2019 - 2022	-
Aanpak Jeugdzorg 2020	
Aanpak Sociaal Domein 2021 e.v.	

Financiële verschillen: 6.72a Jeugdzorg begeleiding naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
JGD - Nog te actualiseren budgetten 6.72-a t/m c	I	-3.596	-2.774	**821 V**	-	-	-	821 V
JGD - Niet doorzetten vordering samenloop	I	-	-352	**352 N**	-	-	-	352 N
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-	-	-	-	11	**11 V**	11 V
Totaal exploitatie		**-3.596**	**-3.126**	**470 V**	**-**	**11**	**11 V**	**481 V**
Totaal		**-3.596**	**-3.126**	**470 V**	**-**	**11**	**11 V**	**481 V**

JGD - Nog te actualiseren budgetten 6.72-a t/m c	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 821

De budgetverdeling 6.72a, 6.72b en 6.72c liep in 2023 nog niet synchroon met de vereiste verantwoording volgens BBV. Daardoor is sprake van afwijkingen t.o.v. de begroting op betreffende taakvelden die elkaar nagenoeg compenseren. Per saldo resulteert er een nadeel van €281.000.

JGD - Niet doorzetten vordering samenloop	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -352

In de loop van 2023 is duidelijk geworden dat het juridisch niet haalbaar is de door de gemeente in 2019 en 2020 betaalde ambulante hulp alsnog in rekening te brengen bij de aanbieder van het toenmalige lump sum contract. Daarvoor was destijds een bedrag als nog te ontvangen opgenomen bedrag van €351.539.

Financiële verschillen: 6.72b Jeugdzorg behandeling naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
JGD - Nog te actualiseren budgetten 6.72-a t/m c	I	-3.672	-1.405	**2.267 V**	-	-	-	2.267 V
Totaal exploitatie		**-3.672**	**-1.405**	**2.267 V**	**-**	**-**	**-**	**2.267 V**
Totaal		**-3.672**	**-1.405**	**2.267 V**	**-**	**-**	**-**	**2.267 V**

JGD - Nog te actualiseren budgetten 6.72-a t/m c	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 2.267

De budgetverdeling 6.72a, 6.72b en 6.72c liep in 2023 nog niet synchroon met de vereiste verantwoording volgens BBV. Daardoor is sprake van afwijkingen t.o.v. de begroting op betreffende taakvelden die elkaar nagenoeg compenseren. Per saldo resulteert er een nadeel van €281.000.

Financiële verschillen: 6.72c Jeugdhulp dagbesteding naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
JGD - Nog te actualiseren budgetten 6.72 a t/m c	I	-262	-3.631	**3.369 N**	-	-	-	3.369 N
Totaal exploitatie		**-262**	**-3.631**	**3.369 N**	**-**	**-**	**-**	**3.369 N**
Totaal		**-262**	**-3.631**	**3.369 N**	**-**	**-**	**-**	**3.369 N**

JGD - Nog te actualiseren budgetten 6.72 a t/m c	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -3.369

De budgetverdeling 6.72a, 6.72b en 6.72c liep in 2023 nog niet synchroon met de vereiste verantwoording volgens BBV. Daardoor is sprake van afwijkingen t.o.v. de begroting op betreffende taakvelden die elkaar nagenoeg compenseren. Per saldo resulteert er een nadeel van €281.000.

Financiële verschillen: 6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
JGD - PGB	S	-420	-240	**180 V**	-	-	-	180 V
JGD - Regie en administratie	S	-1.680	-2.399	**719 N**	-	-	-	719 N
JGD - Jeugdhulp zonder verblijf overig	I	-262	-35	**227 V**	-	-	-	227 V
Totaal exploitatie		**-2.362**	**-2.674**	**312 N**	**-**	**-**	**-**	**312 N**
Totaal		**-2.362**	**-2.674**	**312 N**	**-**	**-**	**-**	**312 N**

JGD - PGB	Structureel voordeel op de lasten van	€	180

Een structureel voordeel op de lasten van €180.000 als gevolg van een dalende tendens bij PGB. Zorg in Natura geniet de voorkeur met het oog op borging zorgkwaliteit en fraudepreventie.

JGD - Regie en administratie	Structureel nadeel op de lasten van	€	-719

Een incidenteel nadeel op de lasten van €719.000 bij regie en administratie. De professonalisering van de regio-organisatie Aankoopcentrale in combinatie met de aanbesteding 24u hulp leidt tot hogere kosten, waarbij noodgedwongen ook veel wordt ingehuurd.

JGD - Jeugdhulp zonder verblijf overig	Incidenteel voordeel op de lasten van	€	227

Een incidenteel voordeel op de lasten van €227.000 binnen het jeugdhulp zonder verblijf. In 2023 is minder aanspraak gemaakt op dit budget voor overige (onvoorziene) kosten.

Bedrag x €1.000

			Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
6.73a	Pleegzorg	Lasten	-3.303	-2.842	461 V
		Baten	-	-	-
6.73b	Gezinsgericht	Lasten	-3.776	-4.249	473 N
		Baten	-	-	-
6.73c	Jeugdhulp met verblijf overig	Lasten	-7.965	-6.286	1.679 V
		Baten	-	-	-

Hoofdopgave raadsakkoord	8. Sociaal Domein	Aard activiteiten	Wettelijk
Portefeuillehouder(s)	A. Messelink	Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2023	Ja	Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Op basis van de Jeugdwet hebben gemeenten sinds 1 januari 2015 diverse verantwoordelijkheden op het gebied van de Jeugdzorg. De vormen van jeugdhulp zijn ondergebracht in de taakvelden 6.72 (ambulante jeugdzorgvormen), 6.73 (jeugdhulp met verblijf) en 6.74 (GGZ, crisis en gesloten jeugdzorg). Dit taakveld heeft een directe relatie met taakveld '0.7 […] overige uitkeringen gemeentefonds'. De middelen die worden ontvangen voor de uitvoering van deze wettelijke taken maakt integraal onderdeel uit van de algemene uitkering die de gemeente ontvangt uit het gemeentefonds.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Taakveld 6.73 betreft de vormen van jeugdhulp met verblijf. Onderdeel 6.73a gaat over pleegzorg, 6.73b gezinsgericht en 6.73c jeugdhulp met verblijf overig. Voor het beschikbaar hebben van deze zorg (pleegzorg, gezinsgericht, residentiele jeugdhulp, maar ook voor de geloten jeugdzorg, crisishulp en hoog specialistische GGZ) zijn samenwerkingsafspraken gemaakt op regionaal niveau met de zes Flevolandse gemeenten. Jeugdhulp met verblijf zal in 2024 opnieuw worden aanbesteed. Daarbij is aandacht voor verdere transformatie naar meer gezinsgerichte vormen en intensief ambulante hulp en minder uithuisplaatsingen. Voor de overbrugging van 2023 zijn contracten afgeloten met individuele aanbieders van jeugdzorg met verblijf.

Gerelateerde beleidsnota's
Kadernota Sociaal Domein 2019 - 2022
Aanpak Jeugdzorg 2020
Aanpak Sociaal Domein 2021 e.v.
Regiovisie Jeugd Flevoland 'Samen, dichtbij en leren wat werkt' 2021

Gerelateerde verbonden partijen
-

Financiële verschillen: 6.73a Pleegzorg naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
JGD - Lagere aantallen cliënten verblijf	I	-3.303	-2.842	**461 V**	-	-	-	461 V
Totaal exploitatie		**-3.303**	**-2.842**	**461 V**	**-**	**-**	**-**	**461 V**
Totaal		**-3.303**	**-2.842**	**461 V**	**-**	**-**	**-**	**461 V**

JGD - Lagere aantallen cliënten verblijf	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 461

De inschatting budget verblijf 2023 is gebaseerd op de aantallen in de back-office destijds. Achteraf bezien was de uitstroom bij onderaannemers niet goed in beeld. Ook was de impact woonplaatsbeginsel nog niet helemaal helder. Overall is op de taakvelden 6.73a t/m 6.73c daarom sprake van een incidenteel voordeel van €1.667.000. Dit voordeel verdwijnt weer als gevolg van het tegen geactualiseerde condities afgesloten overbruggingscontract 2024 en de toename maatwerk in 2024.

Financiële verschillen: 6.73b Gezinsgericht naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
JGD - Hoger aantal cliënten gezinsgericht		-3.776	-4.249	**473 N**			-	473 N
Totaal exploitatie		**-3.776**	**-4.249**	**473 N**	**-**	**-**	**-**	**473 N**
Totaal		**-3.776**	**-4.249**	**473 N**	**-**	**-**	**-**	**473 N**

JGD - Hoger aantal cliënten gezinsgericht	Structureel nadeel op de lasten van	€	-473

De inschatting budget verblijf 2023 is gebaseerd op de aantallen in de back-office destijds. Achteraf bezien was de uitstroom bij onderaannemers niet goed in beeld. Ook was de impact woonplaatsbeginsel nog niet helemaal helder. Overall is op de taakvelden 6.73a t/m 6.73c daarom sprake van een incidenteel voordeel van €1.667.000. Dit voordeel verdwijnt weer als gevolg van het tegen geactualiseerde condities afgesloten overbruggingscontract 2024 en de toename maatwerk in 2024.

Financiële verschillen: 6.73c Jeugdhulp met verblijf overig naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
JGD - Minder cliënten overig residentieel	I	-7.965	-6.286	**1.679 V**	-	-	-	1.679 V
Totaal exploitatie		**-7.965**	**-6.286**	**1.679 V**	**-**	**-**	**-**	**1.679 V**
Totaal		**-7.965**	**-6.286**	**1.679 V**	**-**	**-**	**-**	**1.679 V**

JGD - Minder cliënten overig residentieel	Incidenteel voordeel op de lasten van	€	1.679

De inschatting budget verblijf 2023 is gebaseerd op de aantallen in de back-office destijds. Achteraf bezien was de uitstroom bij onderaannemers niet goed in beeld. Ook was de impact woonplaatsbeginsel nog niet helemaal helder. Overall is op de taakvelden 6.73a t/m 6.73c daarom sprake van een incidenteel voordeel van €1.667.000. Dit voordeel verdwijnt weer als gevolg van het tegen geactualiseerde condities afgesloten overbruggingscontract 2024 en de toename maatwerk in 2024.

Bedrag x €1.000

			Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
6.74a	Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	Lasten	-4.116	-7.532	3.416 N
		Baten	-	-	-
6.74b	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	Lasten	-1.836	-2.377	541 N
		Baten	-	-	-
6.74c	Gesloten plaatsing	Lasten	-101	-505	404 N
		Baten	-	-	-

Hoofdopgave raadsakkoord	8. Sociaal Domein	Aard activiteiten	Wettelijk
Portefeuillehouder(s)	A. Messelink	Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2023	Ja	Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Op basis van de Jeugdwet hebben gemeenten sinds 1 januari 2015 diverse verantwoordelijkheden op het gebied van de Jeugdzorg. De vormen van jeugdhulp zijn ondergebracht in de taakvelden 6.72 (ambulante jeugdzorgvormen), 6.73 (jeugdhulp met verblijf) en 6.74 (GGZ, cirsis en gesloten jeugdzorg). Dit taakveld heeft een directe relatie met taakveld '0.7 […] overige uitkeringen gemeentefonds'. De middelen die worden ontvangen voor de uitvoering van deze wettelijke taken maakt integraal onderdeel uit van de algemene uitkering die de gemeente ontvangt uit het gemeentefonds.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Taakveld 6.74 betreft GGZ, crisis/LTA en gesloten jeugdzorg. Onderdeel 6.74a gaat over Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf, 6.74b Jeugdhulp crisis-LTA-GGZ-verblijf en 6.74c Gesloten plaatsing.

Jeugd GGZ

Deze vorm van jeugdhulp koopt de gemeente voor een groot deel lokaal in. De lokale jeugd GGZ is voor wat betreft het perceel 3a. vrijgevestigden uitgevoerd volgens de nieuwe overeenkomst per 1 juli 2021. Perceel 3b. jeugd GGZ voor instellingen is per 1 juli 2023 gegund aan twee hoofdaanbieders. De hoog specialistische GGZ is op basis van samenwerkingsafspraken met de Jeugdhulpregio Flevoland (hier nemen vijf van de zes gemeenten aan deel) regionaal ingekocht. In 2023 is een aanbesteding uitgevoerd voor de hoog specialistische GGZ per 2024.

Crisishulp en gesloten jeugdzorg

Voor het beschikbaar hebben van crisishulp en gesloten jeugdzorg (en overige vormen van jeugdhulp met verblijf) zijn samenwerkingsafspraken gemaakt door de Jeugdhulpregio Flevoland. De crisishulp en gesloten jeugzorg zijn onderdeel van de nieuwe aanbesteding per 2024. Bij deze nieuwe aanbesteding is rekening gehouden met de landelijk aangenomen moties d.d. 29-11-2021 waarbij onder andere gekeken wordt naar bewezen effectiviteit van behandelingen, besluitvorming met ouders en jongeren én het streven om gesloten jeugdzorg af te schalen en de middelen die daarmee vrijvallen in te zetten op ambulante begeleiding.

Hoogspecialistische hulp (LTA)

Namens gemeenten heeft de VNG afspraken gemaakt met landelijke jeugdhulpaanbieders met een zeer specialistische functie.

LTA

Namens gemeenten heeft de VNG afspraken gemaakt met landelijke jeugdhulpaanbieders met een specialistische functie, zodat het aanbod van deze specialistische voorzieningen gehandhaafd blijft. Dit is geregeld in een Landelijk Transitiearrangement (LTA). Gemeenten rekenen naar gebruik af.

Gerelateerde beleidsnota's
Kadernota Sociaal Domein 2019 - 2022
Aanpak Jeugdzorg 2020
Aanpak Sociaal Domein 2021 e.v.
Regiovisie Jeugd Flevoland 'Samen, dichtbij en leren wat werkt' 2021

Gerelateerde verbonden partijen
-

Financiële verschillen: 6.74a Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
JGD - Budgetactualisatie 2023	I	-4.116	-5.377	**1.261 N**	-	-	-	1.261 N
JGD - Niet doorzetten vordering samenloop	I	-	-240	**240 N**	-	-	-	240 N
JGD - Meer cliënten dan voorzien/begroot	S	-	-1.915	**1.915 N**	-	-	-	1.915 N
Totaal exploitatie		**-4.116**	**-7.532**	**3.416 N**	**-**	**-**	**-**	**3.416 N**
Totaal		**-4.116**	**-7.532**	**3.416 N**	**-**	**-**	**-**	**3.416 N**

JGD - Budgetactualisatie 2023	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -1.261

Bij de budgetactualisatie 2023 is abusievelijk €1.261.000 bijgeplust op Jeugdbescherming in plaats van op J-GGZ; in de begroting 2024 is dit gecorrigeerd. Zie ook toelichting bij taakveld 6.82a.

JGD - Niet doorzetten vordering samenloop	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -240

In de loop van 2023 is duidelijk geworden dat het juridisch niet haalbaar is de door de gemeente in 2019 en 2020 betaalde ambulante hulp alsnog in rekening te brengen bij de aanbieder van het toenmalige lump sum contract. Daarvoor is destijds - met de kennis van nu ten onrechte - een bedrag als nog te ontvangen opgenomen van 239.799.

JGD - Meer cliënten dan voorzien/begroot	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -1.915

Aanname was dat de daling J-GGZ van 2021 naar 2022 (-0,3 mln.) zich verder zou doorzetten in 2023 (-0,6 mln) . Door post corona effecten is in 2023 echter juist sprake van een forse stijging (+1,1 mln.) tov 2022.

Financiële verschillen: 6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
JGD - Toename LTA		-1.836	-2.377	**541 N**	-	-	-	541 N
Totaal exploitatie		**-1.836**	**-2.377**	**541 N**	**-**	**-**	**-**	**541 N**
Totaal		**-1.836**	**-2.377**	**541 N**	**-**	**-**	**-**	**541 N**

JGD - Toename LTA	Structureel nadeel op de lasten van	€ -541

Er is sprake van een substantiële toename LTA. Aanbieders wijken uit naar LTA in plaats van de reguliere begeleiding en behandeling. Onduidelijk is of dit financieel gedreven is (hogere tarieven) en/of er sprake is van complexere problematiek. Ook zien we daarbij een toename in stapeling van zorg. In samenwerkng met ons datateam zal hier in komende periode nader onderzoek worden gedaan.

Financiële verschillen: 6.74c Gesloten plaatsing naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
JGD - Gesloten plaatsing	I	-101	-505	**404 N**	-	-	-	404 N
Totaal exploitatie		**-101**	**-505**	**404 N**	**-**	**-**	**-**	**404 N**
Totaal		**-101**	**-505**	**404 N**	**-**	**-**	**-**	**404 N**

JGD - Gesloten plaatsing	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -404

Er is in 2023 voor 4 cliënten nog geen beschikking afgegeven. De gemeente is nog aan het kijken om deze alsnog achter af te geven.

Bedrag x €1.000

6.81a	Beschermd wonen (WMO)		Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	-94	-183	89 N
		Baten	600	2.573	1.973 V

Hoofdopgave raadsakkoord	8. Sociaal Domein	
Portefeuillehouder(s)	A. Messelink	
Onderdeel begrotingsmonitor 2023		Nee

Aard activiteiten	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[40 % - 60 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Een belangrijke ambitie van de Rijksoverheid is de ambulantisering. Mensen met psychische problemen moeten zoveel mogelijk thuis of in de eigen woonplaats kunnen blijven wonen met ambulante ondersteuning. Opnieuw is het woonplaatsbeginsel en het daaraan gekoppelt financieel verdeelmodel uitgesteld. Met het woonplaatsbeginsel wordt geregeld dat alle gemeenten voortaan verantwoordelijk zijn voor beschermd wonen voor de eigen inwoners. In de regio wordt er voorbereid op deze ontwikkeling, zoals opgenomen in het Zorglandschap. Aangezien er nog niets bekend is over het financieel verdeelmodel, zijn de financiële consequenties nu nog niet in te schatten.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Beschermd Wonen

Met ingang van 2015 is Beschermd Wonen een gemeentelijke taak geworden waarvoor de centrumgemeenten een Rijksbijdrage ontvangen. Het gaat hierbij niet alleen meer om huisvesting en begeleiding binnen een intramurale instelling. Met de doordecentralisatie van Beschermd Wonen zijn er ook tussenvormen (semi murale voorzieningen) aan het Beschermd Wonen toegevoegd, evenals de mogelijkheid van intensievere thuisbegeleiding waardoor mensen (langer) thuis kunnen blijven wonen / eerder uit een intramurale voorziening kunnen uitstromen. Over de uitstroom uit Beschermd Wonen naar zelfstandig wonen zijn er met zorgpartijen en de woningbouwcooperatie werkafspraken gemaakt.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Regionaal Kader Zorglandschap Wm 2020-2026	-

Financiële verschillen: 6.81a Beschermd wonen (WMO) naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Wmo - Opvang & Beschermd Wonen	I		-181	**181 N**	600	2.573	**1.973 V**	1.792 V
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-94	-2	**92 V**	-	-	-	92 V
Totaal exploitatie		**-94**	**-183**	**89 N**	**600**	**2.573**	**1.973 V**	**1.884 V**
Totaal		**-94**	**-183**	**89 N**	**600**	**2.573**	**1.973 V**	**1.884 V**

Wmo - Opvang & Beschermd Wonen	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -181
	Incidenteel voordeel op de baten van	€ 1.973

In 2023 is de definitieve afrekening ontvangen van centrumgemeente Almere over 2022. Dit betreft een positief afwikkelingsverschil van ca €500.000. Voor de afrekening over het jaar 2023 is een inschatting gemaakt op basis van de laatst afgegeven prognose van centrumgemeente Almere. Deze verwachte ontvangst van ca. €2.100.000 is hoger dan begroot (€ 600.000) en wordt betrokken bij het rekeningresultaat Wmo. Per saldo is er een voordelig resultaat van €1.973.000 aan de batenkant.

Aan de lastenkant zijn onvoorziene kosten gemaakt voor jeugdigen die 18 jaar werden en daarmee zijn uitgestroomd uit jeugdzorg, en waarvoor geen (tijdige) indicatie voor beschermd wonen 18+ beschikbaar was. Nadelig resultaat € 181.000. Het totale resultaat Beschermd Wonen komt hiermee uit op €1.800.000 voordelig.

Bedrag x €1.000

6.81b	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)		Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	-264	-141	124 V
		Baten	-	-	-

Hoofdopgave raadsakkoord	8. Sociaal Domein	
Portefeuillehouder(s)	A. Messelink	
Onderdeel begrotingsmonitor 2023		Nee

Aard activiteiten	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[40 % - 60 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Gemeenten zijn met ingang van 2015 op grond van de WMO verantwoordelijk voor maatschappelijke opvang en beschermd wonen. De wet schrijft voor dat er op regionaal niveau met andere gemeenten dient samengewerkt te worden. Zodat de zorg en inkoop doeltreffend en doelmatig volgens de wet uitgevoerd kan worden. In de huidige uitvoering en centrumregeling is vastgesteld dat de centrumgemeente een regierol heeft en daarmee de financiele middelen ontvangt van het rijk. De centrumgemeente in Flevoland is gemeente Almere.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die betrekking hebben op het gebied van Maatschappelijke Opvang, Beschermd Wonen en Vrouwenopvang.

Dak -en thuislozenopvang

Het bieden van ondersteuning aan dak -en thuislozen wordt uitgevoerd binnen dit taakveld. Deze lasten worden grotendeels door de centrumgemeente bekostigd. Vanuit het door het rijk opgelegd kader Nationaal plan dakloosheid hebben we eind 2022 de opdracht gekregen dat er voor iedereen een dak boven het hoofd moet zijn. Dit heeft in 2023 verder invulling gekregen door middel van oa de pilot Housing first.

Vrouwenopvang en huiselijk geweld

De ketensamenwerking huiselijk geweld is gecontinueerd binnen dit taakveld. Veilig Thuis leverde advies- meld en ondersteuning aan kinderen, volwassenen en professionals. Daarnaast werden er slachtoffers en plegers begeleid en werd er uitvoering gegeven aan door het Steunpunt huiselijk geweld opgelegde huisverboden.

Gerelateerde beleidsnota's
Uitvoeringsplan Wm 2020
Regionaal Kader Zorglandschap Wm 2020-2026
Kadernota Sociaal Domein 2019 - 2022

Gerelateerde verbonden partijen
-

Financiële verschillen: 6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO) naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Maatschappelijke opvang	S	-264	-141	**124 V**	-	-	-	124 V
Totaal exploitatie		**-264**	**-141**	**124 V**	**-**	**-**	**-**	**124 V**
Totaal		**-264**	**-141**	**124 V**	**-**	**-**	**-**	**124 V**

Maatschappelijke opvang	Structureel voordeel op de lasten van	€ 124

De financiële afwijking bij het onderdeel maatschappelijke opvang heeft twee hoofdoorzaken.

Ten eerste heeft de GGD in 2023 minder werkzaamheden gehad in het kader van de Wvggz dan verwacht was. Er heeft een bijstelling plaatsgevonden van de benodigde formatie, waardoor minder kosten zijn gemaakt dit heeft geleid tot een voordeel van ca. €72.000.

Ten tweede zijn de beschikbare middelen voor de opvang van jonge moeders niet besteed wat een voordeel van ca. €55.000 heeft gezorgd.

Tezamen met enkele kleine afwijkingen van ca. €3.000 nadelig, zorgt dit voor een structureel resultaat op de lasten van €124.000.

Bedrag x €1.000

6.82a	Jeugdbescherming	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
	Lasten	-4.328	-3.111	1.216 V
	Baten	-	-	-

6.82b	Jeugdreclassering	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
	Lasten	-367	-516	149 N
	Baten	-	-	-

Hoofdopgave raadsakkoord	8. Sociaal Domein	Aard activiteiten	Wettelijk
Portefeuillehouder(s)	A. Messelink	Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2023	Ja	Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Op basis van de Jeugdwet hebben gemeenten sinds 1 januari 2015 diverse verantwoordelijkheden op het gebied van de Jeugdzorg. Onderdeel daarvan de jeugdbescherming en jeugdreclassering. Dit taakveld heeft een directe relatie met taakveld '0.7 [...] overige uitkeringen gemeentefonds'. De middelen die worden ontvangen voor de uitvoering van deze wettelijke taken maakt integraal onderdeel uit van de algemene uitkering die de gemeente ontvangt uit het gemeentefonds.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

In taakveld 6.82 zijn de lasten opgenomen die horen bij de inzet van gedwongen maatregelen gericht op de veiligheid van kinderen en jeugdigen. Dit zijn maatregelen die worden opgelegd na uitspraak van de kinderrechter. Het onderdeel 6.82a, jeugdbescherming (JB) geeft uitvoering aan civielrechtelijke maatregelen. Het onderdeel 6.82b, jeugdreclassering (JR) is gericht op strafrechtelijke maatregelen. Voor het beschikbaar hebben vanJB/JR zijn met de Jeugdhulpregio Flevoland (hieraan nemen vijf van de zes gemeenten deel) regionale samenwerkingsafspraken gemaakt. JB/JR worden ingekocht bij gecertificeerde instellingen. Voor 2023 heeft Samen Veilig Midden Nederland een subsidie ontvangen. Dit is inclusief een bijdrage voor de Landelijk Werkende (gezins)voogdij-Instelling Leger de Heils Jeugdbescherming, die in onderaannemerschap van Samen Veilig maatregelen uitvoeren. De andere Landelijk Werkende (gezins)voogdij-Instelling William Schrikker Stichting ontvangt zelf een subsidie. In 2023 is er door een landelijke werkgroep en met KPMG gewerkt aan de totstandkoming van een uniform landelijk tarief voor de gecertificeerde instellingen. De proeftuinen in het kader van het landelijke Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming voor een beter werkende jeugdbescherming hebben plaatsgevonden in Almere en Dronten.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Aanpak Jeugdzorg 2020	-
Kadernota Sociaal Domein 2019 - 2022	
Aanpak Sociaal Domein	
Regiovisie Jeugd Flevoland 'Samen, dichtbij en leren wat werkt' 2021	

Financiële verschillen: 6.82a Jeugdbescherming naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
JGD - Verkleining caseload hulpverleners	I	-3.067	-3.111	**44 N**	-	-	-	44 N
JGD - Budgetactualisatie 2023	I	-1.261	-	**1.261 V**	-	-	-	1.261 V
Totaal exploitatie		**-4.328**	**-3.111**	**1.216 V**	**-**	**-**	**-**	**1.216 V**
Totaal		**-4.328**	**-3.111**	**1.216 V**	**-**	**-**	**-**	**1.216 V**

JGD - Verkleining caseload hulpverleners	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -44

In de begroting 2023 was al geanticipeerd op een verkleining caseload bij de hulpverleners en bijbehorende kostenstijging. Deze wijziging is pas in 2024 doorgevoerd waardoor sprake is van een incidenteel nadeel van €44.000 in 2023.

JGD - Budgetactualisatie 2023	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 1.261

Bij de budgetactualisatie 2023 is abusievelijk €1.261.000 bij geplust op Jeugdbescherming in plaats van op J-GGZ; in de begroting 2024 is dit gecorrigeerd. Zie ook toelichting op taakveld 6.74a.

Financiële verschillen: 6.82b Jeugdreclassering naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-367	-516	**149 N**	-	-	-	149 N
Totaal exploitatie		**-367**	**-516**	**149 N**	**-**	**-**	**-**	**149 N**
Totaal		**-367**	**-516**	**149 N**	**-**	**-**	**-**	**149 N**

7. Volksgezondheid en milieu

7. Volksgezondheid en milieu Bedragen x €1.000	Primitieve begroting	Wijzigingen	Totaal begroting	Rekening	Verschil
Lasten					
7.1 Volksgezondheid	-3.904	-1.198	-5.102	-4.464	638
7.2 Riolering	-5.691	-758	-6.448	-6.842	-394
7.3 Afval	-10.034	-681	-10.714	-10.669	46
7.4 Milieubeheer	-4.522	-3.185	-7.707	-7.029	678
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-277	-11	-288	-291	-3
Totaal Lasten	**-24.426**	**-5.833**	**-30.259**	**-29.295**	**964**
Baten					
7.1 Volksgezondheid	-	399	399	333	-66
7.2 Riolering	6.678	1.082	7.759	8.150	391
7.3 Afval	12.337	728	13.065	13.444	379
7.4 Milieubeheer	-	2.255	2.255	1.421	-835
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	349	-	349	355	6
Totaal Baten	**19.364**	**4.464**	**23.827**	**23.703**	**-124**
Eindtotaal	**-5.063**	**-1.369**	**-6.432**	**-5.592**	**840**

De taakvelden binnen het cluster ‘7. Volksgezondheid en milieu’ hebben betrekking op volksgezondheid, riolering, afval, begraafplaats en milieu. In de tabel hierboven wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

In de tabellen hieronder wordt vervolgens per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Vervolgens wordt er verantwoording afgelegd over wat er bereikt is in 2023 binnen het taakveld. Hierna vindt de financiële verantwoording plaats voor afwijkingen > €150.000. Na de beschrijving van deze taakvelden worden de bij ministeriële regeling verplicht op te nemen beleidsindicatoren gepresenteerd, aangevuld met een aantal lokale beleidsindicatoren.

Duiding taakvelden binnen dit cluster

Bedrag x €1.000

7.1	Volksgezondheid

	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
Lasten	-5.102	-4.464	638 V
Baten	399	333	66 N

Hoofdopgave raadsakkoord	-	
Portefeuillehouder(s)	A. Messelink	
Onderdeel begrotingsmonitor 2023		Nee

Aard activiteiten	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Op basis van de Wet publieke gezondheid heeft de gemeente diverse wettelijke taken en verantwoordelijkheden, waaronder de uitvoering van de Jeugdgezondheidszorg en het instellen en instandhouden van een gemeentelijke gezondheidsdienst (GGD). Om efficiënter te kunnen werken hebben gemeenten samenwerkingsverbanden afgesloten. De GGD Flevoland is de gemeenschappelijke gezondheidsdienst van de gemeenten Almere, Dronten, Lelystad, Noordoostpolder, Urk en Zeewolde.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

JOGG (Gezonde Jeugd, Gezonde Toekomst)
De netwerkaanpak rondom JOGG is ook in 2023 voortgezet en verder versterkt. Verder is in 2023 een impuls gegeven aan het onderdeel;
De verdere uitwerking van de ketenaanpak Kind naar Gezonder Gewicht (KnGG) heeft plaatsgevonden in 2023. Het lokale netwerk is verder aangehaakt om doorverwijzingen soepel te laten verlopen. De centrale zorgverleners zijn verder opgeleid en begonnen met het begeleiden van de eerste gezinnen. In 2024 zullen we hiermee verder gaan en deze ketenaanpak nog verder versterken en borgen.

Preventie verslavingszorg 23+
In samenwerking met Tactus en Amethist is gekeken waar in Lelystad de behoefte ligt voor preventie 23+. Op basis van deze inventarisatie is er een plan opgesteld, waarin de focus onderandere ligt op naastentraining en desundigheidsbevordering. In 2024 zal er uitvoering gegeven worden gegeven aan dit plan.

Taskforce huisartsentekort
In 2023 is de taskforce huisartsentekort opgezet. Dit met het oog op de groeiambitie van Lelystad en de dubbele vergrijzing die eraan komt. Deze taskforce bestaat uit de gemeente, huisartsen en zorgverzekeraar. In 2024 zal de taskforce met een update van het plan rondom het huisartsentekort komen.

Gezonde Leefomgeving
We hebben een loactie onderzoek uitgevoerd naar de meest geschikte plekken voor een netwerk watertappunten. In 2024 zal er worden gestart met de implementatie. Verder sloten we aan bij de renovatie van de speelplekken en schoolpleinen in Lelystad hiervoor is een checklist met gezondheidsaspecten opgesteld. De checklist zal gebruikt worden bij inrichtingsplannen.

Mentale gezondheid
In 2023 is door de GGD in opdracht van de gemeente een onderzoek uitgevoerd naar de behoeftes rondom de mentale gezondheid onder jongeren, gericht op de preventieve kant. Het onderzoek zal begin 2024 worden afgerond waarna de GGD een advies zal geven. In het onderzoek wordt met ouders, jongeren,scholen en professionals gesproken.
We zetten in op wandelgroepen en aanvullende activiteiten gericht op 65 plussers en (nieuw) 35-50 jarigen binnen het programma Open je hart/mantelkring.

WEL Lelystad
Op het gebied van WEL Lelystad zijn we verder gegaan met de drie thematische groepen. Het gaat om de thema's vitaal ouder worden, rookvrije generatie en preventie.
-Vitaal ouderworden, in samenwerking met de GGD organiseerden we vershillende bijeenkomsten. Waarbij partijen samen komen, kunnen netwerken en informatie krijgen op verschillende ontwikkelingen rondom het thema vitaal ouderworden.Hier zullen we in 2024 mee verder gaan
- Rookvrije generatie, samen met de GGD is er een plan van aanpak opgesteld om de rookvrije generatie onder de aandacht te brengen. In 2024 zal uitvoering worden gegeven aan het plan
- preventie, deze werkgroep heeft op verschillende thema's in kaart gebracht welke programma's/interventies door de partijen in de stad worden uitgevoerd.

Wettelijke taken GGD
GGD heeft in 2023 ook weer uitvoering gegeven aan de wettelijke taken. Hieronder vallen onder andere: jeugdgezondheidszorg (consultatiebureau en 'schoolarts'), medische milieukunde, infectieziektebestrijding, gezondheidsmonitoren en gezondheidsvoorlichting. De meeste van de taken zijn op basis van de gemeenschappelijke regeling uitgevoerd door GGD Flevoland.

Jeugdgezondheidszorg
Het basispakket Jeugdgezondheidszorg wordt uitgevoerd door Icare JGZ (0-4 jr) en GGD JGZ.(4-18 jr). De dienstverlening in het kader van dit

Gerelateerde beleidsnota's
GGD begroting 2023
Nota Samen gezond in lelystad (2020-2024)

Gerelateerde verbonden partijen
GR GGD Flevoland

Financiële verschillen: 7.1 Volksgezondheid naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Onderuitputting GALA en IZA	I	-5.102	-4.464	**638 V**	399	333	**66 N**	572 V
Totaal exploitatie		**-5.102**	**-4.464**	**638 V**	**399**	**333**	**66 N**	**572 V**
Reserves								
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-	-143	**143 N**	131	89	**43 N**	186 N
Totaal reserves		**-**	**-143**	**143 N**	**131**	**89**	**43 N**	**186 N**
Totaal		**-5.102**	**-4.607**	**495 V**	**530**	**422**	**108 N**	**386 V**

Onderuitputting GALA en IZA	Incidenteel voordeel op de lasten van	€	638
	Incidenteel nadeel op de baten van	€	-66

In de tweede helft van 2023 is aanvullend op het structurele budget, extra vanuit het Rijk incidentele middelen beschikbaar gesteld voor GALA/IZA. De incidentele middelen zijn als eerst ingezet en het restant deel is doorgeschoven naar 2024. Het kost tijd om samen met betrokken partijen samenhangende en voor de toekomst houdbare plannen te ontwikkelen, waardoor deze nieuwe plannen in 2023 nog niet tot uitvoering zijn gekomen. Hierdoor is er onderuitputting op het structurele deel.

Bedrag x €1.000

7.2	Riolering

	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
Lasten	-6.448	-6.842	394 N
Baten	7.759	8.150	391 V

Hoofdopgave raadsakkoord	-	
Portefeuillehouder(s)	S. Kruis	
Onderdeel begrotingsmonitor 2023		Nee

Aard activiteiten	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Op basis van de Wet Milieubeheer hebben gemeenten een afvalwaterzorgplicht en op basis van de Waterwet hebben gemeenten een hemelwaterzorgplicht en een grondwaterzorgplicht. De uitwerking van deze zorgplichten dient iedere gemeente uit te werken in een zogeheten Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP), waarin de bijbehorende kosten inzichtelijk worden gemaakt evenals de dekking (in de vorm van rioolheffing).

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Het onderhoud aan de riolering is op basis van het GRP en Rioleringsbeheerplan uitgevoerd. Dit is inclusief de onderzoeken naar de status van het riool door middel van reiniging en inspecties.

De resultaten van onderzoek naar de mogelijkheden voor het gebruik van de beschikbare data (meten & monitoren) zijn positief. In het nieuw opgestelde GRP voor de komende jaren wordt daar verder op in gegaan. Dit GRP 2022 - 2031 is in 2022 door de raad vastgesteld.

In het SAF (Samenwerking Afvalwaterketen Flevoland) wordt met alle flevolandse gemeentes en het waterschap beleidsmatig samengewerkt en onderzoek gedaan naar data gestuurd werken en innovatieve manieren van rioolbeheer.

Gerelateerde beleidsnota's
Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2022 - 2031
Rioolbeheerplan 2020 - 2025
Integraal Grootonderhoud Openbare Ruimte (IGOR)

Gerelateerde verbonden partijen
-

Financiële verschillen: 7.2 Riolering naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Baten rioolhffing	I	-	-	-	7.759	8.135	**376 V**	376 V
Riool	I	-5.764	-6.232	**468 N**	-	-	-	468 N
Personeelslasten taakveld 7.2	I	-685	-611	**74 V**	-	-	-	74 V
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-	-	**0 V**	-	15	**15 V**	15 V
Totaal exploitatie		**-6.448**	**-6.842**	**394 N**	**7.759**	**8.150**	**391 V**	**3 N**
Totaal		**-6.448**	**-6.842**	**394 N**	**7.759**	**8.150**	**391 V**	**3 N**

Baten rioolhffing	Incidenteel voordeel op de baten van	€	376

Een incidenteel voordeel op de baten van €376.000 door een inhaalslag WOZ-beschikkingen oude jaren waarover ook de rioolheffing voor niet woningen wordt berekend.

Over 2023 is een kleine positieve afwijking van € 10.000. De opbrengst woningen blijft achter als gevolg van geconstateerde leegstand (woningen waarbij geen inschrijving in de brp heeft plaatsgevonden). Box 3-beleggers waarbij de huurders zich al dan niet verplicht niet laten inschrijven en gevallen die vallen onder de nieuwe huisvestingsverordening (zelfbewoningsplicht) zijn mogelijke oorzaken hiervan. Fiscaal onderzoek wordt opgestart.

De leegstand wordt in 2023 gecompenseerd door een meeropbrengst over niet-woningen in 2023.

Riool	Incidenteel nadeel op de lasten van	€	-468

Een incidenteel nadeel op de lasten van €289.000 dan begroot als gevolg het oplossen van storingen en knelpunten in en aan de rioleringssystemen, na inspectie en op basis van meldingen.

Personeelslasten taakveld 7.2	Incidenteel voordeel op de lasten van	€	74

Een incidenteel voordeel op de lasten van €74.000 door het niet ingevuld krijgen van formatieruimte. Dit heeft vooral een effect op de ondersteuning bij het maken van analyses om te komen tot planvorming voor uitvoering in het groot onderhoud.

Bedrag x €1.000

7.3	Afval

	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
Lasten	-10.714	-10.669	46 V
Baten	13.065	13.444	379 V

Hoofdopgave raadsakkoord	-	
Portefeuillehouder(s)	S. Kruis	
Onderdeel begrotingsmonitor 2023		Nee

Aard activiteiten	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 % - 20 %]

Context van het taakveld

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die verband houden met de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval, de handhaving van het afvalbeleid en de inningskosten. HVC voert een belangrijk deel van deze wettelijke taken uit op het gebied van inzameling en verwerking. De baten hebben betrekking op de inkomsten uit de afvalstoffenheffing en de inkomsten uit waardevolle afvalstromen, zoals oud papier en plastic.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Binnen dit taakveld zijn de baten en lasten opgenomen die verband houden met het inzamelen en het verwerken van het huishoudelijk afval, de handhaving van het afvalbeleid en de inningskosten. HVC voert een belangrijk deel van deze wettelijke taken uit op het gebied van inzameling en verwerking. De baten hebben betrekking op de inkomsten uit waardevolle stromen, als papier en PMD en de inkomsten uit de afvalstoffenheffing.

Bij de berekening van de kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing worden naast bovenstaande lasten (directe kosten), ook kwijtscheldingen afvalstofheffingen, toerekenbare BTW en bedrijfsvoering kosten betrokken en vindt een doorbelasting plaats op het gebied van handhaving en reiniging. De beïnvloedbaarheid van zowel de lasten als de baten wordt beperkt door de maximale toegestane kostendekkendheid van 100%.

Het nieuwe inzamelen is in de eerste drie stadsdelen afgerond. Door vertraging in de levering van containers en mede als gevolg van interne capaciteitsproblemen is ook vertraging opgetreden in het realiseren van de fases vier en vijf. Door deze vertraging moet een deel van eerder uitgevoerde procedures voor plaatsing van ondergrondse afvalcontainers, waar zienswijzes op ingediend kunnen worden, opnieuw worden uitgevoerd. De verwachting is nu dat fases vier en vijf in 2024 worden afgerond.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Afvalstoffenbeleidsplan 2015	NV HVC

Financiële verschillen: 7.3 Afval naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Afvalstoffenheffing	I	-	-	-	12.665	12.295	**370 N**	370 N
Verkoop afval	I	-	-	-	400	1.121	**721 V**	721 V
Inzamelen en verwerken afvalstoffen	I	-10.044	-10.088	**44 N**	-	-	-	44 N
Personeelslasten taakveld 7.3	I	-590	-492	**98 V**	-	-	-	98 V
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-81	-88	**8 N**	-	27	**27 V**	20 V
Totaal exploitatie		**-10.714**	**-10.669**	**46 V**	**13.065**	**13.444**	**379 V**	**425 V**
Reserves								
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-	-	-	63	91	**28 V**	28 V
Totaal reserves		**-**	**-**	**-**	**63**	**91**	**28 V**	**28 V**
Totaal		**-10.714**	**-10.669**	**46 V**	**13.128**	**13.535**	**407 V**	**452 V**

Afvalstoffenheffing	Incidenteel nadeel op de baten van	€ -370

Een incidenteel nadeel op de baten van €370.000 als gevolg van geconstateerde leegstand (woningen waarbij geen inschrijving in de brp heeft plaatsgevonden). Box 3-beleggers waarbij de huurders zich al dan niet verplicht niet laten inschrijven en gevallen die vallen onder de nieuwe huisvestingsverordening (zelfbewoningsplicht) zijn mogelijke oorzaken hiervan. Fiscaal onderzoek wordt opgestart.

Verkoop afval	Incidenteel voordeel op de baten van	€ 721

Een incidenteel voordeel op de baten van €720.000 op de verkoop van afval. De prijs van afval heeft een restwaarde als grondstof voor hergebruik en heeft door een hogere prijs geleid tot een voordeel.

Inzamelen en verwerken afvalstoffen	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -149

Een incidenteel nadeel op de lasten van €149.000 als gevolg van stijgende inzamelkosten door indexeringen.

Personeelslasten taakveld 7.3	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 98

Een incidenteel voordeel op de lasten van €98.000 als gevolg van vacatureruimte binnen taakveld afval (Inmiddels is de vacatureruimte ingevuld).

Bedrag x €1.000

7.4	Milieubeheer		Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	-7.707	-7.029	678 V
		Baten	2.255	1.421	835 N

Hoofdopgave raadsakkoord	5. Wonen	
Portefeuillehouder(s)	S. Kruis	
Onderdeel begrotingsmonitor 2023		Nee

Aard activiteiten	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[20 % - 40 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

De gemeente heeft diverse wettelijke verplichtingen op grond van de Wet milieubeheer, de Woningwet, de Wet bodembescherming en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Daarnaast worden binnen dit taakveld diverse activiteiten uitgevoerd op het gebied van duurzaamheid (met als hoofddoelen in willekeurige volgorde de energietransitie, het bereiken van een circulaire economie en bewerkstelligen van een klimaatadaptieve en natuurinclusieve stad) en ondersteunt de gemeente inwoners op het gebied van asbestsanering van dakbedekking.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

in 2023 is er gewerkt aan de Agenda Natuur 2030. Zowel de strategie als het programma zijn vastgesteld en vormen de basis voor uitvoering vanaf 2024. een van de projecten die hier onder valt is het kenniscentrum Nieuwe Natuur. Daarvoor is een proces gestart om te komen tot een visie en roadmap. Deze is begin 2024 afgerond. Voor de warmtetransitie zijn meerdere rijkssubsidies ontvangen die over verschillende jaren ingezet mogen worden. in 2023 is gewerkt aan het verder in uitvoering brengen van de warmtetransitie met het bestrijden van energiearmoede, informeren van gebouweigenaren, het voorbereiden van de wijkuitvoeringsplannen, beperken van effect netcongestie etc. deze werkzaamheden zijn meerjarig van aard en daarom is het ongebruikte deel van de subsidie overgeheveld naar 2024. De gemeenteraad wordt 2 maal per jaar inhoudelijk geinformeerd over de stand van zaken van de warmtetransitie.

Om de doelstellingen uit het raadsakkoord op het gebied van circulaire economie te verwezenlijken is in 2023 ingezet op een nadere verkenning naar de realisatie van een circulair ambachtscentrum, zijn projecten in samenwerking met het onderwijs opgestart rond voedselverspilling en gezond lokaal voedsel en is gestart met de implementatie van maatschappelijk verantwoord inkopen.

Gerelateerde beleidsnota's
Kadernota duurzaamheid
Actieplan duurzaamheid 2021-2024
Kadernota op weg naar nieuwe energie, transitievisie warmte
Lelystadse Adaptatie Strategie (LAS)
Handhavingsuitvoeringsprogramma (HUP)

Gerelateerde verbonden partijen
Omgevingsdienst Flevoland, Gooi- en Vechtstreek

Financiële verschillen: 7.4 Milieubeheer naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Wateroverlast en hittestress	I	-140	-67	**73 V**	-	-	-	73 V
Energie	I	-2.290	-1.618	**671 V**	2.205	1.303	**902 N**	231 N
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-5.277	-5.343	**66 N**	50	117	**67 V**	2 V
Totaal exploitatie		**-7.707**	**-7.029**	**678 V**	**2.255**	**1.421**	**835 N**	**156 N**
Reserves								
Wateroverlast en hittestress	I	-	-	-	140	67	**73 N**	73 N
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-11	-86	**75 N**	254	274	**20 V**	55 N
Totaal reserves		**-11**	**-86**	**75 N**	**394**	**342**	**53 N**	**128 N**
Totaal		**-7.718**	**-7.115**	**603 V**	**2.650**	**1.763**	**887 N**	**284 N**

Wateroverlast en hittestress	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 73

Van sommige opdrachten werd verwacht dat deze in 2023 afgerond werden. Door vertraging in de uitvoering zullen deze opdrachten in 2024 afgerond worden. In de decembernotitie is daarom €73.000 doorgeschoven naar 2024.

Energie	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 671
	Incidenteel nadeel op de baten van	€ -902

Voor de warmtetransitie zijn meerdere rijkssubsidies ontvangen die over verschillende jaren ingezet mogen worden. in 2023 is gewerkt aan het verder in uitvoering brengen van de warmtetransitie met het bestrijden van energiearmoede, informeren van gebouweigenaren, het voorbereiden van de wijkuitvoeringsplannen, beperken van effect netcongestie etc. deze werkzaamheden zijn meerjarig van aard en daarom is het ongebruikte deel van de subsidie overgeheveld naar 2024. De gemeenteraad wordt 2 maal per jaar inhoudelijk geïnformeerd over de stand van zaken van de warmtetransitie.

Bedrag x €1.000

7.5	Begraafplaatsen en crematoria

	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
Lasten	-288	-291	3 N
Baten	349	355	6 V

Hoofdopgave raadsakkoord	-	
Portefeuillehouder(s)	S. Kruis	
Onderdeel begrotingsmonitor 2023		Nee

Aard activiteiten	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 % - 20 %]

Context van het taakveld

Op basis van de Wet op de lijkbezorging heeft de gemeente diverse wettelijke verplichtingen, zoals het hebben van een begraafplaats.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

In 2023 zijn 96 begrafenissen uitgevoerd. De zichtas is opnieuw geasfalteerd en de paden op het oude gedeelte zijn van beton voorzien.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Begraafplaatsexploitatie 2015 - 2035	-

Financiële verschillen: 7.5 Begraafplaatsen en crematoria naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-288	-291	3 N	349	355	6 V	3 V
Totaal exploitatie		-288	-291	3 N	349	355	6 V	3 V
Reserves								
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-15	-15	-	-	-	-	-
Totaal reserves		-15	-15	-	-	-	-	-
Totaal		-303	-306	3 N	349	355	6 V	3 V

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

8. Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing Bedragen x €1.000	Primitieve begroting	Wijzigingen	Totaal begroting	Rekening	Verschil
	Primitieve be	Wijzigingen	Totaal begroti	Rekening	Verschil
Lasten					
8.1 Ruimte en leefomgeving	-3.351	-1.350	-4.701	-4.118	584
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-25.478	-6.314	-31.792	-18.243	13.549
8.3 Wonen en bouwen	-6.739	1.796	-4.943	-4.061	882
Totaal Lasten	**-35.568**	**-5.868**	**-41.436**	**-26.421**	**15.014**
Baten					
8.1 Ruimte en leefomgeving	358	739	1.097	368	-729
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	25.425	6.120	31.545	14.311	-17.234
8.3 Wonen en bouwen	5.540	-2.515	3.025	4.565	1.540
Totaal Baten	**31.322**	**4.344**	**35.667**	**19.244**	**-16.423**
Eindtotaal	**-4.246**	**-1.523**	**-5.769**	**-7.177**	**-1.408**

De taakvelden binnen het cluster ‘8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing’ hebben betrekking op ruimtelijke ordening, grondexploitaties van niet- bedrijventerreinen en de beleidsterreinen wonen en bouwen. In de tabel hierboven wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

In de tabellen hieronder wordt vervolgens per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Vervolgens wordt er verantwoording afgelegd over wat er bereikt is in 2023 binnen het taakveld. Hierna vindt de financiële verantwoording plaats voor afwijkingen > €150.000. Na de beschrijving van deze taakvelden worden de bij ministeriële regeling verplicht op te nemen beleidsindicatoren gepresenteerd, aangevuld met een aantal lokale beleidsindicatoren.

Duiding taakvelden binnen dit cluster

Bedrag x €1.000

8.1	Ruimte en leefomgeving		Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	-4.701	-4.118	584 V
		Baten	1.097	368	729 N

Hoofdopgave raadsakkoord	3. Natuur & 7. Stedelijke Vernieuwing	
Portefeuillehouder(s)	P. van Dijk	
Onderdeel begrotingsmonitor 2023		Nee

Aard activiteiten	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Op basis van de Wet Ruimtelijke ordening hebben gemeenten diverse taken gericht op de bewoonbaarheid van het land en de bescherming en verbetering van het leefmilieu. De gemeente richt zich in dit kader op onderzoeken van maatschappelijk relevante ontwikkelingen en het formuleren, monitoren en actualiseren van (strategisch) ruimtelijk beleid in de integrale (desgewenst intergemeentelijke) structuurvisie, bestemmingsplannen of aspecten daarvan.
Per 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Deze vervangt (onder meer) de Wet ruimtelijke ordening. Nu wordt het (strategisch) ruimtelijk beleid opgenomen in de Omgevingsvisie en het omgevingsplan ter vervanging van structuurvisies en bestemmingsplannen. De omgevingsvergunning in afwijking van het bestemmingsplan (nu: omgevingsplan) is een uitvoeringsintrument waarbij de ruimtelijke ordening een belangrijk beoordelingskader is.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Omgevingswet

De implementatie van de Omgevingswet heeft in 2023 een grote rol gespeeld in dit taakveld. In basis is alles klaar gemaakt voor de inwerkingtreding van de omgevingswet. De digitale systemen zijn al aangesloten op het nieuwe omgevingsloket (DSO) en de software die we gebruiken om daarop te publiceren is ingericht.

In 2023 is verder gegaan met de doorontwikkeling van de omgevingsvisie. De Barcode (kwantitatieve analyse) en de Kwaliteitscatalogus (kwalitatieve analyse) zijn afgrond. De analysefase is daarmee afgerond en we zijn gestart met de 'confrontatiefase'. Er is een deskundig bureau geselecteerd om ons te helpen met de verdere ontwikkeling.

Poort van Lelystad Plankosten

“Binnen project Poort zijn in 2023 de voorbereidende werkzaamheden en vergunningsprocedures gestart. Naar verwachting worden de voetpaden, fietspaden, parkeerplaatsen en een deel van de slenken in 2024 gerealiseerd. Daarnaast is in 2023 het ruiterpad gerealiseerd. Overige projecten vanuit de LEADER subsidie worden in 2024 gerealiseerd.”

LNL Activiteitenbudget NPNL is in 2023 ingezet om verschillende projecten uit te voeren. Zo is er een onderzoek afgerond inzake de toeristische doorstroming van NP NL, er zijn 8 doorkijkpanelen gerealiseerd, er is geparticipeerd in gezamenlijke marketing en communicatie rondom NP NL en het ontwerp van de natuurtoren in de Hollandse Hout is afgerond. Hiermee zijn we als gemeente in staat geweest om onze rol, als partner in de samenwerking, op een goede manier te vervullen.

Naast de projecten is uitvoering gegeven aan het juridisch planologisch mogelijk maken van (nieuwbouw)projecten.

Gerelateerde beleidsnota's
Structuurplan Lelystad 2015
Lichte actualisatie structuurplan 2015
Nota stedelijke vernieuwing op uitnodiging 2015 - 2018
Woonvisie Lelystad 2016 - 2020
Startnota Omgevingsvisie Lelystad 2030

Gerelateerde verbonden partijen
OFGV
Veiligheidsregio
GGD

Financiële verschillen: 8.1 Ruimte en leefomgeving naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Poort van Lelystad	I	-1.048	-170	**877 V**	901	163	**738 N**	139 V
Implementatie omgevingswet	I	-166	-246	**80 N**	-	-	**-**	80 N
Luchthavenfonds	I	-9	-100	**91 N**	-	-	**-**	91 N
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-3.478	-3.601	**123 N**	196	205	**9 V**	114 N
Totaal exploitatie		**-4.701**	**-4.118**	**584 V**	**1.097**	**368**	**729 N**	**145 N**
Reserves								
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-39	-75	**36 N**	843	687	**156 N**	192 N
Totaal reserves		**-39**	**-75**	**36 N**	**843**	**687**	**156 N**	**192 N**
Totaal		**-4.740**	**-4.193**	**548 V**	**1.941**	**1.055**	**886 N**	**338 N**

Poort van Lelystad	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 877
	Incidenteel nadeel op de baten van	€ -738

Binnen project Poort zijn in 2023 de voorbereidende werkzaamheden en vergunningsprocedures gestart. Dit proces heeft langer geduurd als in eerste instantie verwacht. De fysieke ingrepen binnen Poort van Lelystad vanuit Staatsbosbeheer hebben hierdoor vertraging opgelopen. Hierdoor zijn dit jaar aanzienlijk minder kosten gemaakt en is de ongebruikte subsidie naar 2024 doorgeschoven. Dit leidt tot een positieve afwijking aan de lastenkant en een negatieve afwijking aan de batenkant doordat de ontvangen subsidie nu in 2024 staat.

Implementatie omgevingswet	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -80

Voor de implementatie van de omgevingswet is bij de decembernotitie een inschatting gemaakt van de kosten in 2023 en het bedrag dat doorgeschoven kon worden. Achteraf blijken meer kosten te zijn gemaakt dan verwacht en blijkt teveel te zijn doorgeschoven. Bij de definitieve doorschuif zal dit gecorrigeerd worden.

Luchthavenfonds	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -91

Een voorschot voor het luchthavenfonds is in 2023 betaald, het budget was bij de decembernotitie reeds doorgeschoven naar 2024. Bij de definitieve doorschuif zal dit gecorrigeerd worden.

Bedrag x €1.000

8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)		Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	-31.792	-18.243	13.549 V
		Baten	31.545	14.311	17.234 N

Hoofdopgave raadsakkoord	5. Wonen & 7. Stedelijke Vernieuwing	Aard activiteiten	Gemeentelijk
Portefeuillehouder(s)	S. Kruis & D. Grimbergen	Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2023	Nee	Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

De gemeente heeft in het verleden geïnvesteerd in (bouw)grondposities die in de komende jaren worden ontwikkeld en verkocht. Voor zowel grondexploitaties voor bedrijvigheid als voor woningbouw geldt dat ze zijn gebaseerd op een door de raad vastgesteld ruimtelijk en inhoudelijk programma. Dit programma wordt uitgewerkt in een bouwgrondbegroting die als basis dient voor inkomsten en uitgaven. Het resultaat van de grondexploitaties wordt naast de doorlooptijd eveneens beïnvloed door diverse andere parameters. Op grond van wettelijke regels is een degelijke en realistische onderbouwing noodzakelijk van alle kosten, baten en de looptijd van de exploitatie.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

In Warande zijn in 2023 13 kavels in eigendom overgedragen aan particulieren. De totale opbrengst bedraagt 2 miljoen Euro. Projectmatig is er grond overgedragen voor de realisatie van 166 woningen (14 commercieel en 152 sociale woningbouw). Er zijn gunningen uit tenders voor 2 projecten (29 en 66 woningen) teruggegeven aan de gemeente, waardoor opnieuw een uitgifteprocedure moest worden doorlopen. Deze opbrengsten schuiven door naar 2024.

Gerelateerde beleidsnota's
MPG
Nota grondbeleid gecombineerd met uitgifte en grondprijsbeleid
Verordening grond- en grondontwikkeling

Gerelateerde verbonden partijen
-

Financiële verschillen: 8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen) naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Winstname op basis van Percentage of Completion	I	-	-	-	-	1.552	**1.552 V**	1.552 V
Afsluiten Hanzepark	I	-	-	-	-	-8.373	**8.373 N**	8.373 N
Afsluiten voorbereidingskredieten	I	-	-	-	-	-162	**162 N**	162 N
Bijdrage uit onderhoudsvoorziening Openbare Ruimte	I	-	-	-	-	659	**659 V**	659 V
Tekort Grondexploitatie Stationsgebied West	I	-	-	-	-	-5.876	**5.876 N**	5.876 N
Mutaties Voorzieningen	I	-	-6.055	**6.055 N**	-	-9.030	**9.030 N**	15.085 N
Perspneelskosten Grexen	I	-247	-104	**143 V**	-	-		143 V
Investeringen en baten grondexploitaties Woningbouw	I	-31.545	-12.188	**19.357 V**	31.545	35.499	**3.955 V**	23.312 V
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-0	104	**104 V**	-	42	**42 V**	146 V
Totaal exploitatie		**-31.792**	**-18.243**	**13.549 V**	**31.545**	**14.311**	**17.234 N**	**3.685 N**
Reserves								
Dekking Nadeel Stationsgebied West	I	-	-	-	-	5.218	**5.218 V**	5.218 V
Totaal reserves		**-**	**-**	**-**	**-**	**5.218**	**5.218 V**	**5.218 V**
Totaal		**-31.792**	**-18.243**	**13.549 V**	**31.545**	**19.529**	**12.016 N**	**1.533 V**

Winstname op basis van Percentage of Completion	Incidenteel voordeel op de baten van	€ 1.552
Afsluiten Hanzepark	Incidenteel nadeel op de baten van	€ -8.373
Afsluiten voorbereidingskredieten	Incidenteel nadeel op de baten van	€ -162
Bijdrage uit onderhoudsvoorziening Openbare Ruir	Incidenteel voordeel op de baten van	€ 659
Tekort Grondexploitatie Stationsgebied West	Incidenteel nadeel op de baten van	€ -5.876

Mutaties Voorzieningen	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 6.055
	Incidenteel nadeel op de baten van	€ -9.030

Perspneelskosten Grexen	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 143

Investeringen en baten grondexploitaties Woningbouw	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 19.357
	Incidenteel nadeel op de baten van	€ -14.313

De voorlopige winstneming (op basis van percentage of completion) voor grondexploitaties wonen is totaal €1.801.624. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door verkopen in de grondexploitatie Warande (€1.1 mln.).

Nadeel Afsluiten Hanzepark €8.372.617. Hanzepark is afgesloten met een verlies van €8,4 mln. Dit wordt voor een groot deel gecompenseerd door een eerder gevormde verliesvoorziening van € 7,5 mln. Het restant, een nadeel van ruim €0,8 mln. is onderdeel van het resultaat op het taakveld (8.2).

Bij vaststelling van de grondexploitatie Stationsgebied West is rekening gehouden met een tekort. Het uiteindelijke tekort is ruim 2 mln lager dan bij vaststelling van de grondexploitatie was ingeschat. Dat komt o.a. door subsidie die voor deze grondexploitatie is ontvangen. Voor het tekort van ruim € 5,8 mln is volgens verslagleggingsregels een verliesvoorziening gevormd. Dit is conform raadsbesluit grotendeels gedekt uit de reserve ontwikkeling stad (ROS). Het resterend deel door bijdrage vanuit grootonderhoudsvoorziening openbare ruimte (€0,659).

Wat betreft de mutatie in voorzieningen; op een aantal grondexploitaties Wonen is het saldo negatief mede veroorzaakt door stijgende prijzen in de kosten. Deze verliezen worden gedekt via de daarvoor gevormde voorzieningen. Zoals eerder genoemd is een voorziening voor Stationsgebied West gevormd. Daarnaast is ook de voorziening voor het Theaterkwartier deels vrijgevallen (€1,5 mln.) omdat door de herziening de grondexploitaties verbeterd. Het overige deel van de vrijval is ter dekking van het verlies van Hanzepark (€75 mln.)

In dit taakveld wordt rekening gehouden met personeelskosten die niet aan de grondexploitaties zelf toegerekend kunnen worden maar wel verband houden met de grondexploitaties in het algemeen. Dit zijn indirecte uren. In 2023 was dit €0,1 mln. lager omdat er meer directe uren zijn gemaakt die wel drukken op de grondexploitaties.

Ten aanzien van de geplande investeringen en verwachte opbrengsten in jaarschijf 2023; de lagere lasten in de grondexploitaties op o.a. verwerving en civiele kosten kunnen op hoofdlijnen verklaard worden door uitstel kosten naar 2024 in verband met vertragingen om diverse redenen. Verder zijn er budgetten civiele kosten geactualiseerd vanwege te hoge prognoses. De opbrengsten zijn lager dan begroot door minder gerealiseerde verkopen / leveringen van particuliere kavels en diverse gunningen uit tenders die zijn teruggegeven aan de gemeente en waarvan de opbrengsten doorschuiven naar 2024. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de MPG 2024.

Dekking Nadeel Stationsgebied West	Incidenteel voordeel op de baten van	€ 5.218

Stationsgebied west (Onttrekking reserves - ROS)
Bij de vaststelling van de grondexploitatie het stationsgebied west is voor het nadelig saldo van de exploitatie een voorziening gevormd. Deze voorziening wordt grotendeels gedekt door een onttrekking aan de Reserve ontwikkeling stad.

Bedrag x €1.000

8.3	Wonen en bouwen

	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
Lasten	-4.943	-4.061	882 V
Baten	3.025	4.565	1.540 V

Hoofdopgave raadsakkoord	5. Wonen & 7. Stedelijke Vernieuwing	
Portefeuillehouder(s)	D. Grimbergen	
Onderdeel begrotingsmonitor 2023		Ja

Aard activiteiten	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Op basis van de Woningwet en de Huisvestingswet hebben gemeenten diverse wettelijke taken uit te voeren op het gebied van wonen en bouwen. Zo moeten gemeenten beschikken over een actueel en vastgesteld woonbeleid, bijvoorbeeld in de vorm van een woonvisie. Daarnaast schrijft de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) gemeenten voor hoe om te gaan met de omgevingsvergunningen voor bouwen, wonen, monumenten, ruimte, natuur en milieu. De wet- en regelgeving op dit terrein is volop in beweging, zo werken het Rijk en gemeenten al enkele jaren aan een stelselherziening van het omgevingsrecht.

Op dit moment wordt uitgegaan van de inwerkingstreding van de Omgevingswet in 2023, zie ook taakveld 8.1. Ruimtelijke Ordening. Het taakveld wonen en bouwen heeft relaties met diverse andere taakvelden waaronder maatwerkvoorzieningen (WMO), grondexploitatie en openbaar groen en (openlucht) recreatie. Er wordt binnen dit taakveld samengewerkt met woningcorporaties, bewoners, projectontwikkelaars, particuliere verhuurders, makelaars, institutionele beleggers, bouwbedrijven, andere gemeenten, de provincie, huurdersorganisaties etc.

Het raadsakkoord is vastgesteld door de gemeenteraad en is de overkoepelende opdracht waarmee de raad, het college en de ambtelijke organisatie in de raadsperiode 2022 – 2026 aan de slag gaan. Wonen is één van de negen hoofdopgaven van de gemeente, daarnaast heeft Wonen een regierol op het fysieke aspect van de hoofdopgave stedelijke vernieuwing.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Vier locaties (De Akker, Dubbel-Op/Woldpark, Parkeerterrein locatie MBO – Theaterkwartier en Waterkop) zijn in het vorig kwartaal aangewezen als zgn. turbolocatie. Een aantal van deze locaties is aangewezen als CPO locatie. Daarnaast zijn er nog andere CPO locaties aangewezen.

Op 14 december 2023 ondertekenden Centrada, HVOB en gemeente de prestatieafspraken 2024-2027. De meerjarenafspraken 2023-2027 met Woonzorg Nederland en Harmonisch Wonen worden gecontinueerd.

Arbeidsmigranten: Met initiatiefnemer VDVI is een intentieovereenkomst aangegaan voor onderzoek naar de haalbaarheid van hun initiatief. Zij willen ca. 2.500 plekken ontwikkelen aan de Minervaweg/Larserplein. In Q3 van 2024 worden de resultaten verwacht en ter besluitvorming aan het college voorgelegd. De planning van vergunningverlening is voorzien in 2025.

Volkshuisvestingsfonds: Na vaststelling van de nota van uitgangspunten op 14 maart 2023 is officieel gestart met 3 pilots. Ook de lening en subsidie verordening/regeling is vastgesteld en daarmee beschikbaar voor particuliere woningeigenaren in de pilot gebieden. De gebieden zijn: Wold 15/17, Zandbank en (deel)Schipbeek. De gemeente Lelystad, Welzijn Lelystad, Centrada en de Kluswinkel werken hierin nauw samen. De aanpak kenmerkt zich door persoonlijke begeleiding en aandacht voor (sociale) hulpvragen. Dat duurt wat langer maar geeft wel het beste resultaat. De verwachting is dat de pilots na 2 tot 3 jaar afgerond zijn, daarna volgt de verdere uitrol over Lelystad-Oost.

Verdeling prijscategorieën huur en koop in woningbouwprojecten is vasgsteld. Nadere uitwerking volgt in 2024.

In 2023 zijn bij de 'Hanzeborg' 40 extra zorgeenheden gerealiseerd. Gezien de vergrijzing zal verdere uitbreiding van de verpleegzorgcapaciteit in de komende jaren nodig zijn. Hier wordt, in overleg met partijen, aan gewerkt.

We zijn gestart met een lokale versnellingstafel.

Gerelateerde beleidsnota's
Woonvisie 2022-2027
Beleidskaders huisvesting arbeidsmigranten

Gerelateerde verbonden partijen
-

Financiële verschillen: 8.3 Wonen en bouwen naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Leges omgevingsvergunning	I	-	-	-	1.700	4.043	**2.343 V**	2.343 V
Herstructurering Lelystad oost	I	-1.479	-741	**738 V**	1.325	518	**807 N**	68 N
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-3.464	-3.320	**143 V**	-	4	**4 V**	147 V
Totaal exploitatie		**-4.943**	**-4.061**	**882 V**	**3.025**	**4.565**	**1.540 V**	**2.422 V**
Reserves								
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-122	-122	-	1.056	1.060	**3 V**	3 V
Totaal reserves		**-122**	**-122**	**-**	**1.056**	**1.060**	**3 V**	**3 V**
Totaal		**-5.065**	**-4.183**	**882 V**	**4.081**	**5.625**	**1.544 V**	**2.425 V**

Leges omgevingsvergunning	Incidenteel voordeel op de baten van	€ 2.343

Een incidenteel voordeel op de baten van € 2.343.000 als gevolg van een aantal zeer grote aanvragen voor omgevingsvergunningen. De uitvoeringskosten die daarmee samenhangen zijn niet hoger uitgevallen dan begroot.

Herstructurering Lelystad oost	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 738
	Incidenteel nadeel op de baten van	€ -807

Verwacht was dat in 2023 het aandeel subsidie VHF aan Centrada werd verstrekt voor de al ingeponde woningen. Als gevolg van de factor tijd zijn de investeringskosten voor Centrada gestegen per woning. De subsidie is echter een maximaal bedrag per woning en is vast gedurende de looptijd van het VHF. Het aandeel cofinanciering voor Centrada neemt hierdoor toe gedurende de looptijd en daarmee kan niet worden voldaan aan het aantal in te ponden woningen conform aanvraag en toekenning. In overleg met het ministerie van BZK zal een nieuwe berekening worden ingediend. In afwachting van goedkeuring BZK en wijziging van de toekenning zal het subsidie aandeel waarschijnlijk in de loop van in 2024 kunnen worden verstrekt. De hiervoor bestemde subsidie is al doorgeschoven via de balans naar 2024.

3. Paragrafen

1. Lokale heffingen

De lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van het gemeentelijk beleid. De paragraaf lokale heffingen geeft inzicht in de belastingen, heffingen en rechten die de gemeente Lelystad bij haar burgers en bedrijven in rekening heeft gebracht. Achtereenvolgens wordt ingegaan op de gerealiseerde lokale heffingen en de oorzaken van de afwijkingen ten opzichte van de begroting 2023. Daarnaast wordt inzicht gegeven in het in 2023 uitgevoerde kwijtscheldingsbeleid. Een beschrijving van de ontwikkeling van de lokale lastendruk per huishouden maakt het beeld van de lokale lasten compleet.

Volgens artikel 10 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bevat de paragraaf lokale heffingen ten minste de onderstaande punten:

- de beleidsuitgangspunten ten aanzien van de lokale heffingen;
- de geraamde inkomsten;
- een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen, waarin inzichtelijk wordt gemaakt hoe bij de berekening van tarieven van heffingen, die hoogstens kostendekkend mogen zijn, wordt bewerkstelligd dat de geraamde baten de ter zake geraamde lasten niet overschrijden, wat de beleidsuitgangspunten zijn die ten grondslag liggen aan deze berekeningen en hoe deze uitgangspunten bij de tariefstelling worden gehanteerd;
- een aanduiding van de lokale lastendruk;
- een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.

Lokale heffingen

In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de geraamde inkomsten uit de lokale heffingen. Deze staan vervolgens toegelicht.

Tabel Paragraaf 1. Lokale Heffingen

	Begroting 2023	Rekening 2023	Saldo
Algemene belastingen			
1. Onroerende-zaakbelastingen	-27.825	-29.630	1.805
2. Parkeerbelastingen	-2.190	-2.068	-122
3. Hondenbelasting	-321	-358	37
4. Toeristenbelasting	-300	-203	-97
Collectieve dienstverlening (heffingen)			
5. Afvalstoffenheffing	-12.665	-12.295	-370
6. Rioolheffing	-7.759	-8.150	391
7. Bedrijveninvesteringszone Larserpoort	-130	-141	11
Individuele dienstverlening (rechten)			
9. Leges	-2.734	-5.367	2.633
10. Lijkbezorgingrechten	-349	-355	6
11. Marktgelden	-126	-110	-16
Totaal Inkomsten uit lokale heffingen	**-54.399**	**-58.678**	**4.279**

1. Onroerende zaakbelastingen

De inkomsten OZB woningen komen hoger uit dan begroot. Het gaat om een bedrag van € 1,805 mln. De raming van de OZB woningen is gebaseerd op een aantal onzekere factoren. Zo is rekening gehouden met bijvoorbeeld areaaluitbreiding. Daarnaast doet zich het geval voor dat voormalige bedrijfspanden worden omgevormd naar woningen. Dat geeft een opbrengstverschuiving van niet-woningen naar woningen. Bij niet-woningen is daarnaast nog een aantal forse aanslagen over voorgaande jaren opgelegd. Dat leidt tot een meeropbrengst. Tegenover de hogere inkomsten staat een hogere kostenpost voor bezwaar en beroep, met name te wijten aan het feit dat er vier keer zo veel bezwaren tegen de WOZ-waarde zijn ingediend als in 2022.

Daarin doet Lelystad niet onder voor de landelijke trend. Het betreft in het overgrote deel van de gevallen No Cure No Pay-bureaus. Ook het aantal beroepsprocedures is toegenomen. De kosten voor afhandeling en de uitkering van proceskostenvergoedingen zijn daarom fors hoger dan geraamd, maar waren onvermijdbaar vanwege o.a. wettelijke afhandeltermijnen.

2. Parkeerbelasting

De parkeeropbrengsten zijn iets lager dan begroot. De stijgende lijn in de parkeeropbrengsten is doorgezet, maar zijn nog niet op het niveau van voor Corona. Het tekort over 2022 bedraagt 0,122 mln.

3. Hondenbelasting

Het tarief van de hondenbelasting wordt één keer in de twee jaar aangepast. Bij de behandeling van de programmabegroting 2021-2024 heeft de raad een motie aangenomen, waarin het college werd opgedragen onderzoek te doen naar de mogelijkheid tot afschaffing van de hondenbelasting. Op basis van deze motie is de hondenbelasting per 2022 bijgesteld met -€ 330.000, waarmee de geraamde opbrengst was gedecimeerd tot € 321.000. De gerealiseerde opbrengst 2023 komt uit op € 358.000. De geraamde opbrengst hondenbelasting is met een meeropbrengst van € 37.000 ruim gerealiseerd.

4. Toeristenbelasting

Met ingang van 2021 is de toeristenbelasting ingevoerd. Betrokken ondernemers zijn in beeld gebracht en aangeschreven. Een aangifteportaal toeristenbelasting is geïmplementeerd. De aanslagen toeristenbelastingen 2023 worden aan de hand van de aangiftes in 2024 opgelegd. In 2023 zijn wel de aanslagen 2022 opgelegd. De opbrengst blijft nog achter ten opzichte van de begroting, omdat een aantal recreatiebedrijven nog in onderzoek zijn en nog een aanslag moeten ontvangen.

5. Afvalstoffenheffing

De geraamde opbrengst bedraagt € 12,665 miljoen, terwijl € 12,295 miljoen is gerealiseerd. De opbrengst komt lager uit dan begroot. De opbrengst blijft achter als gevolg van geconstateerde leegstand (woningen waarbij geen inschrijving in de Brp heeft plaatsgevonden). Box 3 beleggers waarbij de huurders zich al dan niet verplicht niet laten inschrijven en gevallen die vallen onder de nieuwe huisvestingsverordening (zelfbewoningsplicht) zijn mogelijke oorzaken hiervan. Fiscaal onderzoek wordt daartoe opgestart.

6. Rioolheffing

De geraamde opbrengst bedraagt € 7,759 miljoen. De gerealiseerde opbrengst komt uit op € 8,150 miljoen. Het overschot van €0,391 miljoen wordt veroorzaakt door het opleggen van aanslagen voor niet-woningen over oudere jaren. Niet-woningen worden belast op basis van de WOZ-waarde. Bij niet-woningen is daarnaast nog een aantal forse aanslagen over voorgaande jaren opgelegd. De kosten voor de uitvoering van watertaken worden gedekt vanuit de rioolheffing en deze mag maximaal 100% kostendekkend zijn. Het saldo van het resultaat over alle watertaken wordt aan het eind van het jaar, positief of negatief, vereffend met de voorziening zodat er geen sprake is van over- of onderdekking.

7. Bedrijveninvesteringszone Larserpoort (BIZ)

Deze belastingen worden geheven in het kader van het vormen van een tweetal ondernemersfondsen. De gemeente ondersteunt de BIZ Larserpoort. De gemeente heft een belasting voor eigenaren op bedrijventerrein Larserpoort, waarvan de inkomsten als subsidie worden uitgekeerd aan de Stichting BIZ Larserpoort. De inkomsten zijn begroot op € 130.000, aan inkomsten is € 141.000 gerealiseerd.

8. Leges

Hieronder worden de afwijkingen van de leges toegelicht, met uitzondering van de leges die samenhangen met het product handel en ambachten, welke zijn opgenomen onder het kopje marktgelden. De totale legesinkomsten zijn begroot op € 2,734 miljoen, terwijl € 5,367 miljoen aan legesinkomsten zijn gegenereerd. Daarmee komt de gerealiseerde leges per saldo € 2,633 miljoen hoger uit dan geraamd. De verantwoording zal per onderdeel worden aangegeven.

Leges Stadswinkel (saldo € 0,303 mln.):
De legesinkomsten zijn begroot op € 0,963 mln. De gerealiseerde inkomsten bedroegen € 1,248 mln. Hierdoor ontstaat een positief saldo van € 0,285 mln. Deze afwijking is ontstaan omdat er meer reisdocumenten zijn verstrekt.

Leges omgevingsvergunningen (saldo € 2,343 mln.)
Voor bovenstaande diensten zijn de baten begroot op € 1,700 mln., terwijl de gerealiseerde legesbaten € 4,043 mln. bedragen. De meer-inkomsten worden met name veroorzaakt door enkele grote projecten en meer aanvragen vanwege de invoering van de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging per 1 januari 2024.

Leges veiligheid APV, drank en horeca, registratie kinderopvang en evenementen (saldo € 0,006 mln.)
Voor bovenstaande diensten zijn de baten begroot op € 0,071 mln. De legesbaten bedroegen € 0,077 mln.

9. Lijkbezorgingrechten

Voor het jaar 2023 zijn de baten begroot op € 0,349 mln. terwijl € 0,355 mln. aan legesinkomsten is gegenereerd. Daarmee is de begrote opbrengst gerealiseerd.

10. Marktgelden

Voor het jaar 2023 zijn de baten begroot op € 0,126 mln., terwijl € 0,110 mln. aan marktgelden is gegenereerd.

Liggelden Bataviahaven

Er is sprake van een exploitatieovereenkomst met de stichting Bataviahaven. De liggelden komen toe aan de stichting Bataviahaven ter dekking van de exploitatielasten conform de dienstverleningsovereenkomst die de gemeente met de stichting heeft gesloten.

Kwijtschelding

Natuurlijke personen (particulieren) en natuurlijke personen die een bedrijf of zelfstandig beroep uitoefenen (kleine ondernemers) kunnen, als de inkomens- en vermogenspositie daartoe aanleiding geven, voor kwijtschelding van de onroerende zaakbelasting, afvalstoffenheffing en de rioolheffing in aanmerking komen. Voor kleine ondernemers geldt dat alléén de privé-aanslag kan worden kwijtgescholden. Zakelijke belastingaanslagen kunnen niet worden kwijtgescholden. In onderstaande tabel wordt de kwijtschelding naar soort weergegeven:

	Begroting 2023	Rekening 2023	Saldo
Afvalstoffenheffing	774	1.050	-276
Rioolheffing	400	516	-116
Onroerende zaakbelasting	35	9	26
Totaal kwijtschelding gemeentelijke belastingen	**1.209**	**1.576**	**-367**

Het totale kwijtscheldingsbudget is in 2023 met € 367.000 overschreden. Gezien de huidige economische en maatschappelijke omstandigheden is die afwijking verklaarbaar.

Dubieuze debiteuren
Bij de uitvoering van de invorderingswerkzaamheden op het gebied van gemeentelijke belastingen komt het voor dat belastingschuldigen de aanslagen gemeentelijke belastingen niet kunnen voldoen. Hierbij gaat het om inwoners die onder de Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (WSNP) vallen, bedrijven die in staat van faillissement verkeren of in andere bijzondere situaties waardoor de belastingschuld niet wordt voldaan. Voor 2023 is er geen sprake van een significante afwijking tussen begroting en realisatie.

Lastendruk- vergelijking woonlasten 2023

Woonlasten 2023
Onderstaande tabel geeft de vergelijking van de woonlasten in 2023 tussen Lelystad en de gemeenten in Flevoland en enkele met ons vergelijkbare gemeenten op basis van de categorisering centrumfunctie, sociale structuur en inwoneraantal, van de Inspectie Financiën Lokale en provinciale Overheden (IFLO). In de ranglijst is de gemeente met de laagste woonlasten de gemeente met het laagste rangnummer.

Bedragen in €

Gemeente	Woonlasten eenpersoons-huishoudens 2023	Was in 2022	Woonlasten meerpersoons-huishoudens 2023	Was in 2022	rangnummer: 1 = laagste woonlasten	Was in 2022
Flevoland	**933**	**876**	**994**	**932**		
Dronten	893	850	964	920	200	189
Noordoostpolder	854	796	907	838	132	85
Zeewolde	956	1032	1041	1111	280	321
Lelystad	889	827	1055	976	286	251
Almere	974	900	995	920	238	191
Urk	959	942	959	942	192	214
Vergelijkbare gemeenten(1)						
Leidschendam - Voorburg	860	800	927	867	162	
Vlaardingen	874	857	956	938	188	
Roosendaal	903	906	932	938	167	
Laagste en hoogste woonlasten						
Aalten (goedkoopste gemeente)	552		652		1	
Bloemendaal (duurste gemeente)	1.734		1.874		342	

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de gemeente Lelystad de 286ste plaats inneemt. In 2022 stond Lelystad op plaats 251. Ook andere Flevolandse gemeenten zijn sterk gestegen op de ranglijst, zo blijkt uit bovenstaande tabel.

Kostendekkendheid 2023

De kostendekkendheid van de leges verschaft inzicht in de procentuele over- of onderdekking van de producten en diensten gemeente breed. Door middel van een tabel wordt de mate van kostendekkendheid inzichtelijk gemaakt. Het gaat om de volgende titels: algemene dienstverlening, dienstverlening vallende onder de fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning en dienstverlening vallende onder de Europese dienstenrichtlijn. De kostendekkendheid van de geraamde lasten en de geraamde baten (voor zover te achterhalen is) bedraagt per titel:

	Geraamde baten	Gereaamde lasten	Kosten-dekkendheid
Titel 1 - Algemene dienstverlening	964	2.595	37%
Titel 2 - Dienstverlening vallende onder de fysieke leefomgeving	1.700	2.827	60%
Titel 3 - Dienstverlening vallende onder de Europese dienstenrichtlijn	207	632	33%
Totaal kwijtschelding gemeentelijke belastingen	**2.871**	**6.054**	**47%**

Toelichting Titels:
De opbouw van de titels verwijzen naar de tarieventabel van de legesverordening.

Titel 1: *Algemene dienstverlening heeft betrekking op o.a. leges burgerlijke stand, -reisdocumenten, -rijbewijzen,-winkeltijdenwet, -kansspelen etc.*

Titel 2: *Dienstverlening vallende onder de fysieke leefomgeving/omgevingsvergunningen heeft betrekking op o.a. leges betreffende WABO. De WABO integreert een groot aantal (circa 25) vergunningen, ontheffingen en meldingen tot één omgevingsvergunning.*

Titel 3: *Dienstverlening vallende onder de Europese dienstenrichtlijn heeft betrekking op o.a. leges betreffende toezicht op o.a. horecabedrijven, kinderopvang, organiseren van evenementen of markten, brandbeveiliging verordeningen.*

2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf gaan we in op de actuele risico's en het weerstandsvermogen dat beschikbaar is om de gevolgen van deze risico's op te vangen zonder dat het beleid of de uitvoering daarvan in gevaar komt. Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, leggen we de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit enerzijds en de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij gewenste weerstandscapaciteit anderzijds.

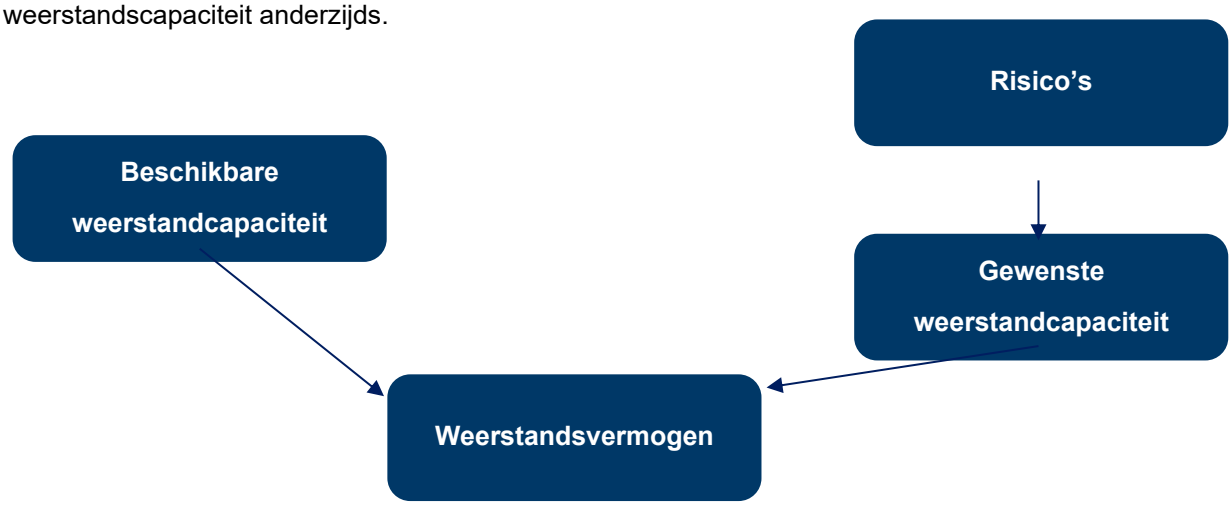

Het beleid rondom risico's en weerstandsvermogen is terug te lezen in de Nota risicomanagement en weerstandsvermogen.

Leeswijzer
Deze paragraaf start met een inventarisatie van de risico's (2.1), In paragraaf 2.2 wordt op basis van de inventarisatie de gewenste weerstandscapaciteit in beeld gebracht en in paragraaf 2.3 wordt de beschikbare weerstandscapaciteit weergegeven. Wanneer de gewenste weerstandscapaciteit wordt afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit kan het weerstandsvermogen van de gemeente worden bepaald (paragraaf 2.4).

2.1 Inventarisatie risico's

In deze paragraaf wordt de inventarisatie van de risico's weergegeven. Dit zijn de risico's waarvan we als organisatie op dit moment kunnen inschatten dat ze zich wellicht gaan voordoen. Risico's lopen in de uitvoering van ons werk is niet altijd te voorkomen. Wel zorgen we voor een goede administratieve organisatie. Dit is de basis voor het voorkomen van risico's. Het systeem van risicomanagement wordt toegelicht in de Nota risicomanagement en weerstandsvermogen.

Hierna gaan we in op financiële en niet-financiële risico's. Bij niet-financiële risico's gaat het om mogelijke gebeurtenissen die weliswaar geen direct financieel gevolg hebben maar die bijvoorbeeld wel de reputatie van de gemeente schaden. Of risico's die wel een financieel gevolg hebben, maar waarvan het risicobedrag nog niet in te schatten is. Deze niet-financiële of niet te kwantificeren risico's zijn hieronder weergegeven. Daarna volgt het overzicht met de top 10 van financiële risico's. Bij ieder risico is gekeken naar het mogelijke schadebedrag en de kans dat het risico zich voordoet. Het gaat hier om risico's die niet anders te ondervangen zijn dan door het aanwenden van weerstandscapaciteit. Risico's die binnen de exploitatie worden opgevangen, waar een risicovoorziening voor is ingesteld of (reguliere) risico's waarvoor verzekeringen zijn afgesloten, hebben geen financiële consequenties en maken daarom geen deel uit van deze paragraaf. Voor risico's met een kans groter dan 75% zal een voorziening getroffen worden.

Tot slot is nog goed om op te merken dat de inventarisatie van de risico's een momentopname betreft. Het is een statisch overzicht van risico's die tijdens het opstellen van deze paragraaf in beeld waren. Een meer dynamisch overzicht van risico's gedurende het lopende jaar is terug te vinden in de begrotingsmonitor waarbij risico's op overschrijding van een aantal majeure budgetten wordt weergegeven in bandbreedtes.

Niet financieel of niet te kwantificeren risico's

Culturele instellingen	**Omschrijving risico**
	Vanwege opeenlopende taakstellingen in de voorgaande jaren hadden de grote gesubsidieerde culturele instellingen reeds voor de coronacrisis moeite om een sluitende exploitatie te realiseren. Dit heeft geleid tot een aanzienlijke krimp in het eigen vermogen. Met steunmaatregelen hebben de instellingen de coronaperiode uiteindelijk goed doorstaan. Maar vooral voor de podiumkunstinstellingen (theater en poppodia) zijn in de bezoekcijfers de naijleffecten van de coronaperiode nog steeds merkbaar. Vanaf 2022 hebben de cultuurorganisaties te maken met hogere lasten door de inflatie, energielasten en cao-ontwikkelingen en prijsstijgingen door het landelijke Fair Pay beleid. Dit is een inhaalslag voor de honorering van cultuurmakers en medewerkers. Door de kostenstijging is het lastig om de exploitatie rond te krijgen. Het volledig doorberekenen van de kostenstijging heeft direct effect op de cultuurdeelname bij een grote groep inwoners. De financiële positie van de gesubsidieerde instellingen wordt op basis van de subsidievoorwaarden standaard aan de hand van halfjaarrapportages en de jaarrekeningen structureel gemonitord. Een actueel risico betreft de sterke stijging van de energielasten en de hoge inflatie bij andere uitgaven. Ook deze kostenstijging kan slechts beperkt aan de bezoekers worden doorberekend. Dit heeft een duidelijk negatief effect op het exploitatieresultaat. Door de gemeenteraad zijn voor de gesubsidieerde instellingen weliswaar compensatiemiddelen beschikbaar gesteld om dit effect te beperken, maar door het beperkte eigen vermogen en reserves hebben de instellingen maar zeer beperkte mogelijkheden om financiële tegenvallers zelf op te vangen.
	Beheersmaatregel
	De instellingen hebben hun maatschappelijk output gereduceerd en kosten beperkt. Waar de mogelijkheid bestond is door de instellingen gebruik gemaakt van Covid-19 compensatiemaatregelen van zowel het rijk als van de gemeente. Hiervoor is door de gemeente ook in 2022 een tijdelijke subsidieregeling ingesteld. De hoge inflatie kan niet of slechts beperkt worden doorberekend in de prijzen.
Werkeiland	**Omschrijving risico**
	Vanwege een raadsbesluit (na amendering) inzake Werkeiland heeft onderzoek plaatsgevonden met een ontwikkelaar (Levago) naar laagbouw in plaats van hoogbouw en/of nadere oplossingen. In maart 2022 heeft de ontwikkelaar aangegeven de onderhandelingen niet verder door te willen zetten en te starten met de verkoop en de realisatie van de appartementen. De gemeente heeft vervolgens opnieuw onderzocht welke mogelijkheden er zijn om alsnog tot overeenstemming en een ander plan te komen. Eind 2022 leek dit niet te hebben geleid tot gewijzigde inzichten en hield de ontwikkelaar vast aan het starten met de verkoop en realisatie van de appartementen. Vanuit de gemeenteraad is in 2023 opnieuw een oproep gedaan aan het college om een laatste poging te doen het voorgenomen bouwplan en de bouwhoogten te wijzigen in samenspraak met de ontwikkelaar. Tot op heden is nog altijd geen omgevingsvergunning aangevraagd door de ontwikkelaar. De met de gemeente gesloten privaatrechtelijke overeenkomst rond de verkoop van grond is onverminderd van kracht. Wanneer afgeweken wordt van de gesloten overeenkomst en besloten wordt tot een ander bouwplan met laagbouw heeft dit financiële consequenties. Het project blijft daarom onzeker. Een ander deelproject (Sluisstraat) heeft vertraging opgelopen als gevolg van een landelijk BIBOB-onderzoek. Ook de voortgang van dit deelproject is nog altijd onzeker.
	Beheersmaatregel
	Er wordt gestudeerd op een zo optimale mogelijke invulling van het gebied.

Niet financieel of niet te kwantificeren risico's

Omgevingsplan opstellen	**Omschrijving risico**
	Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet moeten tijdens de overgangsfase (tot 2032) alle oude wro plannen (bestemmingsplannen, wijzigingsplannen, etc.) omgezet worden in één nieuw omgevingsplan. Dit kan niet één op één overgenomen worden en daarmee is uniformering noodzakelijk. Met uniformering moet er rekening worden gehouden dat er als gevolg hiervan burgers nadeelcompensatie zullen claimen als door uniformering regels op locatie afwijken van het oude systeem. Het is nu nog niet te zeggen hoe groot het risico is, omdat dit in de loop van de overgangsfase duidelijk moet worden.
	Beheersmaatregel
	Wij starten met een "technische" transitie, waarin wij wel zo dicht als mogelijk bij de bestaande regels blijven en zo min mogelijk afwijken hiervan, maar dit is niet 100%.

Risico-inventarisatie financieel

Van de totale risico-inventarisatie nemen we hier de top 10 van de grootste financiële risico's op. Deze zijn in de tabel hieronder weergegeven. Daarna geven we een toelichting op deze risico's inclusief beheersmaatregelen.

Top 10 grootste financiële risico's	Schadebedrag	Kans	Omvang risico
Verstrekte leningen	30.197.000	10%	3.019.700
Garantstellingen	29.345.000	10%	2.934.500
Jeugdzorg	4.000.000	50%	2.000.000
Informatiebeveiliging en privacy	5.800.000	25%	1.450.000
Ontwikkelingen Veiligheidsregio	1.250.000	65%	812.500
Uitkering gemeentefonds	2.500.000	30%	750.000
Convenant aansluiting 9 op A6	2.720.000	25%	680.000
Wmo	6.000.000	10%	600.000
Participatiebudget uitkeringen	2.500.000	20%	500.000
Verzekeringen	900.000	50%	450.000
Totaal top 10 grootste financiële risico's			**13.196.700**

Toelichting top 10 grootste financiële risico's

Verstrekte leningen	**Omschrijving risico**
	De gemeente Lelystad heeft voor een bedrag van ca. € 30,2 miljoen euro (stand 31-12-23) leningen verstrekt aan diverse partijen. Het risico bestaat dat deze partijen op enig moment niet in staat zijn om aan hun aflossingsverplichtingen te voldoen, danwel failliet gaan waarmee het gehele restant leningbedrag wellicht niet teruggehaald kan worden. Het risico dat alle partijen tegelijk in betalingsproblemen geraken en het volledige uitstaande bedrag niet verhaald kan worden is klein, maar niet nihil. We nemen daarom een kans op van 10%.
	Beheersmaatregel
	De financiële situatie van de partijen waaraan de leningen verstrekt zijn monitoren, en waar nodig afspraken aanpassen of een voorziening instellen.

Garantstellingen	**Omschrijving risico**
	De gemeente Lelystad heeft voor ca. € 29,3 miljoen euro (stand per 31-12-23) aan garantstellingen verstrekt. Een aantal van de grootste garanties is verstrekt aan verbonden partijen. Een garantstelling wordt ingeroepen op moment dat een partij niet aan de betalingsverplichtingen kan voldoen. Doorgaans is dat pas het geval bij faillissement of surseance van betaling. De kans dat dit gebeurt is niet heel groot, zeker niet in het geval van verbonden partijen, daarbij zal in een eerder stadium gestuurd worden op het bijstellen van de koers, danwel dat er vanuit de gemeente tijdelijke aanvullende maatregelen worden genomen. In de afgelopen 10 jaar is er één keer een borgstelling ingeroepen (faillissement Aviodrome). Het voorgaande in aanmerking nemend schatten wij de kans dat dit risico zich voordoet op 10%.
	Beheersmaatregel
	Een garantstelling wordt doorgaans zonder voorwaarden verstrekt, immers dat is juist de zekerheid die een garantstelling geeft voor de financier. Als wij een garantstelling verstrekken aan een partij waarin wij geen juridisch belang hebben, is er dus ook geen mogelijkheid om bij te sturen op de koers van die organisatie of instelling. Het risico is dan lastig te beheersen. Het is vooral zaak om vooraf goed na te denken over de mogelijke risico's.

Jeugdzorg	**Omschrijving risico**
	Het toekomstig financieel jaarresultaat decentralisatie jeugdzorg wordt beïnvloed door een aantal belangrijke onzekerheden: - hoger beroep op specialistische GGZ door toename complexe problematiek; - hogere kosten door (landelijke) ontwikkeling naar kleinere groepen in de residentiële jeugdhulp, lagere caseload en landelijke tarieven in de jeugdbescherming en jeugdreclassering; - stijgende tarieven door toename van m.n. energie- en loonkosten; - de impact van de Hervormingsagenda Jeugd is nog niet bekend. Onzeker is of de maatregelen de geschatte kostenbesparing opleveren en hoe realistisch tijdige realisatie is. Een overschrijding van het budget van 10% wordt als meest negatieve scenario gezien. We nemen daarom een risico op van € 4.000.000,-. De kans dat dit scenario zich voordoet is niet nihil, maar ook niet 100% zeker. We nemen daarom een kans op van 50%.
	Beheersmaatregel
	In de Aanpak Sociaal Domein 2021 ev zijn maatregelen benoemd om de jeugdzorg voor de toekomst houdbaar en betaalbaar in te richten. Enerzijds door een scherpe opdracht in de beoordeling wat jeugdhulp is en de efficiente inzet van jeugdhulp, anderzijds door maatregelen die de basisvoorzieningen versterken om crisis en uithuisplaatsingen te voorkomen en daarmee het beroep op jeugdhulp met verblijf te verkleinen. Een deel van de extra Rijksmiddelen wordt specifiek hiervoor ingezet. We zien echter dat de kosten jeugdzorg oplopen. Deze kosten moeten omlaag om binnen de financiële kaders te blijven. Uiterlijk 30 juni 2024 wordt aan de raad een plan voorgelegd om te kunnen sturen op de kosten van de jeugdhulp.

Informatie-beveiliging en privacy	**Omschrijving risico**
	De gemeente werkt veel met vertrouwelijke gegevens die beslist niet openbaar mogen worden zoals persoonsgegevens. Met de komst van de decentralisaties is de hoeveelheid privacygevoelige informatie alleen maar groter geworden. Met de komst van de cloudstrategie is de (vertrouwelijke) data geografisch verspreid. Met de toenemende, steeds professionelere dreiging van aanvallers in combinatie met het steeds grotere 'aanvalsoppervlak', kan dit leiden tot meer incidenten op gebied van beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van de data. Gemeente Lelystad dient weerbaar en altijd alert te zijn op cyber-aanvallen, zeker gezien de toenemende dreiging (dreigingsbeeld IBD 2023_2024) en de strengere wetgeving die de Europese richtlijn NIS2 in 2024 met zich meebrengt. Mocht een incident (bijvoorbeeld een datalek of dataencryptie) toch plaatsvinden, kan de impact daarvan hoog zijn. Daarnaast kost het dichten van beveiligingslekken in systemen en het aantoonbaar voldoen aan wet- en regelgeving wel steeds meer capaciteit, waardoor het risico bestaat dat dit ten koste gaat van andere geplande (ICT-)activiteiten. De exacte hoogte van de financiële schade is op voorhand lastig te kwantificeren. Bij de ransomware aanval bij Hof van Twente in 2021 bedroeg de financiële schade ca. €4,2 miljoen. Dit bedrag is als basis genomen. In de vorige paragraaf weerstandsvermogen was een risico opgenomen van € 5 mln. Met de inflatie en indexatie in 2023 hebben we het schadebedrag 10% verhoogd. Hiermee komt de inschatting van de financiële schade uit op €5,5 miljoen. De 25% kans is gebaseerd op het Gartner-rapport waarin staat dat minstens 75% van de organisaties tussen 2022-2025 te maken heeft met één of meerdere ransomware aanvallen. Daarnaast kan de Autoriteit Persoonsgegevens een boete opleggen voor het niet naleven van de AVG (bescherming persoonsgegevens). Er is in gemeenteland een enkele keer een boete uitgedeeld (gemeente Voorschoten €30.000 en de gemeente Enschede €600.000 hoewel die boete later door de rechter nietig is verklaard.). Op grond hiervan wordt het geschatte schadebedrag op €300.000 bepaald. Totaal risicobedrag €5,5 mln. + €0,3 mln. is €5,8 miljoen.
	Beheersmaatregel
	Om de beveiliging van informatie te waarborgen heeft de gemeente informatiebeveiligingsbeleid en is de CISO functionaris adviserend en controlerend op de invulling van dit beleid. Naast eigen (ICT) beheersmaatregelen is de gemeente aangesloten bij de Informatie Beveiligingsdienst (IBD). Zij voorzien de aangesloten gemeenten van dreigingsbeelden, adviezen en factsheets die de kans op incidenten verkleinen. Om planmatig mee te groeien met de toenemende dreiging, zijn binnen LD2025 meerdere projecten opgevoerd en gestart die bijdragen aan het verhogen van de digitale weerbaarheid. In 2023 is o.a. intensief aandacht besteed aan het verder professionaliseren van de back-up omgeving en het verhogen van bewustzijn rondom informatiebeveiliging bij de directeuren, teamleiders en applicatie/regiebeheerders en medewerkers. In het kader van informatiebeveiliging is de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) de norm, zowel voor eigen ICT als ook voor de Clouddiensten; in het kader van de Privacy is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) de leidraad. Er is onder leiding van de FG (Functionaris Gegevensbescherming) veel aandacht besteed aan bewustwording en worden doorlopend adviezen gegeven over hoe om te gaan met persoonsgegevens. De kans op incidenten wordt als uitvloeisel van beleid en bijbehorende maatregelen verkleind. Tevens voert de FG periodiek IT-audits uit.

Toelichting top 10 grootste financiële risico's

Ontwikkelingen Veiligheidsregio	**Omschrijving risico** Er zijn veel ontwikkelingen die zowel een negatief als positief effect kunnen hebben op de bijdrage die wij als gemeente moeten betalen aan de veiligheidsregio. Er zijn een aantal risico's; mocht de samenwerking met de veiligheidsregio Gooi&Vechtstreek beëindigd worden, vervallen de efficiency voordelen. Ook is de inventaris op kazernes in Flevoland niet verzekerd. Daarnaast is er een nieuwe wet Datalekken, het niet conform vereisten melden bij onbewust lekken kan boetes opleveren. Ook de implementatie van de omgevingswet en de WOO worden genoemd als risico's in de begroting. Het grootste risico dat door de Veiligheidsregio wordt aangemerkt is de ontwikkeling inzake verplichtend karakter (voorheen taakdifferentiatie) bij de brandweer, welke ontstaat door de Europese wetgeving en een uitspraak van het europese hof. Uitgangspunt is wel dat het Rijk deze kosten betaalt. Maar het besluit hierover is inmiddels drie keer uitgesteld. Door het uitstellen door de jaren heen, wordt het risico steeds groter. Daarom nemen we een kans op van 65%. **Beheersmaatregel** Ontwikkelingen worden nauwlettend gevolgd. Het ministerie was voornemens om in 2023 een besluit te nemen. Echter deze besluitvorming is uitgesteld. Voor de frictiekosten heeft de Veiligheidsregio een reserve opgenomen.

Uitkering gemeentefonds	**Omschrijving risico** De gemeente ontvangt ieder jaar een uitkering uit het gemeentefonds. Het gaat hierbij om de algemene uitkering, de ICL uitkering en diverse decentralisatie- en integratieuitkeringen. De hoogte van deze uitkeringen wordt jaarlijks begroot op basis van de informatie uit de circulaires. De bijdrage die iedere gemeente ontvangt hangt af van diverse variabelen, die in bepaalde gevallen ook van elkaar afhankelijk zijn. Relatief gezien gaat het dan misschien niet om grote afwijkingen, maar in absolute zin gaat het dan om grote bedragen (een aanpassing van 1% leidt meteen tot een afwijking van ruim €1,5 miljoen op de algemene uitkering). Een eventuele afwijking kan voor- of nadelig uitpakken, waarbij geldt dat de onzekerheid toeneemt richting de toekomst. Op dit moment wordt het effect ingeschat op +€2.500.000 en -€2.500.000. De kans op een negatieve afwijking wordt op basis van kennis en ervaring ingeschat op 30%. Onzekerheden richting de toekomst (2026 en verder): 1. Er zal - naar verwachting dit jaar - een besluit genomen worden over de bredere financieringsystematiek van gemeenten met ingang van 2026. In aanloop daarnaartoe is reguliere 'trap op / trap af' systematiek buiten werking gesteld, met als gevolg dat gemeenten er in totaliteit zo'n €2 miljard tot € 3 miljard per jaar op achteruit gaan met ingang van 2026. Dit is de voornaamste oorzaak van het tekort waar veel gemeenten zich voor gesteld zien met ingang van 2026. In de gemeentebegroting zit dit effect reeds verwerkt en vormt derhalve geen aanvullend risico. 2. Daarnaast is de herijking van het achterliggende verdeelmodel van de algemene uitkering inmiddels afgerond en zijn de herverdeeleffecten bekend. Het aangepaste verdeelmodel is ingevoerd en voor Lelystad betekent het een nadelig effect van €60 per inwoner. Dit herverdeeleffect is voor Lelystad in eerste instantie gemaximeerd op maximaal €22,50 per inwoner per jaar in 2025 en verder. Dit structurele nadelige effect (van €22,50 per inwoner) is reeds in de begroting verwerkt en vormt geen risico meer. Tegelijkertijd is er wel een risico voor de jaren daarna, aangezien het totale nadelige herverdeeleffect voor Lelystad groter uit is gevallen (€60 per inwoner per jaar). Op basis van nieuwe onderzoeken zal er in de komende jaren nog een besluit genomen worden over het al dan niet effectueren van de resterende herverdeeleffecten. **Beheersmaatregel** Geen; de algemene uitkering wordt eenzijdig vastgesteld door het ministerie en gemeenten hebben hier geen invloed op.

Convenant aansluiting 9 op A6	**Omschrijving risico** Op 18 januari 2024 is de Bestuursovereenkomst Ontwikkeling Grootschalige Woningbouw ZuiderC (BOK) door de partijen ondertekend. Hierin is met betrekking tot aansluiting 9 op snelweg A6 het volgende opgenomen: “Aansluiting 9 van de A6 is in 2021 uitgevoerd als halve aansluiting (één van de twee rijrichtingen beschikt over een aansluiting). In het convenant “Landzijdige bereikbaarheid Lelystad Airport” (2014) tussen de Gemeente, de Provincie en het Ministerie van IenW is met artikel 5 lid 8 afgesproken dat als de Warandedreef (nu Laan van Nieuw Land) wordt aangesloten op aansluiting 9, er door de Gemeente een deel van de kosten voor de realisatie van de bestaande halve aansluiting (aansluiting 9) moet worden terugbetaald aan het Ministerie van IenW.” De hoogte van het bedrag is afhankelijk van het moment waarop de rondweg wordt aangesloten op aansluiting 9. Ervan uitgaande dat de Rondweg Lelystad Zuid in 2028 is gerealiseerd, bedraagt deze zogeheten convenantbijdrage € 2,72 mln. inclusief BTW en exclusief indexering vanaf 2017. In de BOK is voorts overeengekomen dat “de grootschalige woningbouw en de komst van de EBZ aanleiding geven om opnieuw naar deze afspraak te kijken.” Tot het moment dat hierover duidelijkheid is, is er voor de gemeente Lelystad sprake van een risico van € 2,72 mln. exclusief indexering vanaf 2017. Dit kan betekenen dat de gemeente Lelystad, naar verwachting in 2028, eenmalig in de dekking van € 2,72 mln. plus indexering vanaf 2017 moet voorzien als het ministerie van IenW vasthoudt aan de afspraak in het convenant met betrekking tot de bijdrage van de gemeente. **Beheersmaatregel** In de BOK van ZuiderC die mede is ondertekend door het ministerie van IenW, is over de convenantsbijdrage afgesproken dat de grootschalige woningbouw en de komst van de EBZ aanleiding zijn om de afspraak m.b.t. de convenantsbijdrage opnieuw te bekijken. Het streven en de voorkeur van de gemeente Lelystad en het ministerie van BZK is dat het ministerie van IenW de aanspraak op de convenantsbijdrage laat vervallen (kans 50%). Als dat niet lukt, dan heeft het de voorkeur van de gemeente Lelystad om de convenantsbijdrage uit de gebiedsontwikkeling ZuiderC te dekken (kans 50%). Als blijkt dat ook dat niet mogelijk is, dan rest niets anders dan de convenantsbijdrage ten laste van de gemeente Lelystad te laten komen (kans 50%x50%=25%).

Toelichting top 10 grootste financiële risico's

Wmo	**Omschrijving risico**
	De vraag naar Wmo ondersteuning neemt toe als gevolg van bevolkingsgroei, het abonnementstarief, de vergrijzing en de extramuralisering. Deze ontwikkelingen leiden tot een groter beroep op de Wmo waarmee de betaalbaarheid onder druk kan komen te staan. Het gebruik van en het kostenniveau van de Wmo wordt voortdurend gemonitord in verband met diverse onzekerheden die van kracht zijn. Er blijven diverse onzekerheden waardoor er een risico is dat de prognose toch anders uitvalt dan nu voorzien. Onzeker is bijvoorbeeld hoe groot het extra beroep op de Wmo door bevolkingsgroei en (dubbele) vergrijzing exact wordt. Een andere onzekerheid zijn de effecten van de invoering van een inkomensafhankelijke eigen bijdrage inclusief samenhangende korting op de rijksbijdrage naar verwachting per 2026. Ook de doordecentralisatie regionale Wmo taken is een onzekerheid. Het woonplaatsbeginsel en een nieuw financieel objectief verdeelmodel (doordecentralisatie) voor Beschermd Wonen zou op 1 januari 2024 van kracht gaan maar is verder uitgesteld tot naar verwachting 1 januari 2025. De gemeenten zullen op dat moment (via een ingroeipad) lokaal bijbehorende financiële middelen ontvangen via het nieuwe financieel verdeelmodel. Het toekomstig objectieve verdeelmodel heeft een ingroeipad van 10 jaar. Met de val van het kabinet in juli 2023 is het de vraag of de 1 januari 2025 wel gerealiseerd gaat worden. Het financieel verantwoordelijk worden voor Beschermd Wonen heeft effect op zowel de inkomsten- als uitgavenkant van de Lelystadse Wmo- begroting. Risico is dat de doordecentralisatie voor ons negatief uitvalt waardoor er mogelijk tekorten op dit onderdeel kunnen ontstaan. Er is nog geen duidelijkheid over de hoogte van het besteedbare bedrag, maar in eerdere voorlopige cijfers werd uitgegaan van een forse korting op het regionale budget Beschermd Wonen voor Flevoland. Daarnaast is er regionaal een financieel tekort voor de Maatschappelijke Opvang, Vrouwenopvang en Veilig Thuis, welke medegefinancierd worden uit de middelen Beschermd Wonen. Vooralsnog is de doordecentralisatie van de overige regionale Wmo taken (maatschappelijke opvang, verslavingszorg e.d.) eveneens uitgesteld. In 2023 werd duidelijk dat de instroom van mensen in de Wlz Ggz veel hoger is dan VWS had verwacht. Landelijk is de ambitie om de totale instroom in de Wlz met twintig procent te reduceren. Daarbij wordt onder andere gekeken naar oplossingen vanuit de Wmo, hetgeen zou betekenen dat de Wmo kosten zullen stijgen. De gestegen inflatie en nieuwe CAO's zorgen ervoor dat uitvoerders van Wmo voorzieningen steeds moeilijker uitkomen met de gecontracteerde budgetten. Nieuwe aanbestedingen brengen eveneens onzekerheden met zich mee als het gaat om hogere marktprijzen. Bovenstaande ontwikkelingen worden in totaal geschat op een mogelijk nadelig effect van € 6.000.000,- waarbij we de kans dat alle geschetste ontwikkelingen zich gelijktijdig en in volle omvang voordoen als klein inschatten. We houden daarom een kans aan van 10%.
	Beheersmaatregel
	Elk jaar vindt een actualisatie van Wmo budgetten plaats op basis van beschikbare informatie. De actualisatie is gestoeld op de prognose groei Wmo voorzieningen op basis van bevolkingsgroei en vergrijzing.

Participatiebudget uitkeringen	**Omschrijving risico**
	De gemeente Lelystad ontvangt vanuit het Rijk een gebundelde uitkering (BUIG) voor het verstrekken van uitkeringen in het kader van de Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz en het inzetten van loonkostensubsidie. Het Rijk stelt jaarlijks een macrobudget vast, dat vervolgens via een vastgestelde verdeelsystematiek over de gemeenten wordt verdeeld. Het macrobudget wijzigt door conjuncturele ontwikkelingen, effecten van rijksbeleid en loon- en prijsbijstelling. In het voor- en najaar ontvangen gemeenten vanuit het ministerie van SZW informatie omtrent de (verwachte) rijksbijdrage. De gemeentelijke begroting wordt ieder jaar geactualiseerd, zowel voor wat betreft de ontwikkeling van de uitkeringslasten, alsook voor wat betreft de ontwikkeling van de rijksbijdrage. De precieze hoogte van de Rijksbijdrage wordt pas definitief vastgesteld in het najaar van het lopende begrotingsjaar. Het gaat om een aanzienlijk bedrag, waarvan de hoogte afhankelijk is van diverse externe variabelen. Het risico bestaat dat de ontwikkeling van het rijksbudget gedurende het jaar uit de pas loopt met de ontwikkeling van de uitkeringslasten. Dit risico wordt ingeschat op €2.500.000 (zowel voor- als nadelig), waarbij de kans dat zich het meest nadelig effect voordoet ingeschat wordt als klein, en daarom nemen we een kans op van 20%.
	Beheersmaatregel
	Door in te blijven zetten op het activeren en participeren van klanten wordt ingezet om binnen het beschikbare budget de regeling uit te voeren.

Verzekeringen	**Omschrijving risico**
	Stijging van de te betalen verzekeringspremies vanaf 2024 voor de brand- en risicoverzekering. Onze huidige polis loopt tot 31-12-2024. In 2024 wordt de brand- en risicoverzekering aanbesteed. Het risico is het volgende: er zijn 2 grote brandschades geweest, de brand van basisschool de Triangel in maart 2020 en de brand in basisschool de Laetare op 31-12-2020, deze schades zijn samen ruim 4 mln. Dit kan er toe leiden dat er niet voor 100% wordt ingetekend. Dit weten we pas als eind van het jaar de aanbesteding gereed is. Het 100% intekenen lukt wel of lukt niet, daarom zetten we de kans op 50%.
	Beheersmaatregel
	Meer toezicht rond de gemeentelijke gebouwen, in sommige gevallen zijn er camera's opgehangen. Meer contact in de wijk om problemen rond de gemeentelijke gebouwen, voornamelijk scholen, op tijd te signaleren en aan te pakken. Dit is een samenwerking tussen de politie, jeugd en gebouwenbeheer. Om de kans op 100% intekening te krijgen vergroten wordt de biedingsleidraad samen met gebouwenbeheer doorgenomen en waar nodig aangepast.

Vervallen risico's

Als risico's zich voordoen of afgewend kunnen worden zijn ze niet langer actueel en worden ze niet meer opgenomen in de inventarisatie van de risico's.

De volgende risico's zijn vervallen:

Fiscaliteiten

Er is voldoende zicht op de ontwikkelingen in dit dossier en er is een vaststellingsovereenkomst gesloten met de belastingdienst over de vennootschapsbelasting. Dit risico kan daarmee komen te vervallen.

Meerkosten Veiligheidsregio voor Lelystad Airport.

De Veiligheidsregio heeft de activiteiten waarvoor meerkosten gemaakt werden i.vm. Lelystad Airport afgeschaald. Daarmee is dit risico nu niet actueel.

Bijzondere bijstand
Er zijn extra armoederegelingen getroffen in de afgelopen periode. Daarnaast zien we de armoede licht dalen. Het risico is daarmee nu niet actueel, wel blijven we deze monitoren gezien de hiervoor geschetste ontwikkelingen.

2.2 Gewenste weerstandscapaciteit

Zoals gezegd bestaat een risico uit de kans dat een gebeurtenis zich voordoet en het mogelijke gevolg wat dit met zich meebrengt. Op basis van het product 'kans maal gevolg' dient een aanpak gekozen te worden om met het risico om te gaan. Deze aanpak kan betrekking hebben op het verkleinen van de kans op een gebeurtenis of op het beperken van de gevolgen van een gebeurtenis. Het aanwenden van weerstandscapaciteit is gericht op het laatste.

Het totaal risicobedrag van de top 10 van grootste risico's, plus de overige risico's uit de risico-inventarisatie samen met de risico's voor het grondbedrijf vormen samen de gewenste weerstandscapaciteit. Dit is in de tabel hieronder weergegeven.

Gewenste weerstands capaciteit	Omvang risico
Totaal Top 10 grootste financiële risico's	13.196.700
Overige risico's	1.049.078
Risico's grondexploitaties	11.787.000
Totaal gewenste weerstands capaciteit	**26.032.778**

In het volgende onderdeel wordt ingegaan op de beschikbare weerstandscapaciteit.

2.3 Beschikbare weerstandscapaciteit

Het beleid met betrekking tot de beschikbare weerstandscapaciteit is vastgelegd in de nota Risicomanagement en weerstandsvermogen. De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit het totaal van de algemene reserve en de egalisatiereserve grondbedrijf. Bij het vaststellen van de jaarstukken 2021 heeft de Raad via een amendement besloten een dempingsreserve in te stellen voor het opvangen van tekorten in deze raadsperiode. Dit met het oog op het naderende ravijnjaar 2026. De dempingsreserve maakt ook deel uit van de weerstandscapaciteit.

Beschikbare weerstandscapaciteit	Stand 31-12-2023
Algemene reserve AD	23.604
Dempingsreserve	6.000
Egalisatiereserve grondexploitatie	9.476
Totaal	**39.079**

2.4 Bepaling weerstandsvermogen

De raad heeft de norm vastgesteld voor het weerstandsvermogen op 1,5 maal het totaal van het benodigd risicobedrag, met een ondergrens van 1,2 en een bovengrens van 1,8. In de tabel hieronder wordt de norm van het weerstandsvermogen weergegeven.

	Risicobedrag	Norm	Weerstands-vermogen
Ondergrens weerstandsvermogen 1,2	26.032.778	1,2	31.239.333
Vastgestelde norm weerstandsvermogen 1,5	**26.032.778**	**1,5**	39.049.167
Bovengrens weerstandsvermogen 1,8	26.032.778	1,8	46.859.000

De beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt €39.070.000,-. Dit houdt in dat voldoende weerstandsvermogen aanwezig is om aan de norm van 1,5 keer het risicobedrag (€39.049.167,-) te voldoen. Daarnaast blijft de beschikbare weerstandscapaciteit tussen de bandbreedte van 1,2 en 1,8. Dit wordt in onderstaande tabel grafisch weergegeven.

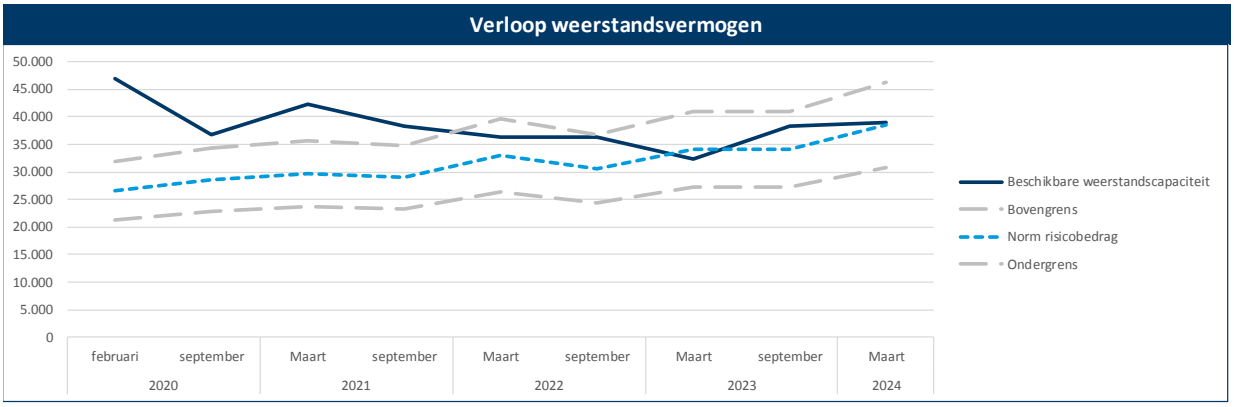

In de Nota reserves en voorzieningen is door de Raad vastgesteld dat de algemene reserve bij de bestemming van het rekeningresultaat aangevuld wordt tot de norm van 1,8. Dit wordt voorgesteld bij de besluitvorming van de bestemming van het rekeningresultaat.

3. Onderhoud kapitaal goederen

In deze paragraaf wordt conform de artikelen 9 en 12 van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) inzicht gegeven in 'het onderhoud van kapitaalgoederen'. Deze kapitaalgoederen vormen de infrastructuur van de openbare ruimte: gebouwen, wegen, openbare verlichting, civiele kunstwerken, water en riolering (infrastructuur), openbaar groen en sportfaciliteiten (voorzieningen). Na aanleg vergen deze kapitaalgoederen regelmatig onderhoud om de openbare ruimte aantrekkelijk te houden, de veiligheid te garanderen en de functionaliteit van deze kapitaalgoederen actueel te houden, zodat deze zoveel mogelijk blijven aansluiten op de veranderingen in en de wensen en behoeften vanuit de samenleving.

Kerncijfers
Lelystad is ruim 76.000 ha. groot. Hiervan bestaat 24.000 ha. uit land en het overige uit water.

Areaal openbare ruimte	Eenheden	
Lichtmasten	25.921	Stuks
Speeltoestellen	1.647	Stuks
Civiele kunstwerken	298	Stuks
Bomen	44.898	Stuks
Verkeersregelinstallaties	10	Stuks
Bussluis installaties	3	stuks
Riolering (DWA/ RWA/ Blusriool)	722.878	m1
Riolering (Persleidingen)	82.627	m1
Verharding	6.324.061	m2
Groen	9.198.399	m2
Bossen	4.845.354	m2
Ecozone / natuurterrein	190.598	m2
Totaal m2 openbare ruimte	**20.558.412**	**m2**

Openbare ruimte (Wegen, Riolering, Water en Groen)
De kaders voor het onderhoud van de openbare ruimte zijn vastgelegd in het „Kwaliteitsstructuurplan Lelystad" (KSP) met een bijbehorende kostenraming, door de raad vastgesteld op 14 februari 2003. Een belangrijk onderdeel van het KSP is het Beleidsplan Openbare Ruimte (BOR) waarin de visie op de openbare ruimte wordt verwoord. Er is geen standaardeenheid van kwaliteit, maar er kan per gebied en per onderdeel gevarieerd worden. In het KSP is dit in de vorm van matrixoverzichten nader uitgewerkt. De meerjarenraming openbare ruimte, die regelmatig wordt geactualiseerd (2020), geeft de onderbouwing dat de openbare ruimte van Lelystad ook op lange termijn - mits sober en doelmatig - te onderhouden is met inzet van de beschikbare middelen, inclusief de ICL-uitkering. Hierbij wordt uitgegaan van onderstaande kwaliteitsambitie, door de raad vastgesteld op 28 april 2020.

huidige kwaliteitsambitie	Centrum	Sub-centrum	Bedr. Terrein	Wonen	Them. Wonen	Groen buiten de stad	Groen binnen de stad	Hoofdw.	Hoofd-fietsnet.	Polder-wegen
Technische staat	Hoog / A	Basis / B	Sober / C	Sober / C	Sober / C	Sober / C	Sober / C	Sober / C	Sober / C	Sober / C
Netheid	Hoog / A	Basis / B	Sober / C	Sober / C	Sober / C	Sober / C	Sober / C	Basis / B	Sober / C	Sober / C

Kwaliteitniveau beheer en onderhoud (CROW, Kwaliteitscatalogus openbare ruimte 2023)

De bijgestelde kwaliteitsambitie zal als basis dienen voor de periodieke herijking van de meerjarenraming openbare ruimte.

Voor het onderdeel 'riolering' is een uitzondering gemaakt en wordt de doorkijk genomen tot het jaar 2065. Het onderdeel 'riolering' is separaat uitgewerkt in het Gemeentelijk RioleringsPlan (GRP 2022-2031) en is op 1 november 2022 door de raad vastgesteld.

De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud daarvan is bepalend voor het voorzieningenniveau en de jaarlijkse lasten, waarvoor financiële middelen moeten worden vrijgemaakt.

Het onderhoud wordt door middel van Dagelijks Onderhoud (DO) en Groot Onderhoud (GO) uitgevoerd. Het DO betreft jaarlijks terugkerende werkzaamheden die zoveel als mogelijk planmatig worden uitgevoerd en onderdeel uitmaken van de reguliere begroting. In het GO vinden periodiek terugkerende werkzaamheden plaats die worden uitgevoerd op basis van inspectie naar de onderhoudstoestand van het kapitaalgoed. Het GO wordt bekostigd uit de grootonderhoudsvoorzieningen omdat de kosten over de jaren heen kunnen fluctueren.

Zijn de DO- en GO-ingrepen niet voldoende om de functionele kwaliteit te waarborgen, dan worden bij de voorbereiding van GO, aanvullende maatregelen voorgesteld. Dit is het geval bij functieveranderingen, onder andere door gewijzigd beleid (bijvoorbeeld duurzaam veilig verkeer, invoeren politiekeurmerk veilig wonen). De werkzaamheden in het GO worden opgenomen in het voortschrijdend integrale meerjarenprogramma Groot Onderhoud (IGOR) waarin naast wegen, straten, pleinen (WSP) ook groen, openbare verlichting, watergangen, civiele kunstwerken, spelen en riolering zijn opgenomen. Het IGOR wordt jaarlijks geactualiseerd en na besluitvorming budgetneutraal verwerkt in de begroting.

Gebouwen
De gemeente heeft gebouwen in eigendom zoals scholen, MFA's, Agora, Kubus, parkeergarages, brandweerkazerne, Stadhuis, de werf aan de Wigstraat, etc. Voor het onderhoud van deze gebouwen is een meerjarenonderhoudsprogramma (MJOP) opgesteld, dat jaarlijks wordt geactualiseerd op basis van inspecties. Met het MJOP als basis wordt jaarlijks het werkprogramma voor het daaropvolgende jaar voorbereid. De bekostiging is deels onderdeel van de reguliere begroting (DO) en loopt deels via de onderhoudsvoorziening (GO).

Kunstobjecten (cultureel)
In de Auteurswet van 1912 is vastgelegd dat eigenaren van een kunstwerk de verplichting hebben dit werk naar behoren te beheren. Als eigenaar van een groot aantal kunstwerken draagt ook de gemeente deze verantwoordelijkheid. Voor de kunstwerken in de openbare ruimte in gemeentelijk bezit is in 2006 een systematisch meerjarig onderhoudsprogramma geïntroduceerd. Vanaf 2006 vindt het onderhoud van de beeldende kunst conform dit programma plaats. De 'Zuil van Lely' ondergaat periodiek een uitvoerige technische inspectie naar de constructie.

Onderhoudsvoorzieningen
Voor het in stand houden van de kapitaalgoederen zijn er voor het uitvoeren van groot onderhoud verschillende onderhoudsvoorzieningen. De stand van deze voorzieningen en het verloop daarvan als gevolg van stortingen en onttrekkingen in een jaar is opgenomen in hoofdstuk 3.4 van dit jaarverslag. Stortingen vinden plaats op basis van vastgestelde meerjarenramingen en onttrekkingen vinden plaats op basis van vastgestelde onderhoudsplannen en incidenteel op basis van separate besluitvorming.

Onderhoudsplannen:

- Meerjarenonderhoudsprogramma Gebouwen (MJOP)
- Integraal Groot Onderhoud Openbare Ruimte (IGOR)

Realisatie Integraal Groot Onderhoud Openbare Ruimte (IGOR)

De werkvoorraad met betrekking tot groot onderhoud wordt jaarlijks geactualiseerd en vastgelegd in een integraal voortschrijdend meerjarenprogramma (IGOR) waarin naast Wegen, Straten, Pleinen (WSP) ook groen, watergangen, kunstwerken en riolering zijn opgenomen. In dit kader is het werkplan 2023 vastgesteld en wordt hierover in de paragraaf kapitaalgoederen over gerapporteerd.

	Producten groot onderhoud	Begroting	Realisatie GO	Verschil
A	Stadshoofdwegen	2.256.675	-1.103.678	1.152.997
B	Woongebieden	3.717.987	-3.972.626	-254.639
C	Polderwegen	291.135	-136.802	154.333
D	Fietspaden	120.000	-112.087	7.913
E	Openbare Verlichting	2.685.000	-2.242.145	442.855
F	WSP; Asfalt/ Inschieters en Onderzoek	850.000	-772.841	77.159
G	Openbaar Groen en Bomen	940.347	-661.895	278.452
H	Speelvoorzieningen	586.500	-87.733	498.767
I	Water en Kunstwerken	661.041	-460.950	200.091
J	Riolering	3.046.398	-1.529.122	1.517.276
K	Bruggen/ tunnels en viaducten	1.669.973	-1.834.534	-164.562

A. In het werkplan 2023 is voor stadshoofdwegen de uitvoering van het GO aan de Houtribdreef en voorbereiding van de Stationsdreef en Oostranddreef opgenomen.
De werkzaamheden aan de Houtribdreef zijn met uitzondering van een aantal opleverpunten, het vervangen van een deel van de openbare verlichting en de terreinafwerking Groen afgerond.
De voorbereiding van aanbesteding Stationsdreef loopt conform planning en de voorbereiding voor het GO aan de Oostranddreef heeft in de afstemming, over te nemen verkeerskundige aanpassingen, enige vertraging opgelopen.
Voor de uitvoering en betaling van genoemde zaken betreffende de Houtribdreef en ter dekking van capaciteit voor de voorbereiding van GO aan de Oostranddreef zal een deel van het resultaat ter grote van € 610.000 doorschuiven naar 2024.

B. Binnen het product Woongebieden is in 2023 gewerkt aan 14 meerjarige projecten.
De projecten Damrif, Griend, Jol 28, 30 t/m 33, kustrif, Kreek en Haf, Koopmanshof, Lelystad-Haven, Plantage, Punter 10, 39 en 41 en de openbare ruimte rond de scholen in combinatie met het IHP zijn in voorbereiding en of uitvoering. De algemene tendens bij deze projecten is dat er door vooral capaciteitsproblemen en afstemming met belanghebbenden over (her)inrichting vertraging optreed ten opzichte van de planning en de kosten door herinrichting en bij aanbesteding door inflatie en marktwerking stijgen en hoger liggen dan de budgetramingen, die als uitgangspunt dienen, voor de begroting.
Als gevolg hiervan zal er voor de voorbereiding en uitvoering van in 2023 begrote werkzaamheden € 779.652 aan budget doorschuiven naar 2024. Hierdoor komt het resultaat op uitgevoerde werkzaamheden in 2023 voor de woongebieden uit op -€ 1.034.291.

C. In het werkplan 2023 heeft na afstemming met belanghebbende de voorbereiding plaatsgevonden voor de gecombineerde onderhoudswerkzaamheden aan Polderwegen (dagelijks onderhoud – groot onderhoud en het realiseren van bermverhardingen). Dit heeft geleid tot één integraal bestek voor aanbesteding en uitvoering in 2024 en naar verwachting ook 2025. De voorbereiding heeft als gevolg van capaciteitsproblemen vertraging opgelopen waardoor een deel van de geplande werkzaamheden en het daarbij behorende budget (€ 154.000) van 2023 doorschuiven naar 2024.

D. In het werkplan 2023 is het vervangen van een deel van de paden op de begraafplaats begroot en in 2023 voorbereid en met uitzondering van een deel van de terreinafwerking, gerealiseerd. Voor het laatste deel van de terreinafwerking zal het restbudget van € 7.913 doorschuiven naar 2024.

E. In 2023 is voor openbare verlichting ingezet op het versneld verledden. De uitvoering hiervan liep hierdoor voor op schema wat in de zomer 2023 heeft geleid tot bijstellingen in de begroting 2023 ter grote van €1.080.000 op het verledden. In het uitvoeringsproces is toch enige vertraging opgetreden waardoor een deel van het bijgestelde budget € 442.855 voor uitvoering van dit project zal doorschuiven naar 2024.

F. Binnen dit product (WSP) vinden onder andere ad-hoc reparaties (schades) en kleinschalige onderhoudswerkzaamheden aan asfaltverhardingen, binnen de gehele gemeente, plaats. In 2023 zijn er geen grote ad-hoc knelpunten opgetreden.

G. Het werkplan groot onderhoud (grootschalig) groen 2023 heeft voornamelijk betrekking op het vervangen van risicobomen. De bomen van de kaplijst 2023 zijn gekapt. Herplant vindt, in de directe woonomgeving, na afstemming met omwonende in het volgende plantseizoen plaats. De bomen van de kaplijst 2022 zijn na afstemming met bewoners in 2023 vervangen. Met uitzondering van de bomen in de Landstrekenwijk. Hier heeft, omdat er ook sprake is van herinrichting, een uitgebreider participatieproces plaatsgevonden waardoor de uitvoering later plaatsvindt en hiervoor € 181.000 vanuit het resultaat door zal schuiven naar 2024.

H. Binnen het GO product Spelen vinden vervangingen van speelvoorzieningen en (val)ondergronden, die niet meer veilig zijn of niet voldoen aan de gestelde eisen, plaats. Deze werkzaamheden worden geraamd op basis van periodieke inspecties en planvorming. De uitvoering van het werkplan 2023 heeft als gevolg van capaciteitsproblemen en afstemming met belanghebbende vertraging opgelopen. Er wordt gewerkt aan een eenduidig werkproces om de opgelopen achterstand in te lopen en vertragingen in de toekomst te voorkomen of te beperken. Het restbudget uit 2023 van €498.000 zal voor de uitvoering van het werkplan 2023 doorschuiven naar 2024.

I. Binnen het product Water en Kunstwerken zijn het vervangen van de beschoeiing aan het Geldersediep en vervangen van de steiger Jol afgerond. Het GO aan de Beschoeiing langs de Larservaart is in voorbereiding en de uitvoering van het GO aan technische installaties in de Bataviahaven is nog niet volledig afgerond.
Daarnaast heeft er onderzoek plaatsgevonden naar het verwijderen/ vervangen van 7 houten steigers. Dit onderzoek is afgerond. Een voorstel voor uitvoering is in voorbereiding. Na besluitvorming college zal de uitvoering in 2024 plaatsvinden.
Een deel van het GO aan de beschoeiing langs het Bovenwater wordt in combinatie met het GO in Lelystad-Haven uitgevoerd. De voorbereiding en uitvoering hiervan heeft enige vertraging opgelopen waardoor dit in 2024 zal plaatsvinden.
Voor uitvoering en afronding van boven genoemde werkzaamheden zal er vanuit het resultaat €165.000 aan budget doorschuiven naar 2024.

J. In 2023 zijn binnen het product GO Riolering is in combinatie met en voor de uitvoering van GO aan de Houtribdreef de rioolaansluiting op het Hoofdrioolgemaal aan het Noorderwagenplein vernieuwd. Verder heeft er GO plaatsgevonden aan de persleiding in de Gondel en is het vervangen van de asbestcementleiding aan de Platinastraat voorbereid, waarbij de uitvoering (€ 305.000) zal doorschuiven naar 2024.
De voorbereiding voor het vervangen van de asbestcementleiding aan de Chroomstraat is na bestudering van de inspectiegegevens, stopgezet. Er is geen directe technische noodzaak om deze leiding, aansluitend aan die van de Platinastraat, nu al te vervangen.
Het werkplan 2022 aan de rioolgemalen is in 2023 uitgevoerd. Het werkplan 2023 (€ 426.000) zal doorschuiven naar 2024.
Daarnaast worden op dit product de rioleringskosten vanuit diverse integrale projecten (in samenhang met woongebieden) verrekend. Een groot deel van deze rioleringswerkzaamheden zijn inmiddels uitgevoerd en verrekend waardoor, met uitzondering van werkzaamheden in Lelystad-Haven (€130.000), de Jol (€ 36.000) en voor het inmeten van rioolputten (€ 60.000) geen doorschuif naar 2024 meer nodig is.

K. In 2023 heeft, naast een groot aantal kleinere onderhoudswerkzaamheden aan een groot aantal bruggen, GO plaatsgevonden aan de Geldersebrug, de Veluwebrug, de Punterbrug, de Boeierbrug en de 6 bruggen rondom Schouweiland.
Daarnaast is 1 houten brug vervangen door een composiet brug. Op dit moment zijn er nog 27 geheel houten bruggen in het bestand. Het renoveren en vervangen van de bestaande overige houten bruggen gaat ook nog steeds door in 2024.
De vervanging van openbare verlichting op de Anacondabrug en de 3 bruggen over het Havendiep is in 2022 voorbereid maar in verband met leveringstijden in 2023 uitgevoerd.
Als gevolg van loon- en prijsstijgingen is er een overschrijding op het uitvoeringsbudget.

4. Financiering

In het treasurystatuut staat het kader voor de inrichting van de financieringsfunctie. De uitwerking van het statuut wordt in de financieringsparagraaf van begroting en jaarrekening opgenomen. De financieringsparagraaf gaat in op de eisen die de Wet Fido (Financiering Decentrale Overheden) stelt. Hieruit moet blijken dat:

- de uitvoering van de financieringsfunctie uitsluitend de publieke taak dient;
- aan de kasgeldlimiet en de renterisiconorm wordt voldaan;
- en het beheer prudent en risicomijdend is.

Anders gezegd, het financieringsbeleid is gericht op zo gunstig mogelijke rendementen tegen zo weinig mogelijk risico's.

Vermogenspositie
De langlopende schuld is het afgelopen jaar met circa € 23 miljoen afgenomen. De komende jaren zal de langlopende schuld vermoedelijk gaan afnemen als gevolg van inkomsten uit grondverkopen.

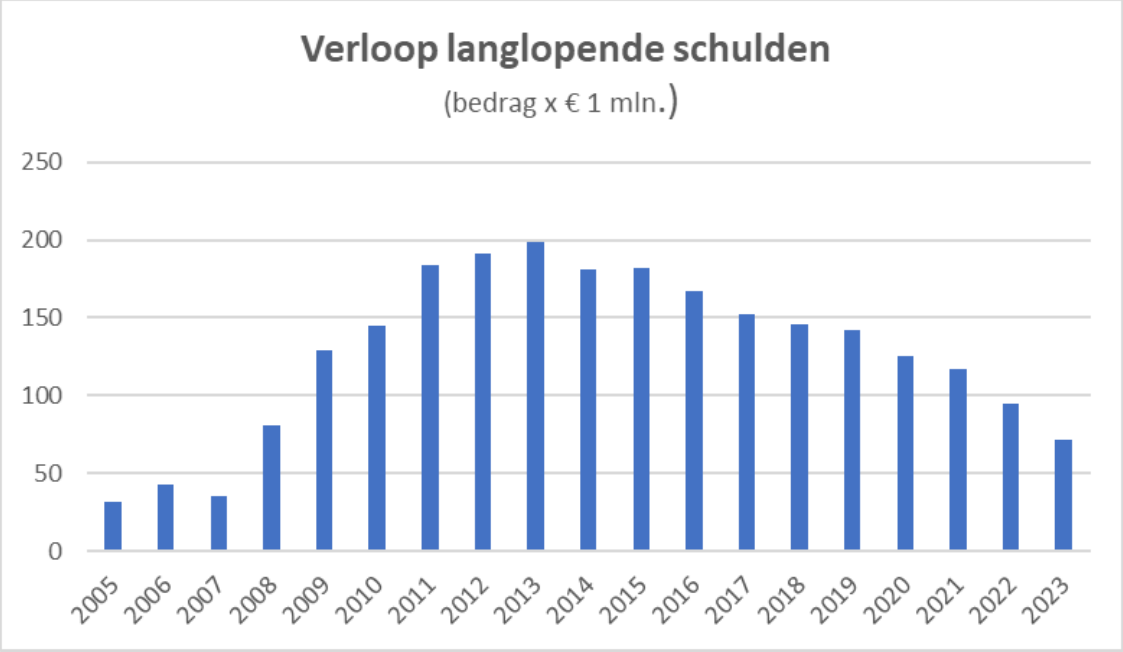

Financieringsbeleid
Het streven is de nodige leningen tegen zo laag mogelijke kosten aan te trekken en tegelijkertijd de renterisico's te beheersen. Bij het sluiten van leningen houden we rekening met de bestaande leningenportefeuille, de rentevisie, de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Het moment van aantrekken van gelden en de grootte van het bedrag zijn afhankelijk van de geldstromen. De Wet Fido geeft een ruimte van twee kwartalen om een overschrijding van de kasgeldlimiet te consolideren (kortlopende geldlening omzetten in een langlopende geldlening). Het tijdstip en omvang van een aan te trekken lening hangt ook af van de realisatie van de uitgaven voor het investeringsplan en de uitgaven en inkomsten van de grondexploitatie. Het is moeilijk om ze ruim van te voren in te schatten.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft de hoogte van het bedrag aan waarvan de wetgever vindt dat daarover een renterisico mag worden gelopen. Hieronder vallen alle kortlopende financieringen met een looptijd korter dan één jaar. In het geval de kasgeldlimiet structureel wordt overschreden, dan dient er in het derde achtereenvolgende kwartaal maatregelen te worden getroffen om de overschrijding teniet te doen. Door consolidatie (aantrekken van langlopende geldleningen) wordt de korte termijnschuld omgezet naar de lange termijn schuld. De kasgeldlimiet is maximaal 8,5% van de totale begroting, voor 2023 is het begrotingstotaal € 362 miljoen, dus de toegestane kasgeldlimiet is circa € 30,8 miljoen. Het uitgangspunt is dat een eventueel financieringstekort, zolang we maar binnen de kasgeldlimiet blijven, zoveel mogelijk met kort geld gefinancierd (lagere rente) wordt. Zoals blijkt uit onderstaande tabel is de kasgeldlimiet in het verslagjaar niet overschreden.

Berekening kasgeldlimiet

Kasgeldlimiet (bedragen x €1.000)	1e kw 2023	2e kw 2023	3e kw 2023	4e kw 2023
Grondslag				
omvang begroting per 1 januari 2023	362.053	362.053	362.053	362.053
(1) Toegestane kasgeldlimiet				
in procenten van de grondslag	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
in bedrag	30.775	30.775	30.775	30.775
(2) Omvang vlottende korte schuld				
opgenomen gelden < 1 jaar	-	-	-	-
schuld in rekening-courant	-	-	-	-
Gestorte gelden door derden < 1 jaar	-	-	-	-
Derivaten contracten	-	-	-	-
Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	-	-	-	-
Totaal vlottende korte schuld	-	-	-	-
(3) Vlottende middelen				
Contante gelden in kas	-			
Tegoeden in rekening-courant	820	852	410	360
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	41.120	62.875	86.943	93.723
Derivatencontracten	-			
Totaal vlottende middelen	41.941	63.727	87.353	94.082
(4) Toets kasgeldlimiet				
Totaal netto vlottende schuld (2-3)	-41.941	-63.727	-87.353	-94.082
Toegestane kasgeldlimiet (1)	30.775	30.775	30.775	30.775
Ruimte (+)/ Overschrijding (-)	**72.715**	**94.502**	**118.127**	**124.857**

Renterisiconorm en renterisico's vaste schuld

De renterisiconorm houdt in, dat de jaarlijks verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Verder wordt voor het renterisico uitgegaan van het bedrag van de te betalen aflossingen. Onderstaand is het renterisico t.o.v. de renterisiconorm in beeld gebracht. Uit onderstaande tabel blijkt dat de ruimte onder de renterisiconorm circa € 49,2 miljoen bedraagt. Er wordt dus ruimschoots voldaan aan de renterisiconorm. De renterisiconorm is gerelateerd aan het begrotingstotaal.

Renterisico vaste schuld (bedragen x €1.000)		**2023**
Renterisiconorm		
1	Rente herzieningen	0
2	Aflossingen	23.167
3	**Renterisico (1+2)**	**23.167**
Ruimte onder risiconorm		
4	Renterisiconorm	72.411
5	**Ruimte onder risiconorm (3-4)**	**49.244**
Berekening renterisiconorm		
(4a)	Begrotingstotaal 2023	362.053
(4b)	Percentage regeling	20%
4	**Renterisiconorm**	**72.411**

Schatkistbankieren

De wet verplicht schatkistbankieren is eind 2013 van kracht geworden. Als gevolg van deze wet zijn de bepalingen omtrent het verplicht schatkistbankieren opgenomen in de wet Fido. Alle decentrale overheden zijn verplicht om hun overtollige (liquide) middelen aan te houden in de schatkist. Een uitzondering hierop vormt het drempelbedrag. Decentrale overheden zijn gerechtigd om een bepaald bedrag aan middelen buiten de schatkist aan te houden. Gerekend over een heel kwartaal mag het op dagbasis buiten de schatkist aangehouden bedrag gemiddeld niet hoger zijn dan het drempelbedrag. Het drempelbedrag wordt berekend naar 2,00% van het begrotingstotaal per 1 januari 2023. Voor de gemeente Lelystad bedraagt het drempelbedrag circa € 7,2 miljoen. Uit onderstaande tabel blijkt dat het gemiddelde banksaldo per kwartaal in het verslagjaar 2023 het drempelbedrag niet heeft overschreden.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)	**Kwartaal 1**	**Kwartaal 2**	**Kwartaal 3**	**Kwartaal 4**
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	836	1.286	363	547
Drempelbedrag	7.241	7.241	7.241	7.241
Ruimte onder het drempelbedrag	6.405	5.955	6.878	6.694
Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

Omslagrente

Met ingang van begrotingsjaar 2018 is de berekeningswijze van onze omslagrente (interne rekenrente) voorgeschreven. De totaal doorberekende interne rente moet gelijk zijn aan de totale rentelasten, waardoor niet (of nauwelijks) meer sprake is van een renteresultaat.

Doel is het bevorderen van een eenduidige handelwijze met betrekking tot rente door gemeenten (harmonisering), stimuleren dat gemeenten de (verwachte) werkelijke rentelasten opnemen in de begroting en jaarstukken, en het eenduidig inzichtelijk maken van hoe de gemeenten met rente zijn omgegaan (transparantie). We voldoen met ingang van de begroting 2018 aan de gewijzigde systematiek van de rente omslagmethode. De omslagrente voor 2023 is na een herberekening gewijzigd van 0,25% naar 0,00%.

In onderstaand schema wordt inzicht gegeven in de rentelasten, het renteresultaat en de wijze waarop rente wordt toegerekend aan investeringen, grondexploitaties en projecten.

			2023		2024
		Rentetoerekening	**Begroot**	**Realisatie**	**Begroot**
Bij	a	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	1.353	1.483	839
Af	b	De externe rentebaten	137	2.860	970
		Saldo rentelasten en rentebaten (a - b)	**1.216**	**-1.376**	**-130**
Af	c	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	442	294	-192
Af	c	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend (voorbeeld: riolering)			
		Saldo doorberekende rente (c)	**442**	**294**	**-192**
		Aan taakvelden toe te rekenen externe rente (a - b) + (c)	**774**	**-1.670**	**62**
Bij	d1	Rente over eigen vermogen	-	-	-
Bij	d2	Rente over voorzieningen	-	-	-
		Totaal geraamde / werkelijk aan taakvelden toe te rekenen rente (a - b) + (c) + d1 + d2	**774**	**-1.670**	**62**
Af	e	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)*	757	-	764
	f	**Renteresultaat op het taakveld Treasury (a - b + c + d1 + d2 - e)**	**17**	**-1.670**	**-703**

Activa integraal gefinancierd	**278.224**	**278.224**	**267.289**
Berekende renteomslag o.b.v. aan taakvelden toe te rekenen externe rente	0,28%	-0,60%	0,02%
Berekende renteomslag o.b.v. aan taakvelden toegerekende rente(omslag)	0,27%	0,00%	0,29%

5. Bedrijfsvoering

In deze paragraaf wordt ingegaan op de ontwikkelingen die van invloed zijn op de gemeentelijke bedrijfsvoering. Deze bedrijfsvoering omvat de sturing en beheersing van de primaire en ondersteunende processen binnen de gemeente en is faciliterend aan het realiseren van de beleidsdoelstellingen uit de verschillende taakvelden. In deze paragraaf zullen de diverse aspecten per thema worden behandeld, waarbij in voorkomende gevallen ingegaan zal worden op een aantal meerjarige ontwikkelingen.

5.1 Strategische doelen voor de stad – een ambitieuze organisatie

De ambities en doelen die de gemeente Lelystad zich heeft gesteld, opgenomen in het Raadsakkoord en de Strategische Agenda, vragen een gemeentelijke organisatie die dat kan vormgeven, organiseren, maar ook die kan anticiperen op veranderingen en ontwikkelingen. Als gemeentelijke organisatie zetten we de lijn door om ons nadrukkelijk als ambitieuze, beschikbare en betrouwbare partner op te stellen. Om dit te waarborgen zal de gemeentelijke organisatie in gelijke tred met de groei van de stad mee moeten groeien, en in sommige gevallen eerder moeten groeien om de gewenste ontwikkelingen waar te kunnen maken. Dit vraagt nadrukkelijke aandacht en zal in samenhang met de strategische personeelsplanning vorm moeten krijgen. Hierbij maken we gebruik van het in januari 2023 opgeleverde concernbrede strategisch personeelsplan en zijn we eind 2023 gestart met de voorbereidingen voor het maken van een organisatie ontwikkelplan waarvan de uitvoering plaatsvindt van 2025 tot 2030.

5.2 Continue doorontwikkeling organisatie

Met de huidige interne werkwijze zorgen we ervoor dat er een logische vertaling en verbinding zit in de strategische doelen vanuit het Raadsakkoord en de Strategische Agenda, vertaald naar concerndoelen en naar teamdoelen. Daarbij werken we op een dynamische en planmatige wijze aan het scherp houden van de focus en het continu verbeteren.

Om onze capaciteit, kennis en kunde te kunnen spiegelen aan de ambities en opgaven zetten we door op de in 2021 geherintroduceerde organisatie brede ‘strategische personeelsplanning’ en leverden we in januari 2023 een uitgebreid concernbreed strategisch personeelsplan op. Lelystad heeft grote en uitdagende ambities en hiervoor hebben we de juiste mensen op de juiste plek nodig. Dit vraagt om een strategische arbeidsmarkt- en personeelsaanpak, zodat gemeente Lelystad zich de aankomende jaren kan focussen op het vinden, binden, boeien en behouden van talentvolle mensen. In april 2023 lanceerden we onze nieuwe arbeidsmarktcampagne ‘Geef kleur aan jouw werk voor Lelystad’ Vanzelfsprekend is de aanpak is breder dan alleen een arbeidsmarktcampagne of communicatie. Er is ingezet op moderne en inclusieve werving & selectie, marktconforme arbeidsvoorwaarden, inzet op loopbaanpaden en talentontwikkeling door onze in 2023 vastgestelde visie op Leren & ontwikkeling ten uitvoer te brengen en doorontwikkeling van hybride c.q. plaats-onafhankelijk werken. Ook de herinrichting van het stadhuis sluit hier straks op aan; eigentijds, sfeervol en met gevarieerde eigentijdse (samen)werk- en ontmoetingsplekken en daar op aansluitende dienstverlening.

5.3 Informatievoorziening

Informatievoorziening is de levensader van elke organisatie. Toegang tot bedrijfssoftware, data, documenten en cijfers is een must. Niet alleen kan op basis van de juiste informatie beleid en strategie worden uitgezet, maar is ook ondersteunend aan de groei van de stad. Daarnaast vormt de informatievoorziening een essentiële basis voor onze dienstverlening.

Lelystad Digitaal 2025 is het programma dat in het najaar 2021 is samengesteld, en waarin samen met de raad invulling is gegeven aan de digitale ambities voor de komende jaren. Dit programma gaat in op de sporen; inwoner centraal, data gedreven werken en voorzieningen op orde. Data gedreven werken is van start gegaan en maakt data-analyses en voorspelmodellen als een standaard in de beleidsvorming van de Lelystadse opgaven. Om te kunnen blijven voldoen aan de doelmatigheid en rechtmatigheid en het in stand houden van een goede informatievoorziening die onze ambities ondersteunt, zullen de komende jaren een aantal (grote) aanbestedingen – waaronder de website Lelystad, geo-systemen en infrastructuur – plaatsvinden. Daarnaast zijn er stappen gezet om de informatiehuishouding meer op orde te brengen gericht op het voldoen aan (nieuwe) wetten (Omgevingswet, Woo, archiefwet, digitale toegankelijkheid) en meer transparantie te kunnen bieden aan inwoners. Dit in aanloop van de invoering

van nieuwe wetten, ontwikkeling in de digitale dienstverlening van de gemeente en het ondersteunen van de ontwikkeling, groei van de stad. De effecten, van de ingezette digitale transformatie, worden bij de uitwerking van de visie op dienstverlening de komende jaren verder zichtbaar voor onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties.

5.4 Informatiebeveiliging en privacy

Steeds meer informatie wordt digitaal opgeslagen. Daarvan is veel overheidsinformatie openbaar. Maar als gemeente heb je ook gegevens die beslist niet openbaar mogen worden, zoals bijvoorbeeld persoonsgegevens. Om te voorkomen dat de alsmaar toenemende cybercriminaliteit de overhand neemt en er grote incidenten optreden, moet informatiebeveiliging serieus worden genomen. De gevolgen zijn anders groot. Om die beveiliging van informatie te waarborgen heeft de gemeente informatiebeveiligingsbeleid. Daarnaast dient de gemeente alert te zijn op de toenemende aanvallen. Om dit te bereiken wordt continu en steeds meer aandacht besteed aan bewustwording, geïnvesteerd in het up-to-date houden van kennis en systemen en worden doorlopend adviezen gegeven over hoe om te gaan met o.a. persoonsgegevens en andere (privacy)gevoelige informatie. Verder is er door het rijk eind 2023 besloten dat lokale overheden onder een (nog in de maak zijnde) nieuwe security-wet (NIS2) komt te vallen. De ontwikkeling daarvan en de eisen die deze strengere wet- en regelgeving met zich meebrengt, worden nauwlettend gevolgd zodat hier tijdig op ingespeeld kan worden.

5.5 Organisatie brede bedrijfsvoering

De kosten voor de concern brede bedrijfsvoering zijn bijeengebracht op taakveld 0.4 ‘Overhead’. De in de overige taakvelden opgenomen lasten beperken zich tot de direct aan de activiteiten toe te rekenen kosten. Door deze systematiek toe te passen is het makkelijker een beeld te vormen van de directe financiële consequenties van een gemeentelijke activiteit. Voor het vaststellen van het tarief bedrijfsvoering worden alle kosten binnen taakveld 0.4 meegenomen. Een en ander conform de rekenregels in de BBV. In de tabel hieronder worden de bedrijfsvoeringskosten in 2023 binnen taakveld 0.4 per categorie weergegeven.

Overheadkosten (Taakveld 0.4) (bedragen x €1.000)	**Begroting**	**Realisatie**	**Afwijking**
Bedijfsvoeringskosten			
ICT	10.449	8.392	2.057
Centrale ondersteuning	7.498	7.452	46
Directie en management	3.062	3.287	-225
Administratie en ondersteuning	1.957	1.956	1
Huisvesting	3.910	4.212	-302
Overhead primaire afdelingen	795	807	-12
Totaal Bedijfsvoeringskosten	**27.671**	**26.107**	**1.564**
Overige kosten taakveld 0.4 overhead			
Gemeentelijke gebouwen	4.242	4.468	-226
Primaire productie	3.015	3.438	-423
Totaal Overige kosten taakveld 0.4 overhead	**7.256**	**7.906**	**-650**
Totaal overheadkosten (Taakveld 0.4)	**34.928**	**34.013**	**915**

5.6 Rechtmatigheidsverantwoording door het college

De rechtmatigheidsverantwoording geeft aan in hoeverre de in de jaarrekening de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balans mutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen, dit houdt in dat deze in overeenstemming zijn met de door de gemeente vastgestelde kaders, zoals de begroting en de gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Deze verantwoording betreft de rechtmatige uitvoering van taken en omvat het begrotings-, voorwaarden en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium bij de desbetreffende financiële beheershandelingen en transacties. Binnen de rechtmatigheidsverantwoording wordt onderscheid gemaakt tussen afwijkingen, fouten en onduidelijkheden en begrotingsonrechtmatigheden.

De verantwoordingsgrens is 1% van de totale lasten inclusief de mutaties op de reserves. Dat komt in 2023 uit op een bedrag van € € 4.991.425. De raad heeft in de financiële verordening bij afwijkingen een rapportage grens van €150.000 vastgesteld. De rechtmatigheidsverklaring richt zich op 3 onderdelen: begrotingscriterium, het voorwaarde criterium en het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium.

Bevindingen

De conclusie van de controles is dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties **NIET** rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens van €4.991.425.

Dit is met name door fouten in de Europese aanbestedingen. Hierna volgt een toelichting op alle 3 criteria:

1. Begrotingscriterium

Financiële beheersmaatregelen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, alsmede de balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende taakvelden. In de begroting zijn de bedragen voor de lasten en baten vermeld die door de Raad zijn vastgesteld. Dit houdt in dat de bedragen voor de beheersmaatregelen dienen te passen binnen de begroting, waarbij het juiste taakveld de juiste investering het toereikend zijn van het begrotingsbedrag alsmede het begrotingsjaar van het belang zijn.

Als blijkt dat de gerealiseerde bedragen hoger zijn dan de begroting dan kan er sprake zijn van onrechtmatige uitgaven aangezien de lasten buiten het budgetrecht van de Raad tot stand zijn gekomen.

De raad heeft in de financiële verordening (art.13.) vastgelegd welke begrotingsoverschrijdingen onrechtmatig, maar wel acceptabel zijn. In het volgende overzicht zijn deze uitgangspunten uit beschreven.

Uitgangspunt is dat iedere afwijking van de begroting als onrechtmatig wordt beschouwd. Afwijkingen worden als acceptabel aangemerkt in de volgende situaties[2]:

	Begrotingscriterium
1.	De afwijking onder de rapportagegrens van €150.000 valt, binnen het taakveld.
2.	Er is sprake van een afwijking waarbij direct gerelateerde inkomsten de afwijking compenseren.
3.	Er is sprake van een afwijking op een open-einde regeling.
4.	De afwijking is gemeld is in de begrotingsmonitor of in een informatienota.
5.	De afwijking boven de rapportagegrens van €150.000 maar is toelicht in de financiële verantwoording in de jaarrekening.
6.	Begrotingsonrechtmatigheden die passen binnen het bestaande beleid van de raad, en herkenbaar in de jaarrekening zijn opgenomen.

[2] Art 13. Financiële verordening 2024

Bevindingen:

- Overschrijdingen lasten: Er zijn geen overschrijdingen van lasten op clusterniveau groter dan de verantwoordingsgrens van €4.991.425. Daarnaast zijn alle overschrijdingen getoetst aan de kaders uit de financiële verordening. Hieruit blijkt dat voldaan is aan alle 6 kaders en daarmee zijn de overschrijdingen acceptabel.

- Overschrijdingen investeringen: Bij investeringsprojecten wordt de begrotingsrechtmatigheid beoordeeld op het niveau van het totaal gevoteerde kredietbedrag, waarbij afwijkingen groter dan de rapporteringsgrens van €150.000 moeten worden gemeld bij de raad (zie nota Activeren, Waarderen en Afschrijven). Een overschrijding van het jaarbudget, passend binnen het totaal bedrag van het krediet, wordt daarmee als rechtmatig beschouwd. In 2023 zijn er geen overschrijdingen van investeringen ten opzichte van het totaal toegekende krediet.

2. Voorwaardencriterium

Hieronder vallen o.a. de Europese aanbestedingen. Fouten met betrekking tot Europese aanbestedingen zijn onrechtmatig maar raken de financiële rechtmatigheid niet.

Er zijn in totaal voor een bedrag van € 9.9 mln. (€ 5.2 mln. voor 2023 en een doorloopfout 2024 van € 4,8 mln. aan fouten geconstateerd.

De fouten zijn groter dan de verantwoordingsgrens van € 4.991.425, en betreffen met name de inhuur van Oekraïense vluchtelingen (€9,2mln.) voor werkzaamheden in en rondom de opvangcentra. Deze worden op uur-basis ingehuurd voor onderwijs, catering, schoonmaak & reparaties en beveiliging, groenonderhoud. Het gaat op een groep van 30-40 personen.

Volgens de aanbestedingsregels moeten opdrachten boven de drempel van € 220.000 Europees aanbesteed worden en hadden voor uitvoering van deze werkzaamheden ook andere partijen kunnen worden ingehuurd. In dit geval heeft de gemeente bewust gekozen voor inzet van de Oekraïners zelf. Door deze vluchtelingen in te zetten voor ontstaat sociale verbinding en een gedeeld verantwoordelijkheidsgevoel, wat bijdraagt aan een goede sfeer en lagere kosten binnen de opvang. Deze kosten zouden ongeacht de manier waarop is ingekocht, zijn gemaakt en zijn onderdeel van o.a. uitvoeringskosten/huisvestingskosten gedekt uit de Rijksbijdrage.

De inhuur vond deels plaats binnen bestaande raamcontracten die vóór de oorlog in Oekraïne waren afgesloten. Door deze inhuur werd de contractwaarde eerder dan verwacht overschreden. Voor specialistische werkzaamheden, is een uitvraag gedaan bij drie partijen die de inhuur konden regelen. Uit de uitvraag bleek dat slechts weinig partijen in staat waren om de gevraagde dienstverlening voor deze specifieke doelgroep te kunnen leveren. Deze specifieke doelgroep zijn vooral bewoners van de opvang die door fysieke beperking of bijvoorbeeld moeders met jonge kinderen, die niet in staat zijn buiten de opvang te werken.

Om te voldoen aan de Europese aanbestedingsregels wordt een aanbestedingstraject opgestart met als doel de bewoners van de opvang in te zetten voor de werkzaamheden. Door voortschrijdend inzicht kunnen we nu een goede aanbesteding organiseren. De verwachting is dat dit pas in 2025 zal leiden tot gunning. Daarom is in de fout niet alleen 2023 maar ook de doorloopfout 2024 meegenomen. Respectievelijk € 4.545.000 voor 2023 en € 4.714.600 in 2024.

Overige aanbestedingsfouten: Er nog een aantal Europese aanbestedingsfouten van doorlopende contracten. Bij meerjarige inkoopcontracten kunnen, afhankelijk van het geraamde inkoopbedrag, de Europese aanbestedingsregels van toepassing zijn. Een onrechtmatigheid bij de contractverlening kan in zo'n geval meerdere jaren in de verantwoording blijven doorwerken, doordat jaarlijks de lasten voortvloeiende uit het inkoopcontract in de jaarrekening zijn opgenomen. Betreft € 458.000 in 2023 en € 164.000 in 2024.

3. Misbruik en Oneigenlijk gebruik criterium (M&O)

De rechtmatigheidseis betreft ook de toetsing op juistheid en volledigheid van de gegevens, die door de belanghebbenden zijn verstrekt om het voldoen aan voorwaarden aan te tonen. Dit ter voorkoming en bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik van wet- en regelgeving (M&O-criterium). De controles in

de rechtmatigheidsprocessen, zoals bijvoorbeeld het vier ogen principe, zijn veelal ingesteld om fraude te voorkomen. Met de controle op de rechtmatigheidsprocessen inclusief processtappen en beheersmaatregelen, wordt het risico op misbruik en oneigenlijk gebruik beperkt. Daarnaast wordt bij de actualisatie van de rechtmatigheidsprocessen ook de fraude risico's geactualiseerd. Daarnaast heeft de gemeente integriteitsbeleid om interne fraude te voorkomen.

Er zijn met betrekking tot dit M&O criterium geen afwijkingen, fouten en onduidelijkheden gebleken. Toch is er een bedrag genoemd op basis van de kadernota rechtmatigheid. Op grond van de kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV is de gemeente verplicht om de in 2023 opgelegde fraudevorderingen in het kader van de Participatiewet op te nemen in de rechtmatigheidsverantwoording. Dit is geen onrechtmatigheid die voorkomen had kunnen worden. De gemeente heeft juist gehandeld door onterecht ontvangen uitkeringen in 2023 terug te vorderen bij de bijstand cliënten. Omdat dit een signaal is van misbruik en oneigenlijk gebruik, is de gemeente verplicht het bedrag van de opgeboekte vorderingen op te nemen in de rechtmatigheidsverantwoording.

Maatregelen om toekomstige afwijkingen Europese aanbestedingen te voorkomen

Nieuwe aanbestedingen worden opgestart voor de inhuur van Oekraïners voor werkzaamheden in de opvang, om toekomstige fouten te voorkomen.

6. Verbonden partijen

De gemeente Lelystad voert verschillende taken uit. Veel taken voeren we als gemeente zelf uit, maar er zijn ook taken die op afstand gezet zijn en door externe organisaties worden uitgevoerd. Er zijn verschillende manieren om zo'n taak of gemeentelijke doelstelling op afstand te zetten. De gemeente kan een taak uitbesteden door bijvoorbeeld subsidie te geven, een taak in te kopen of een taak samen met andere partijen uit te voeren. Een verbonden partij is een manier om een samenwerkingsverband vorm te geven. In deze paragraaf wordt een overzicht gegeven van de verbonden partijen waar de gemeente Lelystad aan deelneemt.

Het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) definieert een verbonden partij in artikel 1, lid b en c:

lid b) *verbonden partij: een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de provincie onderscheidenlijk gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft;*

lid c) *financieel belang: een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.*

Volgens deze definitie heeft de gemeente dus een bestuurlijk en financieel belang in een verbonden partij. Van een bestuurlijk belang is sprake indien de gemeente rechtstreeks invloed heeft op de besluitvorming binnen de verbonden partij. Een financieel belang is aan de orde als de gemeente financieel kan worden aangesproken wegens het functioneren van de verbonden partij of wanneer de gemeente geld kan kwijtraken bij een faillissement van een verbonden partij. Participaties in naamloze vennootschappen, besloten vennootschappen, vennootschappen onder firma, commanditaire vennootschappen en gemeenschappelijke regelingen vallen onder het begrip verbonden partij. Stichtingen en verenigingen kunnen ook als verbonden partij worden aangemerkt. Een stichting of vereniging die jaarlijks subsidie ontvangt, maar waaraan geen andere financiële verplichtingen zitten met een juridische afdwingbaarheid door derden, is echter geen verbonden partij. Eveneens is geen sprake van een verbonden partij als er een lening of garantstelling verstrekt is aan een partij waar we geen bestuurlijk belang in hebben. Meer informatie over het beleid omtrent verbonden partijen is te vinden in het kader Verbonden Partijen.

Toelichting bij het overzicht

In deze paragraaf wordt een overzicht gegeven van de verbonden partijen die de gemeente Lelystad heeft. Alle verbonden partijen dragen bij aan de doelstellingen van de gemeente en inhoudelijke informatie over de verbonden partijen is daarom terug te vinden bij de taakvelden. Verbonden partijen met een financieel belang kleiner dan €10.000 worden niet opgenomen in de paragraaf.

Per verbonden partij wordt in het overzicht hierna de volgende informatie opgenomen:

- de naam en de rechtsvorm;
- het taakveld waaraan wordt bijgedragen;
- het publiek belang dat op deze wijze behartigd wordt;
- het bestuurlijk belang voor het begrotingsjaar;
- het financieel belang voor het begrotingsjaar;
- mogelijke financiële risico's die voortvloeien uit de deelname in de verbonden partij; mocht de kans op tekorten die door ons moeten worden aangevuld als groot worden beoordeeld, dan zal tevens een risico opgenomen worden in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing;
- de verwachte financiële resultaten voor het begrotingsjaar indien beschikbaar;
- de financiële kerngegevens uit de laatst vastgestelde jaarrekening.

GGD Flevoland

GR

Taakveld	7.1 Volksgezondheid
Publiek belang	Beschermen en bevorderen van de publieke gezondheid.
Bestuurlijk belang	Lelystad is één van de 6 deelnemende gemeenten aan de GR GGD Flevoland.
Financieel belang	De bijdrage over 2023 bedroeg € 2.051.000,-.
Financiele risico's	De begroting van de GGD bestaat grotendeels uit markttaken die niet door de gemeenten gefinancierd worden. Wannneer deze markttaken flink afnemen dan zal de gemeentelijke bijdrage behoorlijk moeten toenemen om de GGD in stand te houden.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2023	
Eigen vermogen	Het verwachte eigen vermogen per 1-1-23 € 6.747.000,- en per 31-12-23 € 7.904.000,-.
Vreemd vermogen	Het verwachte vreemd vermogen per 1-1-23 is € 24.683.000,- en per 31-12-23 € 24.283.000,-.
Financieel resultaat	Het verwachte resultaat 2023 is € 1.157.000,-.

Kerngegevens jaarrekening 2022 (bedragen x €1.000)	**01-01-2022**	**31-12-2022**
Eigen vermogen	6.536	6.747
Vreemd vermogen	21.977	24.683
Financieel resultaat	-	211

Het Flevolands Archief (HFA) GR

Taakveld	0.4 Overhead
Publiek belang	Archiefbeheer.
Bestuurlijk belang	Lelystad is één van de zeven deelnemers aan de regeling en heeft voor 14,28% stemrecht.
Financieel belang	De bijdrage over 2023 bedroeg € 185.723,-.
Financiele risico's	Op dit moment speelt de ontwikkeling van de uittreding van het Rijk uit de Regionale Historische Centra. Naar verwachting gaat dit in per 1-1-26. En hoewel nog niet exact duidelijk is onder welke voorwaarden de uittreding plaats vindt, is het wel duidelijk dat de financiële bijdrage van het Rijk zal worden voortgezet.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2023

Eigen vermogen	Het eigen vermogen per 1-1-2023 bedraagt 695.742,- en per 31-12-2022 is het verwacht eigen vermogen € 383.578,-
Vreemd vermogen	Het vreemd vermogen per 1-1-2023 bedraagt 273.273,- en per 31-12-2022 is het verwacht vreemd vermogen € 124.812,-
Financieel resultaat	De voorlopige jaarrekening over 2023 laat een positief resultaat zien van € 116.417,- (na onttrekking reserves).

Kerngegevens jaarrekening 2022 (bedragen x €1.000)	**01-01-2022**	**31-12-2022**
Eigen vermogen	723	695
Vreemd vermogen	108	274
Financieel resultaat	159	133

OFGV GR

Taakveld	7.4 Milieubeheer
Publiek belang	Vergunningverlening, toezicht en handhaving en milieu.
Bestuurlijk belang	Het stemrecht in 2023 is vastgesteld op 11,40 procent.
Financieel belang	De financiële bijdrage aan de OFGV voor 2023 bedroeg € 1.525.262,-
Financiele risico's	De OFGV staat er financieel goed voor, er zijn geen risico's met een substantiële impact op de gemeentelijke positie te verwachten.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2023

Eigen vermogen	het eigen vermogen per 1-1-23 is € 2.555.453,- en per 31-12-23 bedraagt het eigen vermogen naar verwachting € 3.430.653,-
Vreemd vermogen	Het vreemd vermogen per 1-1-23 is € 5.559.170,- en per 31-12-23 bedraagt het naar verwachting € 4.426.167,-
Financieel resultaat	Het verwacht resultaat (vóór accountantscontrole) is positief en bedraagt € 1.427.397,-

Kerngegevens jaarrekening 2022 (bedragen x €1.000)	**01-01-2022**	**31-12-2022**
Eigen vermogen	1.643	2.555
Vreemd vermogen	4.266	5.560
Financieel resultaat	570	924

Veiligheidsregio Flevoland

GR

Taakveld	1.1 Crisisbeheersing en brandweer
Publiek belang	De veiligheidsregio behartigt de belangen van de deelnemende
Bestuurlijk belang	De gemeente Lelystad is 1 van de in totaal 6 deelnemers aan de GR en heeft 1/6 van de stemmen bij reguliere besluiten en 25% van de stemmen bij wijzigen en vaststellen van de begroting en vaststellen van de jaarrekening.
Financieel belang	De gemeentelijke financiële bijdrage aan de Veiligheidsregio over 2023 bedroeg € 5.467.743,00. Dit is inclusief een extra bijdrage ter dekking van het negatieve resultaat.
Financiele risico's	Voor de veiligheidsregio spelen een aantal ontwikkelingen die mogelijk leiden tot een risico. Hiervoor is een risico opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2023	
Eigen vermogen	Het eigen vermogen per 1-1-2023 bedraagt € 9.760.000,- en per 31-12-2023 bedraagt het verwacht eigen vermogen € 8.806.681,-.
Vreemd vermogen	Het vreemd vermogen per 1-1-2023 bedraagt € 11.163.000 en per 31-12-2023 bedraagt het verwacht vreemd vermogen € 12.595.018,-.
Financieel resultaat	Het verwacht resultaat over 2023 bedraagt -/- € 1.562.234.

Kerngegevens jaarrekening 2022 (bedragen x €1.000)	**01-01-2022**	**31-12-2022**
Eigen vermogen	12.328	9.760
Vreemd vermogen	11.324	11.163
Financieel resultaat	1.789	164

Werkvoorzieningschap IJsselmeergroep GR

Taakveld	6.4 Begeleide participatie
Publiek belang	Het publiek belang dat door het Werkvoorzieningsschap GR IJsselmeergroep wordt gediend is het uitvoeren van de Wet sociale werkvoorziening (WSW), het bieden van werkplekken i.h.k.v. Wet Nieuw Beschut en het benutten en beschikbaar stellen van de infrastructuur (werken en ontwikkelen) t.b.v. re-integratieactiviteiten van de deelnemende gemeenten.
Bestuurlijk belang	De GR (Gemeenschappelijke Regeling WSW) is een bedrijfsvoeringsorganisatie waarin de drie deelnemende gemeenten (Noordoostpolder, Urk en Lelystad) een gelijke stem hebben. Besluitvorming is in 2019 bij de deelnemende gemeenteraden afgerond. Zeewolde is in 2019 uit de GR getreden.
Financieel belang	Gemeentelijke bijdrage exploitatie bedroeg €275.188, aanvullend op de Rijksbijdrage Wsw van € 6.620.189.
Financiele risico's	Wanneer het thans lage exploitatietekort door een verlaging van de Rijksbijdrage per wsw-plaats naast het staken van nieuwe instroom in de Wsw structureel wordt, is het eigen vermogen ontoereikend om dit op te vangen. In de meerjarenraming (begroting 2023 GR IJsselmeergroep) is de verwachting dat tot 2028 deze tekorten uit de eigen reserves kunnen worden gedekt.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2023	
Eigen vermogen	De jaarrekening is in concept, maar wel gecontroleerd door de accountant. Eigen vermogen per 1-1-23 € 2.589.000,- en per 31-12-23 € 2.660.000,-.
Vreemd vermogen	Het vreemd vermogen per 1-1-23 €5.643.000,- en per 31-12-23 €4.728.000,-.
Financieel resultaat	het resultaat over 2023 bedraagt € 71.000

Kerngegevens jaarrekening 2022 (bedragen x €1.000)	**01-01-2022**	**31-12-2022**
Eigen vermogen	2.650	2.589
Vreemd vermogen	3.721	5.643
Financieel resultaat	-52	-61

Alliander N.V.

Taakveld	0.5 Treasury
Publiek belang	Nutsvoorziening
Bestuurlijk belang	Lelystad heeft 0,6% van de stemmen.
Financieel belang	Jaarlijks ontvangt de gemeente een dividenduitkering. De hoogte daarvan verschilt van jaar tot jaar en is afhankelijk van de financiële resultaten van het bedrijf. In 2023 is €523.000,- aan dividend ontvangen.
Financiele risico's	De financiële positie van Alliander is goed. Echter, Alliander staat voor een grote investeringsopgaven i.v.m. de energietransitie. Hierdoor zullen de resultaten, en daarmee de dividenduitkering, op termijn onder druk komen te staan.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2023	
Eigen vermogen	Het eigen vermogen op 1-1-23 bedroeg €4.570.000.000,- en per 31-12-23 4.749.000,-.
Vreemd vermogen	Het vreemd vermogen op 1-1-23 bedroeg €6.122.000.000,- en per 31-12-23 €6.897.000.000,-
Financieel resultaat	Resultaat over 2023 bedraagt €267.000.000,-.

Kerngegevens jaarrekening 2022 (bedragen x €1.000)	**01-01-2022**	**31-12-2022**
Eigen vermogen	4.470.000	4.570.000
Vreemd vermogen	5.739.000	6.122.000
Financieel resultaat	242.000	198.000

BNG N.V.

Taakveld	0.5 Treasury
Publiek belang	Bankier voor overheden.
Bestuurlijk belang	Lelystad heeft 0,009% van de stemmen.
Financieel belang	Jaarlijks ontvangt de gemeente een dividenduitkering. De hoogte daarvan verschilt van jaar tot jaar en is afhankelijk van de financiële resultaten van het bedrijf. In 2023 is €12.500,- aan dividend ontvangen.
Financiele risico's	Beperkt gelet op de geringe omvang van onze deelneming.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2023	
Eigen vermogen	Het eigen vermogen per 1-1-23 €4.615.000.000,- en per 31-12-23 €4.721.000.000,-.
Vreemd vermogen	Het vreemd vermogen per 1-1-23 bedraagt 107.459.000.000,- en per 31-12-23 €110.819.000.000,-
Financieel resultaat	Het resultaat over 2023 bedraagt €254 miljoen.

Kerngegevens jaarrekening 2022 (bedragen x €1.000)	**01-01-2022**	**31-12-2022**
Eigen vermogen	5.062.000	4.615.000
Vreemd vermogen	143.995.000	107.459.000
Financieel resultaat	236.000	300.000

HVC N.V.

Taakveld	7.3 Afval
Publiek belang	Verwerken van afvalstoffen, bijdragen aan materiaalhergebruik en duurzaamheid.
Bestuurlijk belang	Gemeente Lelystad is met 93 gewone aandelen voor ca. 2,9%
Financieel belang	€ 9.034.363,-.
Financiele risico's	De gemeente Lelystad staat samen met de andere aandeelhouders van HVC garant voor een deel van de leningen van HVC. Het Lelystads aandeel voor de garantstelling bedraagt ca. € 19 miljoen. Hoewel de vermogenspositie van HVC met een solvabiliteit van ca. 14% (31-12-22) mager is, zetten de positieve resultaten van de afgelopen jaren zich door en is het risico daarmee acceptabel.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2023	
Eigen vermogen	Het eigen vermogen per 1-1-23 bedraagt € 198.679.000,-, per 31-12-23 nog niet bekend op moment van opstellen.
Vreemd vermogen	Het vreemd vermogen vermogen per 1 -1-2023 bedraagt € 878.522.000,-, per 31-12-23 nog niet bekend op moment van opstellen.
Financieel resultaat	Nog niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.

Kerngegevens jaarrekening 2022 (bedragen x €1.000)	**01-01-2022**	**31-12-2022**
Eigen vermogen	168.741	198.679
Vreemd vermogen	845.514	878.522
Financieel resultaat	26.369	28.139

Omala N.V.

Taakveld	3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur
Publiek belang	Ontwikkelen van een duurzaam bedrijventerrein naast de luchthaven.
Bestuurlijk belang	Gemeente Lelystad is aandeelhouder van Ontwikkeling Maatschappij Airport Garden City (AGC) samen met gemeente Almere en de provincie Flevoland, ieder voor 1/3 deel. Omala N.V. is de beherend vennoot van AGC.
Financieel belang	De gemeente heeft samen met de andere aandeelhouders kapitaal en leningen verstrekt aan de CV AGC.
Financiele risico's	Het financieel risico is beperkt. OMALA N.V. treedt op als beherend vennoot van Ontwikkeling Maatschappij Airport Garden City C.V. en fungeert als gebiedsontwikkelaar.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2023	
Eigen vermogen	Het eigen vermogen per 01-01-2023 bedraagt € 434.506,- en per 31-12-2023 € 511.133,-.
Vreemd vermogen	Het vreemd vermogen per 01-01-2023 bedraagt € 887.033,- en per 31-12-2023 € 63.610,-.
Financieel resultaat	Het resultaat over 2023 bedraagt € 76.628,-.

Kerngegevens jaarrekening 2022 (bedragen x €1.000)	**01-01-2022**	**31-12-2022**
Eigen vermogen	334	435
Vreemd vermogen	766	887
Financieel resultaat	81	101

Sportbedrijf Lelystad N.V.

Taakveld	5.2 Sportaccommodaties
Publiek belang	Beheer en verhuur van sportaccommodaties en organisatie van diverse sportstimuleringsactiviteiten
Bestuurlijk belang	100% aandeelhouder
Financieel belang	De bijdrage over 2023 bedroeg € 4.467.213,-.
Financiele risico's	-

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2023	
Eigen vermogen	Nog niet bekend op moment van opstellen.
Vreemd vermogen	Nog niet bekend op moment van opstellen.
Financieel resultaat	Nog niet bekend op moment van opstellen.

Kerngegevens jaarrekening 2022 (bedragen x €1.000)	**01-01-2022**	**31-12-2022**
Eigen vermogen	9.811	9.618
Vreemd vermogen	8.664	8.418
Financieel resultaat	-170	-375

Vitens N.V.

Taakveld	0.5 Treasury
Publiek belang	Zorgdragen voor een stabiele drinkwatervoorziening.
Bestuurlijk belang	Lelystad heeft 1,7% van de aandelen.
Financieel belang	Jaarlijks ontvangt de gemeente een dividenduitkering mits het financieel beleid van Vitens dit toelaat. De hoogte daarvan verschilt van jaar tot jaar en is afhankelijk van de financiële resultaten van het bedrijf. In de afgelopen jaren is geen dividend ontvangen om te voorkomen dat de solvabiliteit onder de 30% daalt.
Financiele risico's	De financiële ratio's van Vitens staan onder druk als gevolg van toenemende investeringen en beperking van de winst a.g.v. de zgn. WACC-norm. Hierdoor kan Vitens de komende jaren geen dividend uitkeren. Daardoor kan de solvabiliteit op peil gehouden worden. Het risico van deze deelneming is, mede door het naleven van het door de aandeelhouders vastgestelde financieel beleid, nog steeds beperkt.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2023	
Eigen vermogen	Het eigen vermogen op 1-1-23 bedraagt 649.500.000,- en per 31-12-23 €677.700.000,-.
Vreemd vermogen	Het vreemd vermogen op 1-1-23 bedraagt €1.446.600.000,- en op 31-12-23 €1.559.700.000
Financieel resultaat	Het resultaat over 2023 bedraagt €27.200.000,-.

Kerngegevens jaarrekening 2022 (bedragen x €1.000)	**01-01-2022**	**31-12-2022**
Eigen vermogen	600.300	649.500
Vreemd vermogen	1.387.800	1.446.600
Financieel resultaat	19.400	8.200

Jeugd Lelystad (JEL) B.V.

Taakveld	6.2 Wijkteams
Publiek belang	Jeugd Lelystad (JEL) is per 1 juli 2021 verantwoordelijk voor de toegang en regie van de specialistische jeugdhulp.
Bestuurlijk belang	De gemeente Lelystad is 100% aandeelhouder van JEL.
Financieel belang	€ 3.412.200,-
Financiele risico's	Gemeente heeft jeugdhulpplicht. Door goed maandelijks te monitoren kunnen tekorten tijdig gesignaleerd worden.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2023	
Eigen vermogen	Nog niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.
Vreemd vermogen	Nog niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.
Financieel resultaat	Nog niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.

Kerngegevens jaarrekening 2022 (bedragen x €1.000)	**01-01-2022**	**31-12-2022**
Eigen vermogen	266	330
Vreemd vermogen	831	1.077
Financieel resultaat	266	64

Technofonds Flevoland B.V.

Taakveld	3.1 Economische ontwikkeling
Publiek belang	Investeren in innovatieve bedrijven (start-ups) om bedrijvigheid en werkgelegenheid te bevorderen.
Bestuurlijk belang	Lelystad is samen met een aantal andere Flevolandse partijen
Financieel belang	Lelystad heeft kapitaal gestort voor een bedrag van ruim € 1 mln.
Financiele risico's	Technofonds Flevoland heeft in 2022 een resultaat behaald van €373.398,- negatief. Het eigen vermogen is voldoende om dit te dragen.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2023	
Eigen vermogen	Nog niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.
Vreemd vermogen	Nog niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.
Financieel resultaat	Nog niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.

Kerngegevens jaarrekening 2022 (bedragen x €1.000)	**01-01-2022**	**31-12-2022**
Eigen vermogen	8.231	7.858
Vreemd vermogen	16	16
Financieel resultaat	3.793	-373

Werkbedrijf Lelystad B.V.

Taakveld	6.5 Arbeidsparticipatie
Publiek belang	Het realiseren van een optimale uitstroom uit de participatiewet naar werk ten behoeve van (langdurig) werklozen en arbeidsgehandicapten en niet-werkende werkzoekenden.
Bestuurlijk belang	Lelystad is 100% aandeelhouder van Werkbedrijf Lelystad B.V..
Financieel belang	Gemeentelijke bijdrage over 2023 bedraagt € 3.975.000,-.
Financiele risico's	De financiele risico's zijn beperkt omdat het volume van de activiteiten wordt afgestemd op de beschikbare middelen.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2023	
Eigen vermogen	Niet beschikbaar op moment van opstellen.
Vreemd vermogen	Niet beschikbaar op moment van opstellen.
Financieel resultaat	Niet beschikbaar op moment van opstellen.

Kerngegevens jaarrekening 2022 (bedragen x €1.000)	**01-01-2022**	**31-12-2022**
Eigen vermogen	141	149
Vreemd vermogen	951	1.242
Financieel resultaat	27	7

Ontwikkelingsmaatschappij Airport Garden City C.V.

Taakveld	3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur
Publiek belang	Ontwikkelen van een duurzaam bedrijventerrein naast de luchthaven.
Bestuurlijk belang	Gemeente Lelystad is aandeelhouder van Ontwikkeling Maatschappij Airport Garden City (AGC) samen met gemeente Almere en de provincie Flevoland, ieder voor 1/3 deel. Omala N.V. is de beherend vennoot van AGC.
Financieel belang	De gemeente heeft samen met de andere aandeelhouders kapitaal verschaft en leningen verstrekt aan de CV AGC.
Financiele risico's	Door positieve ontwikkelingen op het gebied van verkoop is het risico in de jaren steeds verder afgenomen. Het risico is aldus beperkt.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2023	
Eigen vermogen	Het eigen vermogen per 1-1-2023 bedraagt € 3.001.000,- en per 31-12-2023 € 3.001.000,-.
Vreemd vermogen	Het vreemd vermogen per 1-1-2023 bedraagt € 5.240.157,- en per 31-12-2023 € 5.313.028,-.
Financieel resultaat	Het resultaat over 2023 bedraagt nihil.

Kerngegevens jaarrekening 2022 (bedragen x €1.000)	**01-01-2022**	**31-12-2022**
Eigen vermogen	3.001	3.001
Vreemd vermogen	5.835	5.249
Financieel resultaat	-	-

Bataviahaven

Stichting

Taakveld	2.3 Recreatieve havens
Publiek belang	Het doel van de stichting is o.a. het beheren van de Bataviahaven, promotie van de haven, het werven van passanten en ruimte te bieden aan watergebonden evenementen.
Bestuurlijk belang	De gemeente benoemt de bestuurders van de stichting.
Financieel belang	€ 138.569,-
Financiele risico's	Beperkt gelet op de omvang van de stichting.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2023

Eigen vermogen	Per 1-1-23 bedraagt het eigen vermogen €394.933,- en per 31-12-23 €399.916,-.
Vreemd vermogen	Het vreemd vermogen per 1-1-23 bedraagt €163,000,- en het vreemd vermogen (bestaande uit kortlopende verplichingen) per 31-12-23 is nog niet bekend.
Financieel resultaat	Het resultaat over 2023 bedraagt €4.983,-

Kerngegevens jaarrekening 2022 (bedragen x €1.000)	**01-01-2022**	**31-12-2022**
Eigen vermogen	295	395
Vreemd vermogen	143	163
Financieel resultaat	108	100

Uiver Constellation

Stichting

Taakveld	5.4 Musea
Publiek belang	Behoud van mobiel cultureel erfgoed.
Bestuurlijk belang	Gemeente Lelystad is participant in de Stichting en heeft een vertegenwoordiger in het bestuur van de Stichting.
Financieel belang	€250.000,-
Financiele risico's	Deelname aan de stichting brengt geen substantiele risico's voor de gemeente met zich mee.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2023

Eigen vermogen	In de stichting is het recht op behoud en exploitatie van de vliegtuigen Uiver en Constellation ondergebracht. Er vinden verder geen activiteiten in de stichting plaats.
Vreemd vermogen	Zie hiervoor.
Financieel resultaat	-

Kerngegevens jaarrekening 2022 (bedragen x €1.000)	**01-01-2022**	**31-12-2022**
Eigen vermogen	750	750
Vreemd vermogen	-	-
Financieel resultaat	-	-

ParkeerService

Coöperatie

Taakveld	2.2 Parkeren
Publiek belang	Het verrichten van parkeerdiensten voor onder andere de gemeente Lelystad. Daarvoor wordt jaarlijks een Uitvoerings Overeenkomst (UO) afgesloten.
Bestuurlijk belang	Coöperatie ParkeerService heeft in 2023 14 leden, waarvan 13 gemeenten. Ieder lid heeft één stem in de Algemene Ledenvergadering.
Financieel belang	Over 2023 is €748.823,- betaald voor de uitvoeringsovereenkomst en €29.072,- nalculatie 2023.
Financiele risico's	De kosten van de coöperatie worden gedragen door de leden. Het financieel risico is beperkt.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2023	
Eigen vermogen	Nog niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.
Vreemd vermogen	Nog niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.
Financieel resultaat	Nog niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.

Kerngegevens jaarrekening 2022 (bedragen x €1.000)	**01-01-2022**	**31-12-2022**
Eigen vermogen	2.216	2.025
Vreemd vermogen	3.637	5.505
Financieel resultaat	233	-191

7. Grondbeleid

Deze paragraaf beoogt een visie te geven op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van doelstellingen van programma's zoals die in de begroting zijn opgenomen. Ook geeft deze paragraaf een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert. Verder worden beleidsuitgangspunten geschetst omtrent reserves in relatie tot de risico's van de grondzaken.

Proces
Jaarlijks wordt de Meerjaren Prognose Grondexploitaties (MPG) vastgesteld. Op grond van de MPG en de begroting heeft het college het mandaat om investeringen te verrichten. Actualisatie van de MPG geschiedt op basis van inzichten aan het begin van het boekjaar. In het najaar bij vaststelling van de begroting kunnen er nieuwe inzichten zijn. Deze worden beschreven in deze paragraaf. Bij de jaarrekening worden deze gevolgen - zijnde voorgestelde wijzigingen - in de MPG verwerkt. Indien er aanpassingen in de grondexploitatie nodig zijn met substantiële financiële gevolgen of waardoor de uitgangspunten zoals het programma aanmerkelijk wijzigen, dan wordt dit via een separate herziene grondexploitatie aan u voorgelegd.

Grondbeleid
Eén van de middelen voor een gemeente om de ruimtelijke doelstellingen te verwezenlijken, bijvoorbeeld op het gebied van volkshuisvesting, natuur en groen, infrastructuur en maatschappelijke voorzieningen, is het gemeentelijke grondbeleid. Het gaat hierbij om:

- Het beschikbaar krijgen van locaties waar deze ruimtelijke ontwikkelingen kunnen plaatsvinden.
- De rol die de gemeente wil nemen om die ruimtelijke ontwikkeling mogelijk te maken en de samenwerking daarbij met andere partijen die nodig zijn.
- De afweging tussen maatschappelijk en financieel rendement dat gerealiseerd wordt wanneer de gemeente zelf gronden uitgeeft voor deze ontwikkelingen.

In 2023 heeft de raad de nota Grondbeleid 2023-2030 vastgesteld waarin het gepresenteerde 'model maatschappelijk grondbeleid' dient als hulpmiddel bij het opstellen van een ontwikkelstrategie en een samenwerkingsstrategie voor nieuwe gebiedsontwikkelingen. Nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen worden op integrale wijze beoordeeld zodanig dat het integraal maatschappelijk rendement van een ontwikkeling naast het financieel rendement van de ontwikkeling inzichtelijk wordt gemaakt. Per situatie wordt beoordeeld of bij voorkeur actieve grondproductie wordt nagestreefd of dat een faciliterende rol beter past, waardoor er dus sprake is van situationeel grondbeleid.

Programmering
Wonen
In de Woonvisie Lelystad 2022-2027 is de woningbouwopgave in Lelystad uitgewerkt. Uit het woonbehoefteonderzoek (Woonbehoefte Lelystad, Stec Groep, 2 april 2021) wordt duidelijk dat Lelystad tot 2040 een autonome groei kent van zo'n 7.700 huishoudens, waarvoor evenzoveel woningen nodig zijn om hen te huisvesten. Vanuit het programmaplan LNL wordt aangehaakt bij de ambitie om tot 2040 te groeien met zo'n 7.300 extra woningen. Dat betekent dus 15.000 toevoegingen tot 2040. Door de urgentie van het landelijke woningbouwtekort, de ruimte die Lelystad heeft én de (groei)ambities van Lelystad ontstaat er druk om de woningambitie verder te verhogen. De raad heeft hiertoe een amendement aangenomen met de ambitie om met 40.000 nieuwe woningen te groeien. De nieuwbouw van woningen in Lelystad is er op gericht om de komende jaren voldoende woningen te bouwen voor eigen inwoners en aanvullend woningen toe te voegen voor het opvangen van het regionale en landelijke woningtekort.

In de Woondeal MRA (maart 2023) is opgenomen dat Lelystad – als onderdeel van de totale benodigde woningbouw in de MRA – in de periode tot en met 2030 ca. 10.200 nieuwe woningen zal realiseren.

Warande 2.0 (ZuiderC) in Lelystad Zuid biedt mogelijkheden om te voldoen aan een verhoogde en versnelde vraag om bouwgrond. Verder dragen de bestaande stad en de kust locaties bij aan de verdere invulling van de woningbouwopgave.

Bedrijven
Landelijk bestaat er een tekort aan nieuw beschikbare bedrijventerreinen. Deze krapte op de markt zal naar verwachting voorlopig aanhouden. Door de ligging van Lelystad in de MRA en beschikbare ontwikkellocaties zijn de vooruitzichten voor de Lelystadse bedrijventerreinen dan ook positief. Wel is het capaciteitstekort op het stroomnetwerk een aandachtspunt.

Resultaat en winstneming
Jaarlijks levert de portefeuille grondexploitaties een resultaat op voor de gemeente. Conform BBV-regelgeving moet resultaat uit grondexploitaties worden genomen naar gelang de voortgang van het project. Voor dit onderdeel wordt mede verwezen naar de MPG.

Economie
Voor het jaar 2024 wordt door het CPB een gematigde groei van de economie voorspeld. Voornamelijk de consumptie van huishoudens en de overheidsbestedingen dragen deze groei. De bedrijfsinvesteringen trekken naar verwachting weer aan vanaf de tweede helft van 2024.

Saldi grondexploitaties per 31/12/2023 (kolom 2024)
Het totaaloverzicht van de grondexploitaties is als volgt:

			2023			2024		
	Projectnr	Project	NCW	Voorziening	Einddatum	NCW	Voorziening	Einddatum
	Wonen							
1	0.2.1	Kop de Veste	€ 97.693		31-12-2023	€ 94.873		31-12-2024
2	5.5.9	Warande 1ste deelgebied	€ 3.201.146		31-12-2029	€ 3.904.245		31-12-2028
3	1.1.1 A	Waddenlaan Centrada	€ 106.223		31-12-2023			31-12-2023
4	0.0.3	Theaterkwartier		-€ 2.190.309	31-12-2027		-€ 733.926	31-12-2028
5	2.3.6	Suyderseeboulevard	€ 57.921		31-12-2023			31-12-2023
6	2.4.7	Schoener West	€ 387.420		31-12-2024	€ 279.627		31-12-2024
7	2.3.2	Punter (voorm ALDI locatie)		-€ 303	31-12-2023			31-12-2023
8	0.0.5	Parkwijk		-€ 236.619	31-12-2028		-€ 441.531	31-12-2028
9	1.2.1	Kustrif Zandbank		-€ 17.627	31-12-2023		-€ 56.241	31-12-2024
10	0.0.4	Zilverpark oost		-€ 10.989	31-12-2024		-€ 77.326	31-12-2025
11	2.5.2	Houtribhoogte		-€ 978.138	31-12-2026		-€ 1.094.288	31-12-2025
12	2.2.4	Hanzepark		-€ 7.573.472	31-12-2025			31-12-2023
13	2.2.7	Groene Schouw	€ 232.352		31-12-2024	€ 64.234		31-12-2024
14	0.3.0	Campus midden	€ 188.926		31-12-2025	€ 204.651		31-12-2025
15	0.3.0	Campus Centrada	€ 77.835		31-12-2026	€ 84.186		31-12-2026
16	1.7.7	Buitenhof	€ 283.683		31-12-2025	€ 289.253		31-12-2026
17	2.3.1	Batavia Haven		€ -2.298.726	31-12-2028		-€ 2.681.271	31-12-2029
18	3.5.3.	Werkeiland		€ -978.711	31-12-2025		-€ 1.007.394	31-12-2025
19	0.2.15	De Veste 10				€ 807.663		31-12-2026
20	2.2.4	Stationsgebied-West					-€ 5.876.482	31-12-2030
		Totaal Wonen	**€ 4.633.200**	**-€ 14.284.895**	**-€ 9.651.695**	**€ 5.728.732**	**-€ 11.968.459**	**-€ 6.239.727**
	Bedrijven							
1	1.8.3	Oostervaart oost	€ 2.722.546		31-12-2030	€ 2.668.310		31-12-2031
2	3.8.1	Noordersluis zuidoost	€ 1.094.854		31-12-2028	€ 1.114.252		31-12-2029
3	3.8	Noordersluis	€ 1.806.401		31-12-2029	€ 1.769.639		31-12-2030
4	7.8.1	Larserpoort	€ 1.720.104		31-12-2028	€ 1.669.898		31-12-2029
5	4.7.8	Larserplein	€ 105.257		31-12-2026		-€ 37.575	31-12-2026
6	5.8	Flevopoort	€ 8.872.845		31-12-2037	€ 5.053.417		31-12-2037
7	7.1.8	Flevokust Binnendijks fase 1	€ 7.968.916		31-12-2026	€ 11.262.715		31-12-2027
8	7.1.8	Flevokust Binnendijks Fase 2	€ 29.490.895		31-12-2027	€ 26.564.266		31-12-2028
9	2.5.1	Bataviastad	€ 544.561		31-12-2025	€ 555.641		31-12-2025
10	2.2 2.3	Wop Noord West	€ 16.926		31-12-2024	€ 9.959		31-12-2024
11	4.2.5	Rivierenbuurt zuidoost	€ 299.786		31-12-2030	€ 271.674		31-12-2031
12	5.2.2	Tijdelijke dependance Triangel/ -Tjotter				€ 0		31-12-2028
		Totaal Bedrijven	**€ 54.643.092**	**€ 0**	**€ 54.643.092**	**€ 50.939.769**	**-€ 37.575**	**€ 50.902.195**
32	**totaal aantal grondexploitaties**							

MPG 2023	
Resultaat wonen	-€ 9.651.695
Resultaat werken	€ 54.643.092
Netto contant	€ 44.991.397

MPG 2024	
Resultaat wonen	-€ 6.239.727
Resultaat werken	€ 50.902.195
Netto contant	€ 44.662.468

Risicoprofiel:
De methodiek om de risico's te bepalen die worden gedekt door het weerstandsvermogen, gaat uit van de kans dat een risico zich voordoet en de omvang van het risico als het zich voordoet. Teneinde de risicoanalyse niet te ingewikkeld te maken en overzichtelijk te houden, zijn zeven risico's gedefinieerd en zes kansen.

Per project wordt beoordeeld wat de kans is dat een evenement zich voordoet en wat de omvang kan zijn als het zich inderdaad voordoet. De scores die gegeven kunnen worden, zijn 'geen' als naar verwachting voor het beschouwde project de kans of bedreiging zich niet voordoet, 'laag' (30%), 'gemiddeld' (60%) en 'hoog' (90%) als het zich naar verwachting wel voordoet.

Risico's
Met betrekking tot het risico verwerving wordt als financiële basis gebruikt het bedrag dat volgens de grondexploitatie nog besteed moet worden aan verwerving. Naar aanleiding van de inschatting van de kans dat het risico (hogere aankoopprijs) zich voordoet en de omvang van de financiële consequentie wordt de gewenste risicoreservering berekend.

Bij het risico bodemverontreiniging wordt gekeken naar het aandeel van de verwervingskosten waar zich nog verontreiniging kan voordoen. Hiervoor wordt de verhouding genomen tussen nog te realiseren verkopen en het totaal van de verkopen (gerealiseerd en ongerealiseerd). Hierbij wordt er vanuit gegaan dat over het verkochte geen risico aangaande bodemverontreiniging wordt gelopen.

De budgetoverschrijding van civiele werken wordt gerelateerd aan de omvang van de nog te besteden kosten in dit kader.

De inschatting van de risico's als gevolg van het maatschappelijk draagvlak wordt gebaseerd op de nog te realiseren opbrengsten. Hierbij wordt gedacht aan vertraging van het project en mogelijke afboeking van de projectkosten.

Ook het risico-item van de afzetbaarheid in de markt wordt gerelateerd aan de nog te realiseren opbrengsten. Hier wordt eveneens gedacht aan vertraging van het project en extra renteverliezen.

De mate van contractering geeft aan dat er nog geen zekerheden door een ontwikkelaar zijn gegeven en dat dus geen risico's door de ontwikkelaar zijn overgenomen.

Kansen
Bij de kansen worden behalen hogere grondprijs en rentewinst door snellere uitgifte gerelateerd aan de nog te realiseren opbrengsten. De aanbestedingsvoordelen worden gerelateerd aan de nog te realiseren uitvoeringskosten. Er zijn grondexploitaties waar gesteld is dat bepaalde projectonderdelen borg staan voor mogelijke tegenvallers. Het betreft dan reeds afgedekte risico's in de grondexploitatie. Ook kan de mate van contractering een kans betekenen aangezien in een eindstadium van de ontwikkeling de ontwikkelaar veel risico's heeft overgenomen.

RISICOPROFIEL

soort risico	kans dat de bedreiging zich voordoet				omvang van het verlies als de bedreiging zich voordoet			beeld	risico factor (bedrei-ging)
	niet	laag	gemiddeld	hoog	hoog	gemiddeld	laag		
Verwerving	30	2	1	-	-	3	-	laag	0,5%
Bodemverontreiniging	7	8	17	-	1	22	3	laag	4,6%
Overschrijding civiele werkzaamheden	5	1	25	2	3	22	3	gemiddeld	5,8%
Maatschappelijk draagvlak	9	11	12	1	-	19	7	laag	4,1%
Afzetbaarheid in de markt	14	6	9	4	3	13	3	laag	3,8%
Mate van contractering	12	4	15	2	1	19	1	laag	4,2%
Hoofdstructuur	33	-	-	-	-	2	-	niet	0,0%
Beoogde afdracht ROS	33	-	-	-	-	-	-	niet	0,0%
Stoppen na 1ste deelgebied	31	2	-	-	-	-	2	laag	0,2%
									5,5%

soort kans	verwachting dat de kans zich voordoet				omvang van de winst als de kans zich voordoet			beeld	risico factor (kans)
	niet	laag	gemiddeld	hoog	hoog	gemiddeld	laag		
Behalen hogere grondprijs	16	11	4	2	3	11	4	laag	3,0%
Rentewinst snellere uitgifte	15	16	1	1	1	-	17	laag	2,1%
Aanbestedingsvoordelen	6	15	12	-	1	21	5	laag	4,5%
Reeds afgedekte risico's	28	4	1	-	-	5	1	laag	0,8%
Mate van contractering	15	5	13	-	-	14	4	laag	3,2%
Verdichten / bezuinigen	28	1	3	1	1	4	-	laag	1,1%
									4,0%

			risicofactor		fin. effect
Generieke risico's	**8,5**				
Specifieke risico's verlieslatende grexen	**3,3**				
	--------- +		**bedreigingen**	5,5% negatief	34,59
Maximaal risicogebied (in mln.)	**11,8**		**kansen**	4,0% positief	26,08

Weerstandsvermogen op basis van risicoprofiel
Voor het grondbedrijf bedraagt het benodigd vermogen ter afdekking van de risico's dus € 11,8 miljoen. Zie ook paragraaf weerstandsvermogen.

Winstneming
Op grond van het BBV is er sprake van verplichte winstneming volgens het principe van de 'Percentage of Completion' methodiek. Binnen deze methodiek wordt de procentuele verhouding berekend tussen de gerealiseerde kosten en opbrengsten. Met dit percentage wordt over de totale kosten en opbrengsten de te nemen winst bepaald.

Resultaat bedrijventerreinen (taakveld 3.2)
Het resultaat (winstneming) van de grondexploitaties bedrijventerreinen (taakveld 3.2) bedraagt over 2023 circa € 10,8 miljoen.

Door gestegen kosten is een deel van eerder genomen winst (van voorgaande jaren) teruggedraaid (-€104K). Omdat er niet meer winst kan worden teruggedraaid dan in het verleden is genomen en het negatieve resultaat van Larserplein groter is dan de in het verleden genomen winst, wordt het saldo als voorziening geboekt (zie mutatie voorzieningen € 38.000,-). Per saldo valt het totale resultaat bedrijventerreinen positief uit.

Resultaat woningbouw (taakveld 8.2)
De voorlopige winstneming in grondexploitaties voor woningen bedraagt €1.8 mln. voornamelijk vanwege verkopen in de grondexploitatie Warande. Tegelijkertijd is een deel van de eerder genomen winst (van voorgaande jaren) is door gestegen kosten teruggedraaid (-€394K). Negatieve saldi in sommige woningexploitaties worden gedekt door voorzieningen, terwijl een tekort in Stationsgebied West wordt opgevangen via een voorziening gedekt uit de reserve ontwikkeling stad. Het project Hanzepark is afgesloten met een negatief saldo welke grotendeels is gedekt uit de eerder gevormde verliesvoorziening. Geplande investeringen voor 2023 tonen lagere kosten door uitstel en bijstelling van kostenprognoses, terwijl opbrengsten lager zijn door minder verkopen van particuliere kavels en diverse gunningen.

Zie voor nadere toelichting de MPG 2024.

8. Interbestuurlijk toezicht (IBT)

Interbestuurlijk toezicht is een wettelijke taak van de provincie waarbij zij toezicht houdt op de taakuitoefening door gemeenten. Het wettelijke uitgangspunt is dat de provincie voor alle beleidsterreinen de toezichthouder op gemeenten is met uitzondering van de terreinen waarop de provincie geen taken heeft. Het specifiek toezicht vormt hierop een uitzondering, waarbij met name het financieel toezicht integraal, op alle gemeentelijke domeinen, van toepassing is. Eind januari 2019 liep de Bestuursovereenkomst Interbestuurlijk Toezicht (IBT) Flevoland 2015 af. In die overeenkomst wordt voor een zestal beleidsterreinen (WABO, RO, huisvesting statushouders, monumenten & archeologie, de archiefwet en financieel toezicht) vorm en inhoud gegeven aan het wettelijk toezicht van de provincie op die beleidsterreinen op de uitvoering ervan door de zes Flevolandse gemeenten. Op basis van de ervaringen van de afgelopen periode is een bestuursovereenkomst IBT Flevoland opgesteld voor de periode 2019 – 2022.

In deze bestuursovereenkomst is, ten opzichte van de bestuursovereenkomst IBT Flevoland 2015,:

- De wettelijke rol van de gemeente en de provincie verduidelijkt;
- Het afsprakenkader voor huisvesting statushouders vereenvoudigd;
- Het afsprakenkader voor de WABO herzien;
- Het afsprakenkader voor financieel toezicht geactualiseerd;
- In afwachting van nieuw beleid voor monumenten en archeologie is er voor dit terrein nog geen toezichtskader ingevuld.

In de bestuursovereenkomst IBT 2015 was nadrukkelijk de verbinding gemaakt met horizontaal toezicht. Daarmee kreeg de gemeenteraad voor de IBT beleidsterreinen een aanvullende, namelijk toetsende, rol als verlengstuk van de toezichthouder (ic de provincie). De ervaringen over de afgelopen vier jaar lieten zien dat de verbinding met het horizontaal toezicht de gemeenteraad in een ambivalente positie en soms moeilijke positie bracht (‘slager keurt eigen vlees’). In de totstandkoming van de bestuursovereenkomst IBT 2019 is dit signaal meegenomen en heeft er toe geleid dat de in de nieuwe overeenkomst de verbinding met het horizontaal toezicht niet meer is opgenomen. Daarmee blijft voor de gemeenteraad ten aanzien van de IBT beleidsterreinen haar natuurlijke, wettelijke rol en verantwoordelijkheid, te weten kaderstelling en controle op de uitvoering en vervalt voor de gemeenteraad het toetsende element dat was verbonden aan het horizontaal toezicht.

De Bestuursovereenkomst IBT 2019 bevat daarmee het wettelijk kader op de zes beleidsgebieden ten aanzien van het provinciaal toezicht op de uitvoering door de gemeenten en draagt zorg voor een clustering van de toezichts-informatie op deze verschillende beleidsterreinen in de P&C cyclus waardoor de raad op vaste momenten in het jaar wordt geconfronteerd met ‘IBT’. Om uiteindelijk in de praktijk een volledige synchronisatie en integratie te kunnen bereiken zullen diverse regelingen en voorschriften hierop moeten worden aangepast. Het is nog niet bekend wanneer dit punt bereikt kan worden. Tot dat moment zullen de IBT-onderwerpen noodgedwongen gefragmenteerd aan de raad worden aangeboden.

In de hieronder staande informatie en tabellen wordt kort ingegaan op de IBT-informatie en de daaruit resulterende beoordeling voor wat betreft Financiën.

Financiën

In de IBT bestuursovereenkomst is in de vorm van een zgn. verkeerslichtmodel voor ieder onderwerp een normsituatie gedefinieerd (“groen”), en de bandbreedte bepaald voor een lichte afwijking die een waarschuwing rechtvaardigt (“oranje”). Buiten deze bandbreedte geldt “rood”. De provincie stemt als toezichthouder haar regime op deze normering af. Uiteraard is het streven de groene situatie te bereiken en/of behouden. Voor Financiën is de groene situatie gedefinieerd op basis van 3 pijlers: begrotingsevenwicht, weerstandsvermogen en schuldpositie. Het zwaartepunt van de beoordeling ligt bij de begroting, bij de jaarrekening volgt een controlemoment

Pijler 1: Begrotingsevenwicht

STRUCTUREEL EVENWICHT (bedragen x €1.000)	Rekening 2023	Prognose 2023
Totaal		
Totaal baten	476.110.666	352.138.519
Totaal lasten	-470.781.035	-362.052.833
Resultaat exploitatie (voor mutatie reserves)	**5.329.631**	**9.914.314**
Onttrekking reserves (baten)*	44.045.129	13.561.314
Dotatie reserves (lasten)*	-28.361.415	-3.553.000
Resultaat reserves	**15.683.714**	**10.008.314**
Totaal baten (na bestemming reserves)	520.155.795	365.699.833
Totaal lasten (na bestemming reserves)	-499.142.450	-365.605.833
Totaal resultaat (na mutatie reserves)	**21.013.345**	**94.000**
Incidenteel		
Totaal baten	20.401.414	0
Totaal lasten	-23.525.217	-12.637.000
Incidenteel resultaat exploitatie (voor mutatie reserves)	**-3.123.803**	**12.637.000**
Onttrekking uit incidenteel reserves (baten)	41.699.817	12.186.000
Dotatie aan incidenteel reserves (lasten)	-23.320.171	-3.553.000
Incidenteel resultaat reserves	**18.379.646**	**8.633.000**
Totaal baten (na bestemming reserves)	62.101.231	12.186.000
Totaal lasten (na bestemming reserves)	-46.845.388	-16.190.000
Totaal incidenteel resultaat (na mutatie reserves)	**15.255.843**	**-4.004.000**
Structureel		
Totaal baten	455.709.252	352.138.519
Totaal lasten	-447.255.818	-349.415.833
Structureel resultaat exploitatie (voor mutatie reserves)	**8.453.434**	**2.722.686**
Onttrekking reserves (baten)	2.345.312	2.722.686
Dotatie reserves (lasten)	-5.041.244	0
Structureel resultaat reserves	**7.386.556**	**2.722.686**
Totaal baten (na bestemming reserves)	458.054.564	353.513.833
Totaal lasten (na bestemming reserves)	-452.297.062	-349.415.833
Totaal structureel resultaat (na mutatie reserves)	**5.757.502**	**4.098.000**
Structurele exploitatie ruimte (BBV)	**1,3%**	**1,2%**

Pijler 2: Weerstandsvermogen

					conform Programma begroting 2024			
Weerstandsvermogen	**Norm**	**rekening 2021**	**rekening 2022**	**rekening 2023**	**Prognose 2024**	**Prognose 2025**	**Prognose 2026**	**Prognose 2027**
Norm Weerstands vermogen	1,2- 1,8	1,65	1,41	1,50	1,7			
Solvabiliteit	20% - 50%	23%	28%	29%	29%	26%	26%	25%
Grondexploitatie (excl VZ)	<35%	23%	9%	0,3%	-7%	-8%	-12%	-15%

Pijler 3: Schuldpositie

Financiële kengetallen	Norm	rekening 2020	rekening 2021	rekening 2022	rekening 2023	conform Programma begroting 2024: 2024	2025	2026	2027
Netto schuldquote	100%	40%	19%	16%	-6%	8%	6%	2%	15%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	100%	43%	22%	10%	-12%	2%	0%	-4%	8%
Debt ratio		80%	78%	72%	71%	71%	74%	74%	75%
Voorraadquote (incl. VZ)		25%	23%	5,1%	0,3%	4%	-7%	-8%	-12%
Netto rentekosten (ten opzichte van de totale baten)		1,13%	1,41%	0,48%	-0,29%	0,41%	0,44%	0,44%	0,42%

Conclusie

Pijler 1 begrotingsevenwicht, geeft aan dat de structurele lasten met structurele baten worden gefinancierd. Dat is gunstig want dat betekent dat de begroting structureel sluitend is. (>0% is gunstig; = 0% neutraal; <0% ongunstig). In 2023s net als de afgelopen jaren het begrotingsevenwicht steeds gunstig geweest. Dit is vooral omdat de gemeente Lelystad in het opstellen van de begroting ernaar streeft structurele lasten ook met structurele middelen te financieren. Door incidentele onderuitnutting op structurele budgetten is het begrotingsevenwicht positief in 2023.

Pijler 2 weerstandsvermogen, In de Nota reserves en voorzieningen (2019) heeft de raad een nieuwe norm voor het weerstandsvermogen vastgesteld. In de Paragraaf Weerstandsvermogen is hier al uitgebreid op ingegaan. De door de raad vastgestelde ondergrens voor het weerstandsvermogen is bepaald op 1,2x het totaal van het benodigd risicobedrag. De bovengrens is gesteld op 1,8x het totale risicobedrag. In de nota reserves en voorzieningen is vastgesteld dat, indien het rekeningresultaat voldoende positief is, het weerstandsvermogen (de algemene reserve) aangevuld wordt tot de bovengrens van 1.8.

De solvabiliteit is 29% valt in 2023 binnen de categorie neutraal (>50% is gunstig; >20% en <50% is neutraal en < 20% is ongunstig). Dit kengetal geeft aan in hoeverre er *geen* schulden op het bezit rusten en geeft de verhouding aan van het eigen vermogen ten opzichte van het totaal vermogen. Daarmee kan een oordeel worden gevormd of bij onmiddellijke liquidatie van de gemeente er nog geld genoeg overblijft om de schulden te vereffenen. Nb. In de definitie van de BBV worden, in tegenstelling tot de definitie van de VNG, de voorzieningen buiten de solvabiliteit berekeningen gelaten.

In 2023 is de kaspositie van de gemeente positief door o.a. grote grondverkopen en bouwleges en is er conform de wettelijke eisen geld afgestort naar het Rijk. De solvabiliteit blijft net als de afgelopen 4 jaar nog binnen de norm.

De voorraadquote geeft de verhouding aan tussen de voorraad en de uitstaande schulden. De voorraad grond in de grondexploitaties is sterk verlaagd door grondverkopen, met name bedrijventerreinen. Daarmee is de voorraadquote wederom gedaald en dat is gunstig want dat betekent dat er het aandeel van de grondvoorraad in de schuld kleiner is geworden.

Pijler 3 de schuldquote, De verschillende kengetallen en indicatoren met betrekking tot schuld vertonen al jarenlang een positieve trend. Grotere liquide middelen: De beschikbare liquide middelen en de positieve saldo's op de rekeningcourant met het Rijk (Schatkistbankieren) zijn toegenomen, waardoor de noodzaak om nieuwe schulden aan te gaan, vermindert. Dat resulteert in het laagste schuldniveau in jaren. Dit betekent dat een kleiner deel van het begrotingssaldo naar rentekosten gaat. Als in de toekomst meer wordt geïnvesteerd in bijvoorbeeld nieuwe grondexploitaties met gelijkblijvende structurele opbrengsten, wordt verwacht dat de schuldquote weer zal stijgen. De debt ratio, de tegenhanger van de solvabiliteitsratio is eveneens gedaald wat betekent dat er aandeel van schuld ten opzichte van het balanstotaal is gedaald.

9. Onderzoeksagenda

Ten behoeve van de beleidsontwikkeling zijn er diverse onderzoeken gedaan. Deze onderzoeken zijn onder andere gedaan onder de leden van het Lelystadspanel. Grosso modo wordt hierin ingegaan op de mening van inwoners en gebruikers van bepaalde voorzieningen. Naast onderzoeken worden er ook monitoren samengesteld, veelal op basis van registratiegegevens. Monitoren worden per definitie met vaste tussenpozen gemaakt. Ook veel onderzoeken kennen een patroon van herhaling, waardoor trends en ontwikkelingen in beeld kunnen worden gebracht. Naast de meer reguliere onderzoeken die periodiek worden uitgevoerd en aan de raad worden aangeboden wordt in deze paragraaf meer specifiek ingegaan op die onderwerpen die zijn uitgevoerd ex artikel 213A.

Onderzoeken ex artikel 213A

De 213A onderzoeken bestaan naast de instrumenten die de raad zelf tot zijn beschikking heeft, zoals de rekenkamer en de controle van de accountant op het terrein van de financiële positie en de financiële rechtmatigheid. Voor 2023 zijn de volgende drie onderzoeksonderwerpen in het kader van 213a in de onderzoeksagenda van de programmabegroting 2023-2026 opgenomen. 'Sociale wijkteams', 'Contractmanagement/relatiemanagement' en 'Fiscale risico-inventarisatie'. Van deze drie onderwerpen is het onderzoek naar de sociale wijkteams in 2023 uitgevoerd en aan de raad gezonden. De fiscale risico-inventarisatie is uitgevoerd en besluitvorming wordt in april 2024 voorzien waarna het aan de raad zal worden gezonden. Van het onderzoek naar contractmanagement/relatiemanagement wordt de oplevering verwacht in het derde kwartaal van 2024. Verantwoording via de onderzoeksagenda wordt meegenomen in het jaarverslag van 2024.

1. Sociale wijkteams

In de programma begroting 2023-2026 is besloten een onderzoek te starten naar het functioneren van het Sociaal Wijkteam. De centrale onderzoeksvraag daarin was: in hoeverre is het functioneren van de sociale wijkteams effectief en efficiënt? Dit heeft geleid tot de volgende deelvragen:

- Opzet: Hoe zijn de structuur (organisatie en werkwijze) en de werkprocessen van de sociale
- wijkteams opgezet en welke instrumenten zijn beschikbaar?
- Bestaan: In hoeverre zijn de structuur, de werkprocessen en instrumenten goed gecommuniceerd en geïmplementeerd?
- Werking: In hoeverre worden de structuur, de werkprocessen en de instrumenten in de praktijk toegepast zoals beoogd en in welke mate is dit te typeren als effectief en efficiënt?

In opdracht van de gemeente Lelystad heeft Hiemstra & de Vries het onderzoek uitgevoerd en de volgende aanbevelingen gedaan:

1. Bepaal als gemeente (met betrokkenheid van partners) een ambitie voor de toegang, voordat een beslissing wordt genomen over de inrichting en organisatie van het huidige Sociaal Wijkteam. Redeneer daarbij vanuit de inwoners (van buiten naar binnen). Bepaal op basis van die ambitie de opdracht voor het sociaal wijkteam. Concretiseer de ambitie om zo de opdracht en rol van de toegang te bepalen;
2. Bepaal, nadat de opdracht helder is, welke expertise in het Sociaal Wijkteam nodig is om deze opdracht uit te kunnen voeren. Daarna kunnen keuzes gemaakt worden in de organisatie (sturing en structuur). De gemeente is daarin als opdrachtgever opnieuw aan zet;
3. Voer nu verbeteringen door in de werking van de huidige wijkteams, om de dagelijkse operatie en het werkplezier van professionals te verbeteren. Doe dit zoveel mogelijk met het toekomstige wensbeeld voor ogen: van A naar B volgens de principes van B. Stel hiervoor een verbeteragenda op. Maak daarin keuzes over wat wel en niet opgepakt wordt. Zorg dat de randvoorwaarden op orde zijn om verbeteringen te realiseren (denk aan: gedragen verbeteragenda, mandaat manager wijkteam en budget);
4. Investeer in vertrouwen en partnerschap, als voorwaarde voor een toekomstbestendige samenwerking. De gemeente, Welzijn Lelystad, MDF en MEE zijn van elkaar afhankelijk voor het functioneren van het sociaal domein in Lelystad. In de wijkteams, maar ook daarbuiten. Belemmerende patronen die zijn opgebouwd moeten doorbroken worden. Er wordt geadviseerd

om in gesprek te gaan over de huidige interactiepatronen en de onderliggende waarden, normen en behoeften. Alleen dan komt het tot een fundamenteel gesprek.

5. Vertaal de ambitie om vanuit partnerschap te werken in het vervolgproces en in de te maken (governance)afspraken. Partnerschap impliceert een gelijkwaardige en afhankelijke relatie, maar geen gelijke rollen of 'gedwongen huwelijk'. Er zijn dus heldere afspraken en kaders over de ambities, de rollen en het proces nodig om constructief met elkaar samen te werken. Als de aard en de omvang van de opdracht wijzigt, is het nodig om nieuwe (samenwerkings)afspraken te maken. De sturing vraagt om heldere afspraken over taken, rollen en verantwoordelijkheden tussen de partners in een netwerkorganisatie. Het vraagt daarnaast om heldere besluitvorming en een overlegstructuur: welke onderwerpen worden met welk mandaat waar besproken?

Rapportages

Het onderzoeksrapport, besluitvorming en raadsinformatienota van dit onderzoek zijn als bijlage bijgevoegd.

Naast de onderzoeken in het kader van de verordening 213A worden er nog diverse andere periodieke onderzoeken uitgevoerd. Het gaat dan bijvoorbeeld om de jaarlijkse cliënt ervaringsonderzoeken op het gebied van de Wmo en Jeugdhulp, de monitor duurzaamheid en de veiligheidsanalyse ten behoeve van het Integraal Veiligheidsplan. Daarnaast wordt er tweemaal per jaar een monitor sociaal domein opgesteld en wordt er iedere twee jaar de volgende onderzoeken uitgevoerd: Zicht op Lelystad, Leefbaarheidsindex, Wonen, Leefbaarheid en Veiligheid.

10. Openbaarheidsparagraaf

Met ingang van 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) van kracht. Met de Woo heeft de overheid het doel transparanter te gaan werken. De wet moet ervoor zorgen dat overheidsinformatie openbaar wordt, beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. Dit geldt voor het Rijk, provincies, gemeenten en Waterschappen.

De Woo stelt het actief openbaar maken van informatie aan de inwoner centraal en kent twee vormen van openbaarheid: actieve en passieve openbaarheid. Hier vloeien twee verplichtingen uit namelijk het actief openbaar maken van documenten in 17 door her Rijk aangewezen informatiecategorieën en het op orde brengen van de informatiehuishouding van gemeenten. Daarnaast blijft de verplichting bestaan om reactie, o.b.v. Woo-verzoeken, informatie openbaar te maken. Om hier uitvoering aan te geven wordt er gewerkt aan het inrichten en het koppelen van systemen, aanpassen van werkprocessen en het ordenen van documentdossiers. Het trainen en begeleiden van medewerkers specifiek gericht op het *actief* publiceren van o.a. wet- en regelgeving, raadsstukken, stukken van adviescolleges, jaarplannen en -verslagen, onderzoeken, klachtenafhandeling, organisatiegegevens, bestuur stukken, convenanten, beschikkingen en Woo-verzoeken.

Voor het invoeren van de Woo, is een projectorganisatie ingericht. Het project heeft uitvoering gegeven aan het verbeteren van de organisatie- en procesinrichting voor het beantwoorden van (grote) Woo-verzoeken. Ook is er ingezet op het in gebruik nemen van ondersteunende instrumenten ten behoeve van het anonimiseren en publiceren van de Woo-verzoeken. Vanuit deze basis worden in 2024 voorbereidingen getroffen teb behoeve van de publicatie van de 17 informatiecategorieen.om in 2026 dit te hebben afgerond.

In 2023 zijn onderstaande Woo-verzoeken binnen gekomen en in behandeling genomen.

Jaar	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal	Totaal
2022	18	15	10	13	**56**
2023	16	9	21	14	**60**

Verdeeld over de domeinen; Fysiek domein - 41, Sociaal domein – 8, Bedrijfsvoering – 6, Belastingen (WOZ) – 4. 1 Woo-verzoek is doorgezonden naar een ander bestuursorgaan. Met name enkele Woo-verzoeken in het Fysieke Domein hebben grote inspanning – van meer dan 1.000 manuur gevraagd. WOO verzoeken richten zich vaak op ‘historische gegevens’ die dateren van voor de invoering van het actief publiceren. Een verzoek wat zich richt op de historische gegevens kan daardoor zorgen voor een grote inspanning om alle gegevens op juiste wijze beschikbaar te stellen.

4. Bijlagen

Bijlage 1: 213a rapporten

1. **Sociale wijkteams**

HIEMSTRA & DE VRIES

Bouwen aan een werkende toegang

Eindrapport herijking Sociaal Wijkteams

Gemeente Lelystad

Chiel Peters, Maud Heijs en Veerle van de Winckel

23 juni 2023

1 - Inleiding en onderzoeksperspectief

1.1 INLEIDING

De werking van de sociaal wijkteams in de gemeente Lelystad staat onder druk. Er zijn signalen over structurele wachtlijsten, een afnemend werkplezier en onduidelijke sturing. De gemeente en de partnerorganisaties in de wijkteams (Welzijn Lelystad, MDF Flevoland en MEE Samen) hebben daarom in 2022 gezamenlijk gezocht naar oplossingen en verbeteringen. De gemeente heeft een aantal heisessies georganiseerd met partnerorganisaties en professionals uit de wijkteams, om samen de uitgangspunten van en visie op de wijkteams te herijken. De partners verschilden hierover behoorlijk van inzicht; waar de een uitging van het 'afstoffen' van de eerdere uitgangspunten, hadden anderen de wens om tot een nieuw gezamenlijk vertrekpunt te komen.

De gemeente Lelystad heeft daarom Hiemstra & de Vries gevraagd om een onafhankelijke analyse van de bovengenoemde knelpunten uit te voeren en een concreet advies voor verbetermogelijkheden uit te brengen. In dit onderzoek geven wij antwoord op de vraag: *waar knelt het nu in de werking van de sociaal wijkteams en wat is er in de toekomst nodig om wél een optimale en laagdrempelige toegang te realiseren?*

We gebruiken in onze onderzoeksvraag expres het woord toegang, omdat dat het doel is wat de gemeente met de sociaal wijkteams beoogt. Dit betekent dat ook de huidige rol en de vorm van de sociaal wijkteams onderdeel van het onderzoek uitmaken en wij hierover aanbevelingen doen.

1.2 ONDERZOEKSPERSPECTIEF

In het onderzoek hebben we een kwalitatieve analyse uitgevoerd. Daarin hebben we naar de volgende elementen gekeken:

- **Strategisch, tactisch en operationeel niveau**: we hebben onderzocht welke knelpunten spelen op strategisch, tactisch en operationeel niveau. Het strategisch niveau (ambities, kaders, uitgangspunten) en tactisch niveau (wijze van organiseren en sturen) moeten bijdragen aan de realisatie van het gewenste maatschappelijke effect in de operatie (uitvoering van het dagelijks werk). Onze algemene ervaring is dat knelpunten die op operationeel niveau ervaren worden vaak voortkomen uit onduidelijkheid op tactisch en/of strategisch niveau. Waar dit het geval is, benoemen we dit expliciet.
- **De samenwerking: boven- en onderstroom**: we hebben in ons onderzoek expliciet oog gehad voor de onderlinge samenwerking tussen de gemeente en de partnerorganisaties en de partnerorganisaties onderling. We hebben gekeken naar wat er zichtbaar boven tafel speelt (de *bovenstroom*), zoals werkprocessen en beleidskeuzes. Deze zijn vaak geformuleerd in prestatieafspraken, beschikkingen en beleid. Daarnaast hebben we gekeken naar de *onderstroom*, zoals dynamieken en gedragspatronen die minder tastbaar zijn. Deze zijn minstens zo belangrijk als wat er boven de tafel speelt. Hier gaat het bijvoorbeeld om de dynamiek tussen de gemeente en partners of tussen partners onderling, zowel op strategisch, tactisch als operationeel niveau. Denk aan de mate waarin alle partijen het gevoel hebben dat hun belang gezien wordt of de mate van vertrouwen in de samenwerking.

In bijlage 1 is de aanpak toegelicht.

1.3 11 SUCCESFACTOREN VOOR EEN STERK EN GOED LOKAAL WIJKTEAM

In Nederland heeft het overgrote deel van de gemeenten lokale teams, die de toegang vormen voor het sociaal domein. De werking hiervan is de afgelopen jaren in verschillende studies[1] onderzocht. Wij hebben uit deze studies 11 succesfactoren voor een sterk en goed lokaal team gedestilleerd. Wij geven deze succesfactoren bij het lezen van dit rapport mee aan u als lezer, ter inspiratie en als lens om door te kijken bij het lezen van dit rapport:

1. Het team biedt een **passend en samenhangend ondersteuningsaanbod** (focus op maatwerk) en handelt (outreachend en) met een **brede blik** op het gehele gezin en de context (wonen, armoede, scheiding, psychische problemen, school);
2. Het is een **multidisciplinair team**, met de juiste expertise in huis om een goede triage te doen én direct hulp te bieden. Een stevig team doet altijd **meer dan alleen indiceren**. De inwoner kan direct hulp krijgen zonder indicatie. De professional heeft de flexibiliteit om te doen wat nodig is;
3. **Met partners** wordt gewerkt aan een sterke sociale basis en collectieve oplossingen;
4. Er wordt **gebiedsgericht** gewerkt (differentiatie op basis van populatie/problematiek);

[1] Gebruikte studies: Organisatievormen en positionering van (wijk)teams – Integraal Werken in de Wijk (IWW) I 2017, Verkenning financiële potentie stevige wijkteams – Verwey Jonker en KPMG I 2022, De juiste professional op de juiste plek in het lokale team – Zorg voor de Jeugd I 2021, Eigenwijs transformeren – Verwey Jonker I 2021, Sociale Wijkteams, vijf jaar later – Movisie I 2019

5. Er is **overzicht** op en **beschikbaarheid** van juiste zorg;
6. Er worden **meerjarige financiële afspraken** gemaakt om lange termijninvesteringen mogelijk te maken;
7. Een stevig lokaal team heeft **een sterke regierol** met een vast gezicht;
8. De **kwaliteit van en het mandaat bij de professionals** in het wijkteam draagt bij aan het succes. Denk aan:
    1 Voldoende tijd om samen te **reflecteren en te leren**;
    2 Er is een brede **expertise** aanwezig in het team, professionals zijn goed **opgeleid**;
    3 Er is tijd en ruimte om **zelf zorg** te leveren;
    4 Het **mandaat** krijgen zij expliciet van de gemeente;
9. Er is **vertrouwen in en naar de professionals**: het is hun vak. Wanneer hier ruimte voor en mandaat bij is, vermindert het verloop binnen teams. Dit heeft een positieve werking op de vertrouwensrelatie met de inwoner en de collegialiteit binnen het team;
10. Structurele, gerichte en transparante **monitoring van kwaliteit en budgetten**. Dit ondersteunt lerend vermogen;
11. De **visie van de gemeente** moet aansluiten op de lokale context. Stevige structuurwijzigingen zorgen voor kosten. Koersvast handelen stabiliseert kostengroei.

2 - Bevindingen

2.1 DE HUIDIGE OPDRACHT VAN HET SOCIAAL WIJKTEAM IS NIET DUIDELIJK EN SLUIT NIET AAN OP DE AMBITIES VAN DE GEMEENTE

2.1.1 Onduidelijke opdracht en rol SWT: verschil tussen papier en praktijk

Op papier hebben de wijkteams dezelfde opdracht als bij de start in 2015, maar in de praktijk wordt dit door zowel professionals als bestuurders niet zo ervaren. De opdracht en rol is breed ingestoken, tegelijkertijd heerst er op dit moment een sterke focus op de Wmo-aanvragen. Een generalist verwoordde dit als volgt: "ik ga standaard met een rolmaat in mijn tas naar mijn werk". De precieze oorzaak en het moment voor de verschuiving is lastig concreet te maken. De Aanpak Sociaal Domein uit 2020 wordt door veel betrokkenen als invloedrijk moment van de verschuiving in de praktijk gezien.

De gemeente heeft de afgelopen jaren buiten het SWT door subsidies geïnvesteerd heeft in professionals die meer *outreachend* werken, zoals de welzijnscoaches en de *outreachende* buurtwerkers. Dit als correctie op een bezuiniging op het opbouwwerk, die in 2021 werd doorgevoerd. Hoewel er feitelijk dus geen nieuwe voorziening is ingericht, versterkt het bij professionals wel het beeld dat het SWT in de praktijk vooral voor de toegang tot de Wmo bestaat. Dit gevoel is versterkt door de komst van het triageteam. Daarmee lijkt het SWT van alles niets: ze hebben geen formele indicerende rol, na hen komen de Wmo-consulenten om de voorstellen te beschikken, aan te passen of terug te sturen voor aanscherping. De professionals in de wijk ervaren niet de ruimte om breed vanuit de vraag met de cliënt in gesprek te gaan of om zelf ondersteuning te bieden (zie ook 2.2.2).

Dit heeft ook effect op de inwoners: het is voor hen lang niet altijd duidelijk waar het SWT precies voor is en waar het SWT wel en niet over gaat. Vertegenwoordigers van de Wmo-cliëntenraad benoemden dit als volgt: "het is niet helemaal duidelijk, en daarmee soms zoeken, waarvoor je waar bij het sociaal wijkteam moet zijn". In de groepsinterviews met professionals klonk een brede en duidelijke wens om (weer) breder te (mogen) werken: "Ik zou graag de gids willen zijn voor inwoners en niet alleen de toegang tot de Wmo".

OPDRACHT SOCIAAL WIJKTEAMS 2015

Receptie/loketfunctie
- Wijkbewoners kunnen hier terecht met allerlei vragen. Een punt dat zowel telefonisch als fysiek en digitaal laagdrempelig te bereiken is;
- Eerste aanspreekpunt voor de SWT's;
- Eenvoudige vragen worden hier direct afgehandeld, bijvoorbeeld door verwijzing naar een spreekuur van Centrada of naar een algemene voorziening in de wijk. Bij meer complexe problematiek vindt doorgeleiding plaats naar bijvoorbeeld het JEL of het SWT.

Organiseren van passende ondersteuning voor individuele bewoners
- In overleg met cliënt (en familie/mantelzorger) opstellen van een ondersteuningsplan, waarin in beeld is gebracht wat de problematiek is, wat de cliënt zelf gaat doen en welke ondersteuning vanuit de sociale infrastructuur mogelijk en nodig is;
- Begeleiden van mensen naar een voorziening (richting algemene voorzieningen en als het nodig is richting specifieke voorzieningen);
- Houden van algemene regie op het ondersteuningstraject en het houden van follow-up gesprekken. Aanspreekpunt zijn voor cliënt en partijen die betrokken zijn bij de ondersteuning;
- Zorgen voor goede afstemming met team Jeugd & Gezin Lelystad (JEL). Als er sprake is van overlap, bepalen wie ondersteuningsplan maakt en wie regie heeft.

Inzetten op en versterken van de basis/leefbaarheid in de wijk
- Actief onderdeel uitmaken van de bredere wijkstructuur;
- Inzetten op het versterken en optimaal benutten van de basis;
- Zorgen voor afstemming met medische sector (Welzijn op recept/wijkverpleging e.d.);
- Signalen oppakken / reageren op signalen van buurtbewoners, politie, school e.d. (outreachend).

2.1.2 De huidige praktijk sluit niet aan op de ambities uit de maatschappelijke agenda en landelijke ontwikkelingen

De huidige werking van de wijkteams sluit niet aan op de ambities zoals verwoord in de maatschappelijke agenda van de gemeente Lelystad (zie tekstkader onder). In de oorspronkelijke opdracht vinden we hier een aantal aanknopingspunten voor, maar zoals gezegd weerspiegelt dit niet de praktijk. Zo vindt er geen lichte begeleiding plaats en komen de vragen meestal binnen als 'aanvraag voor Wmo-voorziening', waardoor de brede blik wordt beperkt. Ook zien wij in de praktijk niet de gewenste rol van de professional terug, namelijk: een professional die over zijn eigen grenzen heen kijkt in wat een werkzoekende, een gezin, een volwassene of een oudere een stap verder kan brengen en daarvoor ook de ruimte krijgt;

Daarnaast concluderen we dat de huidige praktijk niet aansluit op de recente landelijke ontwikkelingen. Ten eerste het **Integraal Zorgakkoord (IZA).** Dit akkoord gaat in de eerste plaats over zorg die onder de Zorgverzekeringswet valt. Een doel is echter dat "De samenwerking tussen het sociaal domein (o.a. wijkteams) en de eerstelijnszorg (huisartsen, lichte ggz en wijkzorg) wordt versterkt, om zo de toegang tot de juiste zorg en ondersteuning te verbeteren". Denk hierbij bijvoorbeeld aan de ambitie in het IZA om "passende zorg eerst informeel en mantelzorg, dan pas professioneel" in te zetten. De overloop naar en samenwerking tussen de domeinen is dus cruciaal en vraagt een verbindende rol van de gemeentelijke toegang. We horen weliswaar voorbeelden van verbindingen tussen de eerstelijnszorg en het sociaal domein, maar het sociaal wijkteam heeft hier geen rol in.
Ten tweede het **Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA).** Het GALA zet onder andere in op het verminderen van gezondheidsverschillen. Hiervoor is "Een bredere blik op gezondheid en een integrale langdurige aanpak gericht op de wijken en mensen die kampen met gezondheidsachterstanden nodig". Het inzetten op en versterken van de leefbaarheid is wel genoemd in de oorspronkelijke opdracht van het wijkteam, maar heeft geen vorm gekregen in de praktijk.

RICHTINGGEVENDE UITSPRAKEN UIT DE MAATSCHAPPELIJKE AGENDA

Hieronder hebben wij relevante richtinggevende uitspraken uit de maatschappelijke agenda over de toegang gedestilleerd en geclusterd:

1 **Een krachtige basis:**
- De basis bevordert sociale samenhang, gaat eenzaamheid tegen en draagt bij aan het zelfoplossend vermogen van mensen;
- Daarnaast bevordert de basis dat inwoners zichzelf kunnen redden en minder (snel) beroep doen op zwaardere vormen van ondersteuning;
- Er zijn wijkvoorzieningen voor ontmoeting, advies en lichte ondersteuning.

2 **Integraal werken:**
- Integraal kijken en handelen is belangrijk om de échte oorzaak van problematiek te achterhalen, voordat we inzetten op de oplossing;
- Als we de inwoner als uitgangspunt nemen, maakt het niet uit vanuit welk domein er ondersteuning, zorg of begeleiding wordt ingezet; als dit maar helpt bij het oplossen van het probleem;
- Dit betekent dat een professional over zijn eigen grenzen heen kijkt in wat een werkzoekende, een gezin, een volwassene of een oudere een stap verder kan brengen en daarvoor ook de ruimte krijgt;
- Het vraagt om delen in plaats van verdelen van verantwoordelijkheden. Ook vraagt het om ontschotting van de budgetten en zorgdisciplines.

3 **Laagdrempelig en toegankelijk:**
- Laagdrempelige zorg- en welzijnsvoorzieningen in de wijk maken ondersteuning dichtbij toegankelijk;
- We willen de (toegang tot) ondersteuning en hulp tijdig, zoveel mogelijk dichtbij de inwoners en laagdrempelig in de wijk organiseren. De woonsituatie en zorgvraag worden daarbij in samenhang bekeken en verbeterd.

4 **Maatwerk:**
- Maatwerk is het uitgangspunt wanneer de inwoner het zelf niet meer kan. De inzet van het SWT start vanuit de behoefte van de inwoner.

2.2 DE HUIDIGE WERKING IS IN DISBALANS; DE BATEN ZIJN TE LAAG IN VERHOUDING TOT DE KOSTEN

Hieronder presenteren we onze bevindingen over de werking van het wijkteam in de praktijk. Waar we spreken over kosten en baten, doen we dat in breedste zin van het woord.

2.2.1 Sterke collegiale verbinding en motivatie

Over het algemeen zijn professionals erg positief over het werkplezier, met name vanwege contact met de cliënt en directe collega's. Het goed willen doen voor de inwoner is een sterke motivatie voor professionals. Werkplezier hangt voor hen samen met het maken van een verschil voor de inwoner. Een aantal professionals geeft aan zich vooral te richten op het eigen werk en zich af te sluiten voor 'de ruis eromheen'. De samenwerking met collega's in het eigen sociaal wijkteam zorgt voor energie, sfeer en verbinding. Er is geen gevoel van concurrentie. Collega's zoeken elkaar op en weten elkaar te vinden op expertise. Er zijn korte lijnen, zowel binnen de wijkteams als met collega professionals van moederorganisaties. De grootste verbinding wordt daarbij door professionals gevoeld met hun team op locatie.

2.2.2 Neiging om aanbodgericht te werken

De druk op doorlooptijden en de focus van de wijkteams zorgen ervoor dat er een neiging is om te kijken naar wat (tijdig) mogelijk is, in plaats van altijd naar de brede vraag of passende expertise. Dit werkt het inzetten van beschikbaar Wmo-aanbod of beschikbare expertise in de hand. De KCM'er, die de eerste triage en uitvraag doet aan de telefoon, zet de (Wmo-)vraag al in de afspraak bij de generalist. Hierdoor ontstaat bij professionals en de bewoners de verwachting voor een voorziening. De plek van de KCM'er in het proces is sterk bepalend voor de volgende stappen die wel of niet genomen worden. Generalist SWT: "Ik schrijf een aanvraag met een aanpassing van de badkamer in m'n hoofd". Ook worden afspraken gepland op basis van beschikbaarheid bij generalisten. Er wordt daarmee weinig gebruik gemaakt van hun specifieke expertise. Tot slot heeft bijna iedereen de wens om meer ruimte te hebben om een vertrouwensband op te bouwen.

2.2.3 Verscheidenheid van werkwijzen in de praktijk

We constateren dat er een gebrek aan uniformiteit is in de werkwijze in de praktijk. Dat zien we op drie manieren terug:

- Ten eerste is er **onduidelijkheid over afwegingen** bij iedere schakel: KCM, generalist en Wmo-consulent. Zij maken tot op zekere hoogte zelf de afweging wat te doen met de vraag van de inwoner. Het eerste contact- (en triage)moment is cruciaal voor de juiste routering én voor de inwoner. Effect is dat er mogelijk willekeur ontstaat of bepaalde vragen gemist worden. De aanname is dat dit nu niet optimaal gaat vanwege het gebrek aan een gedeeld handelings-/afwegingskader. Dit speelt binnen de wijkteams, maar ook tussen het sociaal wijkteam en de Wmo. Een voorbeeld is de vraag of cliënten boven een bepaalde leeftijd nog een herindicatie nodig hebben. In het groepsgesprek bleken daar verschillende beelden over te bestaan tussen Wmo en SWT. Een ander voorbeeld is dat niet altijd helder is wie contact opneemt met een cliënt, wanneer een medische keuring nodig is. De 'voorkant' heeft nauwelijks inzicht in de beslisgronden van de 'achterkant', maar is wel het aanspreekpunt voor de inwoner. Dit zorgt ook voor onduidelijkheid bij inwoners;
- Ten tweede verschilt de **rolinvulling tussen generalisten**. Dit is mede afhankelijk van hoe lang ze binnen het wijkteam werken en door wie ze zijn ingewerkt. Collega's van het eerste uur denken en handelen meer vanuit de brede opdracht die geformuleerd is in 2015. Zij werken collega's in vanuit die geest. Collega's die recenter gestart zijn, ervaren minder ruimte en focussen zich meer op de Wmo. Dit sluit aan op het eerdere punt van rolonduidelijkheid; er is ruimte voor eigen interpretatie in de rolopvatting, doordat een duidelijke lijn ontbreekt. Deze nauwere focus wordt versterkt door de druk vanuit de wacht- en doorlooptijden;
- Ten derde zijn er **verschillen tussen wijkteams** in werkafspraken, wachttijden, werkdruk, opvatting over de rol van de generalist, terwijl er op papier geen verschillen zouden zijn. Het verschil in werkwijze tussen de teams lijkt niet het gevolg van een strategische keuze op basis van populatie of problematiek, maar het gevolg van dat dingen zo gegroeid zijn.

2.2.4 Samenwerking met andere actoren is beperkt georganiseerd

Op operationeel niveau is er veel contact tussen de leden van de sociaal wijkteams en contact met andere professionals van de moederorganisaties; iedereen spreekt van korte lijntjes. De samenwerking met de toegang tot jeugd, georganiseerd in LISA en JEL is echter beperkt georganiseerd. Er zijn geen structurele overleggen of werkafspraken over het overdragen. Ook is hun rol niet altijd duidelijk voor professionals. Bijvoorbeeld in het geval van JEL konden professionals niet vertellen wat hun rol is en hoe de samenwerking eruitziet.

Daarnaast ervaren de professionals in de wijkteams dat er in de breedte van welzijn meer gebeurt waar zij niet op aangehaakt zijn, maar wat wel zouden moeten. Ze vinden het zorglandschap in Lelystad zeer versnipperd, waardoor het lastig is om te overzien waar je terecht kan met welke vraag. Door enkelen werd de buurthub genoemd als voorbeeld van hoe het ook kan. Voor anderen is het onduidelijk wat daar gebeurt.

2.2.5 Er zijn veel overdrachtsmomenten in het werkproces

Er zijn veel overdrachtsmomenten in het proces van een hulpvraag. Zowel generalisten als Wmo-professionals zouden de aanvraagtijd, van het keukentafelgesprek tot aan het besluit over beschikking, graag versnellen. Ook bewoners geven aan dat dit proces lang duurt. Zij spreken daarbij de wens uit voor meer vertrouwen op het oordeel van de generalist uit het wijkteam in de beoordeling van de Wmo-aanvragen, zodat het proces sneller verloopt. Collega's ervaren tevens dat veel overdrachtsmomenten 1) de kans op fouten vergroot, 2) het werkplezier verkleint, 3) meer onduidelijkheid bij de inwoner in de hand werkt en 4) ervoor zorgt dat de inwoner wellicht iets anders krijgt dan hij/zij nodig heeft.

2.2.6 De stabiliteit van de teams staat onder druk

De stabiliteit van de teams staat flink onder druk. Het hoge aantal wisselingen baart de professionals zorgen en het inwerken van nieuwe collega's kost hen veel energie. Professionals vragen zich af wie zich in dit construct verantwoordelijk voelt voor het (snel) leveren van kwalitatief goede capaciteit. Moederorganisaties hebben geen inzicht in de financieringsafspraken van de andere organisaties met de gemeente. Het werven van nieuw personeel gebeurt door moederorganisaties. Hierop aansluitend geven de moederorganisaties aan dat het huidige construct financieel niet haalbaar is en dat zij op dit moment zelf extra gelden inleggen om de tekorten te dichten.

2.2.7 De formatie voor uitvoering, management en ondersteuning lijkt uit verhouding.

De formatie van het wijkteam is opgebouwd met 1,8 FTE voor management, 11,6 FTE generalisten, 2,0 FTE teamondersteuners en 4,2 FTE klantcontactmedewerkers (KCM). Daarmee lijkt de verhouding tussen de uitvoerende formatie (KCM en generalist) en de ondersteunende/managementtaken uit balans. Deze twijfels zijn er ook bij de partners in de wijkteams.

2.3 HET GEKOZEN CONSTRUCT IS COMPLEX EN DE GOVERNANCE ONDUIDELIJK

2.3.1 Onduidelijke sturing en overleg leiden tot ruis

Het gekozen construct met drie moederorganisaties, afzonderlijke subsidies en één coördinerende partij is complex. Dit vraagt om een duidelijke opdracht, een heldere rolverdeling, kaders, sturingslijnen, besluitvorming en overlegstructuren. Op dit moment ontbreekt het op deze onderwerpen aan de duidelijkheid en gedragenheid die het nodig heeft. Dit versterkt de onduidelijkheid in de werkwijze en daarmee het werkplezier van professionals. Bovendien maakt het de werking van het construct inefficiënt en op sommige plekken zelfs kwetsbaar. De voorbeelden hiervan zijn divers:

- Er is een samenwerkingsovereenkomst, maar de afspraken worden niet volledig gedragen en geven onvoldoende richting. Er bestaan overleggremia, waarvan het doel en de status niet helder zijn. Waar en hoe er besluitvorming plaatsvindt over de wijkteams is onduidelijk:
    - Zo is er een overleg van de drie bestuurders van de partnerorganisaties en de directeur sociaal domein van de gemeente, maar dit heeft geen officiële status;
    - Er was een projectgroep. Dat is volgens de samenwerkingsovereenkomst een collegiaal overlegorgaan tussen vertegenwoordigers van de partnerorganisaties en de gemeente. Zij hebben conform de samenwerkingsovereenkomst een besluitvormend karakter, voor het vaststellen van de werkplannen en uitvoeringsovereenkomsten die opgesteld worden. Dit overleg is veranderd naar een managementoverleg tussen de manager Wmo, de manager van het wijkteam en een manager van MDF en MEE. Wat hun mandaat is, is ons niet helder geworden;
    - Professionals ervaren vooral sturing op het proces (sturen op het 'hoe'). Denk aan de komst van een triageteam. Dit geeft een gevoel van 'gecontroleerd' worden. Ze hebben niet het gevoel veel invloed te hebben op de besluitvorming. Het is voor hen een *blackbox* wat er waar besloten wordt;
- Een aantal professionals ervaart dubbele sturing, vanuit het wijkteam en vanuit hun moederorganisaties. Ze weten niet altijd bij wie ze terecht kunnen met hun vraag. De verbondenheid met de eigen moederorganisatie verschilt ook tussen organisaties. Met name professionals van MEE ervaren veel meerwaarde aan het werken vanuit een eigen moederorganisatie. Dit wordt voor een deel verklaard door het grote verschil in ondersteuning, onder andere in de vorm van opleiding;
- Voor managers in het wijkteam is de rolverdeling tussen hen en de moederorganisatie complex door de knip tussen functionele sturing en HR-verantwoordelijkheid. Bijvoorbeeld in het geval van uitval of re-integratie van een medewerker;
- Er is zeer beperkte managementinformatie (type vragen of in- door- en uitstroomcijfers), waardoor leren en bijsturen in de keten lastig is.

2.3.2 Het vertrouwen staat onder druk op tactisch en bestuurlijk niveau, tussen de partners en tussen de partners en de gemeente

In de interviews met de gemeente en partnerorganisaties constateerden wij een gebrek aan vertrouwen tussen de partners onderling en tussen hen en de gemeente. Hieronder typeren we dit aan de hand van een aantal voorbeelden:

- Welzijn Lelystad heeft als coördinerende partij het gevoel dat zij hun rol niet te kunnen pakken binnen de huidige afspraken. Zij ervaren niet de steun en het vertrouwen van MEE en MDF om in de praktijk functioneel te sturen. Ze merken dat professionals soms gebruik maken van de ruimte die er is, door uit te spreken dat bepaalde aanpassingen niet gesteund worden door hun moederorganisatie. Dat maakt het functioneel sturen op de uitvoering ingewikkeld;
- De inzet van het triageteam in 2019 vanwege financiële redenen werkt nog door in de samenwerking tussen de partners en de gemeente. Dit heeft veel wantrouwen aangewakkerd;
- Welzijn Lelystad en MDF geven aan dat er uit eigen middelen extra capaciteit wordt ingezet voor het sociaal wijkteam. Dit verzwakt de robuustheid van de moederorganisaties. De moederorganisaties noemen dit wel bij de gemeente maar wij hebben geen aanwijzingen dat hier ook constructief het gesprek over gevoerd wordt;
- MDF en MEE hebben het gevoel niet altijd als volwaardige samenwerkingspartner benut te worden. Zo zouden zij meer en vaker samen op tactisch en strategisch niveau betekenis willen geven aan de ontwikkelingen in het wijkteam;
- De gemeente heeft het gevoel te veel op tactisch en operationeel niveau betrokken te worden. Hierdoor heeft zij het gevoel niet goed haar rol als opdrachtgever in te kunnen vullen;
- De partners ervaren dat de gemeente niet altijd met een mond praat en ontvangen verschillende signalen vanuit verschillende plekken van de gemeente.

We zien de onduidelijke sturing en overlegstructuur (governance) als een belangrijke factor voor het ontstaan van de huidige dynamiek. Onduidelijkheid over een gezamenlijk doel, rollen, verantwoordelijkheden, besluitvorming en processen leidt tot belemmerende interactiepatronen en leidt in dit geval tot een gebrek aan onderlinge vertrouwen.

3 - Conclusies en aanbevelingen

In dit hoofdstuk lichten wij onze conclusies toe. Per conclusie hebben we ook onze aanbevelingen opgenomen. De conclusie en aanbevelingen laten duidelijk zien dat er gelijktijdig twee sporen zijn. Het eerste spoor gaat over het concretiseren van de ambitie en het wensbeeld en het hierop inrichten van de toegang. Het tweede spoor focust zich op de verbetermogelijkheden in het huidige construct. Idealiter gebeurt dit al wel met de ambitie in gedachte.

3.1 DE AMBITIE VAN DE GEMEENTE IS NIET TE REALISEREN MET HET HUIDIGE SOCIAAL WIJKTEAM

Om de ambities van de gemeente uit de maatschappelijke agenda te verwezenlijken is een fundamentele herijking van de sociaal wijkteams noodzakelijk. De ambitie van Lelystad is een toegang tot sociale zorg organiseren. Een toegang waar alle inwoners met iedere vraag terecht kunnen en waar lichte ondersteuning direct geboden kan worden door de professionals. Het kan hierbij gaan om een vorm van lichte ondersteuning, zoals opvoedondersteuning, maatschappelijk werk en thuisadministratie. Voor specifieke maatwerkvoorzieningen wordt altijd een beschikking verstrekt. Deze werkwijze brengt met zich mee dat mee dat relatief veel aanspraak wordt gedaan op lichte zorg en/of ondersteuningstrajecten. Dit, om de inzet op dure, zwaardere trajecten van zorg en/of ondersteuning zo veel mogelijk te beperken. Dat is binnen de huidige opdracht en de rol van het sociaal wijkteam niet mogelijk. De huidige werkwijze sluit onvoldoende aan op de ambitie van de gemeente, namelijk een breed en vraaggericht wijkteam, dat laagdrempelig en snel kan handelen. In de praktijk ligt de focus sterk op Wmo-aanvragen. Ook al is de formele opdracht niet gewijzigd, toch is er sprake van een informele verschuiving van de opdracht in de praktijk.

Wij hebben niet kunnen constateren of het construct met drie moederorganisaties op zichzelf een belemmerende factor is in de werking van de wijkteams. Het huidige construct is weliswaar complex, maar zou in theorie kunnen functioneren mits de context op orde is. Wij concluderen dat het construct in de huidige context geen serieuze kans van slagen heeft. Deze context wordt gekenmerkt door een onduidelijke opdracht, governance en proces. Of het huidige construct toekomstbestendig is, kan pas worden beantwoord als er een heldere richting is vanuit de gemeente, waarbij de ambitie met betrekking tot de organisatie van de toegang is herijkt. Met andere woorden: de organisatie van de toegang volgt op de inhoudelijke doelstellingen en rol.

Aanbeveling 1:
Bepaal als gemeente (met betrokkenheid van partners) een ambitie voor de toegang, voordat een beslissing wordt genomen over de inrichting en organisatie van het huidige sociaal wijkteam. Redeneer daarbij vanuit de inwoners (van buiten naar binnen). Bepaal op basis van die ambitie de opdracht voor het sociaal wijkteam. Doe dat aan de hand van de onderstaande succesfactoren en de maatschappelijke agenda. Concretiseer de ambitie door een standpunt te bepalen op vijf onderstaande kenmerken, om zo de opdracht en rol van de toegang te bepalen.

Denkrichting Hiemstra & De Vries: inhoudelijke opdracht

Wij geven de volgende denkrichting mee voor een werkende toegang in Lelystad. Dat doen we op basis van de maatschappelijke agenda, de werkzame elementen van succesvolle wijkteams, de kaders vanuit IZA en GALA, de richtlijnen die in het convenant 'Stevige Lokale Teams' terecht komen en de eerste reflectie van de gemeente Lelystad op de stellingen. Wij zien een toegang voor ons waar T-shaped professionals als generalisten aan de slag gaan om alle vragen van alle inwoners te ontvangen. Zij kunnen lichte ondersteuning bieden zonder beschikking. Als nodig geven zij zelfstandig beschikkingen af naar maatwerkvoorzieningen, specialistische professionals of verwijzen door naar klantmanagers participatie. Daarbij is het mogelijk dat een specialistische professional al parallel met de toegangsmedewerker wordt ingezet, om de beschikking te verbeteren middels consultatie & advies of mogelijk een beschikking te voorkomen met een korte specialistische inzet. De mensen in de toegang zijn ook te benaderen wanneer juist de specialistische zorgaanbieders of hulpverleners merken dat er een bredere aanpak nodig is dan de zorg die een specialistische aanbieder inzet. Er is één type toegangspunt, dat op eenzelfde manier werkt. Er zijn uiteraard wel meerdere toegangspunten in de gemeente zelf. De precieze invulling van type en aantal generalisten wordt bepaald door de kenmerken van het gebied en de ambities van de gemeente in dat gebied. Idealiter hebben deze toegang of toegangspunten een vast budget met een vaste bekostiging om hun taken uit te voeren en vanuit dit passende financieel kader te handelen. Passende afspraken over deze taken in plaats van over producten/productie voorkomen perverse prikkels als overproductie of upcoding. Het maken van deze afspraken gebeurt idealiter ook al met samenwerkingspartners. Dit zorgt voor eigenaarschap aan beide zijden ten aanzien van de afspraken. Het versterkt tegelijkertijd de uitvoerbaarheid hiervan.

Aanbeveling 2:

Bepaal, nadat de opdracht helder is, welke expertise in het sociaal wijkteam nodig is om deze opdracht uit te kunnen voeren. Daarna kunnen keuzes gemaakt worden in de organisatie (sturing en structuur). Gebruik de drie onderstaande elementen om de structuur nader te duiden. De gemeente is daarin als opdrachtgever opnieuw aan zet.

Denkrichting Hiemstra & De Vries: sturing op en organisatie van de sociaal wijkteams – zie ook uitwerking in bijlage 2

De maatschappelijke agenda spreekt expliciet over meerjarige samenwerkingsverbanden in de vorm van partnerschappen. Stevig samenwerken in plaats van in eerste instantie zelf doen. Dit betekent naar ons idee dat de professionals in het wijkteam ook in de toekomst niet in dienst zijn van de gemeente. Dit heeft ook niet de voorkeur van professionals. De vraag is wat dan een passende organisatievorm is om de toegang in Lelystad te organiseren. In het land zien we daarvoor verschillende smaken: van één hoofdaanbieder waarin alle professionals in dienst zijn tot aan netwerkvarianten waarin verschillende organisaties samenwerken. Wat passend is in Lelystad is afhankelijk van de opdracht van het sociaal wijkteam, het zorglandschap in Lelystad en de verhoudingen. Bestuurders, managers en professionals verschillen hierover van mening. Zolang er geen heldere opdracht is, kunnen wij ook geen advies geven op de meest passende organisatievorm. Wel geven graag enkele overwegingen mee:

1. **Het is van belang om de verscheidenheid aan expertises in de toegang te waarborgen.** Wij geloven dat deze diversiteit het best gewaarborgd is wanneer professionals in dienst zijn van moederorganisaties met een eigen identiteit, die op inhoudelijke expertise goed getrainde professionals leveren en ze daarin ook verder bekwamen en ondersteunen. Professionals hebben zo blijvend aanvullende kennis op elkaar. Het nadeel is dat dit zorgt voor meer complexiteit in de sturing, omdat meerdere organisaties samenwerken en de HR-verantwoordelijkheid gescheiden wordt van de operationele aansturing. Een wijkteam bestaande uit een netwerk van verschillende partijen kan functioneren, maar dit vraagt – meer dan bij één entiteit - om hele heldere rollen en verantwoordelijkheden, waarbij één organisatie de verantwoordelijkheid heeft om het netwerk aan te sturen;
2. **Inwoners en professionals zijn gebaat bij een zo simpel en helder mogelijke sturing.** Vanuit dit perspectief lijkt één aanbieder met daarin de benodigde expertise het meest duidelijk en helder. Immers: hoe meer organisaties, hoe complexer de samenwerking. Tegelijkertijd is het voor één organisatie complexer om alle benodigde expertises te borgen. Ook betekent één organisatie een flinke structuurwijziging ten opzichte van het huidige model. We weten uit onderzoek dat stevige structuurwijzigingen zorgen voor kosten op de korte termijn en pas op de lange termijn gaan renderen;
3. **Een organisatie moet passend zijn bij de omvang van de gemeente en passen in het zorglandschap**: er zijn voorbeelden van gemeenten waarin er een nieuwe organisatie is opgericht voor de toegang. Daarin zien we twee smaken: een aparte stichting waarbij personeel wordt overgeheveld naar de nieuwe organisatie (zie punt 2) of er wordt een administratieve organisatie opgericht die alléén de verantwoordelijkheid heeft voor de aansturing van het netwerk. Daaronder verstaan we: de functionele sturing op de toegang en het bevorderen van de onderlinge samenwerking tussen moederorganisaties. Deze laatste variant helpt om onderlinge samenwerking tussen organisaties 'af te dwingen' en het zorgt voor een gelijk speelveld, omdat niet één van de moederorganisaties ook de aansturing in handen heeft. Tegelijkertijd zorgt dit voor meer bestuurlijke drukte.

3.2 ER IS NOG AANZIENLIJKE VERBETERING MOGELIJK VAN DE HUIDIGE WERKING BINNEN EN STURING OP DE HUIDIGE OPDRACHT, KADERS EN ORGANISATIE, MAAR DIT IS NIET VOLDOENDE VOOR DE TOEKOMST

Zoals we hebben beschreven in hoofdstuk 2, zien we een disbalans in de huidige werking van de sociaal wijkteams. De belangrijkste oorzaak hiervoor is onduidelijkheid in de opdracht voor het sociaal wijkteam en het ontstane verschil tussen de opdracht op papier en de uitvoering in de werkelijkheid. Wij concluderen daarnaast dat er in de dagelijkse operatie een aantal verbeteringen mogelijk en nodig zijn om het presteren van de sociaal wijkteams binnen de huidige opdracht en kaders te verbeteren en het werkplezier van professionals te vergroten. We benadrukken dat het optimaliseren van de huidige wijkteams niet de oplossing is voor de lange termijn, maar wel een significante verbetering op kan leveren in het hier en nu.

Aanbeveling 3:
Voer nu verbeteringen door in de werking van de huidige wijkteams, om de dagelijkse operatie en het werkplezier van professionals te verbeteren. Doe dit zoveel mogelijk met het toekomstige wensbeeld voor ogen: van A naar B volgens de principes van B. Stel hiervoor een verbeteragenda op. Maak daarin keuzes over wat wel en niet opgepakt wordt. Zorg dat de randvoorwaarden op orde zijn om verbeteringen te realiseren (denk aan: gedragen verbeteragenda, mandaat manager wijkteam en budget).

Wij zien verbeteringen op drie niveaus. We merken hierbij op dat sommige verbeteringen al gedurende het onderzoek zijn opgepakt:

- **Gedeeld beleid/handelingskaders voor de professionals, tussen WMO, aanbieders en SWT**
  - Creëer met de professionals een handelingskader, zodat zij hier mede-eigenaar van zijn. Door meer met kaders dan met uitgebreide handleidingen te werken, is ook minder management nodig. Professionals worden meer zelf verantwoordelijk voor het hoe én het wat;
  - Organiseer brede reflectie- en intervisietafels om onderlinge ervaringen te delen, handelingskaders te toetsen en aan te scherpen en het proces continu te ontwikkelen.
- **Optimalisatie van het werkproces; versnellen, benutten van talent, minder overdrachtsmomenten. Denk bijvoorbeeld aan**
  - De kennis van de Wmo-hoofdaanbieders meer in de wijkteams gebruiken;
  - De professionals in de wijkteams meer mandaat en handelingsruimte geven gezien hun expertise;
  - Professionals in de wijkteams het eerste contactpunt maken, i.p.v. KCM, om foutkans te verlagen en overdrachtsmomenten te verminderen.
- **Helderheid in de sturing: duidelijkheid tussen moederorganisatie en SWT, Welzijn Lelystad in positie om te kunnen sturen, heldere besluitvorming en overlegstructuur**
  - Maak structurele agenda's voor strategisch (bestuurlijk), tactisch (management) en operationeel (uitvoerend) niveau. Bepaal wie daarbij met welke frequentie aanwezig zijn met welk mandaat en zorg voor een onderlinge verbinding tussen de drie niveaus.

3.3 DE HUIDIGE DYNAMIEK TUSSEN PARTNERS ONDERLING EN GEMEENTE STAAT EEN STEVIG PARTNERSCHAP IN DE WEG

De onderlinge relatie tussen de gemeente en haar partners en de partners onderling staat een toekomstbestendig model in de weg. Er is een gebrek aan vertrouwen tussen de partners in de wijkteams en tussen de gemeente en de partners in het wijkteam. Wij hebben dit met name ervaren op bestuurlijk niveau. Dit leidt tot een ingewikkelde dynamiek. Wij voelen individueel de intentie bij partnerorganisaties om voor de inwoners en de professionals het goede te doen, maar in gesprek voert het individuele en niet het gezamenlijk belang van de organisaties de boventoon. Daarmee wordt de ervaren ruis en onduidelijkheid in de praktijk in stand gehouden. Dit heeft een direct effect op de werking van het wijkteam en het werkplezier van professionals. Een deel van deze dynamiek vindt zijn oorsprong in het verleden, voordat de huidige bestuurders er waren. Deze belemmerende patronen spelen echter ook nu nog een rol. Partners en gemeente dragen gezamenlijk verantwoordelijkheid om hierin iets te doorbreken. Dit is een voorwaarde om de samenwerking nu te verbeteren en het gesprek aan te gaan over de toekomst van de wijkteams in Lelystad. De huidige relaties zijn onvoldoende stevig om het gewenste partnerschap op te kunnen bouwen.

Aanbeveling 4:
Investeer in vertrouwen en partnerschap, als voorwaarde voor een toekomstbestendige samenwerking. De gemeente, Welzijn Lelystad, MDF en MEE zijn van elkaar afhankelijk voor het functioneren van het sociaal domein in Lelystad. In de wijkteams, maar ook daarbuiten. Wij geloven dat de partners en de gemeente gezamenlijk hierin iets te doorbreken hebben. Belemmerende patronen die zijn opgebouwd moeten doorbroken worden. Wij adviseren concreet om in gesprek te gaan over de huidige interactiepatronen en de onderliggende waarden, normen en behoeften. Alleen dan komt het tot een fundamenteel gesprek.

Aanbeveling 5:
Vertaal de ambitie om vanuit partnerschap te werken in het vervolgproces en in de te maken (governance)afspraken. Partnerschap impliceert een gelijkwaardige en afhankelijke relatie, maar geen gelijke rollen of 'gedwongen huwelijk'. Er zijn dus heldere afspraken en kaders over de ambities, de rollen en het proces nodig om constructief met elkaar samen te werken. Als de aard en de omvang van de opdracht wijzigt, is het nodig om nieuwe (samenwerkings)afspraken te maken. In onderstaande denkrichting is beknopt omschreven hoe dit proces eruit zou kunnen zien. De sturing vraagt om heldere afspraken over taken, rollen en verantwoordelijkheden tussen de partners in een netwerkorganisatie. Het vraagt daarnaast om heldere besluitvorming en een overlegstructuur: welke onderwerpen worden met welk mandaat waar besproken? Het model van Simons (zie onder) is helpend om de ambitie stap voor stap te vertalen naar concrete afspraken met (aspirant) partners. Dit concreet invullen is idealiter onderdeel van het aanbestedings- of subsidieproces (zie denkrichting partnerschap).

Denkrichting partnerschap

Als de aard en omvang van de bestaande opdracht wijzigt en de gemeente ervoor kiest om met de hernieuwde opdracht de professionals niet in eigen dienst te nemen, zijn nieuwe afspraken nodig met als gevolg een nieuw aanbestedings- of subsidieproces. Let wel: ook het proces vindt al plaats met partnerschap voorop. Bij zowel aanbesteden of subsidiëren is het mogelijk om in het proces veel ruimte te laten om partners invulling te geven aan de opdracht van de gemeente. Het is van belang dat dit gericht, in dialoog en passend plaatsvindt zodat er direct gebouwd wordt aan een duurzame relatie.. Het is van belang dat dit gericht en passend plaatsvindt. Daarmee zet je immers de werking vast van het landschap van het sociaal domein, de samenwerking tussen (netwerk)partijen, de resultaten en effecten bij de inwoners alsook de financiële beheersbaarheid. Wij zien in het land dat de intentie van een looptijd van in ieder geval acht jaar (al dan niet opgeknipt middels verlengingsopties) gangbaar en helpend zijn. Afspraken vanuit partnerschap zijn medebepalend voor het te lopen proces; het proces is immers al een vertaling van dit uitgangspunt. Om tot een toekomstbestendig zorglandschap en bijbehorende afspraken, zien wij door de oogharen heen een proces waarbij netwerkpartners hun inhoudelijke expertise al inbrengen bij het vormgeven van dit landschap. Dit is idealiter onderdeel van het aanbestedings- of subsidieproces.

4 - Doorkijk vervolgproces

In dit hoofdstuk is een mogelijk te doorlopen vervolgproces op hoofdlijnen omschreven. Als partnerschap inderdaad de richting is waarin de gemeente wil bewegen vraagt dit om een zorgvuldig veranderproces, waarin het gewenste partnerschap steeds meer vorm krijgt en er gezamenlijk wordt gewerkt aan een nieuwe toegang. Zoals gezegd, adviseren wij om in de herijking van de sociaal wijkteams twee sporen te volgen.

- Het eerste spoor gaat over het concretiseren van de ambitie en het wensbeeld en het hierop inrichten van de toegang. En daar een passend construct op vorm te geven;
- Het tweede spoor focust zich op de verbetermogelijkheden in het huidige construct, wat idealiter al met de ambitie in gedachte gebeurt. Hierbij is expliciete aandacht nodig voor de onderlinge dynamiek. Dit hebben we in de plaat hieronder uitgewerkt.

Dit proces kost tijd. Wij verwachten dat op 1 januari 2025 de hernieuwde toegang actief kan zijn. In 2023 en 2024 wordt deze overgang op alle onderdelen voorbereid en georganiseerd. Hieronder hebben we grof de activiteiten per jaar uitgesplitst:

2023: verbeteren en voorbereiden. Daaronder verstaan we:

- Het formuleren van een scherpe opdracht op inhoud (aanbeveling 1), mede in relatie tot het bestaande zorglandschap en actoren;
- Keuzes maken voor de gewenste structuur (aanbeveling 2);
- Verbeteringen doorvoeren om de huidige werking te verbeteren (aanbeveling 3);
- Beginnen met doorbreken van belemmerende patronen in de samenwerking (aanbeveling 4);
- Het uitlijnen en klaarzetten van het aanbestedings- of subsidieproces (aanbeveling 5).

2024: vormgeven en organiseren van de gewenste toegang. Daaronder verstaan we:

- Het doorlopen van een aanbestedings- of subsidieproces;
- Het partnerschap vormgeven met de gewenste partijen;
- Een zorgvuldig veranderproces vormgeven op tactisch en operationeel niveau;
- Het implementeren van het nieuwe construct in het zorglandschap: afspraken met andere actoren.

De consequentie van deze tijdlijn is dat het huidige construct nog een jaar overeind blijft. De partners maken zich zorgen of er voldoende energie en veerkracht is voor een twee sporenbeleid, waarbij gelijktijdig op de korte en lange termijn geïnvesteerd wordt. Ook zijn er zorgen dat medewerkers vertrekken als er geen duidelijk perspectief is voor de toekomst. De partners en de gemeente zullen dus gezamenlijk in gesprek moeten over de investeringen die nodig zijn om dit proces tot een succes te maken.

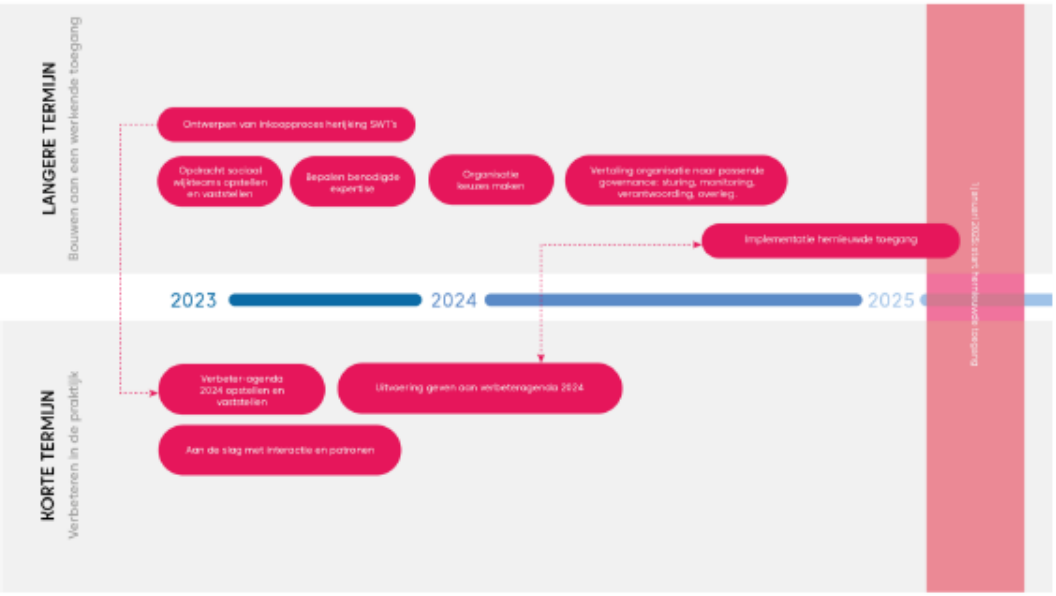

Bijlage 1 Onderzoeksaanpak

Hieronder staan de verschillende stappen uit het onderzoek beschreven:

1 **Documentanalyse**, waaronder:
- Beleidsdocumenten: Maatschappelijke Agenda Lelystad, Aanpak sociaal domein 2020;
- Samenwerkingsovereenkomst SWT (2021-2025);
- Procesinformatie: ketenafspraken SWT en Wmo, werkafspraken Wmo 2022;
- Overzicht beschikkingen en ondersteuningsplannen 2022;
- Opgehaalde scenario's en verbeteringen uit traject 2022;
- Cliëntervaringsonderzoek 2022;
- Diverse studies: Organisatievormen en positionering van (wijk)teams – Integraal Werken in de Wijk (IWW) I 2017, Verkenning financiële potentie stevige wijkteams – Verwey Jonker en KPMG I 2022, De juiste professional op de juiste plek in het lokale team – Zorg voor de Jeugd I 2021, Eigenwijs transformeren – Verwey Jonker I 2021, Sociale Wijkteams, vijf jaar later – Movisie I 2019.

2 **Interviews met:**
- Directeur sociaal domein van de gemeente Lelystad;
- Manager Wmo van de gemeente Lelystad;
- Wethouder met portefeuille Wmo;
- Bestuurder Welzijn Lelystad;
- Bestuurder van MDF Flevoland;
- Bestuurder MEE Samen;
- Interimmanager van de sociaal wijkteams;
- Teamleider sociaal wijkteams.

3 **Groepsgesprekken met:**
- Professionals uit het wijkteam;
- Wmo-consulenten;
- Leden van de cliëntenraad/een ervaringsdeskundige.

In deze gesprekken stonden drie thema's centraal: de huidige situatie, de sturing en de toekomst van de sociaal wijkteams. Gedurende deze periode zijn ook gesprekken gevoerd met de hoofdaanbieders van de Wmo en een afvaardiging van de cliëntenraad.

4 **Werksessies**
- In een werksessie met de directeur sociaal domein van de gemeente Lelystad en de bestuurders van de moederorganisaties hebben we de analyse die er lag verdiept en gekeken wat de analyse kan betekenen voor de toekomst;
- In een werksessie met de gemeente hebben we op basis van de analyse besproken wat de uitkomsten betekenen voor de toekomstige organisatie van de toegang in Lelystad;
- in een afsluitende werksessie hebben we onze conceptconclusies en aanbevelingen gedeeld met de partners ter bespreking.

Bijlage 2 Organisatievormen sociaal wijkteams

In onze visie bestaat er geen organisatiekeuze zonder (positieve en negatieve) consequenties. Hieronder schetsen we de meest voorkomende organisatievormen[2] van sociaal wijkteams en de consequenties hiervan.

POSITIONERING	ORGANISATIESCHETS	VOORBEELDEN
GEMEENTELIJKE ORGANISATIE	• Alle medewerkers zijn in dienst van de gemeente; • Er is geen inkoop- of subsidierelatie met aanbieders;	Deventer
ZELFREGULEREND NETWERK	• Netwerk op basis van gelijkwaardigheid tussen alle participerende partijen • Medewerkers in dienst bij moederorganisaties • Afzonderlijke subsidie/inkooprelaties met gemeente	Wageningen
LEIDER ORGANISATIE NETWERK	• Er is één partij functioneel eindverantwoordelijk voor het team. • Medewerker zijn in dienst van de moederorganisatie. • Partijen in netwerk hebben afzonderlijke subsidie/inkooprelaties met gemeente	Huidige situatie Lelystad
NETWERK ADMINISTRATIEVE ORGANISATIE	• Er is één aparte organisatie die het netwerk aanstuurt. • Deze organisatie is niet één van de organisaties in het netwerk. • Personeel in dienst van moederorganisaties • Partijen in netwerk hebben afzonderlijke subsidie/inkooprelaties met gemeente • De administratieve organisatie wordt gefinancierd door partijen in het netwerk.	Utrecht, KOOS en Spoor030
ZELFSTANDIG RECHTSPERSOON	• Er is één aanbieder verantwoordelijk voor het wijkteam. • Alle medewerkers zijn in dienst van deze organisatie. • Subsidie/inkoop verloopt via hoofdaanbieder	SWA Amersfoort, Spring Roosendaal

[2] Dit is mede gebaseerd op de studie Organisatievormen en positionering van (wijk)teams van Integraal Werken in de Wijk (2017) en Het network-governance-perspectief, Kenis, P. N., & Provan, K. G. (2008).

Bijlage 2: Subsidieoverzicht

Op 21-07-2016 is de nieuwe “Algemene subsidieverordening gemeente Lelystad” inwerking getreden. Met deze verordening worden de subsidies veelal verstrekt via subsidieregelingen, dan wel als begrotings- of incidentele subsidie. De hoogte van de aangevraagde subsidie is nu bepalend voor de verantwoordingseisen. De specificaties van de verleende subsidies sluiten nu aan bij de verantwoordingseisen die op basis van het bedrag worden gesteld aan subsidies:

- Subsidies tot € 5.000
- Subsidies van € 5.000 tot € 100.000
- Subsidies van € 100.000 of meer

Verleende subsidie's 2023 per verantwoordingscategorie	Aantal subsidies	Bedrag verleend
Subsidies tot 5000,-	82	267.933
Subsidies van 5000,- tot 100.000,-	131	3.804.152
Subsidies vanaf 100.000,-	56	36.191.596
Totaal	**269**	**40.263.681**

Daarnaast is in deze bijlage een specificatie opgenomen van de verleende subsidies 2023. Om inzicht te geven in de verschillende soorten subsidies zijn er verschillende dwarsdoorsnedes van de data gemaakt:

- De 1e lijst geeft de verleende subsidies per taakveld weer.
- De 2e lijst geeft de verleende subsidies per instelling per subsidieregeling weer.
- De 3e lijst geeft het verleende totale subsidie-bedrag per instelling weer.

Controle en verantwoording direct vastgestelde subsidies

Subsidies tot € 5.000 kunnen conform de Algemene Subsidieverordening Lelystad (ASVL) direct vastgesteld worden, waarbij er op basis van steekproeven wordt gecontroleerd in hoeverre de besteding voldoet aan de voorwaarden. Mocht blijken dat de middelen niet conform de voorwaarden van de onderhavige subsidieregelingen zijn ingezet wordt overgegaan tot (gedeeltelijke of volledige) terugvordering. Over subsidies boven de €5.000 wordt altijd verantwoording afgelegd door de ontvanger.

Deze handelswijze voor subsidies tot €5.000 is conform het advies van de VNG, waarbij het werkproces van de gemeente op een doelmatige manier wordt vormgegeven. De steekproeven richten zich op de getrouwheid van de financiële verantwoording en de rechtmatigheid van de besteding. Minimaal 20% van deze direct vastgestelde beschikte subsidies tot €5.000 worden betrokken in de steekproef en de wijze van controle vindt jaarlijks plaats op basis van jaar T-1. Dit betekent dat in 2023 de direct vastgestelde subsidies over het jaar 2022 geselecteerd zijn voor een steekproefcontrole.

Als gevolg van de coronacrisis zijn zowel in 2020, 2021 maar ook deels nog in 2022 de werkprocessen bij collegebesluit van 19 mei 2020 voor het verstrekken van subsidies tot € 5.000 met directe vaststelling tijdelijk aangepast geweest, waardoor grotendeels verstrekte subsidies in 2022 tot een bedrag van € 5.000,- zijn verstrekt met een verantwoordingsverplichting. De meeste subsidieverstrekkingen tot en met € 5.000,- zijn in 2022 dan ook vastgesteld op basis van verantwoording met onderbouwende facturen en betaalbewijzen en/of verklaring van een kascommissie. De steekproefcontrole is dan ook mede uitgevoerd op de vaststellingen met onderbouwende verklaring van een kascommissie en de direct vastgestelde subsidies. Van de dossiers tot >€ 5.000 (46 stuks) zijn in totaal 11 dossiers op basis van steekproef gecontroleerd conform onderstaand overzicht:

Overzicht gecontroleerde verantwoordingen 2023

Subsidieregeling	Naam stichting	Dossiernummer	Beschikt bedrag	Vastgesteld bedrag	Controle afgerond	Bevinding ja/nee	Toelichting bevinding
Activiteiten vrijwilligers- en zelforganisaties	Stichting Scouting John F. Kennedy	2022/00072	4.750,00		ja	nee	nvt
Activiteiten vrijwilligers- en zelforganisaties	Oudgediendenvereniging Brandweer Lelystad	2022/00077	2.785,00		ja	nee	nvt
Amateurkunst	Kamerkoor Lelystad	2022/00276	1.465,00		ja	nee	nvt
Breedtesport	Flevostar	2022/00041	700,00		ja	nee	nvt
Deskundig technische leiding sport	Atletiekvereniging Spirit	2022/00042	4.441,00		ja	nee	nvt
Evenementen vrijwilligers- en zelforganisaties	Stichting Met inzet lukt alles (MILA)	2022/00247	1.500,00		ja	nee	nvt
Incidentele subsidie	Stichting Eduvier	2022/00164	3.394,00		ja	nee	nvt
Podiumkunsten	Stichting Apollo	2022/00148	5.000,00		ja	nee	nvt
Podiumkunsten	Stichting Internationaal Zomerfestival Flevoland	2022/00150	2.500,00		ja	nee	nvt
Sportevenementen	Postduivenvereniging De Flevocourier	2022/00288	487,00		ja	nee	nvt
Sportevenementen	Stichting Lelystad Vitaal	2022/00250	3.000,00		nee	nvt	nvt
		Totaal	**30.022,00**	**-**			

Op basis van de steekproefcontrole van deze dossiers en aangeleverde facturen en betaalbewijzen zijn er geen specifieke bevindingen geconstateerd.

Verleende subsidies per taakveld

Taakveld	Instelling	Omschrijving subsidie	Bedrag verleend
1.2 Openbare orde en veiligheid	**Bureau Gelijke Behandeling Flevoland**	WGA en voorlichting/preventie	33.053
	GGD Flevoland	Nazorg ex-gedetineerden jeugd	45.446
	Slachtofferhulp Nederland	Juridische en psychosociale hulp aan slachtoffers	9.587
	Stichting Blijfgroep	Steunpunt Huiselijk Geweld Lelystad	10.895
	Stichting Welzijn Lelystad	Reguliere activiteiten	124.772
	Stichting Youth for Christ NL	Uitbreiding Buurjongens/opstarten Buurmeiden	54.000
		Jongerencentrum Waterwijk	186.931
	Stichting Turning Point	Project IK ZIT VAST!	30.000
	Stichting Halt	Preventieactiviteiten	257.520
Totaal 1.2 Openbare orde en veiligheid			**752.204**
2.1 Verkeer en vervoer	**Veilig Verkeer Lelystad**	diverse activiteiten van stichting	18.109
Totaal 2.1 Verkeer en vervoer			**18.109**
3.1 Economische ontwikkeling	**City Marketing Lelystad**	Lichtjesparade 2023	16.050
	Stichting Evenementen Coördinatie Lelystad	Sinterklaasintocht 2023	9.210
		Lichtjesparade 2023	13.965
Totaal 3.1 Economische ontwikkeling			**39.225**
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	**Interkerkelijk Diaconaal Overleg (IDO)**	Schuldhulpverlening, inloophuizen en voedselbanken	409.873
	Stichting BIZ-Larserpoort	BIZ-Larserpoort 2023	141.900
Totaal 3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen			**551.773**
3.4 Economische promotie	**Stichting Cultuur voor Lelystad**	LelySTART 2023	30.000
	Stichting mobiel erfgoed Fleur de Lis	nationale oldtimer dag 2023	8.500
	Stichting Lelypas	Ontwikkeling Lelypas/Stadspas (Motiemarkt)	109.000
	Stichting Evenementen Coördinatie Lelystad	Koningsdag activiteiten	6.050
		Sinterklaasintocht 2023	8.940
Totaal 3.4 Economische promotie			**162.490**
4.2 Onderwijshuisvesting	**Reformatorische school Timothëus**	SUVIS Gebouw ventilatie	94.380
Totaal 4.2 Onderwijshuisvesting			**94.380**
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	**Avonturiers Lelystad**	VVE programma Uk en Puk	21.275
	Christelijk Primair Onderwijs (SCPO);Stichting	Voor- en vroegschoolse educatie	386.500
		ON3/OAB-Lezen	192.750
	GO! Kinderopvang	Peuterspelen en VVE	1.665.386
		VVE op de voorschool	686.947
		Talentgroepen	167.487
		Projectfase uitbreiding Talentgroepen	35.060
	Icare Jeugdgezondheidszorg (JGZ);Stichting	VVE 2023	42.526
	JINC Flevoland	Beroepsorientatie en taal- en sollicitatietraining voor jon	36.000
	ROC Flevoland	Lelytalent	238.280
		RIF tekort in de zorg is onze zorg	30.000
		LNL-de stad is ons klaslokaal (fase 0 en 1)	25.000
	Stichting Eduvier	Crisisinterventie school n.a.v. suïcide leerling	11.105
	Stichting Katholiek Onderwijs Flevoland-Veluwe (SKC	Lelystad Hoogbegaafd	32.000
		NPO: Verbeteren onderwijs aan (hoog) begaafde leerling	52.500
		Ondersteuning taalonderwijs Laetare	100.000
		Begeleiding ondersteuningsvragen school, ouders en leer	216.476
		't Schrijverke	117.872
	Stichting Peuterspeelzaal Extra Lelystad (SPEL)	begeleiden van in hun ontwikeling bedreigde peuters	116.320
	Stichting Prokino Kinderopvang	Peuteropvang en VVE	74.377
	Stichting School	OAB	1.315.474
		ONT	639.679
		Combinatiefuncties	108.872
		Lijn 1 Didactisch coachen	72.000
	Stichting samenwerkingsverband voortgezet onderwi	Op de Rails-leerroute	245.852
		Pitstop	71.000
	SWV Passend onderwijs Lelystad-Dronten	npo	400.000
		NPO: inhoudelijke- en contractuele voorbereiding leesor	60.755
	Kindercentrum Fitte Kanjers	VE peuterspeelzaal	170.575
	Stichting NOOR	Al Ihsaan schoolontwikkeling	118.000
Totaal 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken			**7.450.068**

Verleende subsidies per taakveld (vervolg)

Taakveld	Instelling	Omschrijving subsidie	Bedrag verleend
5.1 Sportbeleid en activering	**Atletiekvereniging Spirit**	Trainers	3.248
		City Run Lelystad	3.000
	Flevostar	Sportbeoefening voor hartpatienten	700
	Lawn Tennisvereniging Lelystad	Deskundig technische leiding sport	10.500
		Open Lelystadse NRt 2023	3.000
		Noodfonds stichtingen en (sport)verenigingen 2023	1.914
	Mixed Hockeyclub Lelystad	Deskundig technische leiding sport	6.375
		Noodfonds stichtingen en (sport)verenigingen 2023	5.134
	S.V. Batavia '90	Deskundig technische leiding sport	10.000
		Opleiding Voetbalcoach 1 Pupillen	400
	Schaatstrainingsgroep Lelystad	Deskundig technische leiding sport	1.264
		Schaatsen	2.500
	Scouting Ascanen Lelystad	Noodfonds stichtingen en (sport)verenigingen 2023	331
	Sportbedrijf Lelystad	Jaarlijkse subsidie	204.026
		Doorontwikkeling MudRun	3.000
		Nationale Sportweek 2023	4.000
		Own the Spot Lelystad 2023	3.000
		SPUK MEOZ	868.146
		Aanvullende middelen BRC Sportbedrijf 2023	32.759
	Stichting Lelystad Vitaal	Sportverkiezingen en Huldiging 2023	12.405
	Stichting School	combinatiefunctie	84.736
	Tennisvereniging Poseidon	RG Sport	4.500
	Voetbalvereniging Unicum	Subsidieregeling deskundig technische leiding sport	10.000
		Noodfonds stichtingen en (sport)verenigingen 2023	6.793
	Watersportvereniging Lelystad-Haven	50 Mijls Dualhanded	4.000
	Watersportverbond	Optimist on Tour	4.000
		Dutch water week	8.000
	Scouting John F. Kennedy	Noodfonds stichtingen en (sport)verenigingen 2023	366
	Stichting de Kubus, centrum voor Kunst en Cultuur	cultuurcoach	19.921
		Brede Regeling Combinatiefuncties Kernscholen OAB 202	25.460
	Volleybalvereniging Volta	Deskundig technische leiding sport	1.913
	Indoor Tennisvereniging Lelystad	Deskundig technische leiding sport	10.000
		Noodfonds stichtingen en (sport)verenigingen 2023	2.699
	Algemene korfbalvereniging Exakwa	Schoolkorfbaltoernooi	2.054
		Noodfonds stichtingen en (sport)verenigingen 2023	3.195
	IJsclub Lelystad	vervanging hekwerk	3.166
	Watersportvereniging Lelystad	Flevolandregatta 2023	4.000
	Baseball en Softballvereniging Falcons	Noodfonds stichtingen en (sport)verenigingen 2023	1.389
	Judovereniging KIAI	Judoleraar A	237
Totaal 5.1 Sportbeleid en activering			**1.372.131**
5.2 Sportaccommodaties	**Sportbedrijf Lelystad**	Jaarlijkse subsidie	4.467.213
		Basisnorm huidige sportaccommodaties	1.300.000
		SPUK Sport 2023	833.720
Totaal 5.2 Sportaccommodaties			**6.600.933**

Verleende subsidies per taakveld (vervolg)

Taakveld	Instelling	Omschrijving subsidie	Bedrag verleend
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie	**Buurtvereniging Het Palet**	Noodfonds stichtingen en (sport)verenigingen 2023	856
	De Kubus Centrum voor kunst en cultuur	Kunstbende	5.000
	Harmonieorkest Lelystad	Diverse voorstellingen en evenementen	4.350
		Diverse voorstellingen en evenementen tweede helft 20	3.230
	Kamerkoor Lelystad	Zomerconcert 2023	900
		Dirigent	500
	Kunstenaarsvereniging Flevoland (KVF)	Natuurkunstpark 2023	20.000
		Kunst in lokalen	8.000
		Zilver op Water 2023	20.944
	St. Schateiland Waterwijk	Noodfonds stichtingen en (sport)verenigingen 2023	2.305
	Stichting Agora	Jaarlijkse subsidie	1.173.547
	Stichting Culturale	Tour of Art Flevoland 2023	10.720
	Stichting Erfgoedadvies Flevoland	Verstrekken van gevraagde en ongevraagd advies inzake	5.175
	Stichting Filmtheater Lelystad	Filmtheater	5.000
	Stichting Internationaal Zomerfestival Flevoland	Festival Via Musica 2023	5.000
	Stichting Kunstuitleen Flevoland	Kunstexploitatie	13.000
	Stichting NFFS Nationaal Filmfestival voor Scholieren	Festivaldag NFFS	10.000
	Stichting Radio Lelystad	Het verzorgen van informatieve radio uitzendingen voor	31.731
		Media Hub	4.034
	Stichting Uitgast	Uitgast, de samenklank van cultuur en natuur	12.000
	Stichting Met inzet lukt alles (MILA)	Noodfonds stichtingen en (sport)verenigingen 2023	517
	Stichting Cultuur voor Lelystad	LelySTART 2023	36.190
	Stichting de Kubus, centrum voor Kunst en Cultuur	Iktoon	6.000
		Intendant Amateurkunst	56.540
		Exploitatie 2023	1.618.844
		Ontdek je Eigen Culturele Stad 2023 - 2024	12.000
		Active in Art 2023	25.000
		Flevo on stage	50.000
	Flevolandse Theatervereniging JTL	Noodfonds stichtingen en (sport)verenigingen 2023	6.497
	Stichting Herdenken, Verzoenen en Vrijheid Lelystad	4 mei Herdenken en 5 mei viering	12.100
	Stichting Apollo	Concert "Keiser/Brockes"	3.000
	Stichting Grachtenfestival	Concerten in Nationaal Park Nieuw Land	13.472
	Stichting Jolpop	Jolpop Festival 2023	17.194
	Stichting Corneel	Poppodium	465.158
	Stichting Striktly Live	Bascul's StreamRadioVehicle	26.764
	Theatergroep Droog!	Cultuur	4.800
	Stichting Dramare	Kerstmusical	10.000
	Lapp; stichting 't	Grutterswal	13.500
Totaal 5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie			**3.713.868**
5.6 Media	**Stichting Flevomeer Bibliotheek**	Bibliotheekactiviteiten	2.452.783
		SPUK uitvoering IDO	81.408
	Stichting Welzijn Lelystad	Reguliere activiteiten	67.606
	Stichting Zonnewende Flevoland (SZF)	Sunsation 2023	10.000
	Stichting Poëtikos	De Nationale Stadsdichtersdag 2023	6.431
Totaal 5.6 Media			**2.618.228**
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recre	**Stichting Deltares**	KIMA2.0	48.000
Totaal 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie			**48.000**

Verleende subsidies per taakveld (vervolg)

Taakveld	Instelling	Omschrijving subsidie	Bedrag verleend
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	**Bureau Gelijke Behandeling Flevoland**	WGA en voorlichting/preventie	66.975
		LHBTI+ Lelystad	47.325
	Buurtvereniging Het Palet	activiteiten van buurtvereniging	13.000
	GGD Flevoland	Plusproducten JGZ 2023	544.976
		Versteken van de basis (LISA)	186.000
		GALA 2023 (valpreventie, thema 14 en 15)	54.510
	Humanitas district Noordwest / afdeling Lelystad/Dro	Ontmoeting en Steun bij Rouw en Verlies	6.188
	Icare Jeugdgezondheidszorg (JGZ);Stichting	Jeugdgezondheidszorg 0-4 jaar	248.799
		Versterken ondersteuning in kinderopvang	626.000
		Basispakket JGZ / uniform deel (aanvullende subsidiezorg	27.680
	Interkerkelijk Diaconaal Overleg (IDO)	Activiteiten Dukdalf "Trefpunt"	79.573
	MDF	Jaarlijkse subsidie	2.518.983
		Een sterke basis 2023-2024	245.000
		Robuuste rechtsbijstand 2023	140.000
	NVZ de Zonnebloem	Diverse vrijwilligersactiviteiten	5.000
	OSOL	Diverse evenementen	8.914
	Oudgediendenvereniging Brandweer Lelystad	activiteiten vereniging	2.100
	Repaircafe Lelystad	Instandhouding repaircafé	2.642
	Scouting Ascanen Lelystad	scouting activiteiten	3.600
	Scouting Bramzijger Lelystad	Scoutingactiviteiten op het water 2023	5.075
	Scoutingvereniging luchtscouts vliegveld Lelystad	Scoutingactiviteiten	5.000
	Slachtofferhulp Nederland	Juridische en psychosociale hulp aan slachtoffers	17.469
	Sportbedrijf Lelystad	District Spot (Atolwijk)	9.600
	St. Schateiland Waterwijk	activiteiten van de stichting	8.000
	Stichting Buurtcentrum De Brink	Jaarlijkse activiteiten	29.500
	Stichting Buurtcentrum De Joon	Activiteiten buurtcentrum	8.000
	Stichting Dierenweiden Lelystad	Instandhouding en ontwikkelen van twee kinderboederij	10.000
	Stichting Het belevenissenbos Lelystad	beheer het belevenissenbos	8.000
	Stichting Inloophuis Passie	Vrijwilligerswerk	8.000
		Evenement Kompassieloop	2.500
	Stichting Jediah	Vrijwilligerswerk	3.185
	Stichting Lelystadse Uitdaging	matchen van vraag en aanbod tussen maatschappelijke or	16.000
	Stichting MFA de Windhoek	Sociaal cultureel werk	15.650
	Stichting Scouting John F. Kennedy	Scoutingactiviteiten	5.000
	Stichting Van Harte	buurtrestaurants t.b.v. eenzaamheidsbestrijding	14.679
	Stichting Welzijn Lelystad	Reguliere activiteiten	3.067.520
		Wet Inburgering	177.795
		Versterken van de basis (Help elkaar - Samen oplopen/St	136.000
		Outreachend Buurtwerk 2023	50.000
		interventie nummer 8 " Integrale aanpak leefbaarheid"	150.000
		1SociaalDomein	17.963
		Vrijwilligerswerk 2023	35.000
	Vereniging Humanitas	HomeStart	68.951
		Thuisadministratie	53.825
		Humanitas Ontmoeting	10.000
	Stichting samenwerkingsverband voortgezet onderwi	versterken van de basisondersteuning in en rondom het \	144.208
	Stichting Met inzet lukt alles (MILA)	Activiteiten 2023	8.000
		Winter Wonder Brunch 2023 voor eenzame ouderen	3.300
	Stichting 4 Fusion	Activiteiten voor ouderen en buurtbewoners op de tuin v	8.000
	KNRM Lelystad	Nationale Historische Reddingsbootdag	4.000
	Stichting voor Voortgezet Onderwijs Lelystad (SVOL)	Leerling Steward Project Porteum	24.700
	Stichting Lola	SPOT Radio in ontwikkeling	7.000
	Stichting Bultparkcomité	Vrijwilligerswerk en activiteiten	2.005
		Bultpark Buitendag	4.000
	MEE Samen	Sociale Wijkteams, Jeugd en LISA	35.851
	UTOpodium/stichting Piet van Rees	Activiteiten 2023	8.000
	Participatie Team Lelystad (P-team)	Project armoede de cirkel doorbreken	15.000
Totaal 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie			**9.024.041**
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	**Amethist verslavingszorg Flevoland**	sociale activering - veegproject	12.925
	MDF	Jaarlijkse subsidie	241.038
	Stichting Georganiseerd Overleg Lelystad (GOL)	Activiteiten opgenomen in het jaarplan 2023	57.546
	Stichting Welzijn Lelystad	Reguliere activiteiten	70.308
		Sociale wijkteams	796.585
	Vereniging Humanitas	Thuisadministratie	16.287
	MEE Samen	Sociale Wijkteams, Jeugd en LISA	814.666
Totaal 6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen			**2.009.355**

Verleende subsidies per taakveld (vervolg)

Taakveld	Instelling	Omschrijving subsidie	Bedrag verleend
6.3 Inkomensregelingen	GGD Flevoland	Gezonde school	9.085
		JOGG regisseur	50.187
	Interkerkelijk Diaconaal Overleg (IDO)	project "De Buurt in"	40.000
		Voedselbanken 2023	16.800
		Noodfonds gemeente (particulieren)	450.000
	MDF	Jaarlijkse subsidie	268.176
	Stichting Leergeld Lelystad e.o.	Verstrekking leermiddelen, fietsen, schoolreizen en brug	136.944
	Stichting Lelystadse Uitdaging	matchen van vraag en aanbod tussen maatschappelijke o	8.000
	Stichting School	Lelystad Kenniscentrum Talent	13.896
	Stichting Van Harte	Kinderresto 2023	10.500
	Stichting Welzijn Lelystad	Outreachend Buurtwerk 2023	33.000
	Studiecentrumc2 BV	Project Plustijd 2023-2024	296.481
	Vereniging Humanitas	HomeStart	24.916
	Stichting Jeugdfonds Sport en Cultuur	Jeugdfonds sport en cultuur	290.080
	Stichting Muziekspeelplaats	Muziekspeelplaats in Lelystad	32.089
Totaal 6.3 Inkomensregelingen			1.680.154
6.5 Arbeidsparticipatie	ROC Flevoland	jeugdwerkloosheid	100.000
	Stichting Eduvier	Flevodrome	374.123
	Stichting Flevomeer Bibliotheek	Huis voor Taal	98.347
	Stichting Welzijn Lelystad	Huis voor Taal -WEB	51.267
Totaal 6.5 Arbeidsparticipatie			623.737
6.71b Begeleiding (WMO)	Kwintes	Ambulante Hulpverlening	147.000
	Woonzorg Flevoland	Ambulante Hulpverlening	147.000
Totaal 6.71b Begeleiding (WMO)			294.000
6.71c Dagbesteding (WMO)	Kwintes	GGZ-inloop	121.505
Totaal 6.71c Dagbesteding (WMO)			121.505
6.71d Overige maatwerkarrangementen	Kwintes	GGZ-inloop	133.982
	Stichting Welzijn Lelystad	Reguliere activiteiten	170.000
		Outreachend Buurtwerk 2023	200.000
	Stichting CliëntenPerspectief GGZ	Zelfregiecentra en herstel voor psychisch en sociaal kwet	115.180
		Inzet ervaringsdeskundigheid ihkv project GGZ in de wijk	32.000
Totaal 6.71d Overige maatwerkarrangementen (WMO)			651.162
6.74a Jeugd behandeling GGZ zonder ver	SWV Passend onderwijs Lelystad-Dronten	dyslexieloket	65.123
Totaal 6.74a Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf			65.123
6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopv	Stichting Blijfgroep	Steunpunt Huiselijk Geweld Lelystad	52.004
	Stichting Welzijn Lelystad	Reguliere activiteiten	50.743
Totaal 6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)			102.747
7.1 Volksgezondheid	Amethist verslavingszorg Flevoland	sociale activering - veegproject	20.399
	GGD Flevoland	Gezondheidsmakelaar ouderen 2023	12.507
		Lokaal Preventie Akkoord Kind naar Gezonder Gewicht	48.440
		JOGG activiteitenbudget oktober-december 2023	40.000
		GALA 2023 (valpreventie, thema 14 en 15)	12.793
	Icare Jeugdgezondheidszorg (JGZ);Stichting	Jeugdgezondheidszorg 0-4 jaar	1.299.678
		Kansrijke Start (SPUK) 2023-2024	42.856
	Icare;Stichting	Subsidie ernstig ontregelde huishoudens	142.662
	Sportbedrijf Lelystad	Sociaal Vitaal voorbereidingen 2023	18.120
	Stichting Van Harte	Kinderresto 2023	15.000
	Stichting Welzijn Lelystad	Reguliere activiteiten	60.493
	Tactus verslavingszorg	Preventie	137.612
	Stichting actie behoud ziekenhuis Lelystad	Bevorderen goede ziekenhuiszorg in Lelystad	9.650
Totaal 7.1 Volksgezondheid			1.860.210
7.4 Milieubeheer	particulier	Verwijderen asbestdak en aanbrengen dakisolatie	1.934
		Vervangen asbestdak	10.265
		Vervangen asbestdak Jol 33 1	2.200
		HR++glas	6.445
		vloerisolatie	17.111
		Spouwmuurisolatie	4.079
		Spouwmuurisolatie, vloerisolatie, HR++glas	5.000
		vloerisolatie, kozijnen en HR++ glas	5.000
		Dakisolatie	7.607
		vloerisolatie en HR++ glas	9.488
		Spouwmuurisolatie en vloerisolatie	10.000
		HR++glas en isolerende panelen in kozijnen	5.000
		vloerisolatie en HR++glas	10.000
		Spouwmuur- en vloerisolatie	12.097
		HR++glas, kozijnen, mechanische ventilatie	5.000
		HR ++ glas en kozijnen	3.751
		isolerende deuren/kozijnen	5.000
		HR++ glas	6.033
		HR++ glas en isolerende deuren	5.000
		HR++/triple glas	5.000
		HR++ glas, bodem- en spouwmuurisolatie	5.000
Totaal 7.4 Milieubeheer			141.010
8.3 Wonen en bouwen	particulier	Woningverbetering Lelystad Oost	269.227
Totaal 8.3 Wonen en bouwen			269.227
Totaal			40.263.681

Verleende subsidies per subsidieregeling per instelling

Verleende subsidies per regeling

Regeling / instelling	Bedrag verleend
Aanpak Energiebesparing Isolatie	
particulier	126.611
Totaal Aanpak Energiebesparing Isolatie	**126.611**
Activiteiten vrijwilligers- en zelforganisaties	
Humanitas district Noordwest / afdeling Lelystad/Dronten	6.188
NVZ de Zonnebloem	5.000
Oudgediendenvereniging Brandweer Lelystad	2.100
Repaircafe Lelystad	2.642
Scouting Ascanen Lelystad	3.600
Scouting Bramzijger Lelystad	5.075
Scoutingvereniging luchtscouts vliegveld Lelystad	5.000
St. Schateiland Waterwijk	8.000
Stichting Het belevenissenbos Lelystad	8.000
Stichting Inloophuis Passie	8.000
Stichting Jediah	3.185
Stichting Scouting John F. Kennedy	5.000
Stichting Met inzet lukt alles (MILA)	8.000
Stichting 4 Fusion	8.000
Stichting Bultparkcomité	2.005
Totaal Activiteiten vrijwilligers- en zelforganisaties	**79.795**
Amateurkunst	
De Kubus Centrum voor kunst en cultuur	5.000
Harmonieorkest Lelystad	7.580
Kamerkoor Lelystad	900
Stichting NFFS Nationaal Filmfestival voor Scholieren	10.000
Stichting de Kubus, centrum voor Kunst en Cultuur	6.000
Theatergroep Droog!	4.800
Stichting Dramare	10.000
Totaal Amateurkunst	**44.280**
Beeldende kunsten en vormgeving	
Kunstenaarsvereniging Flevoland (KVF)	48.944
Stichting Culturale	10.720
Totaal Beeldende kunsten en vormgeving	**59.664**

Verleende subsidies per regeling (vervolg)

Regeling / instelling	Bedrag verleend
Begrotingssubsidie	
Amethist verslavingszorg Flevoland	33.324
Bureau Gelijke Behandeling Flevoland	147.353
GGD Flevoland	689.694
Icare Jeugdgezondheidszorg (JGZ);Stichting	1.548.477
Icare;Stichting	142.662
Interkerkelijk Diaconaal Overleg (IDO)	409.873
JINC Flevoland	36.000
Kwintes	255.487
MDF	3.028.197
OSOL	8.914
ROC Flevoland	238.280
Slachtofferhulp Nederland	27.056
Sportbedrijf Lelystad	4.671.239
Stichting Agora	1.173.547
Stichting Blijfgroep	62.899
Stichting Dierenweiden Lelystad	10.000
Stichting Eduvier	374.123
Stichting Erfgoedadvies Flevoland	5.175
Stichting Filmtheater Lelystad	5.000
Stichting Flevomeer Bibliotheek	2.551.130
Stichting Georganiseerd Overleg Lelystad (GOL)	57.546
Stichting Kunstuitleen Flevoland	13.000
Stichting Leergeld Lelystad e.o.	136.944
Stichting Lelystadse Uitdaging	24.000
Stichting Radio Lelystad	35.765
Stichting School	98.632
Stichting Van Harte	14.679
Stichting Welzijn Lelystad	4.459.295
Studiecentrumc2 BV	296.481
Tactus verslavingszorg	137.612
Veilig Verkeer Lelystad	18.109
Vereniging Humanitas	163.979
Stichting samenwerkingsverband voortgezet onderwijs Lelystad 24-03	245.852
SWV Passend onderwijs Lelystad-Dronten	65.123
Stichting Cultuur voor Lelystad	66.190
Stichting de Kubus, centrum voor Kunst en Cultuur	1.720.765
Stichting Jeugdfonds Sport en Cultuur	290.080
Stichting Herdenken, Verzoenen en Vrijheid Lelystad	12.100
Stichting Corneel	465.158
MEE Samen	850.517
Totaal Begrotingssubsidie	**24.590.257**
Breedtesport	
Flevostar	700
Schaatstrainingsgroep Lelystad	2.500
Sportbedrijf Lelystad	4.000
Totaal Breedtesport	**7.200**

Verleende subsidies per regeling (vervolg)

Regeling / instelling	Bedrag verleend
Deskundig technische leiding sport	
Atletiekvereniging Spirit	3.248
Lawn Tennisvereniging Lelystad	10.500
Mixed Hockeyclub Lelystad	6.375
S.V. Batavia '90	10.000
Schaatstrainingsgroep Lelystad	1.264
Tennisvereniging Poseidon	4.500
Voetbalvereniging Unicum	10.000
Volleybalvereniging Volta	1.913
Indoor Tennisvereniging Lelystad	10.000
Totaal Deskundig technische leiding sport	**57.800**
Deskundigheidsbevordering amateurkunstverenigingen	
Kamerkoor Lelystad	500
Totaal Deskundigheidsbevordering amateurkunstverenigingen	**500**
Evenementen vrijwilligers- en zelforganisaties	
Stichting Inloophuis Passie	2.500
Stichting Met inzet lukt alles (MILA)	3.300
KNRM Lelystad	4.000
Stichting Bultparkcomité	4.000
Totaal Evenementen vrijwilligers- en zelforganisaties	**13.800**
Impuls Jongerencultuur 2023-2024	
Stichting Striktly Live	26.764
Totaal Impuls Jongerencultuur 2023-2024	**26.764**

Verleende subsidies per regeling (vervolg)

Regeling / instelling	Bedrag verleend
Incidentele subsidie	
GGD Flevoland	314.250
GO! Kinderopvang	35.060
Icare Jeugdgezondheidszorg (JGZ);Stichting	696.536
Interkerkelijk Diaconaal Overleg (IDO)	586.373
Kwintes	147.000
MDF	385.000
ROC Flevoland	130.000
Sportbedrijf Lelystad	3.062.345
Stichting Buurtcentrum De Joon	8.000
Stichting Eduvier	11.105
Stichting Flevomeer Bibliotheek	81.408
Stichting Katholiek Onderwijs Flevoland-Veluwe (SKOFV)	52.500
Stichting Lelystad Vitaal	12.405
Stichting Van Harte	25.500
Stichting Welzijn Lelystad	799.758
Vereniging Humanitas	10.000
Stichting samenwerkingsverband voortgezet onderwijs Lelystad 24-03	144.208
SWV Passend onderwijs Lelystad-Dronten	460.755
Woonzorg Flevoland	147.000
Stichting de Kubus, centrum voor Kunst en Cultuur	87.000
Stichting mobiel erfgoed Fleur de Lis	8.500
City Marketing Lelystad	16.050
Stichting voor Voortgezet Onderwijs Lelystad (SVOL)	24.700
Stichting Lola	7.000
Stichting Youth for Christ NL	240.931
Stichting CliëntenPerspectief GGZ	147.180
UTOpodium/stichting Piet van Rees	8.000
Participatie Team Lelystad (P-team)	15.000
Stichting Lelypas	109.000
Stichting Evenementen Coördinatie Lelystad	38.165
Stichting Turning Point	30.000
Stichting actie behoud ziekenhuis Lelystad	9.650
Stichting Muziekspeelplaats	32.089
Reformatorische school Timothëus	94.380
Stichting Deltares	48.000
Lapp; stichting 't	13.500
Stichting Halt	257.520
Totaal Incidentele subsidie	**8.295.868**
Investeringen sportaccommodaties	
IJsclub Lelystad	3.166
Totaal Investeringen sportaccommodaties	**3.166**
Kaderopleidingen sport	
S.V. Batavia '90	400
Judovereniging KIAI	237
Totaal Kaderopleidingen sport	**637**
Lelystad warm en asbestvrij	
particulier	14.399
Totaal Lelystad warm en asbestvrij	**14.399**

Verleende subsidies per regeling (vervolg)

Regeling / instelling	Bedrag verleend
Letteren	
Stichting Zonnewende Flevoland (SZF)	10.000
Stichting Poëtikos	6.431
Totaal Letteren	**16.431**
Lokaal Educatieve Agenda Lelystad 2019-2022	
Stichting samenwerkingsverband voortgezet onderwijs Lelystad 24-03	71.000
Totaal Lokaal Educatieve Agenda Lelystad 2019-2022	**71.000**
Lokaal Educatieve Agenda Lelystad 2023	
ROC Flevoland	25.000
Stichting Katholiek Onderwijs Flevoland-Veluwe (SKOFV)	32.000
Stichting School	72.000
Totaal Lokaal Educatieve Agenda Lelystad 2023	**129.000**
Noodfonds stichtingen en (sport)verenigingen 2023	
Buurtvereniging Het Palet	856
Lawn Tennisvereniging Lelystad	1.914
Mixed Hockeyclub Lelystad	5.134
Scouting Ascanen Lelystad	331
St. Schateiland Waterwijk	2.305
Voetbalvereniging Unicum	6.793
Stichting Met inzet lukt alles (MILA)	517
Scouting John F. Kennedy	366
Flevolandse Theatervereniging JTL	6.497
Indoor Tennisvereniging Lelystad	2.699
Algemene korfbalvereniging Exakwa	3.195
Baseball en Softballvereniging Falcons	1.389
Totaal Noodfonds stichtingen en (sport)verenigingen 2023	**31.996**
Peuteropvang en OAB Lelystad 2023	
Avonturiers Lelystad	21.275
Christelijk Primair Onderwijs (SCPO);Stichting	579.250
GO! Kinderopvang	2.519.820
Icare Jeugdgezondheidszorg (JGZ);Stichting	42.526
Stichting Katholiek Onderwijs Flevoland-Veluwe (SKOFV)	434.348
Stichting Peuterspeelzaal Extra Lelystad (SPEL)	116.320
Stichting Prokino Kinderopvang	74.377
Stichting School	2.064.025
Kindercentrum Fitte Kanjers	170.575
Stichting NOOR	118.000
Totaal Peuteropvang en OAB Lelystad 2023	**6.140.516**
Podiumkunsten	
Stichting Internationaal Zomerfestival Flevoland	5.000
Stichting Uitgast	12.000
Stichting Apollo	3.000
Stichting Grachtenfestival	13.472
Stichting Jolpop	17.194
Totaal Podiumkunsten	**50.666**

Verleende subsidies per regeling (vervolg)

Regeling / instelling	Bedrag verleend
Sportevenementen	
Atletiekvereniging Spirit	3.000
Lawn Tennisvereniging Lelystad	3.000
Sportbedrijf Lelystad	6.000
Algemene korfbalvereniging Exakwa	2.054
Totaal Sportevenementen	**14.054**
Verordening BIZ- Larserpoort 2017	
Stichting BIZ-Larserpoort	141.900
Totaal Verordening BIZ- Larserpoort 2017	**141.900**
Watersport	
Watersportvereniging Lelystad-Haven	4.000
Watersportverbond	12.000
Watersportvereniging Lelystad	4.000
Totaal Watersport	**20.000**
Woningverbetering Lelystad-Oost	
particulier	269.227
Totaal Woningverbetering Lelystad-Oost	**269.227**
Zelfstandige buurtcentra	
Buurtvereniging Het Palet	13.000
Stichting Buurtcentrum De Brink	29.500
Stichting MFA de Windhoek	15.650
Totaal Zelfstandige buurtcentra	**58.150**
Totaal	**40.263.681**

Verleende subsidies per instelling

Verleende subsidies per instelling

Instelling	Aantal subsidies	Bedrag verleend
Algemene korfbalvereniging Exakwa	2	5.249
Amethist verslavingszorg Flevoland	1	33.324
Atletiekvereniging Spirit	2	6.248
Avonturiers Lelystad	1	21.275
Baseball en Softballvereniging Falcons	1	1.389
Bureau Gelijke Behandeling Flevoland	2	147.353
Buurtvereniging Het Palet	2	13.856
Christelijk Primair Onderwijs (SCPO);Stichting	2	579.250
City Marketing Lelystad	1	16.050
De Kubus Centrum voor kunst en cultuur	1	5.000
Flevolandse Theatervereniging JTL	1	6.497
Flevostar	1	700
GGD Flevoland	10	1.003.944
GO! Kinderopvang	4	2.554.880
Harmonieorkest Lelystad	2	7.580
Humanitas district Noordwest / afdeling Lelystad/Dronten	1	6.188
Icare Jeugdgezondheidszorg (JGZ);Stichting	5	2.287.539
Icare;Stichting	1	142.662
IJsclub Lelystad	1	3.166
Indoor Tennisvereniging Lelystad	2	12.699
Interkerkelijk Diaconaal Overleg (IDO)	5	996.246
JINC Flevoland	1	36.000
Judovereniging KIAI	1	237
Kamerkoor Lelystad	2	1.400
Kindercentrum Fitte Kanjers	1	170.575
KNRM Lelystad	1	4.000
Kunstenaarsvereniging Flevoland (KVF)	3	48.944
Kwintes	2	402.487
Lapp; stichting 't	1	13.500
Lawn Tennisvereniging Lelystad	3	15.414
MDF	3	3.413.197
MEE Samen	1	850.517
Mixed Hockeyclub Lelystad	2	11.509
NVZ de Zonnebloem	1	5.000
OSOL	1	8.914
Oudgediendenvereniging Brandweer Lelystad	1	2.100
Participatie Team Lelystad (P-team)	1	15.000
particulier	49	410.237
Reformatorische school Timothëus	1	94.380
Repaircafe Lelystad	1	2.642
ROC Flevoland	4	393.280
S.V. Batavia '90	2	10.400
Schaatstrainingsgroep Lelystad	2	3.764
Scouting Ascanen Lelystad	2	3.931
Scouting Bramzijger Lelystad	1	5.075
Scouting John F. Kennedy	1	366
Scoutingvereniging luchtscouts vliegveld Lelystad	1	5.000
Slachtofferhulp Nederland	1	27.056
Sportbedrijf Lelystad	10	7.743.584
St. Schateiland Waterwijk	2	10.305
Stichting 4 Fusion	1	8.000
Stichting actie behoud ziekenhuis Lelystad	1	9.650
Stichting Agora	1	1.173.547

Verleende subsidies per instelling (vervolg)

Instelling	Aantal subsidies	Bedrag verleend
Stichting Apollo	1	3.000
Stichting BIZ-Larserpoort	1	141.900
Stichting Blijfgroep	1	62.899
Stichting Bultparkcomité	2	6.005
Stichting Buurtcentrum De Brink	1	29.500
Stichting Buurtcentrum De Joon	1	8.000
Stichting CliëntenPerspectief GGZ	2	147.180
Stichting Corneel	1	465.158
Stichting Culturale	1	10.720
Stichting Cultuur voor Lelystad	1	66.190
Stichting de Kubus, centrum voor Kunst en Cultuur	8	1.813.765
Stichting Deltares	1	48.000
Stichting Dierenweiden Lelystad	1	10.000
Stichting Dramare	1	10.000
Stichting Eduvier	2	385.228
Stichting Erfgoedadvies Flevoland	1	5.175
Stichting Evenementen Coördinatie Lelystad	3	38.165
Stichting Filmtheater Lelystad	1	5.000
Stichting Flevomeer Bibliotheek	3	2.632.538
Stichting Georganiseerd Overleg Lelystad (GOL)	1	57.546
Stichting Grachtenfestival	1	13.472
Stichting Halt	1	257.520
Stichting Herdenken, Verzoenen en Vrijheid Lelystad	1	12.100
Stichting Het belevenissenbos Lelystad	1	8.000
Stichting Inloophuis Passie	2	10.500
Stichting Internationaal Zomerfestival Flevoland	1	5.000
Stichting Jediah	1	3.185
Stichting Jeugdfonds Sport en Cultuur	1	290.080
Stichting Jolpop	1	17.194
Stichting Katholiek Onderwijs Flevoland-Veluwe (SKOFV)	5	518.848
Stichting Kunstuitleen Flevoland	1	13.000
Stichting Leergeld Lelystad e.o.	1	136.944
Stichting Lelypas	1	109.000
Stichting Lelystad Vitaal	1	12.405
Stichting Lelystadse Uitdaging	1	24.000
Stichting Lola	1	7.000
Stichting Met inzet lukt alles (MILA)	3	11.817
Stichting MFA de Windhoek	1	15.650
Stichting mobiel erfgoed Fleur de Lis	1	8.500
Stichting Muziekspeelplaats	1	32.089
Stichting NFFS Nationaal Filmfestival voor Scholieren	1	10.000
Stichting NOOR	1	118.000
Stichting Peuterspeelzaal Extra Lelystad (SPEL)	1	116.320
Stichting Poëtikos	1	6.431
Stichting Prokino Kinderopvang	1	74.377
Stichting Radio Lelystad	2	35.765
Stichting samenwerkingsverband voortgezet onderwijs Lelystad 24-03	3	461.060
Stichting School	6	2.234.657
Stichting Scouting John F. Kennedy	1	5.000
Stichting Striktly Live	1	26.764
Stichting Turning Point	1	30.000
Stichting Uitgast	1	12.000
Stichting Van Harte	2	40.179
Stichting voor Voortgezet Onderwijs Lelystad (SVOL)	1	24.700
Stichting Welzijn Lelystad	9	5.259.053

Verleende subsidies per instelling (vervolg)

Instelling	Aantal subsidies	Bedrag verleend
Stichting Youth for Christ NL	2	240.931
Stichting Zonnewende Flevoland (SZF)	1	10.000
Studiecentrumc2 BV	1	296.481
SWV Passend onderwijs Lelystad-Dronten	3	525.878
Tactus verslavingszorg	1	137.612
Tennisvereniging Poseidon	1	4.500
Theatergroep Droog!	1	4.800
UTOpodium/stichting Piet van Rees	1	8.000
Veilig Verkeer Lelystad	1	18.109
Vereniging Humanitas	3	173.979
Voetbalvereniging Unicum	2	16.793
Volleybalvereniging Volta	1	1.913
Watersportverbond	2	12.000
Watersportvereniging Lelystad	1	4.000
Watersportvereniging Lelystad-Haven	1	4.000
Woonzorg Flevoland	1	147.000
Totaal	**269**	**40.263.681**

Beslispunten - Categorie 2: Doorschuifbudgetten		Decembernotitie 2023 Indicatief	Jaarrekening 2023 Werkelijk
36-1	Dienstverlening aanpak armoede en schulden	127	209
36-2	Energietoeslag 2023	770	770
36-3	Flankerend beleid energiearmoede	263	263
36-4	Wet goed Verhuurderschap	122	122
37-1	Aanlichten stadhuis	45	31
37-2	Aanpak energiearmoede daken	246	245
37-3	Actualisatie kapitaallasten 2023	964	-
37-4	Beleid begraafplaats	15	15
37-5	Bestrijden eenzaamheid	128	124
37-6	Bijdrage netwerkstudie aan provincie Flevoland	50	50
37-7	Coronamiddelen Gemeentelijke schuldenbeleid 2022	110	185
37-8	Coronamiddelen Impuls re-integratie 2022	70	103
37-9	Doorontwikkeling omgevingsvisie	613	649
37-10	Doorstroming hoofdwegenstructuur	57	65
37-11	Faciliterend Grondbeleid Maerlant	1.585	1.601
37-12	Faciliterend Grondbeleid Noorderwagenplein 6	25	21
37-13	Faciliterend Grondbeleid Ontwikkeling ABC-Locatie	32	32
37-14	Faciliterend Grondbeleid Plaats 1/ Koopmanshof	49	37
37-15	Fietsoverst Geldersedreef bij Nienoord	150	150
37-16	Fietspadennet	300	300
37-17	Fiksbrigades	180	29
37-18	Geen zonneparken ten koste van duurzame landbouw	75	75
37-19	Groeiopgave van de stad	1.090	1.045
37-20	Herinrichting Voorstraat	6	8
37-21	IP bekendm.Hoofds. Nw.Natuur en trekkers	200	200
37-22	Impuls kenniscentrum nieuwe natuur	51	94
37-23	Inburgering	410	365
37-24	Integraal plan verkeersoplossing station	204	188
37-25	Inzetten op circulaire economie	130	142
37-26	KNRM Verplaatsen boot - PB23	47	49
37-27	Keuzevrijheid en breder aanbod	120	98
37-28	KinderMotiemarkt 2023	50	50
37-29	LAB 2	39	40
37-30	Lelystad Digitaal 2025	135	881
37-31	Lelystad Seniorproof	26	23
37-32	Lelystad evenementenstad en verbreden Lelypas	220	250
37-33	Lobby WO/HBO-Onderwijs	55	55
37-34	Lokaal Transformatiefonds Beschermd Wonen	129	125
37-35	Maatschappelijke agenda en versterken van de Basis	1.649	1.907
37-36	Motiemarkt 2022 & 2023	221	221
37-37	Pilot conciërges op basisscholen	190	190
37-38	Plan parkeren auto's stadshart	50	50
37-39	Realisatieplan Lerarentekort	145	145
37-40	Reconstructie Kruispunt Nieuwe Waterweg	50	50

Beslispunten - Categorie 2: Doorschuifbudgetten (Vervolg)		Decembernotitie 2023 Indicatief	Jaarrekening 2023 Werkelijk
37-41	Robuuste rechtsbescherming	242	242
37-42	Samen Lelystad Oost	462	651
37-43	Startnota en integrale horecanota	33	10
37-44	Strategie warmteoverlast en hittestress	60	133
37-45	Tegengaan cybercriminaliteit	25	25
37-46	Torenvalkweg	100	100
37-47	Uitbreiden blik economische samenwerking	40	39
37-48	Uitvoeringskosten klimaatakkoord	473	473
37-49	Vangnet voor meedoen kinderen	50	50
37-50	Ventilatie gebouwen	50	50
37-51	Ver- en plaatsingskosten	75	75
37-52	Versnellingsmiddelen wonen	159	146
37-53	Versterken van de basis	1.019	1.114
37-54	Versterking ondersteuning wijkteams - SWT	366	320
37-55	Volkshuisvestingsfonds	5.772	5.705
37-56	Vrijetijdseconomie	200	232
37-57	Wet open overheid	178	178
37-58	Wijkvisies bestaande stad	100	100
37-59	Zwerfafvalluikjes	97	69
38	I-aanbesteding en Lelystad Digitaal 2020	796	852
39	Ideeënmakelaar	60	69
40	Implementatie Lely-archief	20	17
41	Implementatie Omgevingswet	190	111
42	KNRM Verplaatsen boot - KN21	50	50
43	Leefbaarheidsfonds Luchthaven	155	65
44	Lelystad Next Level	1.399	1.615
45	Oostvaardersoevers, kop van knardijk	30	30
46	Poort Lelystad	711	850
47	Positionering stadshart	28	26
48	Schulden en armoede	99	-
49	Wonen gevoelige dossiers	43	43
		24.274	**24.691**

Bijlage 4: Opsomming “Niet toegelichte kleine verschillen”

Onderwerp afwijking (bedragen x €1.000)	Afwijking
Niet toegelichte kleine veschillen - Cluster 0	
Dividend	33
Interne rentedekking - bouwgrond in exploitatie	-148
Invorderingkosten	3
Inzet Juridische zaken en veiligheid	-66
Kostenvergoeding No Cure No Pay	-143
Lagere kosten mobiele telefonie	103
Lagere rentelasten	107
Niet toegelichte kleine verschillen cluster 0	216
Rentelasten	-119
Algemene uitkering	105
Totaal Niet toegelichte kleine veschillen - Cluster 0	**91**
Niet toegelichte kleine veschillen - Cluster 1	
Calamiteiten	-56
Dierenopvang	-52
Gas, Elektra & Water	-128
Parkeerhandhaving	-46
Preventie met Gezag	0
Schoonmaakkosten	-62
Niet toegelichte kleine verschillen cluster 1	9
Totaal Niet toegelichte kleine veschillen - Cluster 1	**-336**
Niet toegelichte kleine veschillen - Cluster 2	
Afvalbakken	139
Bijdrage Nedvang	28
Personeelskosten	-108
Verhaalbare schades	-93
Niet toegelichte kleine verschillen cluster 2	-95
Energiekosten	-137
Totaal Niet toegelichte kleine veschillen - Cluster 2	**-266**
Niet toegelichte kleine veschillen - Cluster 3	
Bezoeken scholen bij argrarische sector	41
Gas, Elektra & Water	107
Investeringen en baten grondexpl. Bedrijven	0
Markten	-72
Promotionele activiteiten	80
Woonmarketing	103
Niet toegelichte kleine verschillen cluster 3	185
Totaal Niet toegelichte kleine veschillen - Cluster 3	**444**

Onderwerp afwijking (vervolg) (bedragen x €1.000)	Afwijking
Niet toegelichte kleine veschillen - Cluster 4	
Inhuur personeel	-141
Onderwijs achterstanden beleid	0
SUVIS	0
Niet toegelichte kleine verschillen cluster 4	302
Totaal Niet toegelichte kleine veschillen - Cluster 4	**161**
Niet toegelichte kleine veschillen - Cluster 5	
Belastingen en heffingen	128
Coronavirus	34
Cultuur naar wijken	-96
Groenonderhoud	-112
Impuls Jongerencultuur	121
noodfonds st en ver	130
Noodfonds Sticht en (sport) ver	-130
Project beeldende kunst	53
Verkoop particuliere tuinen	-72
Waterschapslasten	45
Niet toegelichte kleine verschillen cluster 5	112
Totaal Niet toegelichte kleine veschillen - Cluster 5	**212**
Niet toegelichte kleine veschillen - Cluster 6	
GALA / IZA (onder wmo)	64
Garantiebanen	65
Kinderopvang	-11
Maatschappelijke opvang	124
Personele lasten taakveld 6.3	-128
Toeslagenaffaire	0
Vluchtelingen	5
Wmo - toegang in de wijk	-42
Wmo - Bedrijfsvoering Wijkteams	-17
Wmo - collectieve zorgverzekering	-29
Wmo - Huishoudelijke ondersteuning	-97
Wmo - Inloopfunctie GGZ	0
Wmo - Kortdurend verblijf en respijthuis	130
Wmo - Ondersteuning thuis	147
Wmo - niet toegelichte kleine verschillen	-16
Niet toegelichte kleine verschillen cluster 6	125
Welzijnswerk in de wijk	-96
JGD - Verkleining caseload hulpverleners	-44
Totaal Niet toegelichte kleine veschillen - Cluster 6	**182**

Onderwerp afwijking (vervolg) (bedragen x €1.000)	Afwijking
Niet toegelichte kleine veschillen - Cluster 7	
Inzamelen en verwerken afvalstoffen	-44
Personeelslasten taakveld 7.2	74
Personeelslasten taakveld 7.3	98
Wateroverlast en hittestress	0
Niet toegelichte kleine verschillen cluster 7	-174
Totaal Niet toegelichte kleine veschillen - Cluster 7	**-47**
Niet toegelichte kleine veschillen - Cluster 8	
Herstructurering Lelystad oost	-68
Implementatie omgevingswet	-80
Luchthavenfonds	-91
Poort van Lelystad	139
Niet toegelichte kleine verschillen cluster 8	-52
Perspneelskosten Grexen	143
Totaal Niet toegelichte kleine veschillen - Cluster 8	**-9**

Bijlage 5: BBV indicatoren en aanvullende lokale indicatoren

0. Bestuur en ondersteuning

BBV indicatoren

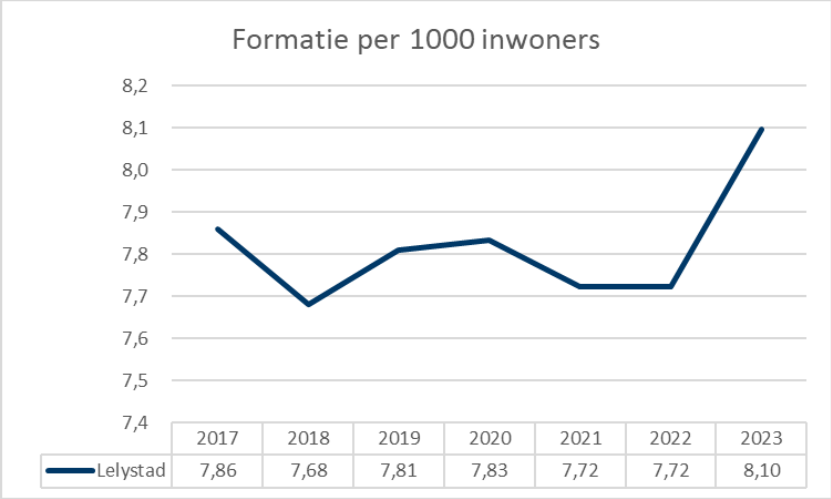

Definitie: De toegestane formatie, volgens het vastgestelde formatieplan in fte, van het ambtelijk apparaat per 1 januari per 1000 inwoners.

Bron: Gemeente Lelystad

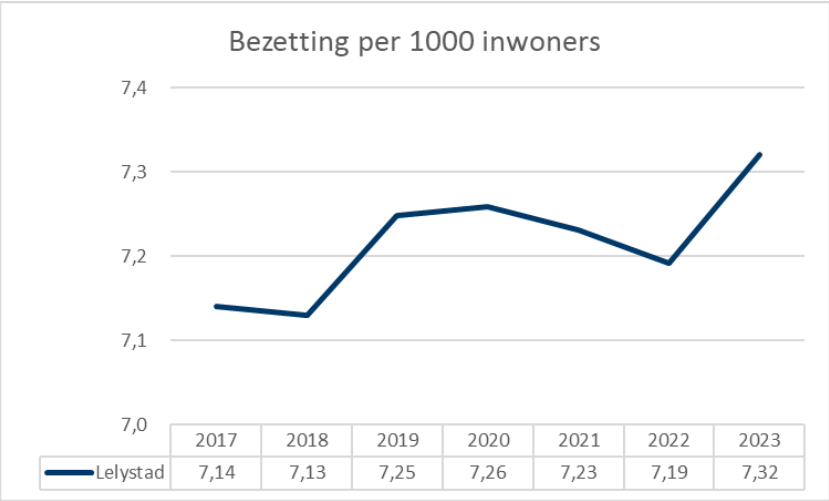

Definitie: Het werkelijk aantal fte dat werkzaam is in het ambtelijk apparaat per 1 januari per 1000 inwoners.

Bron: Gemeente Lelystad

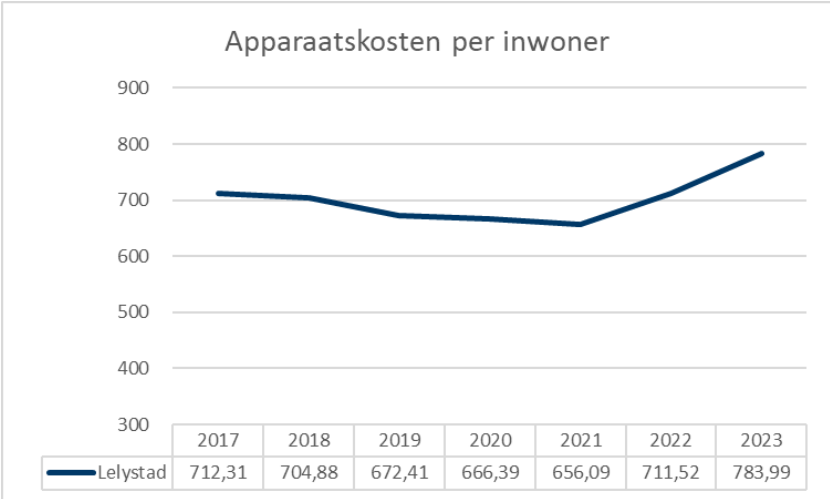

Definitie: Apparaatskosten zijn alle personele en materiele kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur. De kosten worden weergegeven in euro per inwoner.

Bron: Gemeente Lelystad

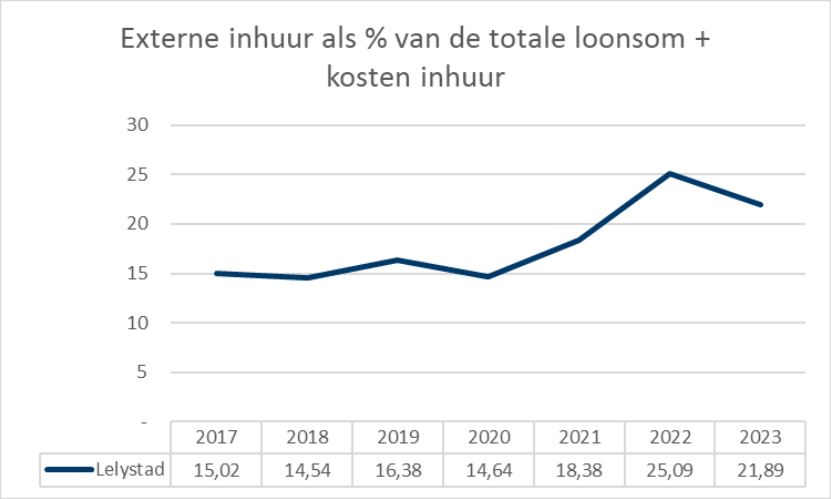

Definitie: Onder externe inhuur wordt verstaan het tegen betaling inzetten van personele capaciteit en deskundigheid, zonder dat daar een arbeidsovereenkomst of aanstelling tussen organisatie en de daarbij ingezette personen aan ten grondslag ligt. De kosten externe inhuur zijn weergegeven als % van (totale loonsom + kosten inhuur externen).

Bron: Gemeente Lelystad

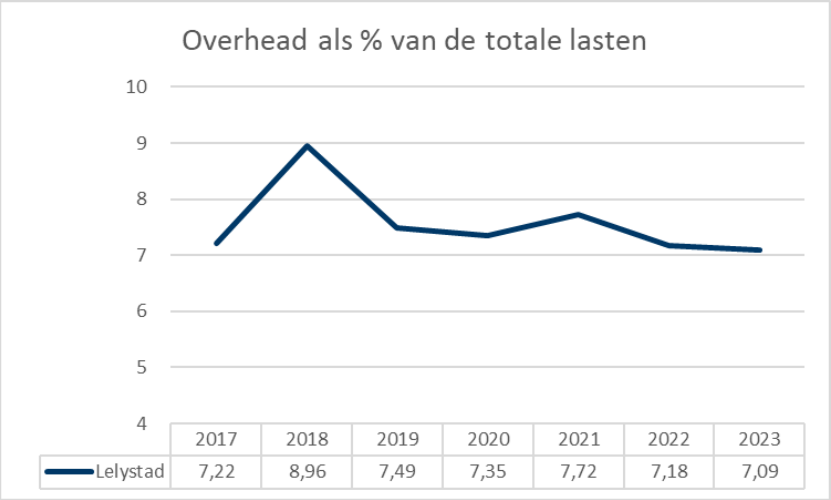

Definitie: Overheadkosten zijn alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces als % van de totale lasten. De relatieve stijging in de periode 2016 – 2018 hangt samen met de gewijzigde BBV voorschriften, waardoor een groter deel van de kosten als overhead wordt gerekend.

Bron: Gemeente Lelystad

1. Veiligheid

BBV indicatoren

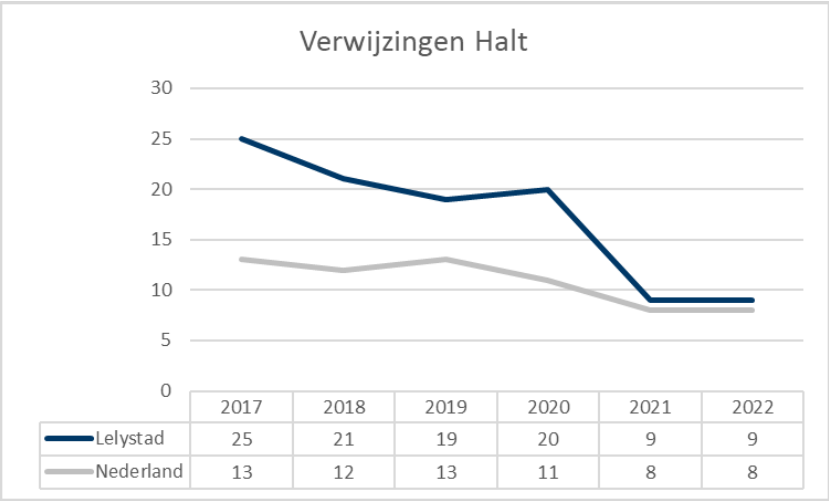

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Lelystad	25	21	19	20	9	9
Nederland	13	12	13	11	8	8

Definitie: het aantal verwijzingen Halt, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 12-18 jaar.

Bron: Stichting Halt

De cijfers 2023 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

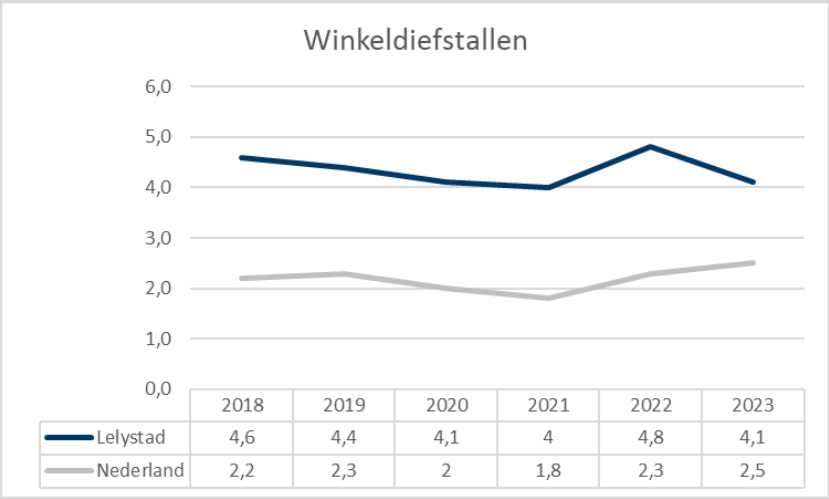

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Lelystad	4,6	4,4	4,1	4	4,8	4,1
Nederland	2,2	2,3	2	1,8	2,3	2,5

Definitie: het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.

Bron: CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen

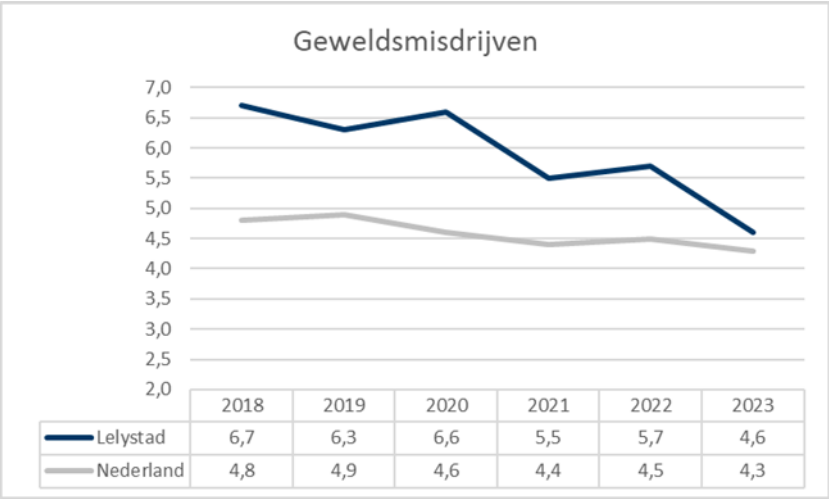

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Lelystad	6,7	6,3	6,6	5,5	5,7	4,6
Nederland	4,8	4,9	4,6	4,4	4,5	4,3

Definitie: het aantal geweldsmisdrijven, per 1.000 inwoners. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).

Bron: CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen

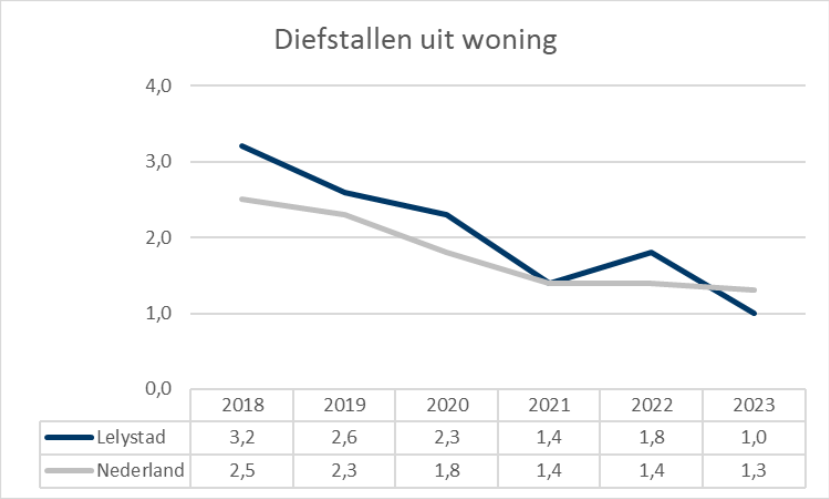

Definitie: het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners.

Bron: CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen

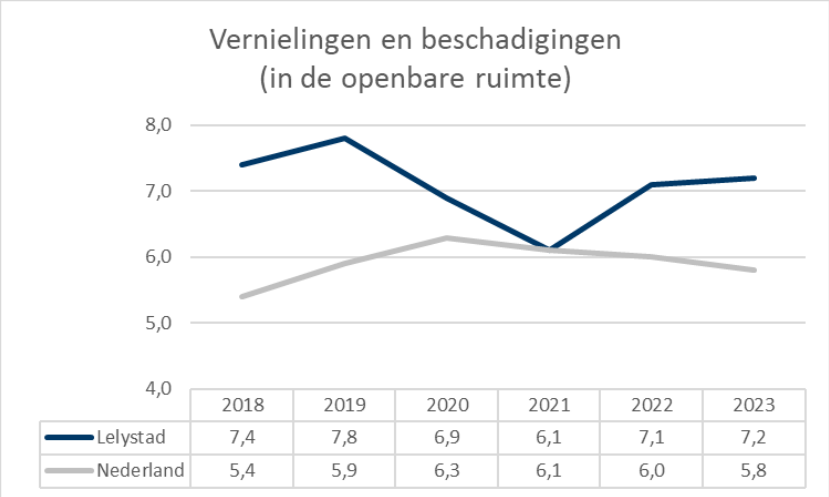

Definitie: het aantal vernielingen en beschadigingen, per 1.000 inwoners.

Bron: CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen

3. Economie

BBV indicatoren

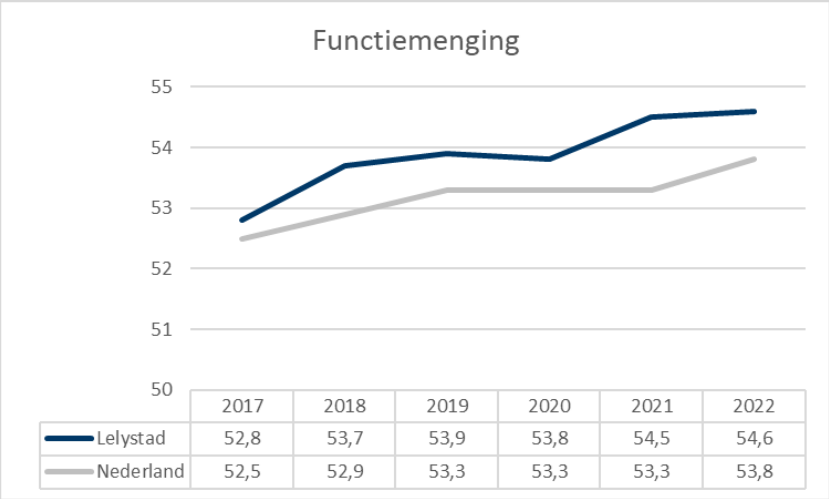

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Lelystad	52,8	53,7	53,9	53,8	54,5	54,6
Nederland	52,5	52,9	53,3	53,3	53,3	53,8

Definitie: de functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.

Bron: Landelijk Informatiesysteem van Arbeidsplaatsen (LISA)

De cijfers 2023 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

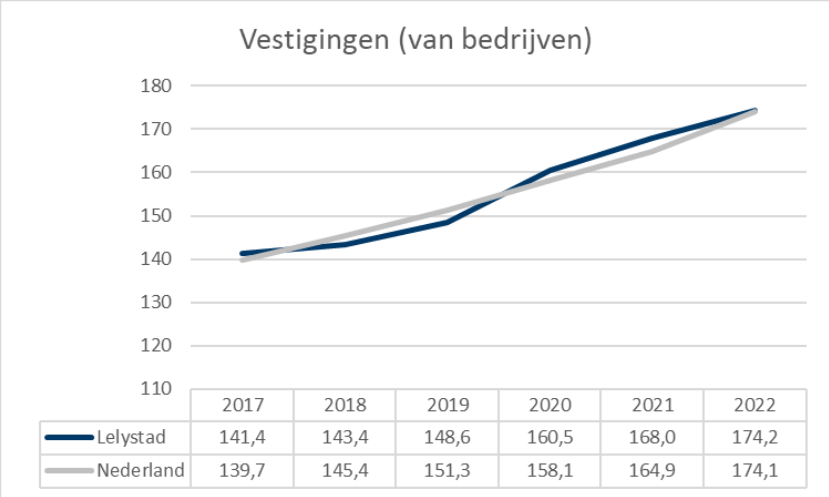

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Lelystad	141,4	143,4	148,6	160,5	168,0	174,2
Nederland	139,7	145,4	151,3	158,1	164,9	174,1

Definitie: het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.

Bron: Landelijk Informatiesysteem van Arbeidsplaatsen (LISA).

De cijfers 2022 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

Aanvullende lokale indicatoren

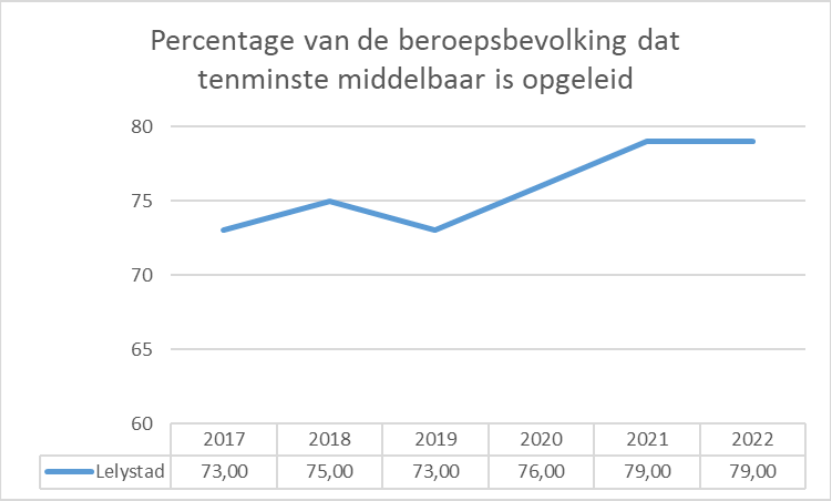

Definitie: Het percentage van de beroepsbevolking dat tenminste middelbaar is opgeleid (% voor Lelystad zijn gemiddelden over 3 jaar).

Bron: CBS / EBB

De cijfers 2023 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

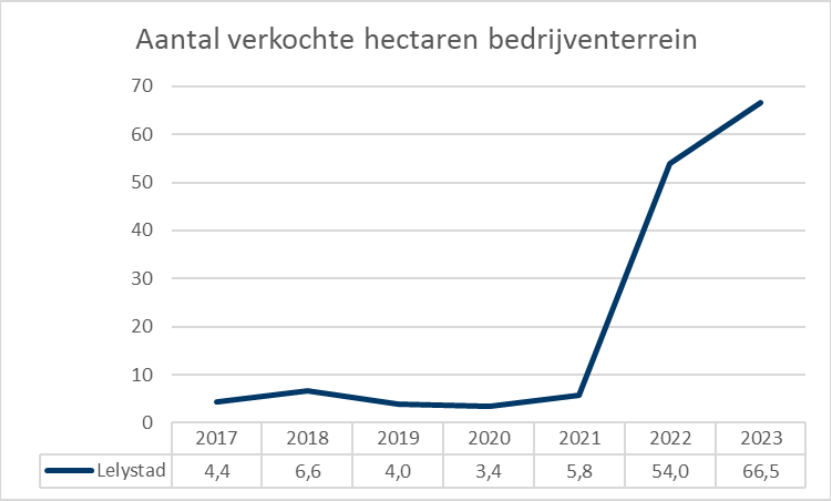

Definitie: Het aantal verkochte hectaren bedrijventerrein per jaar.

Bron: Gemeente Lelystad

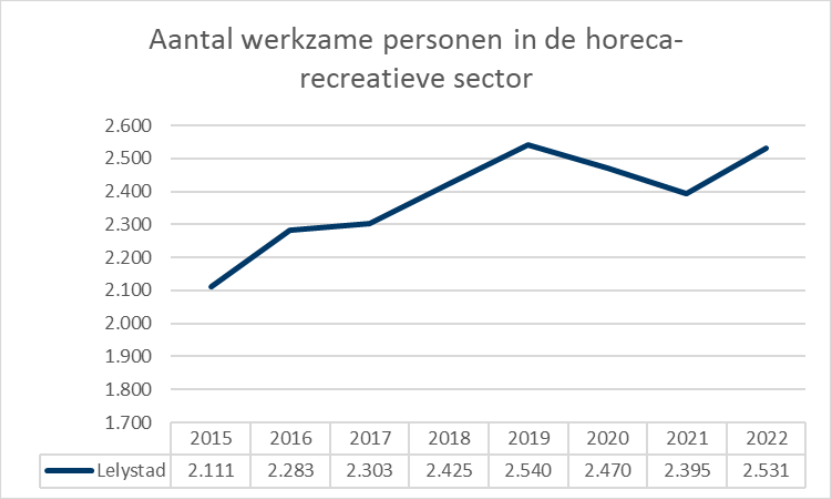

Definitie: Het aantal personen dat werkzaam is in de horeca-recreatieve sector.

Bron: Provincie Flevoland, werkgeversonderzoek.

De cijfers 2023 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

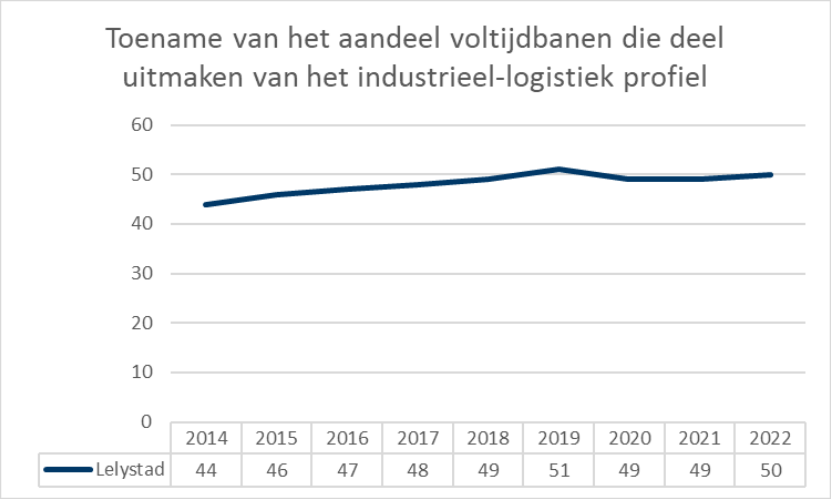

Definitie: De toename van het aandeel voltijdbanen die deel uitmaken van het industrieel-logistiek profiel.

Bron: Provincie Flevoland, werkgeversonderzoek.

4. Onderwijs

BBV indicatoren

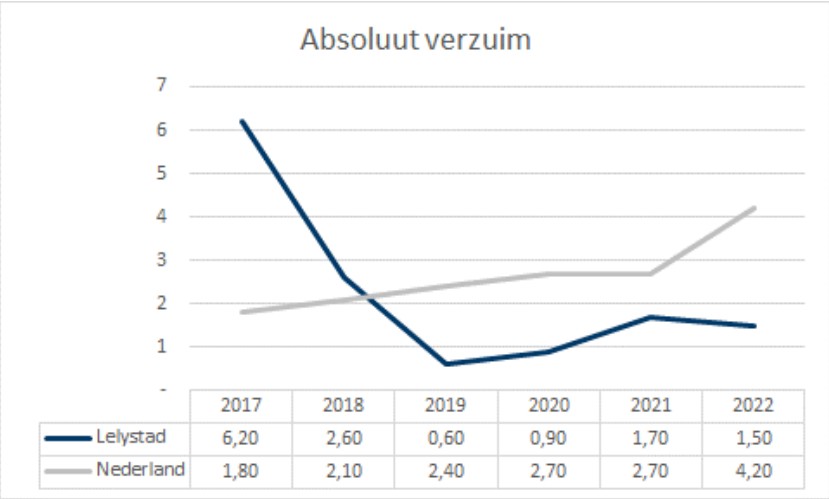

Definitie: Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 leerlingen.

Bron: DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs

De cijfers 2023 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

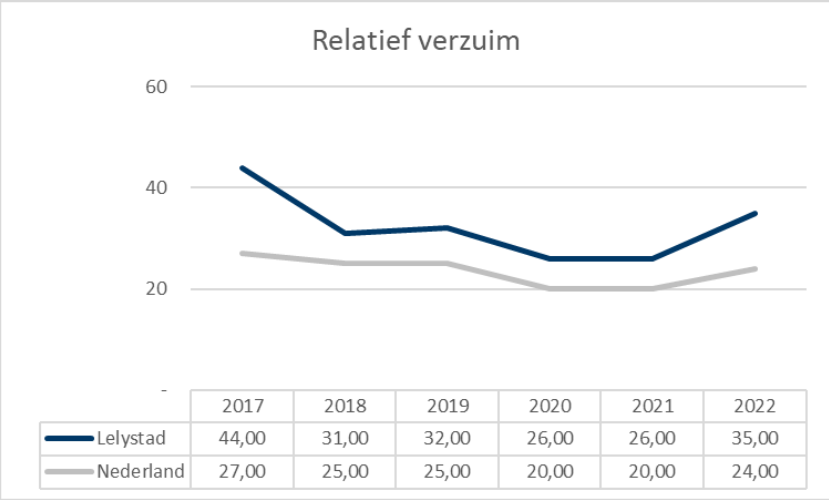

Definitie: Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 leerlingen.

Bron: DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs

De cijfers 2023 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

Het relatief en absoluut verzuim wordt afgezet tegen het aantal leerplichtige leerlingen in een gemeente en sluiten aan bij de definities die zijn ontwikkeld door het ministerie van OCW en DUO bij wat er op rijksniveau wordt gemeten.

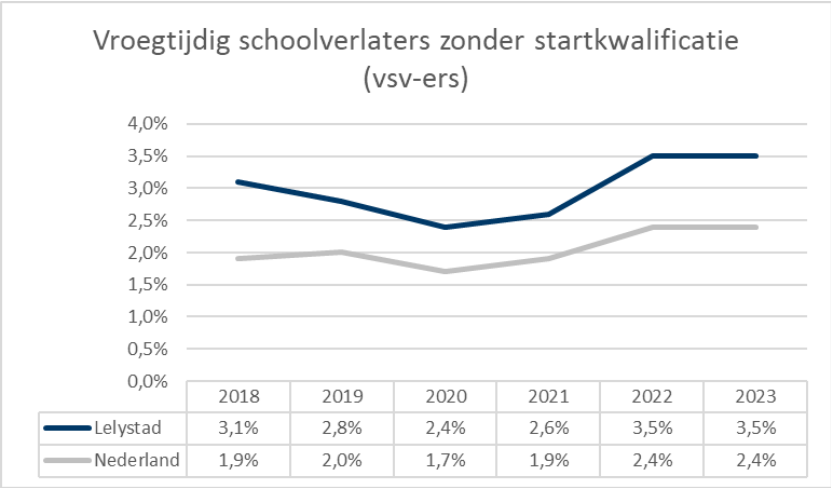

Definitie: Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.

Bron: DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs

De cijfers 2021 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

5. Sport, cultuur en recreatie

BBV indicatoren

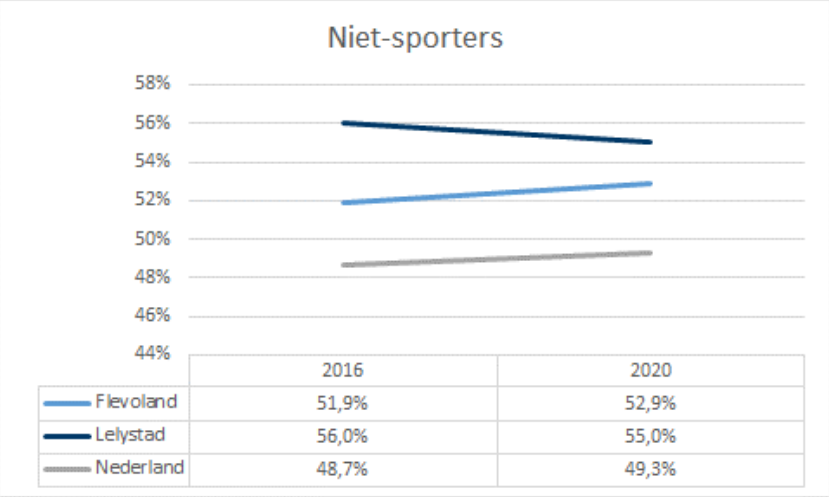

Definitie: Het percentage inwoners dat niet sport ten opzichte van het totaal aantal inwoners.

Bron: RIVM – Zorgatlas

Dit onderzoek wordt om de 4 jaar uitgevoerd. De indicator 'Percentage niet-sporters' blijft gehandhaafd, echter de bron wordt aangepast. VWS en het RIVM hebben hierover afspraken gemaakt. Voortaan is de bron voor deze indicator de Gezondheidsenquête (CBS, RIVM).

De cijfers 2022 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

Aanvullende lokale indicatoren

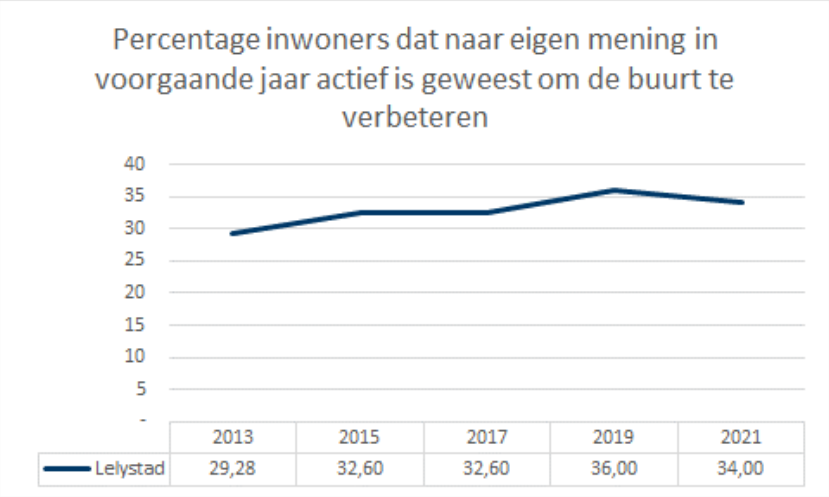

Definitie: Percentage inwoners dat naar eigen mening in voorgaande jaar actief is geweest om de buurt te verbeteren.

Bron: Gemeente Lelystad: Wonen, Leefbaarheid en Veiligheid.

De cijfers 2022 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

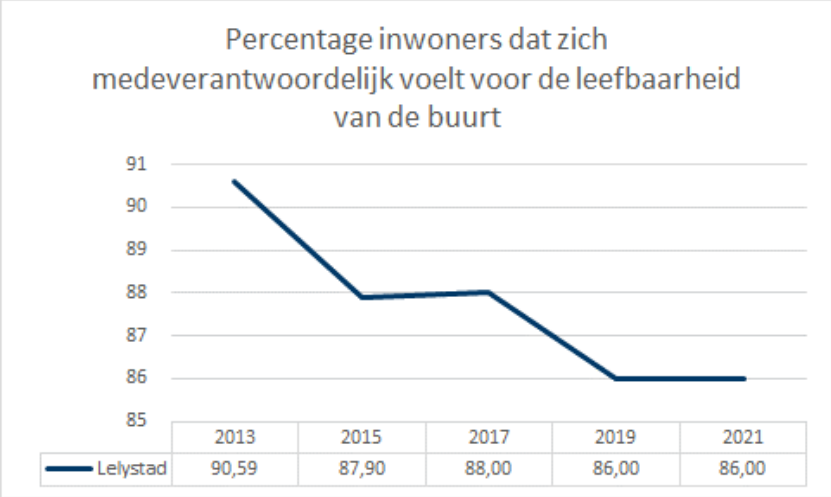

Definitie: Percentage inwoners dat zich medeverantwoordelijk voelt voor de leefbaarheid van de buurt.

Bron: Gemeente Lelystad: Wonen, Leefbaarheid en Veiligheid.

De cijfers 2022 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

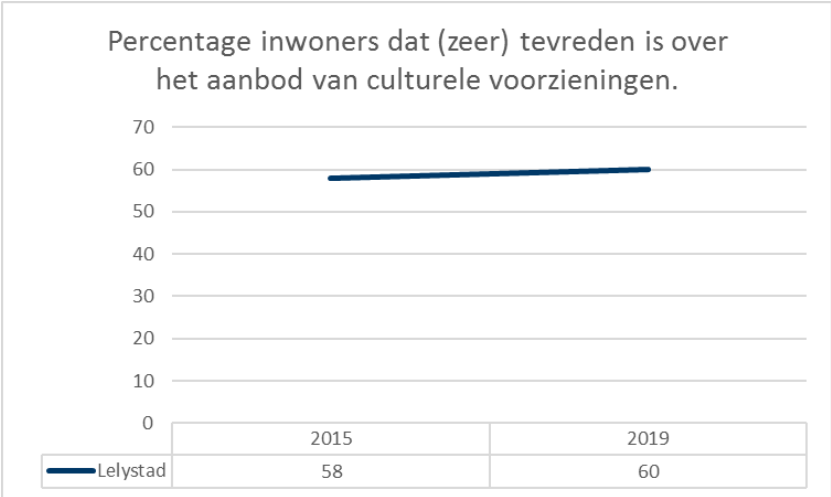

Definitie: Het percentage van de inwoners van de gemeente dat (zeer) tevreden is over het aanbod van de culturele voorzieningen.

Bron: Cultuur-peiling Gemeente Lelystad.

De cijfers 2020/2021/2022/2023 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

6. Sociaal domein

BBV indicatoren

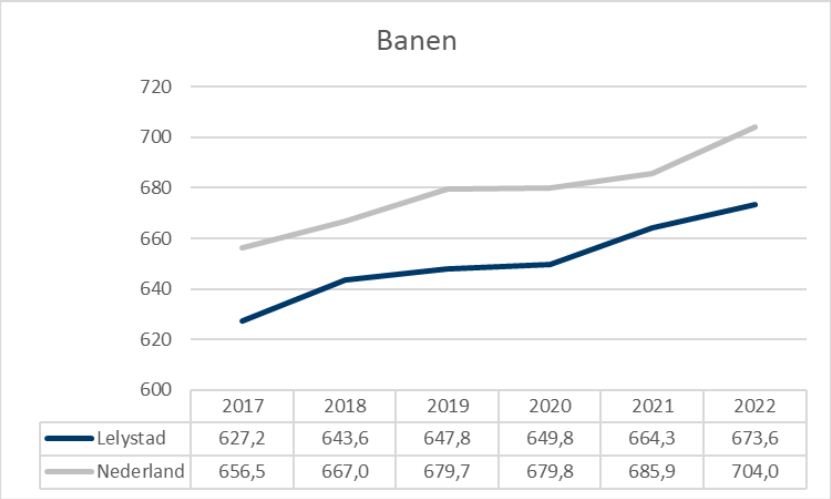

Definitie: Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.

Bron: LISA

De cijfers 2023 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

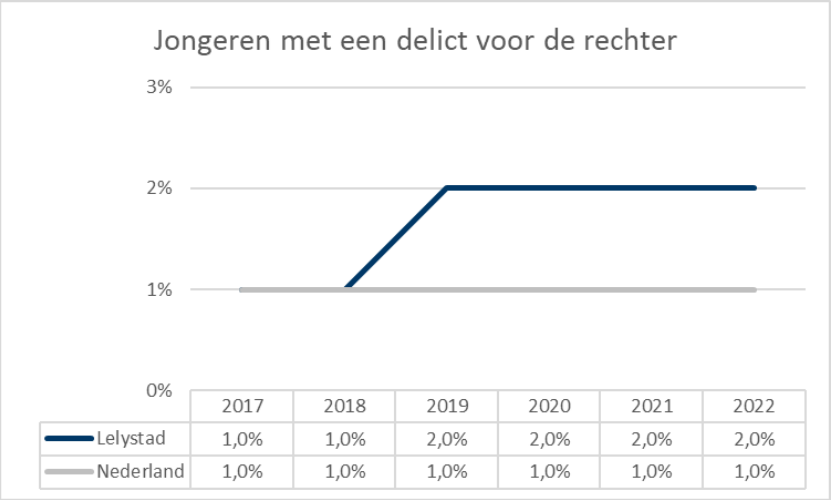

Definitie: het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.

Bron: CBS (vanaf 2015)*

De cijfers 2023 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

* tot en met 2015 Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel

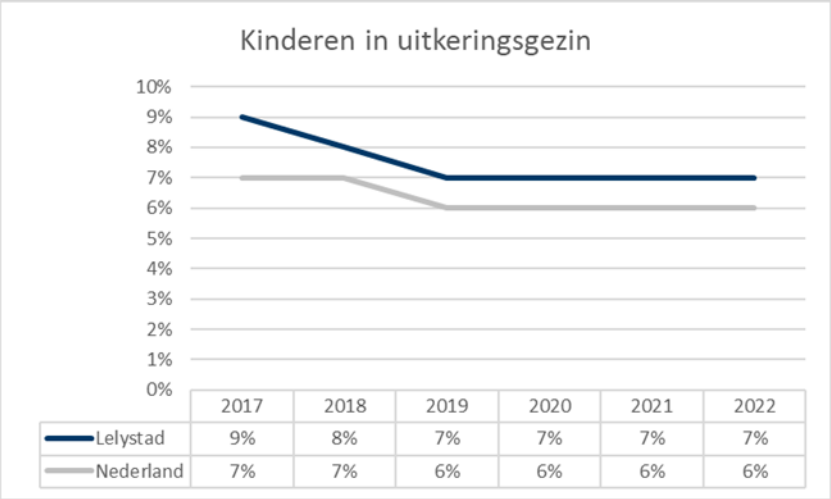

Definitie: Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.

Bron: CBS (vanaf 2015)*

De cijfers 2023 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

* tot en met 2015 Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel

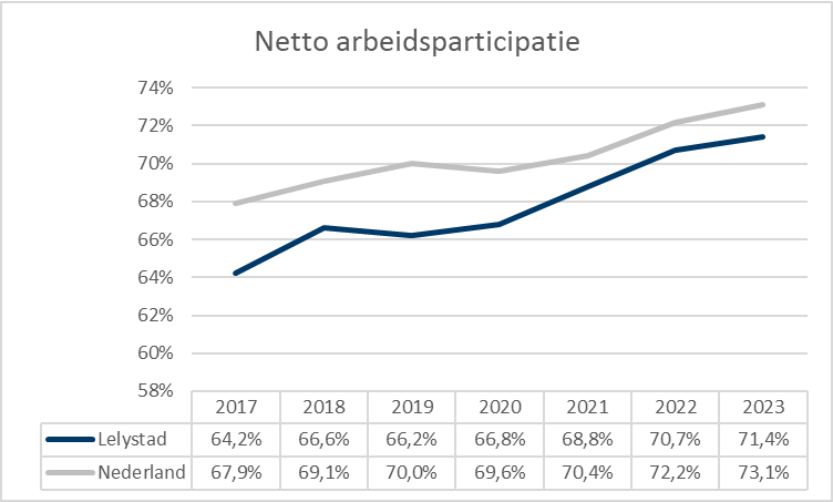

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Lelystad	64,2%	66,6%	66,2%	66,8%	68,8%	70,7%	71,4%
Nederland	67,9%	69,1%	70,0%	69,6%	70,4%	72,2%	73,1%

Definitie: Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking.

Bron: CBS - Arbeidsdeelname

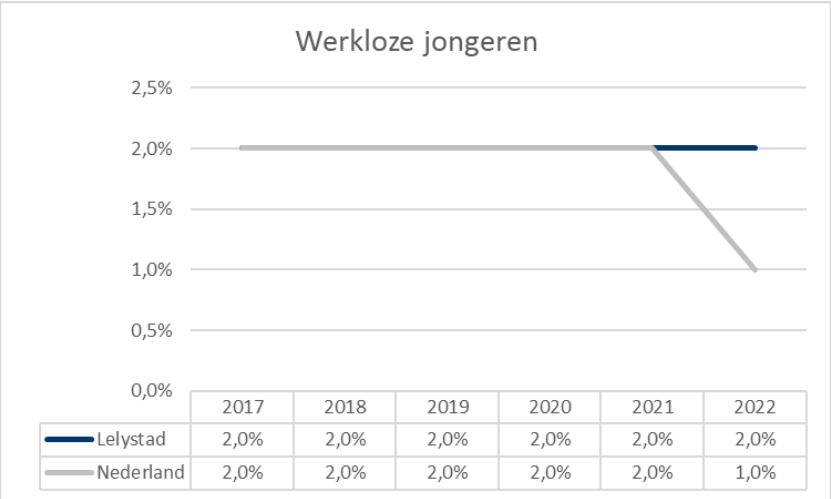

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Lelystad	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%
Nederland	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	1,0%

Definitie: Het percentage werkeloze jongeren (16-22 jaar).

Bron: CBS *

De cijfers 2023 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

* tot en met 2015 werden de cijfers aangeleverd door Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel. Deze data is door het CBS overgenomen en op hele % afgerond.

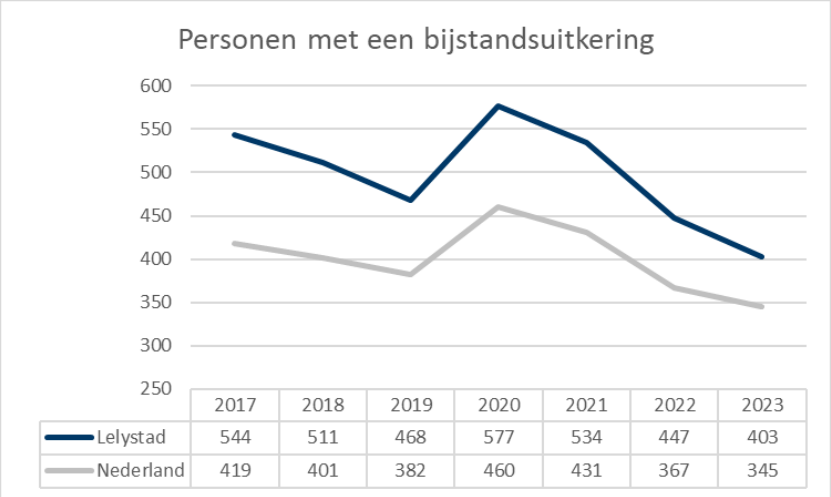

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Lelystad	544	511	468	577	534	447	403
Nederland	419	401	382	460	431	367	345

Definitie: Het aantal personen met een bijstandsuitkering, per 10.000 inwoners.

Bron: CBS - Participatie Wet

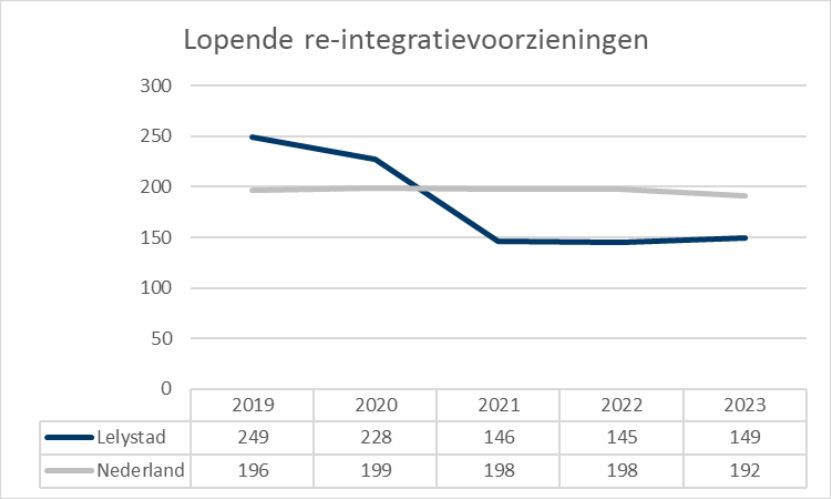

Definitie: Het aantal re-integratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.

Bron: CBS - Participatiewet

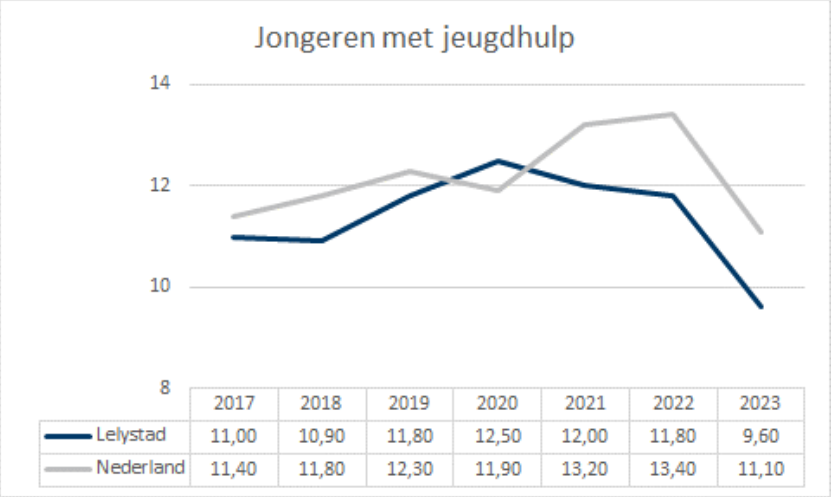

Definitie: Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar.

Bron: CBS - Jeugd

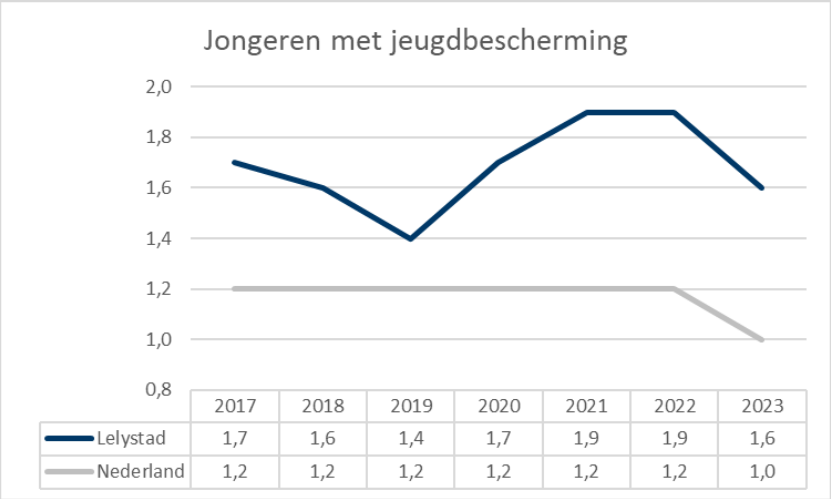

Definitie: Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.

Bron: CBS - Beleidsinformatie Jeugd

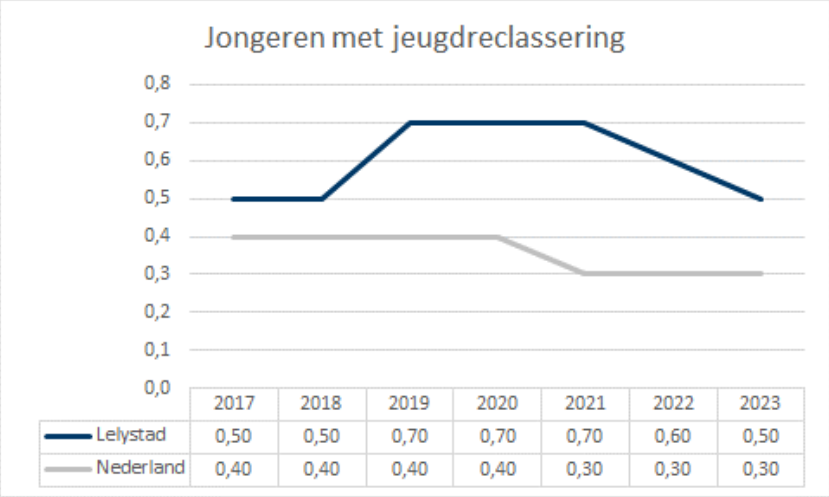

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Lelystad	0,50	0,50	0,70	0,70	0,70	0,60	0,50
Nederland	0,40	0,40	0,40	0,40	0,30	0,30	0,30

Definitie: Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar).

Bron: CBS - Beleidsinformatie Jeugd

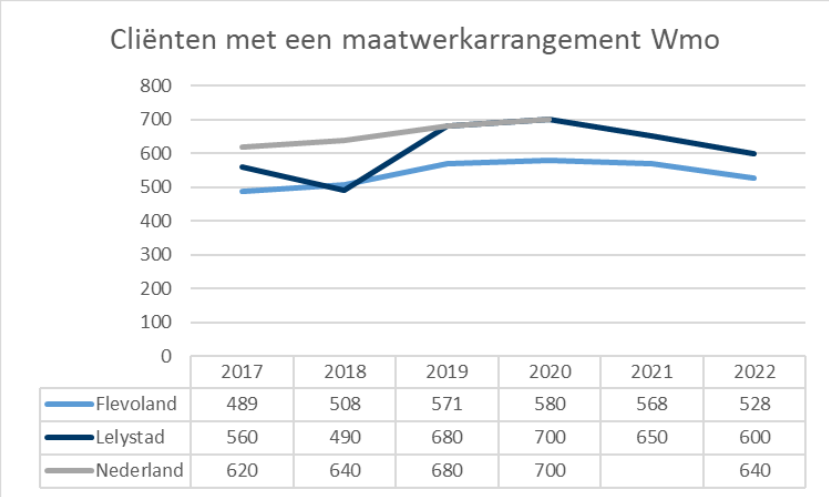

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Flevoland	489	508	571	580	568	528
Lelystad	560	490	680	700	650	600
Nederland	620	640	680	700		640

Definitie: Aantal per 10.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo.

Bron: CBS – Monitor Sociaal Domein Wmo

De cijfers 2023 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

Aanvullende lokale indicatoren

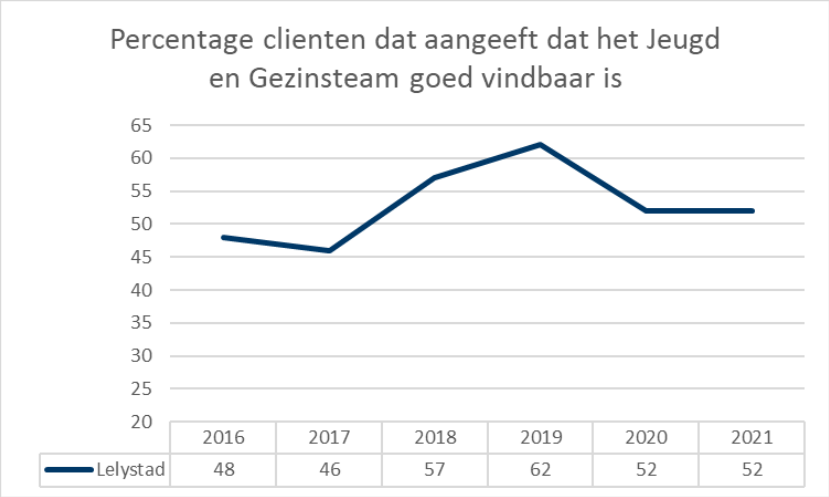

Definitie: Het percentage cliënten dat aangeeft dat het Jeugd en gezinsteam/JEL goed vindbaar is.

Bron: CEO Jeugd

De cijfers 2022/2023 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

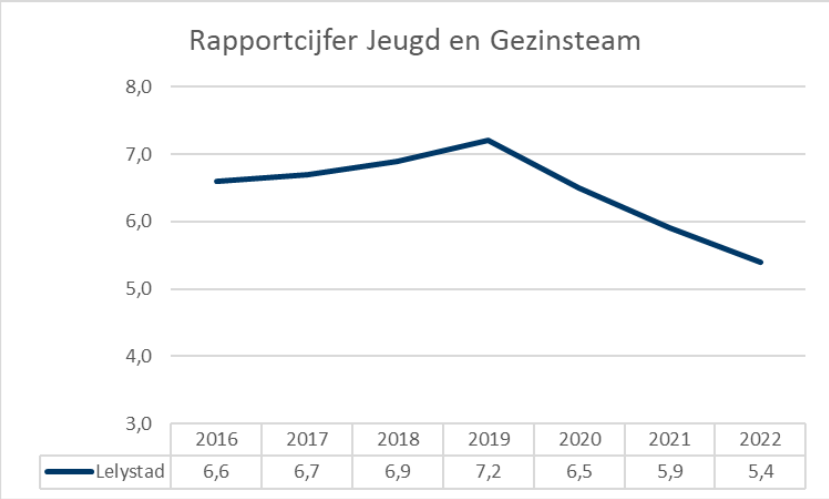

Definitie: Het rapportcijfer dat cliënten geven aan het Jeugd en gezinsteam/JEL.

Bron: CEO Jeugd

De cijfers 2023 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

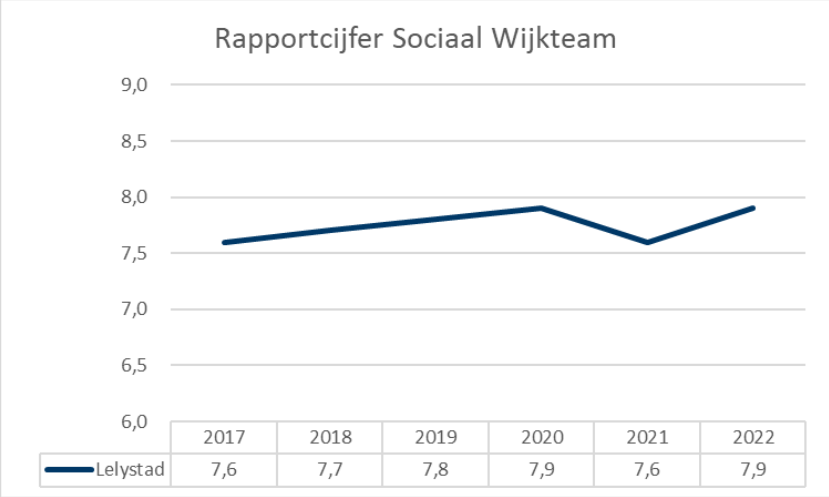

Definitie: Het rapportcijfer dat cliënten geven aan het sociaal wijkteam.

Bron: CEO Wmo

De cijfers 2023 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

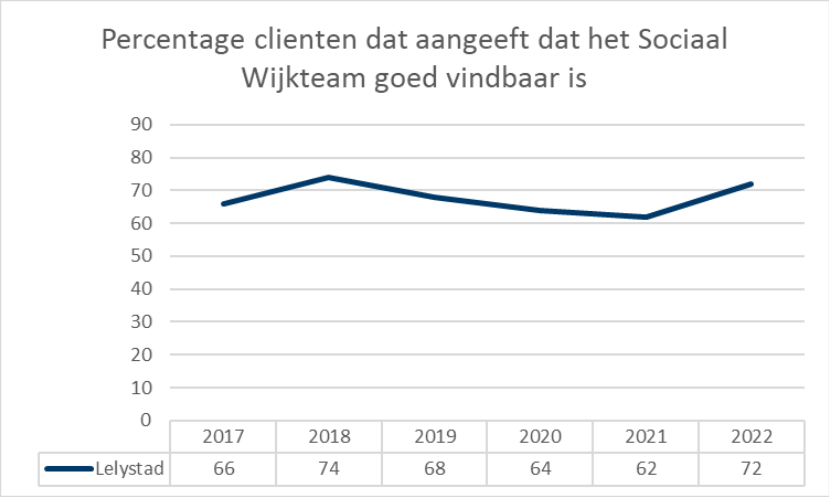

Definitie: Het percentage cliënten dat aangeeft dat het sociaal wijkteam goed vindbaar is.

Bron: CEO Wmo

De cijfers 2023 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

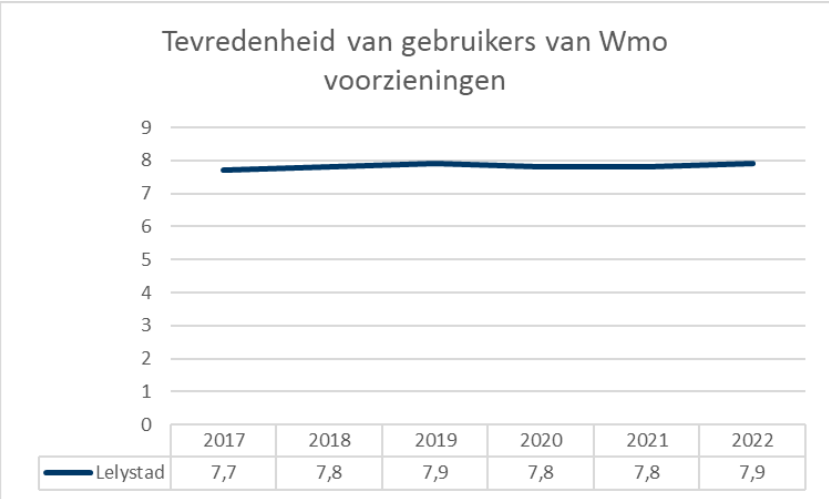

Definitie: Het cijfer dat aangeeft in hoeverre gebruikers van de Wmo tevreden zijn.

Bron: CEO Wmo

De cijfers 2023 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

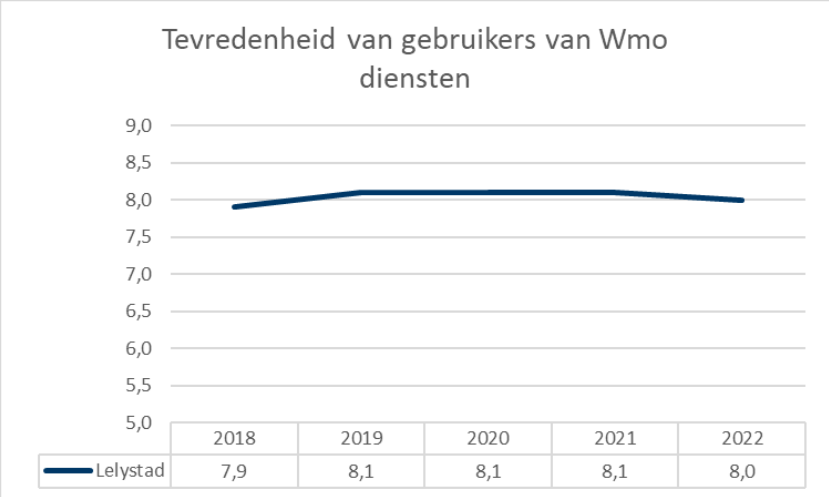

Definitie: Het cijfer dat aangeeft in hoeverre gebruikers van de Wmo tevreden zijn.

Bron: CEO Wmo

De cijfers 2023 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

Definitie: Het percentage cliënten dat aangeeft dat ze door de ontvangen ondersteuning een betere kwaliteit van leven hebben.

Bron: CEO Wmo

De cijfers 2023 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

7. Volksgezondheid en milieu

BBV indicatoren

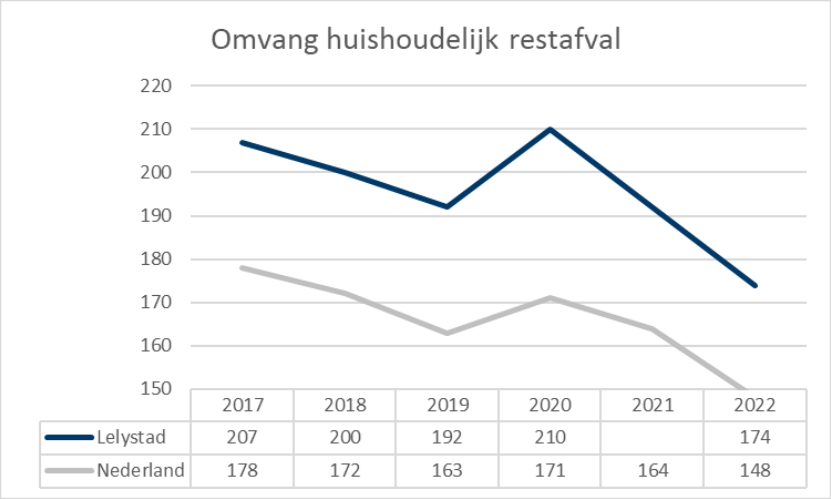

Definitie: De hoeveelheid restafval per bewoner per jaar (kg).

Bron: CBS - Statistiek Huishoudelijk afval.

De cijfers 2023 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

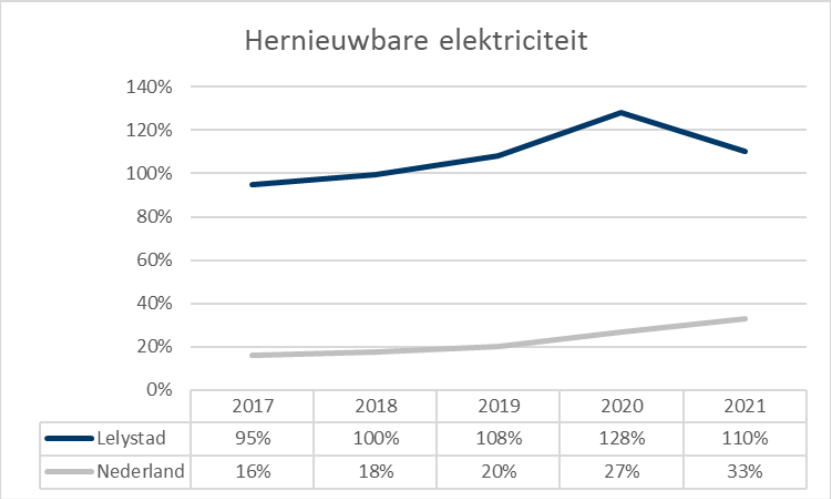

Definitie: Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.

Bron: Rijkswaterstaat Klimaatmonitor
Door aanscherping van de cijfers en het gebruik van extra bronnen zijn diverse waarden van de indicator 'Hernieuwbare elektriciteit' gewijzigd.

De cijfers 2022 - 2023 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

Aanvullende lokale indicatoren

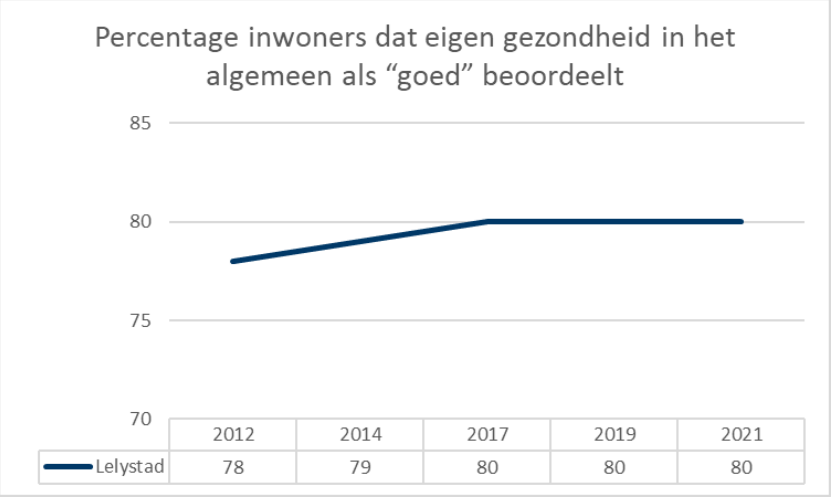

Definitie: Percentage inwoners dat eigen gezondheid in het algemeen als "goed" beoordeeld.

Bron: Gemeente Lelystad: Leefsituatie

De cijfers 2022 - 2023 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

BBV indicatoren

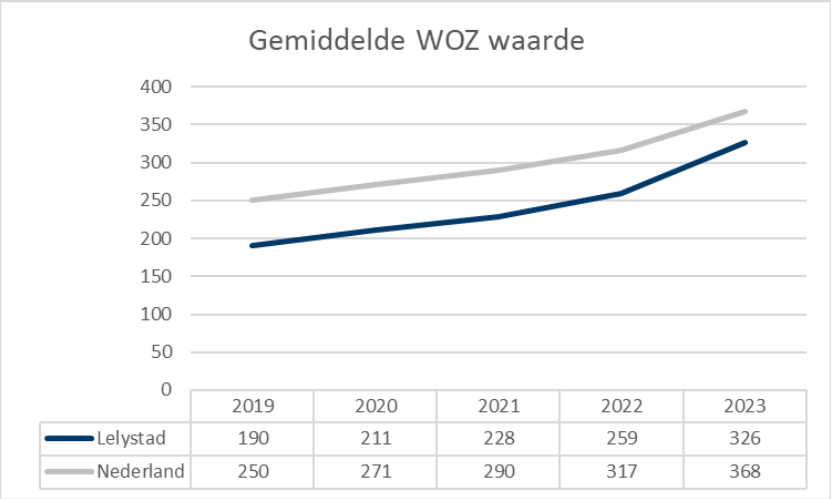

Definitie: De gemiddelde WOZ waarde van woningen.

Bron: CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken

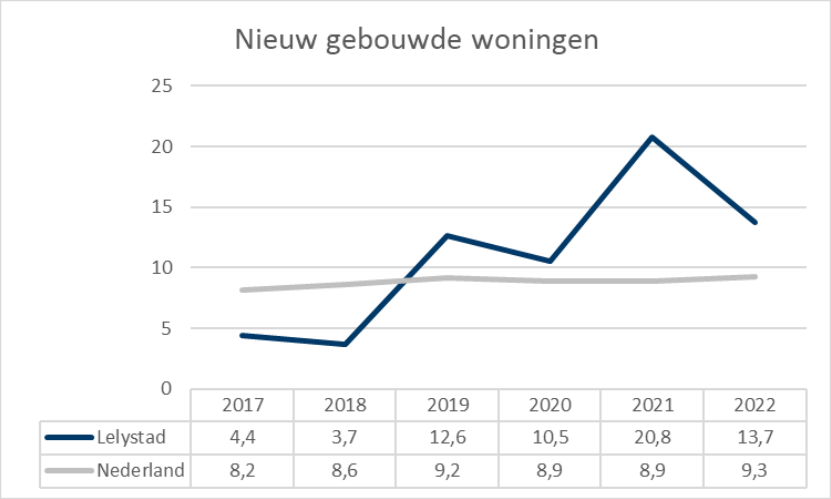

Definitie: Het aantal nieuwbouwwoningen, per 1.000 woningen.

Bron: ABF research - Systeem Woningvoorraad

De cijfers 2023 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

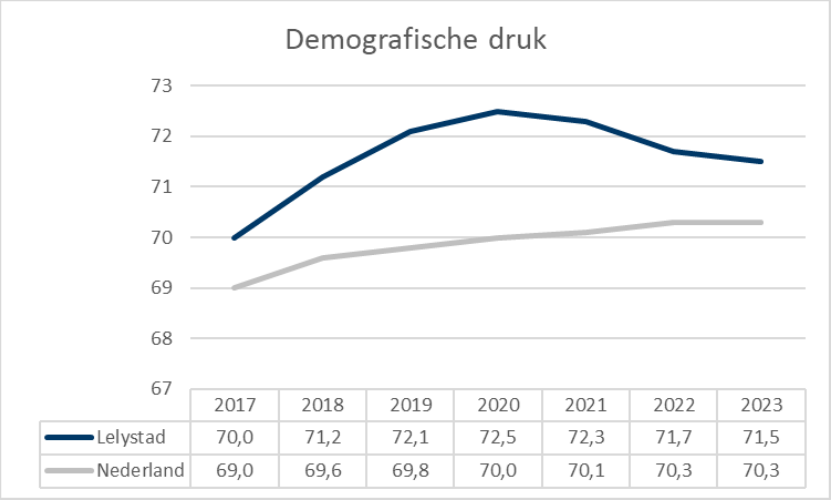

Definitie: De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.

Bron: CBS – Bevolkingsstatistiek

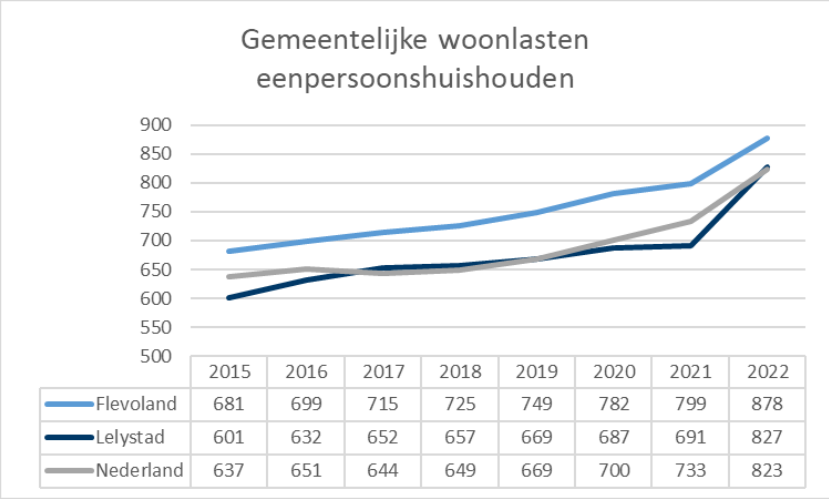

Definitie: Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuisouden betaalt aan activa (onroerendezaak belasting plus de afvalstoffen- en rioolheffing).

Bron: COELO, Groningen

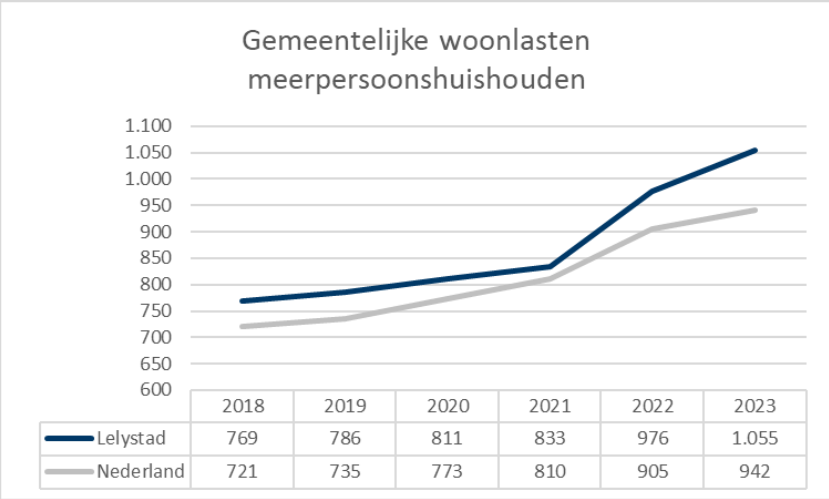

Definitie: Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten (onroerendezaak belasting plus de afvalstoffen- en rioolheffing).

Bron: COELO, Groningen

Aanvullende lokale indicatoren

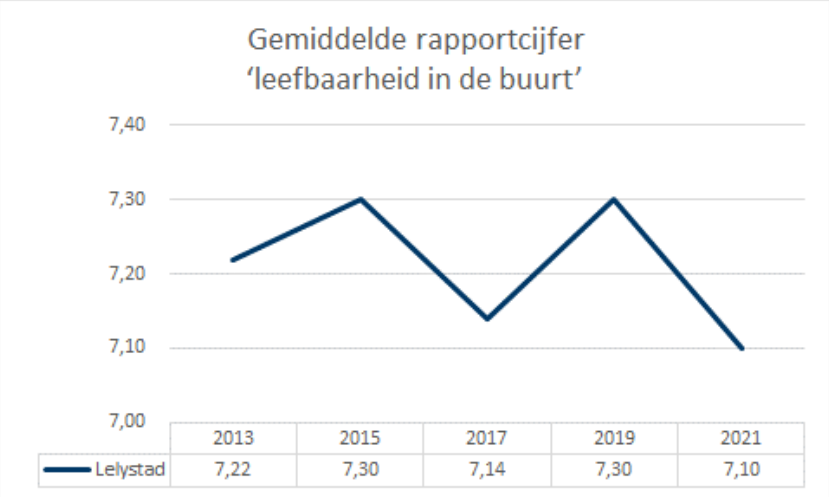

Definitie: Gemiddelde rapportcijfer 'leefbaarheid in de buurt'

Bron: Gemeente Lelystad, Wonen, Leefbaarheid en Veiligheid

De cijfers 2022 - 2023 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.